

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 21 / Sayı: 241 / Ocak 2002

Nasnameya me hebûna me ye

GENÇLİK ve EĞİTİM

● Günümüzde gençlik ve örgütlenme birbirine en uzak iki olguyu ifade etmektedir. Oligarşik sistem geleceğini örgütsüz toplumda gördüğü için özellikle gençliğin örgütlenmemesi yönünde birçok politika geliştirmektedir. Örgütlenme; bir sınıf, cins, ulus veya toplumsal kesimin belirli amaçları için belirli ilkeler dahilinde bir araya geldiği, zaman, mekan ve işleyişi belirlenmiş birlikler olarak ifade edilebilir. Çağ dışılığı temsil eden sisteme karşı gençliğin en büyük savaşı örgüt olmak ile olmamak arasındadır. Gerici sisteme karşı gençlik ideallerinin vücut bulacağı bir sistemin yaratılması, örgütlenmenin gücü ile olur. **13'te**

ULUSLARARASI KOMPLO

Önderlik çizgisini tasfiye etme saldırısıdır

● Günümüzün olaylarının doğru ve kapsamlı çözümlenmesi bizi doğru bir tarih anlayışına veya tarihi yeniden çözümlenmeye, ifade etmeye götürüyor. Önderliğin komployla birlikte tarih gerçeğini kapsamlı bir biçimde ele alması, çözümlenmesi, yine uluslararası sistem gerçeğini ele alması, dolayısıyla Kürdistan'daki mevcut durumu değiştirmeye elverecek yeni bir uluslararası sistemin nasıl olması gerektiğini ifade etmesiyle komploya karşı mücadelenin teorisi, programı, stratejisi ve taktiği ortaya çıkıyor. **5'te**

İçindekiler

Serxwebûn'dan	2'de
HPG Anakarargah Komutanlığı	10'da
Ay ışığının ve karanlığın kızı	15'te
Apocu özgürlük militanı haline gelmek	22'de
2002 yılı Kürdün başarı yılı olacak	26'da
Şehit Mekkades İPEK (Zilan Rewşen) ve İnalet YATAK (Sosin) yoldaşların anısına	31'de

Sümer Rahip Devletinden HALK CUMHURİYETİNE DOĞRU

Asrın komplosunun iç yüzü nasıl anlaşılmalıdır

● Ortadoğu'da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tıkanma sürecindedir. Halkların enerjisi gerici milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte, bir avuç kriz rantçısıyla bir yaşam tarzı haline getirilmektedir. Süreç aşırı çözümsüzlük sonucu daha gerici ideoloji ve tarikatlaşmaların üremesine yol açmaktadır.

● Bölgenin ana ülkelerinden birisi olması nedeniyle

Türkiye, tıkanmayı giderek sıkça tekrarlanan krizlerle en yoğun biçimde yaşamaktadır. Ne zihniyet değişimine, ne de yapısal dönüşümlere adım atabilmektedir. Genel bir seferberlik haline getirdiği özel savaş, devleti de geleneksel çizgisinden çıkararak, çetelerin türediği hukuk dışı bir uygulama alanına çekmektedir.

Özgürlük ve adaleti esas alan demokratik sistem insanlığın tek çözümüdür

Körfez Savaşı'yla başlayan sürecin sonuna gelindi. Körfez Savaşı'nın başlattığı planlamada sonuçlar ortaya çıktı. Sovyet sistemi çökerken ortaya çıkan değişim ve yeni uluslararası sistemi yaratma noktasında yürütülen çabalarda belli sonuçlar alındı, bir aşama tamamlandı. Yeni uluslararası sistemi oluşturmak açısından bütün güçler yeniden stratejik değerlendirme yapmak durumunda kalıyor ve yeni yüzyıl için stratejilerini oluşturuyorlar. Süreç, belli bir zaman diliminde uygulanacak ve yaşamı belirleyecek siyasi stratejileri çizme süreciydi. Bu yönlü yoğun tartışmalar değişik uluslar içerisinde yaşandığı gibi, biz de böyle bir tartışma yaptık. Türkiye ve Ortadoğu'da da böyle tartışmalar oldu. Sadece tartışma düzeyinde kalmadı, değişik siyasi güçler, devlet ve örgütler yeni stratejilerini çizdiler.

2001 yılının ilk yarısının bu konularda tartışma ve netleşmeyle geçtiği belirtilebilir. Süreçleri birbirinden koparmak doğru değil, ama bilimsel düşünce ancak formülasyonlarla yaratılabilir. O açıdan çok kalıpcı yaklaşmamak kaydıyla genel ayrımı yapmak gerekiyor. ABD bir strateji çizdi, hükümetini değiştirdi. Yaşanan, sıradan bir hükümet değişikliği değil, yeni bir siyasi stratejiyi hedefleyen bir hükümet değişikliğiydi. Dünyaya ilişkin politikalarını gözden geçirdi, incelikler ortaya çıkardı. Daha çok da politikalarının işlemediği, tıkanıp yer olarak Ortadoğu'ya ilişkin **Akıllı Yaptırımlar Projesi** adıyla somut politik projeler hazırladı. Rusya'nın farklı bir stratejisi oldu. Giderek aktifleşen, siyasi gelişmelerde aktivitesi daha fazla belirginleşmeye doğru giden bir gücü. AB çalıştı, hala da çalışıyor. Henüz çok fazla yol çizemeyen bir güç olduğu belirtilebilir, ama eski AB olmaktan çıkıp daha farklı bir birlik olma yönünde yoğun bir tartışma, arayış, çaba ve kararlaşma içinde olduğu çok somut olarak görülüyor. AB, geçmişte ekonomik bir birlik, daha çok ABD'nin siyasi ve askeri gücünü tamamlayan ekonomik bir gücü. Sovyet bloğu karşısında Batı bloğu olarak üzerine düşen rol buydu. Mevcut durumda ise bu durumdan çıkıyor, ekonomik bir birlik olma sürecini aşarak politik ve askeri bir birlik olmaya doğru gidiyor. Avrupa ordusu kurmak, ortak bir Avrupa politikası oluşturmak, bunun gerektirdiği ekonomik yapıyı geliştirmek için ortak para biriminden tutulmuş çeşitli yollarla daha çok iç içe geçmiş bir ekonomik birliğe yönelme durumu var. Buna dayalı olarak Avrupa Parlamentosu'nu(AP), Avrupa Konseyi'ni(AK) daha çok işleme, ortak bir dış politikaya doğru gitme yönünde çabaları var. Bu yönlü belli bir mesafe kat ettiği de görülüyor. Bölgesel anlamda da böyle bir düzey var. Bölgenin önemli bir gücü olarak

Türkiye, yoğun tartışma halindeydi. AB ile ilişkiler çerçevesinde tartışmalar sürdü. Birlik için Ulusal Program hazırlama süreciydi. Bunu ne kadar sağladığını, nereye ulaştığını Türkiye de tartışıyor. Fakat yeni bir strateji çizme zorlaması devam ediyor. İran için de durum öyledir.

11 Eylül, statükoculuğa en büyük darbeyi vurdu

Söyle bir durum ortaya çıktı; 20. yüzyıl statükosu içerisinde yer alan, o siyasi sistemin parçaları olan, dolayısıyla varlığını o statükoya bağlanmış bulunan, statükonun değişmesini istemeyen güçler, halihazırda bir siyasi strateji çizmede netliğe ulaşamadılar, hala tartışıyorlar. Onlardaki değişiklik şu oldu; eskisi kadar tutucu olamayacaklarını, eski statükoyu o biçimde sürdürmeyeceklerini gördüler. Dolayısıyla statükoculuk geçen süreçte en ağır darbeyi yedi, çok daraldı. 20. yüzyıl statükosuna en çok bağlı olan, onun yaşamasını en fazla isteyen güçler bile yılın sonunda şu noktaya ulaştılar; eski statükoyu sürdürmek imkansız. Bu konuda bir netlik oluşmuş benziyor. Eskiyi koruma umudu herkes açısından kırıldı. Avrupa, Türkiye ve Ortadoğu'ya baktığımızda bunu görüyoruz. Yeniye ilişkin stratejileri ne olacak? Henüz onu tespit edecek düzeye gelmediler. Onun arayışı içindeler, onu sağlayacak bir iç mücadeleyi yaşıyorlar. Ortadoğu güçleri de, Avrupa güçleri de bu mücadeleyi yaşıyor.

Yeni stratejiler çizmek isteyen güçler ise yılın ilk yarısında kendi stratejilerini oluşturduklar, o noktada kararlılığa ulaştılar. Kendi aralarında bir mücadeleye girdiler ve bu mücadele 11 Eylül saldırılarıyla yeni bir süreç başlattı. Bu tarihten günümüze kadar geçen dört aylık süre içerisinde dünyada yeni bir askeri durum ve o askeri çatışmaların gittikçe daha fazla ortaya çıkarmaya başladığı yeni siyasi gelişmeler oluştu. Bu, daha çok ABD ve Rusya'yla bağlantılı olarak gelişti. Bu çatışma durumu aslında statükoculuğa en çok öldüren durum oldu. Dolayısıyla 11 Eylül'e kadar statükocu güçler eskiyi yaşatma ısrar ve inadında daha ilerde, daha fazla umutluydular. 11 Eylül, statükoculuğa en büyük darbeyi vurdu. ABD'nin bunu bir dünya savaşı olarak ele alması boşuna değildi; eski uluslararası sistemin geçersizliğinin ilanıydı. Onun ölçülerinin, kurallarının, hukukunun bu düzeyde geçersiz ilan edilmesi, eski statükonun tümünden parçalandığı, aşıldığı anlamına geliyordu. Dolayısıyla dehşet veren 11 Eylül olayları karşısında hiçbir statükocu güç daha fazla eskiyi savunma gücünü gösteremedi. Za-

ten olaylar da biraz öyle seçilmişti. Öyle olaylar olmalıydı ki, karşısında kimse duramamalıydı. Mevcut statükoyu kırmak, 20. yüzyıl sistemini değişikliğe uğratmak için bu düzeyde sarsıcı olaylar gerekiyordu ve öyle oldu da.

Yılın ikinci yarısı 11 Eylül olaylarıyla birlikte gelişen yeni siyasi ve askeri mücadele durumu olarak tanımlanabilir. Askeri çatışma Afganistan üzerinde yoğunlaştı, iki aylık yoğun bir savaş oldu. Mevcut durumda savaş yeni bir düzey kazanıyor; Afganistan'daki yoğunluğunu kaybediyor, o ülkeyle sınırlı olmayı aşıyor ve daha çok yayılıyor. Yoğunluğu ve şiddeti azalıyor, ama yaygınlığı artıyor. Savaş bitmiyor, devam edecek. Savaşın ilk muharebesi yapıldı. İlk muharebeden sonra savaşın biçimi, alanı, tarz ve yöntemleri değişiyor. Buna göre süreç de yeni bir özellik arz ediyor, siyasi süreç gelişiyor. İlk muharebenin siyasi sonuçları ortaya çıkıyor.

Yeni yıla girerken en önemli yan, 11 Eylül'le başlayan yeni sürecin ilk muharebesinin siyasi sonuçlarının ortaya çıkma durumudur. Buna göre herkes siyasi ilişkilerini gözden geçiriyor, siyasetlerini yeniden oluşturuyor, kendini siyasi olarak aktif kılacak ekonomik ve askeri hazırlıklar yapıyor. Ekonomik ve askeri bakımdan kendini yeniden düzenliyor. Bu yönlü çabaları var. Gelinek noktada 11 Eylül'le başlayan sürecin siyasi sonuçları neler oldu? Öncelikle eski ilişki sistemini dağıttı. Uluslararası alanda bu yönlü gelişmeler gözle görülür düzeydedir. Yeni siyasi strateji çizen güçlerin, çizdikleri stratejiyi pratikleşmesinin ilk adımı oldu, onları aktifleştirdi. Eskiye belli ölçüde parçaladı. Bunlar somut siyasi güçler nezdinde nasıl ifade buluyor? Rusya-ABD ilişkileri yeni bir düzey ve biçim kazandı. Bu, önemli bir noktadır. Bu iki güç, yeni stratejiyi çizen güçlerdi ve bu süreçte en aktif güçler oldular. Dolayısıyla aralarındaki ilişkilerde de yepyeni bir düzey ortaya çıktı. Rusya, uluslararası bir güç olarak yeniden uluslararası siyasete aktif biçimde girer hale geldi. 2000 yılında bunun altyapısı önemli ölçüde oluşmuştu. Avrupa ile ilişkileri, Çin, Hindistan ve Asya'da geliştirdiği ilişkilerle kendisini ABD'yle ilişki kuracak düzeye ulaştırmıştı. Bu yıl 11 Eylül olaylarıyla onu daha aktif sağladı. Böylece uluslararası siyasette çıkış yaptı.

ABD, oluşturduğu yeni siyasi stratejisine 11 Eylül saldırılarıyla bir eylem, mücadele çizgisi kazandırdı. Bunu düşük yoğunluklu çatışmalar olarak niteleyebiliriz, çünkü 11 Eylül öncesinde çeşitli arayışlar kendi politikalarını pratikleştirmesine imkan vermiyordu. BM ve değişik siyasi güçlerle politik adımlar atmak istedi. Bütün bunlar karşıt siyasi güçler tarafından engellendi. ABD'nin yeni stratejisinin hangi yöntemle ha-

yata geçirileceği arayışı 11 Eylül saldırılarını doğurdu ve bu saldırılar temelinde ilan edilen III. Dünya Savaşı, savaşın yürütülme biçimi, ABD'nin yeni siyasi stratejisini pratikleştirecek eylem çizgisi oldu. Bu çerçevede ABD-Rusya ilişkilerinde yeni bir dönem başladı. İki güç de bu gelişmelere dayanarak birbirine ihtiyaç duyduklarını gördüler ve birbirini kabul eder hale geldiler. ABD-Rusya görüşmeleri bu çerçevede eskisinden çok daha ileri düzeyde, devlet başkanları ve dışişleri bakanları düzeyinde yapıldı. Bu ilişkilerde ortaya çıkan sonuç şudur; Rusya bir dünya gücü olarak ortaya çıktı ve ABD'yle ilişkilerini yeni bir düzene kavuşturdu. Yeni uluslararası sistemin oluşmasında ABD'yle birlikte çalışan bir güç haline geldi. ABD-Rusya karşıtlığı yerine uzlaşarak iş yapma eğilimi gelişti. Rusya, Asya'nın düzenlenmesinde, Çeçen ve Afganistan sorununda ABD'den önemli tavizler aldı, daha etkili bir güç haline geldi. Buna karşılık bu ilişkilerden ABD'nin kazancı, Rusya'yı Ortadoğu politikalarını engellemekten çıkarmak oldu. Rusya, Akıllı Yaptırımlar Projesi önündeki engelleme durumunu geri çekti. Böylece ABD'nin stratejisini Ortadoğu'da hayata geçirme önündeki en büyük engel kalkmış oldu. Siyasetlerini yürütmesinin önü uluslararası engeller bakımından büyük ölçüde açılmış oldu. Sadece Ortadoğu'da değil, diğer birçok alanda da Rusya, çok fazla taviz verir konuma geldi.

Bunun karşısında AB'nin durumu var. ABD-Rusya ilişkilerinde değişiklikler oldu ve bu değişiklik giderek daha fazla oluyor. ABD-Rusya yakınlaşmasının aksine ABD-AB uzaklaşması yaşandı. Bunlar birbirine çok bağlı olan gelişmeler. Avrupa, Sovyetlere karşı ABD ile oluşturduğu birlik düzeyinden gittikçe uzaklaşıyor. ABD'nin Rusya'yla bu düzeyde ilişki geliştirmesi Avrupa'yı rahatsız ediyor. Dolayısıyla ABD-Avrupa ilişkilerinde eskiye göre uzaklaşma oldu. AB de Sovyet sisteminin çöküşü ardından gittikçe tartışılan siyasi ve askeri güç olma sürecine etkili bir biçimde giriyor ve bu durum onu ABD'den koparıyor. Bu durum AB'nin yakınlaşmalarında ortaya çıkıyor. Örneğin AB ordu kurma üzerinde daha fazla duruyor. Siyasi bakımdan ABD'nin yaklaşımlarını kabul etmeyecek eleştiriyor. ABD'nin geliştirdiği uygulamaları, baskıcı uygulamalar olarak nitelendirerek daha fazla demokratik, özgürlükçü ve daha şeffaf bir yönetim olması gerektiğini ifade etti. Bu, ABD için önemli bir eleştiriydi. Çin'in de kendine göre bir konumu var. Hindistan-Pakistan çatışmaları yaşanıyor. Bunlar da Asya'nın güneyinde yaşanan önemli olaylardır. Fakat bunlar içerisinde en önemli yan Rusya, ABD ve AB'nin durumu, bunların Çin ve Asya güçleriyle ilişkileri

oluyor. ABD'nin her şeye hükmetme durumunun gerçekleşmediği, daha fazla aşıldığı gözüküyor. Onun karşısında uluslararası düzeyde siyaset yapan önemli güçlerin varlığı ve gelişimi daha ileri bir düzey kazanmış durumda. Bu bakımdan Rusya, AB, Asya'daki güçler, Çin, hatta Hindistan önem taşıyan güçlerdir.

Böylece yeni uluslararası sistemin oluşumunda birçok gücün yer aldığı, yeni uluslararası sistemin farklı siyasi güç odakları arasındaki siyasi ilişki ve mücadeleyle oluşacağı gerçeği ortaya çıkıyor. Bazılarının sandığı gibi bir imparatorun dikte ettirdiği bir uluslararası düzen yok, yeni uluslararası sistem öyle oluşmayacak. Farklı güç odakları, bunlar arasındaki uzlaşma ve mücadeleyle yeni uluslararası sistem oluşacak. Bunu sağlayacak güçler var. Bir yan budur. İkinci olarak, eski uluslararası sistem artık aşılıp, yenisi gelişecektir. Bu noktada statükoculuk dünya savaşı ilanı ile birlikte tümüyle geçersiz kılınmış, aşılmıştır. Eskiye yaşatma imkanı kalmamıştır. İnsanlık uluslararası düzeyde böyle bir mücadele içerisinde. Farklı çevreler bu mücadele sürecini on veya yirmi yıllık bir süreç olarak tanımlıyor. Bir anda yeni bir sisteme ulaşılamıyor. 11 Eylül ile başlayan süreç, ikinci aşamanın başlangıcı, yeni uluslararası sistem arayışında Batı sisteminin çözümlü oluyor.

Yeni gelişmelerle birlikte ABD, Irak'ta yönetim değişikliğini esas alacak fakat Türkiye de bunu bize karşı saldırıya dönüştürmek, gerillayı ezmeyi veya silahsızlandırmayı böyle bir süreçte dayanarak sağlamak isteyecek. Bunu kendisi yapacak. ABD ile ittifak halinde, Güney'deki işbirlikçi güçler KDP ve YNK ile işbirliği halinde yapmaya çalışacak. Bütünlüklü bir ittifak ihtimali olduğu gibi parça parça güçler arasındaki ittifakla da böyle bir sürecin gelişme ihtimali var. Türkiye'nin yaklaşımlarında bunları görmek mümkün.

Önderliğin çözüm çizgisini ulusal çizgi haline getirmeliyiz

Buradan çıkan sonuç şudur; Irak yeniden düzenlenip bölgede değişiklikler yapılmak istenirken demokratik siyaset doğrultusunda Kürt sorununu çözmek, Kürtleri aktif ve etkili hale getirme sorunu var. Bunu yaratmak için sürece ulusal demokratik çözüm çizgisini yaratma çabasını dayattık. Aslında bütün bu gelişmeler karşısında ilkel milliyetçi ve burjuva milliyetçisi güçleri karşıt politikaların aleti olmaktan çıkarmaya çalıştık. Çeşitli ilişkilerle, propaganda ile onları daraltmaya çalıştık. Son olarak ulusal konferans ve ulusal kongre çalışmalarıyla işbirlikçi çizgiyi daraltmak, ulusal demokratik çözüm çizgisini kararlaştırmak, Parti Önderliği'nin savunmalarda geliştirdiği çizgiyi bir ulusal çizgi haline getirerek bu gelişmelere dayatmak istedik. Bu çabalarımız belli bir düzey yarattı. Bu çizgi tehlikeleri önleme, böyle bir değişim sürecinde Kürt sorununu demokratik çözüme götürme, Kürt demokrasisini geliştirme, bölgedeki değişim ve yeniden yapılanma sürecinde Kürtleri etkili hale getirme çizgisi oluyor. Bunun programını, siyasi ilkelerini, hedeflerini ortaya çıkarmayı amaçlıyordu. Bizim de böyle bir hazırlığımız oldu. Öte yandan askeri mevzilenmemiz de var.

Parti olarak yaşanan gelişmeleri yıl içerisinde takip ettik, VI. Ulusal Konferansımız çatışma sürecinin gelişeceğini tespit etti. Çatışma süreci uluslararası düzeyde daha geniş bir dünya savaşı gibi gelişince gelişmeleri görmek istedik, konferansı alelacele pratikleştirmekten sakındık. Afganistan'daki çatışmalar politik sonuçlar ortaya çıkarmaya başlayınca yeniden durum değerlendirmesi yaparak gelişmelere göre demokratik siyasi de-

"Yeni yıla girerken en önemli yan, 11 Eylül'le başlayan yeni sürecin ilk muharebesinin siyasi sonuçlarının ortaya çıkma durumudur. Buna göre herkes siyasi ilişkilerini gözden geçiriyor, siyasetlerini yeniden oluşturuyor, kendini siyasi olarak aktif kılacak ekonomik ve askeri hazırlıklar yapıyor. Uluslararası alanda bu yönlü gelişmeler gözle görülür düzeydedir."

şim çizgisini hayata geçirecek politikaları ve pratik mücadeleyi geliştirmeye yöneldik. 15 Kasım'dan itibaren VI. Ulusal Konferansımızın kararlaştırdığı doğrultuda Kuzey'de ve Türkiye'de kimlik kampanyası çerçevesinde siyasi serhildan başlattık. Kampanya, anadilde eğitim talebi etrafında bir öğrenci hareketi olarak, yine kadınların ve gençlerin sivil itaatsizlik eylemleri biçiminde sürüyor. İlk adımlar atıldı. Bu eylemlilikler, askeri yollarla bölgede değişiklik yapma, yeni bir sistem kurmaya karşı demokratik değişim çizgisini dayatan bir eylem gücünü ortaya çıkarma anlamına geldi. Ulusal konferans ve kongre ile siyasi süreci değerlendirecek Önderliğin çözüm çizgisini bir ulusal çizgi haline getirmeye çalıştık. Güney'deki askeri durumumuzu, askeri ve siyasi çalışmalarımızı yeniden gözden geçirdik. Plan ve mevzilenme düzeyinde gelişmeleri karşılayacak yeni adımlar atmaya yöneldik. Bu da bizim süreci karşılamadaki politik ve askeri tedbirlerimiz, kendimizi mevzilendirmemizi oluyor. Esas rolü Türkiye ve Kuzey Kürdistan'daki serhildan süreci üstleniyor.

Şöyle değerlendirmek hatalı olmaz; ABD bölgeye değişim olgusunu dayatıyor. Onun dayattığı değişiklik daha çok güç dengesindeki değişikliklerdir, sınırlarda değişiklik yapmak istiyor. Bazı gazeteciler tarafından Kuveyt'i Irak'a verecek, Irak'ı bölcekler, Ürdün'ü katacaklar, Güney Kürdistan'ı Irak'tan kopartacaklar biçiminde değerlendirmeler yapılıyor ve bunlar ABD projesi olarak sunuluyor. ABD'nin yapmak istediği siyasi sınırlarda, güç dengesinde değişiklik yapmak ve buna dayanarak bölgede kendi çıkarlarına hizmet edecek yeni bir güç dengesi oluşturmaktır. Bunun için de savaşı, Irak'a müdahale etmeyi gerekli görüyor. Irak'ta bir yönetim değişikliği olacak, fakat bu bir rejim değişikliği anlamına gelmeyecektir. Sadece bazı yöneticileri değiştirecekler aslında. Esas değişikliği sınır değişikliği olarak öngörüyorlar. Bu bir değişim stratejisidir. Irak'ı zayıflatarak, Arapları yeniden düzenleyerek İsrail'in güvenliğini sağlayacaklar ki, İsrail de Filistinlilere biraz daha taviz verebilsin, dolayısıyla Filistin-İsrail çatışması son bulsun. İş bu kadar yüzeysel ve dardır. Bazı güçlerin çıkarlarını ifade ediyor. Ortadoğu'da monarşiler, oligarşiler, otokrasiler olduğu gibi kalacak; baskı, sömürü, bölünmüşlük ve iç çatışma devam edecek. Zaten sömürü bu iç çatışmaya devam edecek. Dolayısıyla bölgeyi daha fazla sömürecek, bölgeden daha fazla çıkar sağlayacaklar. ABD gibi hegemonyacı bir çıkar gücünün politikalarını böyle oluşturması, elbette doğaldır. Ondan başka bir şey beklememek gerekiyor.

15 Kasım'la birlikte bizim Türkiye'ye dayattığımız serhildan anlamı ise çok daha farklıdır; ABD tarzı değiştirmenin karşıtı bir çizgiyi ifade ediyor. Bölgedeki rejimlerde değişiklik, bölge toplumlarının demokratik değişim-dönüşümü, buna göre aralarındaki parçalanmışlık, çelişki ve çatışma durumunu giderip birliğe ulaşma çizgisidir. Değiştirilmek istenenler farklıdır. Bölgede değiştirilmesi gereken hususlar da farklı oluyor. Sorunlar Irak'ın mevcut sınırlarından değil, Irak'taki rejimden kaynaklanıyor. Türkiye'deki sistemden, Araplarda yaşanan durumdan, bölgenin bölünmüş ve birbirine düşürülmüş konumundan kaynaklanıyor. Çözüm bunları gidermekle olacak, bunları daha da derinleştirmek veya farklılaştırmak çözüm olmayacaktır. Dolayısıyla demokratik değişimi gerçekleştirmek, demokratik ve özgür bir birlik yaratma stratejisi bölge için ayrı bir stratejidir.

Parti olarak bunu birkaç yıldır tartışıyoruz. Parti Önderliği savunmalarla çok kapsamlı ve derinlikli bir çözümleme halinde ortaya koydu. Serhildan, bunun eylem çizgisidir. İlk adımı atarken, henüz potansiyelin dar bir kesimini bile aktifleştirmemişken Türkiye'nin tepki göstermesi, ağır saldırılarla karşılaşması buradan ileri geliyor. Türkiye'nin gericisi, tutucu, oligarşik güçleri bu eylemleri kendileri açısından tehlikeli gördükleri için karşı çıkıyorlar. İçişleri Bakanlığı bütün valilere genelge yayınladı. Milli Güvenlik Kurulu 27 Kasım toplantısında bunu tartıştı. Buna karşı bir planproje ortaya çıkardılar, siyaset oluşturdular, kararlar aldılar ve saldırı başlattılar. Bu noktada iki farklı siyasi durum arasındaki şiddetli mücadeleyi görüyoruz. Serhildanın esas rolünün ne olduğu daha iyi anlaşılıyor, serhildandan duyulan korku, onun değiştirici özelliği daha iyi açığa çıkıyor. Serhildanın büyük bir potansiyel güce sahip olduğu görülüyor.

Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de gelişecek serhildanın Türkiye siyasetini değişikliğe zorlaması,

bölgedeki gelişmeler açısından yeni durumlar ortaya çıkaracaktır. Gelişmeleri ABD'nin tasarladığı gibi olmaktan çıkartarak daha değişik bir mecraya çekecektir. Onun için ne tür engeller olursa olsun halkların yararı için serhildan geliştirmek, bunda ısrarlı olmak, demokratik çerçevede ilerleterek demokratik çözüm sürecini buna dayalı geliştirmek hem bölgede yeni bir süreç başlatacak hem de yeni uluslararası sistemin oluşmasının temel ölçülerini ortaya çıkaracaktır. Unutmayalım ki, uluslararası sistem biraz da Ortadoğu'daki gelişmelerle, bölgede kurulacak yapılanmayla bağlantılı olacak. Ortadoğu şimdiden bu durumu kazanmıştır. ABD, bazı kısmi değişikliklerle bölgede etkinliğini geliştirmek, bir sistem yaratmak, buna dayalı bir uluslararası çıkar sistemi oluşturmak istiyor. Bunu aşan demokratik değişim ve özgür birlik doğrultusunda Ortadoğu'da yeni bir uygarlıksal gelişmeye başlatan süreç ise uluslararası alanda yeni bir demokratik sistemin oluşmasına yol açacaktır. Başlattığımız eylemlilik sürecinin rolü budur, amacı ve gerçeği bu çerçevededir. Bu, aynı zamanda barışı koruma mücadelesi oluyor. Türkiye'de serhildanın demokratik değişimi zorlaması, bunun çevreye yayılması içte geliştirilmek istenen askeri şiddet uygulamaları ve müdahale durumunu zayıflatacak, hatta ortadan kaldıracak, dolayısıyla barışı koruyacaktır. Bu anlamda barışı koruma ve geliştirme eylemi de oluyor. Kürdistan'da Kürt kimliği üzerindeki yasakları kırmayı, eğitim ve kültür haklarını savunmayı, Türkiye ve bölgede demokratik değişim çizgisini geliştirmeyi, uluslararası planda da barışı savunmayı içeriyor. Bu anlamda yeni bir çizginin uygulanmasıdır.

Batı sisteminde bir değişim-dönüşüm süreci başlıyor

Yeni yılda Irak'ta, Kürdistan'da askeri bir hareketliliğin olacağını görmemiz gerekiyor. Bu, aynı zamanda sistem arayışında ikinci bir aşamanın başlangıcı oluyor. Aslında Körfez Savaşı Sovyet sistemini çökertti. Sistem kendisini yeniden yapılandıramayınca, kendi mantığı üzerinden çözüldü. On yıl o sistemin çözülüşü ile geçti. 11 Eylül olayları ile başlayan süreç ise yeni uluslararası sistem arayışında Batı sisteminin çözülüşünün başlangıcı oluyor. Batı çözülmeye başlamıştır. Batı sistemi Sovyet sisteminin farklı özellikler arz ediyordu, dolayısıyla çözülüşü de farklı özellikler arz edecektir. Bu çözülüşün, Sovyet sisteminin yaşadığına benzer olaylarla olacağını düşünmemek gerekli. Şu ortaya çıkıyor; Sovyetler Birliği çözüldükten ABD zafer kazandığını ilan etmişti, bu durumda aslında kazanmadığı anlaşılmalıdır. Avrupa sisteminin kalıcılığının artık kesinlik kazandığı, en iyi sistemi kendilerinin yarattığı ifade edilmişti, öyle olmadığı ortaya çıktı. Hepsinin bir yenilenme ve değişimi yaşamak zorunda olduğu ortaya çıkıyor. Batı sistemi açısından bir değişim-dönüşüm süreci başlıyor. Yeni uluslararası sistem arayışı bunu kesin gerekli kılıyor. Uluslararası alanda yaşanan ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal gelişmeler ulusal ve uluslararası düzeyde yeni siyasetler gerektiriyor. Yani bunlar artık kişilerin veya güçlerin iradesine bağlı değildir; maddi ve düşünsel gelişmelerin zorlaması bunu yaratıyor. Bundan kaçınmak mümkün değil.

Kendini değiştirip dönüştürebilenler yeni uluslararası sisteme katılacak, değişemeyenler ise çözüleceklerdir. Sovyetler, Körfez Savaşı çerçevesinde değişemedi veya değişimini hızla gerçekleştiremedi, onun verdiği mesajı göremedi ve çözüldü. 11 Eylül'le başlayan süreçte Batı sistemi içerisinde onun verdiği mesajı görüp kendisini değişime uğratanlar ilerleyecek, uğratamayanlar çökeceklerdir. Arjantin'de bu çözümlüş başladı. Türkiye'de de aslında değişik bir biçimde başlamıştı. Önümüzdeki süreçte benzer olaylar yaşanacak. Bunun dışına çıkacak, bundan kaçabilecek hiçbir güç yok. Türkiye'nin bir iddiası var; değişikliğin geride doğru olacağını öne sürüyor. Değişimi kabul ediyorlar, ama "Avrupa demokrasisi bol geldi, terörizme hizmet etti. Dolayısıyla bu demokrasinin daraltılması gerekiyor. Daha otoriter bir sisteme doğru değişim yaşanması gerekli" diyorlar. Buna gerçekten inanıyorlar mı, yoksa zor durumlar da, zaman kazanmak için kendi kamuoylarını manipüle etmeye mi çalışıyorlar? Bu tam bilinmiyor, fakat bu görüşleri savunuyorlar. Bu büyük bir yanılgıdır. Değişim geriye gitmeyecek, demokrasiden yana olacaktır. AB'nin son yaklaşımları bile bu

işareti verdi, süreci tam çözümlendi. Avrupa demokrasinin yeni uluslararası sistemin çekirdeğini oluşturduğunu, onun çerçevesini verdiğini belirtiyoruz, ama en azından Türkiye ve ABD'nin aksine AB, daha şeffaf ve demokratik olma ihtiyacını ilan etti. Bu, önemli bir gelişmedir. Kendi stratejisini oluşturmamış bir güç olarak Avrupa'nın bunu dillendirmesi önemlidir. Giderek yetersiz, dar, kendi merkezini esas alan, karşıtı kabul etmeyen, başkalarını ortak etmeyen bir demokrasiden; çoğulcu, katılımcı, karşıtı da gören, daha paylaşımcı bir demokrasiye doğru bir evrimi yaşayabilir. Avrupa'nın stratejisi bu temelde gelişebilir. Bunu gören, bu biçimde kendini değiştirip yenileyebilenler, yeni sürecin yaratıcıları olacaktır. Değiştiremeyenler ise çözüleceklerdir. Bu bakımdan geriye gidileceği düşüncesi bir safesatadır. Barış ve demokrasi yönünde gelişmeler olacaktır.

Değişim sürecinde şiddet ne kadar kullanılırsa kullanılsın –ki çılgınlık düzeyine bile varabilir– fazla önemi yoktur. O tür olaylar sadece değişim gücüdürler, eskiyi yıkmada rol oynuyorlar. Yeni uluslararası sistemin temel özelliklerini bu belirlemeyecektir. Oradan giderek barış ve daha geniş bir demokrasi ortaya çıkacaktır. Özgürlük ve adalet ilkelerini daha fazla esas alan demokratik sistemlere doğru gidilecektir. Bu, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerin yol açtığı bir zorunluluktur. Fakat kendiliğinden olacak bir olgu değil; inisiy ve çıkışlı olacak, yoğun mücadelelere yol açacaktır. Böyle olmazsa insanlık çok ağır durumlarla yüz yüze gelebilir, bir felaketi yaşayabilir. Zorunluluk da bu anlama geliyor. Eğer böyle bir gelişme olmaz, siyasi yapılanma daha ileri bir demokrasiye doğru evrilmez, uluslararası sistem özgürlük ve adalet ilkelerini daha çok esas alan, daha geniş bir demokratik yapılanma ortaya çıkarmazsa, o zaman çok ağır tahribatlar yaratacak gelişmeler olacaktır. Ama insanlığın eğilimi giderek artan oranda demokrasi arayışı, demokrasinin gerektirdiği düşünce ve yaklaşımları, yaşam özelliklerini esas alma ve böylece demokratik bir uygarlık çağını geliştirmeye yönünde olacaktır.

Bu durumun güncel olarak bölgemize ve bize yansıtış durumlarını değerlendirmek daha büyük önem arz ediyor. Çünkü uluslararası sistemin nasıl gelişeceğini; çok fazla çatışmalı geçerek ağır tahribatlar mı ortaya çıkaracağını, yoksa çatışmasız, siyasi yöntemlerle mi ilerleyeceğini Ortadoğu'daki durum belirleyecek. 11 Eylül'le başlayan Afganistan çatışmaları ve ardından Ortadoğu'da ortaya çıkan sonuç şu oldu; Rusya Ortadoğu'dan biraz çekildi. ABD projelerinin uygulanması önündeki engellerin en büyüğü ortadan kalkmış oldu. Bölge açısından İran'da belli bir politik değişiklik var. İngiltere-İran ilişkileri ABD-Rusya ilişkilerine benzer ve ona paralel bir gelişme seyretti. Bu, ABD ile ilişki anlamına da geliyor; o sistemin içindeki bir ilişki. İran da benzer bir durumu yaşıyor. Ona bir rol biçildi ve kendisini ABD gücüne hedef olmaktan çıkardı. Afganistan, Pakistan ve Orta Asya üzerinde önemli bir rol kazandı. Dolayısıyla İran da yönünü daha çok doğuya döndü, böylece Ortadoğu ile ilgisi kısmen azaldı. Bir de ABD ve İngiltere ile çatışma pozisyonundan çıktı. Bu, bölgede yaşanan önemli bir gelişmedir. Çünkü Irak üzerinde en çok etkide bulunan, ABD projeleri önünde engel oluşturan bölgesel güç İran'dı. O da ortadan kalkmış oldu.

Arap aleminde çok yeni bir gelişme yok. Suriye değişmedi. Epey tartışma yaptılar, bazı kararlar da aldılar, değişmek ve demokratikleşmek zorunda olduklarını hissediyorlar. Fakat onun pratikleştirme iradesini halihazırda gösteremediler. Aldıkları kararları, çıkardıkları yasaları uygulamıyorlar. Henüz Sovyetler gibi eskiyi eleştirme ve yıkmaya sürecindeler, yani yeniyi kuramıyorlar. Onun için de ne eskiyi sürdürebiliyor, ne de yeni bir şey uygulayabiliyorlar. Suriye'nin bölge üzerinde tarihinin en etkisiz dönemini yaşadığı belirtilebilir. Aslında bir kararsızlık ve belirsizlik durumunu yaşıyor. İradî güç düzeyini önemli ölçüde kaybetmiş durumda. Diğer Arap rejimleri gelişmelerden tedirgin. Dünyadaki gelişmeler, demokrasi istemi onları tedirgin ettiği gibi, mevcut çatışma durumu da onları tedirgin ediyor. Rejimler kendilerini tehdit altında görüyorlar. Gerçekten de tehdit altında. Dolayısıyla eskiyi sürdüremiyorlar, aynı zamanda değişmiyorlar da. Bu durumda çok etkileyici bir konumda değiller.

11 Eylül olayları Türkiye'yi ortada bıraktı

Bu yıl içerisinde yaşanan olaylarla en çok daralan, durumu en fazla açığa çıkan güç Türkiye oldu. Türkiye 11 Eylül'e kadar kendini kamufle ediyor, her şeyi idare ediyordu. Statükoculuğu yaşatabileceğine kendisini inandırmıştı. Çünkü bölgede statükoyu yıkacak bir olay ortaya çıkmıyordu. İsrail-Filistin çatışması bunu sağlama gücünde değildi. Türkiye böylece herkesi idare edip eski statükoyu korumaya çalışıyordu. ABD ile resmen müttefikti, ama bir taraftan onları da idare ediyordu. Diğer yandan pratik politikada fiili olarak Rusya, İran ve Avrupa ile yakınlık içerisindeydi. Eski statükoyu bunların politik duruşlarına dayanarak koruyor, politikalarını fiilen bunların politikalarından aldığı güçle hayata geçiriyordu. Böylece herkesi idare edebiliyor, herkese bir şey söyleyebiliyordu. Resmiyeti ayrı fiiliyatta ayrı bir konumda kalıyordu. 11 Eylül süreci bu durumu dağıttı. Rusya politika değiştirdi. İran'ın Ortadoğu politikaları değişikliğe uğradı. Dolayısıyla Türkiye ortada kaldı. ABD ile karşı karşıyaydı. "Çok iyi dostuz, her konuda stratejik ittifak halindeyiz" derken stratejik düzeyde birbiriyle çatışan iki gücün varolduğu ortaya çıktı. Bu durum Türkiye'yi ürküttü, bir de maskesini düşürdü. Kendini maskeleyeceği bir ortam, sırtını dayayacağı politik güçler kalmadı. Bunu aşabilmek için Afganistan'a gitmeye çaba harcadı. ABD bu durumu gördü ve ona izin vermedi. Tersine Türkiye'ye hizaya girmesini dayattı. Afganistan'a gitmesine o kadar istekli olmasına rağmen ABD'nin durdurması buradan kaynaklanıyor. Türkiye Afganistan'a gitmek istedikçe ABD ona Irak'ı gösterdi, dolayısıyla ABD karşısındaki karşıt politik duruşunu değiştirmesini dayattı.

Türkiye bu yalnızlık içerisinde bazı politikalarında değişiklikler yapmaya yöneldi. Son MGK ve Askeri Şura toplantısında bunu yaptı. Bu yönlü yoğun tartışmalar yaşadı kesin. Avrupa ile ilişkilerinde; Avrupa ordusu ve Kıbrıs konularında tavizler verdi. Ortada yapayalnız kalma durumunun yarattığı zayıflığı bununla aşmaya çalışıyor. Diğer yandan Irak politikasında bazı değişiklikler yaptı. ABD Irak'a müdahale ettiğinde Güney'e askeri müdahalede bulunmaya karar verdi. Bu durum, ABD politikası ile tam bir uyum anlamına gelmiyor; ABD müdahalesi karşısında Kürt sorunu üzerinde inisiyatifli kaybetmemek için kendini etkili kılacak bir askeri hareket geliştirmesi anlamına geliyor. Buna dayanarak inisiyatif kazanmayı, dolayısıyla politik uzlaşmalar içerisinde yer almayı hedefliyor. Bunun bir ihtiyacı olarak içte baskıya yöneldi. Dışta Güney Kürdistan'a karşı askeri pozisyon kazanınca, içte siyasi baskıyı artırdı. Demokratik güçler, basın-yayın kurumları, dernekler, çeşitli kültür kuruluşları ve demokratik siyasi güçler üzerinde daha fazla baskı uygulamaya yöneldi. Bu, cephe gerisini sağlam tutma hareketi oluyor.

Demek ki, Türkiye bir cephe tuttu ve ilerleyecek. Bir askeri harekate girebileceği görülüyor. ABD bu durumu olumlu buldu, kendi politikasına doğru giden yolda önemli bir adım olarak değerlendirdi. Onun için Ecevit'i Washington'a davet etti. Daha şimdiden değişik çevreler Türkiye'nin ABD politikalarını olduğu gibi kabul edeceğini, hatta kabul ettiğini, Ecevit'in Washington'da bunu teyit edeceğini, böyle bir anlaşma imzalayacağını söylüyorlar. Tabii en çok Irak ve Ortadoğu'nun düzenlenmesi tartışılacaktır. Türkiye bu konuda politika değiştirerek, ABD'nin politikalarını kabul eder hale getirilecektir. Bu, büyük bir olasılıktır. Bunun üzerine Irak'a müdahale İncirlik üzerinden Türkiye ile birlikte olacaktır ki, bu da Irak rejimini değiştirmek için ABD'ye daha büyük bir güç kazandırmış olacak. Eğer Türkiye, Irak üzerindeki askeri hareketi kabul ederse, elbette Irak yönetimini düşürmek daha kolay olacaktır. Bu yönlü hazırlıklar var.

Ortadoğu konusunda güncel olarak şunları tespit etmek yarar var; Afganistan çatışması bir düzeye geldi, Güneybatı Asya sonuçlandı, artık siyasi ve askeri mücadele daha değişik alanlara kayıyor. Bu alanların başında da Ortadoğu geliyor. 2002 yılının en önemli gelişmesi ABD'nin Ortadoğu'ya, onun içinde de merkez olarak Irak'a müdahalesi olacaktır. Bu kesindir. Son dönemlerde birçok değerlendirmeci bunu ifade ediyor. Bu konuda kuşku yok. Sorun, ne zaman müdahale edeceği konusudur. Zamanlama da şuradan ortaya çıkıyor; ABD Irak'a mü-

"Körfez Savaşı Sovyet sistemini çökertti. Sistem kendisini yeniden yapılandıramayınca, kendi mantığı üzerinden çözüldü. On yıl o sistemin çözülüşü ile geçti. 11 Eylül olayları ile başlayan süreç ise yeni uluslararası sistem arayışında Batı sisteminin çözülüşünün başlangıcı oluyor. Batı sistemi Sovyet sisteminden farklı özellikler arz ediyordu, dolayısıyla çözülüşü de farklı özellikler arz edecektir."

dahale konusunda bir nabız yoklaması yaptı. Henüz tam bir ittifak oluşturamadığı ortaya çıktı. 11 Eylül süreci, statükoculuğu parçalamış durumda, ama eski statükoculu güçler politik olarak tümüyle eskiyi aşmış değiller. ABD'ye tümden onay vermiyorlar. Örneğin Türkiye rahatsızlık belirtti, Irak'ın toprak bütünlüğünden yana olduğunu, müdahaleye karşı olduğunu açıkladı. Avrupa Irak'a müdahaleye karşı olduğunu açıkladı. Bu iki engel, ABD'nin Irak'a müdahalesinin zamanlamasını belirliyor. ABD, bunları aşmak zorunda. Avrupa ile Türkiye'yi karşısına alarak Irak'a ve Ortadoğu'ya müdahale ederse, bu durum kendisi için çok tehlikeli olur, kazanma yerine kaybetme ihtimali fazladır. Ona düşmek istemiyor, o açıdan Türkiye ve Avrupa'yı yanına çekmeye çalışıyor. ABD'nin çalıştığı iki temel saha burasıdır. Türkiye ve AB üzerinde Irak'a müdahale politikasını kabul ettirmek üzere çalışma yürütüyor. Onu sağladığı zaman Irak'a müdahale edebilecek. Bu iki güç –ki NATO müttefikleridir– temelinde Irak'a müdahale edecek. O da zaman alıyor.

Örneğin Avrupa o konuda kararlı görünüyor. Son aldığımız bilgiler ABD'nin müdahalesine izin vermeyeceği yönündedir. Çok büyük ihtimalle Avrupa, ABD'den taviz istiyor. Mevcut durumda ABD Türkiye'ye bazı tavizler veriyor, Türkiye'yi kolaylıkla yanına çekeceği, Ecevit'in Washington ziyareti bunu sağlayacağı benziyor. Avrupa ile bunu ne zaman yapacağı belli değil. Bu durum müdahalede erteleme yarattı. Onun için Somali, Sudan gibi değişik alanlara müdahale konuları tartışılıyor. ABD onları devreye koyarak, küçük hareketler olarak gündemleştirerek bu ara zamanı doldurmak isteyebilir.

Diğer yandan İsrail acil müdahaleye zorluyor. ABD'nin önünde Türkiye ve AB engeli çıkıp müdahale biraz sürece yayılınca İsrail'in Filistin halkı üzerindeki saldırıları doruğa çıktı. Bu, Arafat'ı sevmediklerinden, politikalarından vazgeçtiklerinden kaynaklanıyor. Baskıların birinci, belki de bütün amacı ABD'yi hiç zaman geçirmeden çok yoğun bir biçimde Irak'a müdahaleye zorlamaktır. İsrail'in saldırılarıyla böyle değerlendirmek en doğrusu. Çünkü ABD "Müdahale edeceğim" dediğinde Şaron "Filistin devletini kabul etmeye hazırız" dedi. Avrupa ve Türkiye ABD'nin müdahalesi önünde engel olup da, ABD "Somali'ye müdahale edeceğiz" deyince Şaron, Arafat'ı ve Filistin yönetimini tümden reddeder hale geldi, şiddeti artırdı. ABD üzerinde bu biçimde ikili baskı var. İsrail hemen müdahaleyi dayatırken Avrupa ve Türkiye müdahaleye karşıdır. ABD'nin zamanlama sorunu da buradan ileri geliyor. Bu iki müttefik gücün farklı politikaları ABD'yi zorlayan etkendir. Bunlarda bir denge yarattığı, politik bir çözüme ulaştığı zaman Irak'a müdahale eder. Avrupa'nın bu noktada kararlı olduğu söyleniyor, ama aslında ne kadar ısrar edeceği belli değil. ABD müdahale etmek zorunda. 2002 yılında bu gerçekleşecek. Erken veya geç olabilir, fakat çok büyük olasılıkla olacak. Gerektiği kadar politik tavizler mi verecek, karşı karşıya mı gelecekler, onu da süreç gösterecek.

Türkiye Güney'e askeri olarak girmeye karar vermiş durumda. ABD politikalarını tümden kabul edip etmeme noktası tartışılıyor. Bu konuda Türkiye'nin bazı pazarlıklar yapacağı an-

laşıyor, onu görmemiz önemli. Örneğin Kürt sorununda Türkiye'nin inisiyatifi kabul etmek, PKK'yi Irak'ta birlikte hedeflemek, ekonomik krizi aşmak için daha fazla kredi vermek karşılığında Irak yönetiminin değiştirilmesi politikasına evet diyeceği benzeri. Çok büyük olasılıkla bunun pazarlığını bu biçimde yapacaklar. ABD Irak'ın toprak bütünlüğünden yana olduğunu açıkladı. Bu, Türkiye'nin desteğini alma yönünde bir açıklamadır. En azından öncelikle Irak'ta yönetim değişikliği konusunda anlaşacaklar. Sınırların veya başka şeyin değişiminde değil, Saddam yönetimini değiştirmede anlaşacaklar, onu öne alacaklar. Onun karşılığında da Türkiye ABD'den tavizler isteyecek; ekonomik kriz için yardım, PKK'ye karşı daha aktif tutum isteyecek. Yani hedef alınmamızı isteyecek. Büyük ihtimalle bu tartışılıyor. Bu temelde saldırılar gelişebilir.

Avrupa sistemi ne kadar demokratikse Ortadoğu da o kadar demokratiktir

Irak, bütün bir uluslararası siyasetin, uluslararası alanda güç odaklarının kendi aralarında yürüttüğü siyasi mücadelenin çözüm yeri gibi oluyor, dikkat edilirse anahtar gibidir. Sanki diğer tarafta sorunlar birikmiş, çözümü zorluyor ve hepsi gelip Irak'taki değişiklikte kilitleniyor. Düğümü buradan açmak, kilidi buradan çözmek gerekiyor. Bunu anlamak önemlidir. Kuşkusuz siyasi süreçler birçok olay tarafından belirleniyor; tekdüze bir gelişme değil. Çünkü toplumsal ve ekonomik düzey tekdüze değil. Bir sürecin gelişmesinde birçok olayın yeri var. Hepsinin yeri farklı farklı oluyor. Irak, mevcut durumda bütün sürecin gelişiminde düğüm noktası, dolayısıyla çözüm noktası konumunda. Bu, Ortadoğu'nun yeni uluslararası sistem, yeni uygarlıksal gelişme içinde ne denli önem ifade ettiğini gösteriyor. Aslında bölgenin şekillenmesinde Irak'ın alacağı sistemin ne denli belirleyici olduğunu gösteriyor. Tersinden dönüp şöyle diyebiliriz; önümüzdeki süreçte nasıl bir Irak şekillenirse öyle bir Ortadoğu şekillenecek; nasıl bir Ortadoğu şekillenirse yeni uluslararası sistem de ona göre olacak. Bu noktaya gelmiş durumda.

Irak'ta gelişmeler nasıl olabilir? Sorunlar nelerdir, düğüm nasıl oluşmuş, etkenler neler? Düğüm nasıl çözümlenecek, kim çözümlenecek? Bu hususları daha çok incelemek, araştırmak, düşünmek ve netleşmek gerekli. Bu anlamda bizim Irak politikamızın net olması gerekiyor. Irak'taki mücadele, bir bütün olarak ideolojik-siyasi çizgide yaşanan farklılıkları ve onlar arasındaki mücadeleyi de belirliyor. O noktada bizim de somut bilgilere ve net bir bakış açısına, uygulanabilir bir siyasete sahip olmamız gerekli. Irak neden böyle? Aslında bu durum Irak'ın değil, bölgenin öneminden dolayıdır. Ortadoğu uluslararası alanda önemli. Ortadoğu'ya önem yüklediği yerde neden Irak öne çıkıyor? Bunun tarihsel ve toplumsal nedenleri var. Güncel siyasi durum, oluşan sistem açısından temel sorunların düğümlendiği nokta olan Arap-İsrail çatışmasının da, Kürt sorununun da önemli bir yeri var. Yeni uluslararası sistem kurulurken Irak üzerinde yürütülen mücadele belirleyici oldu. Irak'ta oluşan savaşla yaratılan siyasi durum geçmişte de Ortadoğu'daki siyasi sistemi belirledi. Ortadoğu'nun sistemine göre bir uluslararası sistem oluştu, aslında. Ortadoğu'nun mevcut sistemi kendi kendine doğmadı, uluslararası sistemden kopuk değil. Eğer uluslararası sistemi yaratan merkez Avrupa ise, Avrupa'nın siyasetinin Ortadoğu'daki şekillenmesi de mevcut siyasi yapılanmadır. Yani Avrupa sistemi ne kadar demokratikse Ortadoğu da o kadar demokratiktir. Avrupa demokrasisinin ne kadar eşitlikçi, paylaşımcı, adil ve ilkesel olduğuna Avrupa'daki uygulamalarıyla değil Ortadoğu'daki görüntüleriyle bakmak gerekiyor. Oradan baktığımızda Avrupa'nın yüzü daha iyi açığa çıkıyor. Özellikle de Avrupa siyasetini şekillendiren İngiltere'nin yüzü daha net kendini gösteriyor.

Ortadoğu'da 19. yüzyılın başından bu yana, yaklaşık 200 yıllık bir mücadele var. Varolan siyasi egemenliğe karşı iki alanda başkaldırı ortaya çıktı; Kahire yani Mısır'da ve daha çok Soran alanında olmak üzere Irak'ta. Irak'taki durumda Kürtler etkiliydiler. Bu süreç, Babanzade İsyanı'yla başlıyor. Mısır'da ise Mehmet Ali Paşa hareketiyle bir düzey kazanıyor. Amin Maalouf, Mehmet Ali Paşa'nın durumunu "Avrupa taklitçiliği" olarak tanımlıyor. Onun için hiçbir zaman bir Arap demokrasisinin gelişmesine yol

açmadığını ve Araplar tarafından benimsenmediğini belirtiyor. Doğru bir değerlendirmedir. İster Irak'tan ister Mısır'dan olsun, geliştirilen hareketlerin yerel nedenleri var, fakat dıştan da İngiltere etkisinin sonucuydu. İdeolojik anlamda milliyetçiliği, siyasi planda da kendi egemenliğini geliştirmek için kendi etkilerini yayma hareketiydi. İki yüzyıl böyle geçti.

20. yüzyılın başında bu, bir dünya savaşı haline aldı ve bu alanda sürdü. Avrupa, milliyetçilik temelinde bir kapitalist gelişmeyi yaşıyordu. Ulusal devletler, daha sonra da dünyayı ele geçirmek isteyen emperyalist politikalar temelinde gelişen, Avrupa'nın kendi içinde de yaşanan bir savaştı. 19. yüzyılın başında Fransız Devrimi'nin ardından Napolyon'la Avrupa da kendi içinde bir savaş yaşadı. O savaşın benzeri bir savaş, onun etkisiyle Ortadoğu'da oldu. 20. yüzyılın başında Avrupa devletlerinin kendi aralarındaki dünyayı bölüşme savaşı, Ortadoğu'da kıyasıyla bir savaş haline aldı ve Ortadoğu'da isyandan savaşa geçildi.

KDP, YNK, TC, Kral Abdullah ve bunlar gibiyle demokrasi olmaz. On yıl önce de Saddam'laydı. Saddam'ın arkasında İngiltere ve ABD'nin olduğu, İran'a karşı savaşta on yıl destek verdikleri biliniyor. Peki sorunları nasıl çözmek istiyor? Güç dengelerinde değişiklik yaratmak, sınırları değiştirmek, böylece kendine hizmet edecek bir statü yaratmak istiyor. Irak'ı daha çok daraltan, denetim altına alan, Güney Kürdistan'da Irak etkisini azaltan, bu alanı Arapları hedeflemekte bir araç olarak kullanmayı tasarlayan, böylece Türkiye ve İran'ı da dengeleyen bir sistem oluşturmak istiyor. Bunu yaratmak için Türkiye'yle çalışıyor. Aslında Saddam'la da çözümleniyordu, ama Saddam buna izin vermedi. Mevcut durumda değişiklik yapabilirler, onu öngörüyorlar. KDP ve YNK'yi esas alıyorlar. Böylece çözüm bulacaklar.

Şöyle sormak gerekiyor; madem bu güçler çözüyorlardı, o zaman sorunu kim yarattı? Bu kadar çatışmaya yol açan sorunlar neden ortaya

ratmak çözümü gerçekleştirir. Avrupa kendi içinde savaşırken bölgeyi parçaladı. Günümüzde ise kendi için savaşmıyor, birleşiyor. Neden bölgeye bölünme ve çatışmayı dayatıyor? Bunu dayatmamalıdır. Burada bir terslik var. Eğer Avrupa kendi içinde demokrasi ve birlikte tutarlıysa, bunu kendi sisteminin önemli parçası olarak ele aldığı Ortadoğu için de öngörmelidir. Öyle yapmazsa etkili olamaz. Demokrasisi de, birlik anlayışı da gelişmez.

Diğer yandan mevcut durum veya onun ABD'nin istediği gibi değiştirilmesi bölgedeki birçok gücün çıkarlarına denk değil. Örneğin Irak'ın çıkarına denk değil; Irak'ı bölüyor daha da küçültüyor. Türkiye'nin çıkarlarına göre değil; Türkiye'yi ekonomik olarak çöküşe götürdü. İran'ın çıkarlarına göre değil; İran tarihinde en daralmış durumu yaşadı. Kürtlerin çıkarlarına göre değil. Kürtler bu politikayla bölündüler, parçalandılar, üzerlerinde inkar siyaseti uygulandı. Bu siyaset değişmiyor, sadece küçük bir

"Yapılmak istenen bir sistem değişikliği değil; güç dengelerinde değişiklikler. Birinin gücü yerine diğerinin gücü geçiyor, bir sistem değişikliği olmuyor. Dolayısıyla sistem değişikliğini öngörmek, oradan kaynaklanan yeni politikalarda çözüm aramak önemlidir. Değişik zihniyet, milliyetçiliği aşmayı, demokratik değişim ve birlik çözümünü esas almayı gerektiriyor."

Savaş sonunda ortaya çıkan sonuç, askeri egemenlik durumuna göre bir siyasi coğrafyanın çizilmesi oldu. Sevr Anlaşması, Ankara Anlaşması, Lozan Anlaşması yapıldı ve son olarak 25 Haziran 1926 tarihinde kabul edilen Ankara Anlaşması'yla Türkiye-İrak sınırı çizildi. Bugünkü Ortadoğu, temel olarak şekillendi. Bunu savaşın başarılı çıkmış olan İngiltere yaptı. Bölünmüşlük, bugünkü sistemleri ortaya çıkaran ideolojik, siyasi ve ekonomik yapılanmalar çok büyük ölçüde Avrupa kaynaklıdır. Milliyetçilik Ortadoğu'da da böyle bir etki yaptı. Kürdistan'dan gelen müdahalelerle birlikte bir savaş yaşadı ve böyle bir sistem ortaya çıktı. II. Dünya Savaşı ardından İsrail buna eklendi. Giderek günümüz Ortadoğu'su şekillendi, Irak'ta oluşan sistem '26'da varılan anlaşmayla Ortadoğu'yu belirledi. İsrail eklenmesi bunu çelişki ve çatışma anlamında biraz daha derinleştiren bir rol oynadı. Sorunlar buradan kaynaklandı. Günümüzde III. Dünya Savaşı ilan edilerek feshedilen anlaşmalar bunlar oluyor. Ortadoğu'da bu kadar çelişki ve çatışmayı bu durum yaratıyor.

O zaman Ortadoğu'da sorunları ortaya çıkaran etkenleri iyi tespit etmemiz gerekiyor. Burada çok ciddi bir çarpıtma var. Bilinç çarpıtması egemenler tarafından yapılıyor. Sorunları ortaya çıkaranlar, sorunların nedenleri olanlar dönüp kendilerini sorunlara çözüm arıyormuş gibi toplumlara lanse ettiler. Halklar o gün bugündür sorunu yaratan güçlerden çözüm bekliyorlar. Bu da herhangi bir çözüm vermedi. Gelinek noktada sorunlar ağır bir tehlike yarattılar, çözümlenmeyi dayatıyorlar. Nasıl çözümleneceklerini araştırıyoruz. Politikalar bunun üzerinde kurulu. Irak üzerindeki mücadele, ortaya çıkan sorunlara çözüm bulma mücadelesi oluyor.

Uluslararası alanda etkinlik kurmak isteyen bir güç olarak ABD'nin çözüm arayışı var. Aradığı çözüm nedir? İdeolojik planda ve siyasi olarak neye dayanıyor? Ekonomik ve sosyal planda neleri hedefliyor? Bunları görmemiz lazım. Bölgede demokratik bir değişiklik yapmak gibi bir fonksiyonu yoktur. Öyle bir programın olmadığını Ortadoğu'daki dostlarına, stratejik müttefiklerine bakınca görmek mümkün. Herhalde

çıkıyor? Bu sorunları hangi siyasetler yarattı ve bu siyasetleri yürüten güçler kimler? Buradan baktığımızda sorunun kaynağı olan güçlerin çözüm bulması gibi bir durum ortaya atılıyor ki, bunun sorunlara çözüm getirmek değil, mevcut sorunlardan hakim güçlerin daha fazla çıkar sağlama anlamına geldiği açıktır. Değişiklikler bu temelde gündeme geliyor, aslında çözüm geliştirilecek yanı yok. Demek ki, güce dayanarak bu tür değişiklikler yapılsa bile -ki ona çaba harcanıyor- gerçekte bu bir değişiklik, sorunları çözmeyecektir. Arap-İsrail çatışmasını çözmeyecektir. Arapların üzerinde bir baskı gücü olarak, Demoklesin kılıcı gibi tut ve teslim almaya çalış, bunu da çözüm olarak tanımla.

Varolan sorunların çözümünü zihniyet değişimine bağlıdır

Burada Kürt sorununa çözüm de yoktur. Güney'i Araplara ve Irak'a karşı bir baskı alanı olarak inşa etmenin, bunun için de en gerici, aşiretçi-feodal güçlere dayanmanın Kürt sorununa çözüm olamayacağı açıktır. Kürdistan yalnız başına Güney olmadığı gibi Kürt sorunu da bir tek Güney Kürdistan'daki bazı arazilerin Irak'ın veya Türkiye'nin denetiminden çıkartılması sorunu değildir. Bu sahalar, 19. yüzyılın başından 20. yüzyılın ortasına kadar bir bölünme savaşına yol açtığı, savaşla bölünüp parçalandığı ve paylaşıldığı gibi günümüzde de yeni bir biçimde paylaşma durumuna maruz kalıyor. Varolan paylaşımından güç dengelerine göre bazı değişiklikler yapmayı içeriyor, sorunu çözmeyi içermiyor. Oysa Kürdistan bu kadar değil ve Kürt sorunu sadece böyle bir sorun değil. Demek ki, bu güçler sorunu yaratan güçlerdir, çözüm güçleri değiller. Bunların ideolojik-siyasi çizgisi milliyetçilik, bölünme zaten sorunun yaratılmasıdır, çözümü olamaz. Burada ister Irak'ta, ister Arap-İsrail çatışmasında veya Kürt sorununda açığa çıksın, çözümleyici bir çizgiyi açığa çıkartmak gerekli. Demokratik değişim-dönüşüm çizgisi milliyetçilik temelinde bölme, parçalama, çelişki ve çatışmaya dayandırma değildir. Demokratik değişim temelinde birlik ya-

alandan bir askeri üs yaratılıyor. Onun da bu siyasetin değiştiği, Kürdistan'da özgürlüğün, Kürt sorununda çözümün geliştiği anlamına gelmediği çok açıktır. Çözüm için zihniyet değişimi gerekli. Önderliğin bu noktada çok ısrarlı olması, burada gerçek anlamını buluyor. Mevcut bölünmüşlük, ABD ve İngiltere yaklaşımlarına göre bunu daha da derinleştirme veya bazı kaydırma yapma, buna dayalı siyaset yürütme bölgede kimsenin çıkarlarına değildir. Çok dar ve elit bir çıkar çevresini ifade ediyor. Türkiye'de dar bir oligarşik grubun, Kürtlerde birkaç feodal aşiretçi ailenin, Araplarda elit bir grubun, İran'da da öyle bir grubun çıkarlarını ifade ediyor. Halkların çıkarlarına denk değil. Onların çıkarına denk olan ideolojik ve siyasi yaklaşımı aşacak, onun yerine kendilerini geliştirecek, güçlendirecek bir ideolojik ve siyasi anlayıştır. Milliyetçilikle demokrasi arasındaki çizgi farkı burada ortaya çıkıyor. Farklı çizgilerin oluşumu, anlam kazanması burada kendini gösteriyor. Buradan baktığımızda Irak'ta çözümü Irak'ın daha da parçalanmasında görmek doğru bir yaklaşım değildir. Onun ne Arapların, ne Kürtlerin, ne de Ortadoğu'da kimsenin çıkarlarına göre olmayacağını herkes rahatlıkla görebiliyor. Başka güçlerin çıkarıdır. Dış çıkar müdahalesi var. "Böyle olmayacak" deyince hemen "Mevcut olan mı daha iyidir" deniliyor. Mevcut olan diğerinden farklı değil; özü, sistemi aynıdır.

Yapılmak istenen bir sistem değişikliği değil; güç dengelerinde değişiklikler. Birinin gücü yerine diğerinin gücü geçiyor, bir sistem değişikliği olmuyor. Dolayısıyla sistem değişikliğini öngörmek, oradan kaynaklanan yeni politikalarda çözüm aramak önemlidir. Değişik zihniyet, milliyetçiliği aşmayı, demokratik değişim ve birlik çözümünü esas almayı gerektiriyor. Böyle oldu mu, Irak'ın demokratikleşmesi temelinde demokratik bir Irak federasyonu bütün halkların çıkarlarına olan, herkesin sorunlarını çözecek, herkesin katılımını sağlayacak bir çözümü ifade eder. Bu önemlidir. Bu çözümü uygulanabilir, halkların yararına olan yegane çözüm olarak görmemiz ve Kürtler olarak sahip çıkmamız gerekiyor.

Bunun karşısında bir de ilkel milliyetçi yaklaşımın çözümü var. O da kendi ekonomik ve siyasi egemenliğini kayıtsız-şartsız ayakta tutacak bir sistemi öngörüyor. Otonomi, ayrı güç veya devlet olmak fark etmiyor. Bütün istemi demokratik bir yaşamın gelişmesi değil; katı, dar ve çıkarıcı egemenliğinin korunmasıdır. Bunu sağlamak için herkesle işbirliğine hazır. İşbirlikçi siyaset bu noktada ortaya çıkıyor. Onun için İngiltere'yle de, ABD'yle de işbirliği yapıyor. Bütün umudunu kendisinin çıkarlarını güvenceye alacak bir sistemin oluşturulmasına bağlıyor. Bunu kim sağlarsa onunla işbirliği yapar. Ulusal demokratik bir siyaseti yoktur. Bazı güçlerin kendi çıkarlarını ulus çıkarlarının yerine koymak isteme, dolayısıyla ulusun haklarını kendi çıkarlarına zemin yapma arayışları var.

Kürdistan'da milliyetçilikle demokratik çözüm arayışları arasındaki fark bu biçimdedir. Burada milliyetçiliğin Kürt ulusal demokratik varlığını temsil etme ve geliştirme durumu yoktur. Ona hizmet etmiyor, tersine sistemin bazı değişikliklerle korunması temelinde kendi çıkarlarını hakim kılmayı esas alıyor. Onun için Kürt ulusal haklarını, imkanlarını pazarlıyor. Diğerinde ise bölge halklarının çıkarlarına denk, herkesin kendini ifade edebildiği, katılım gösterebildiği, özgürlük ve adalet ilkelerini içeren bir demokratik sistemin geliştirilmesi, Kürt ulusal gelişiminin böyle bir sistemle sağlanması arayışı var. Esas olarak Kürt sorununa çözüm bulabilecek çizgi bu çizgidir. Diğerinin zaten bir yeniliği, çözümleyiciliği yoktu, sorunu yaratan oydu. Bu sorunu iki yüz yıldır milliyetçilik yarattı. Dönmüş diyor ki; "Biz çözeceğiz." Madem çözecektin niye yarattın? İki yüzyıldır niye çözmüyorsun? Dünya egemenliğinin gücüne dayanarak kendisini çözüm gücü, ulusal temsilciymiş gibi sunup bilinçleri çarpıtma çabası var. Bu çizgi farklılığını iyi görmemiz gerekiyor.

Irak'taki gelişmeler bakımından siyasetimiz ne olacak diye sorarken gerçeklere, geçmişe ve geleceğe bu açıdan bakacağız. Buna göre bir çözüm arayışımız ve amacımız var. Bunun çerçevesini kalın çizgilerle çiziyoruz. Onu çizdikten sonra değişik güçlerle çözüme giden yolda çeşitli ilişkiler ve mücadelelere girebiliriz. ABD'yle, Avrupa'yla, Ortadoğu'nun bütün güçleriyle de ilişkilenebilir, mücadelede edebiliriz. Sonuç alabilmek için mücadeleyle birlikte uzlaşmalar içinde olmak, ilişkiler kurmak da gerekir. Ama bir güçle ilişki kurabilmek için ne yapmak istediğini, hedefinin ne olduğunu net belirlemen, başkalarıyla ayrımını çok net ve açık bir biçimde ortaya koymak gerekli. Böyle yaptığımız zaman girdiğimiz her türlü ilişki ve mücadeleden başarıyla çıkarız. Böyle yapmazsak ne ilişki kurabilir ne de mücadele edebiliriz. İlişki kurduk mu, işbirliğine düşeriz; mücadeleye girdik mi, tecrit ve teşhir olur, eziliriz.

Örneğin Güney'deki birçok güç "İlişki kuruyoruz" diyor, ama o ilişkiler sonuna kadar işbirlikçi ilişkilerdir. Bütün varlığını kendi çıkarını korumak üzere bir dış gücün müdahalesine, onun hakimiyetine bağlıyor. Bazıları Avrupa'ya oturmuş, tam Avrupa'nın istemi doğrultusunda Kürt siyasetini ve bölge siyasetini belirliyor. Öyle bir durum ortaya çıkıyor ki; orada Kürtlerin değil, Avrupa'nın, ABD'nin çıkar ve istemlerine göre şekillendirilmek istenen bir Kürt sorunu ortaya çıkıyor. İşte ajanlık budur. Bundan daha bariz bir ajanlık olmaz. Herkes Kürt sorunundan söz eder, ama kendi amaç ve çıkarları için söyler. Herkes "Kürt sorununa çözüm" diyor, ama herkesin ondan anladığı farklıdır. Herkes "Irak'a müdahale, Irak'ta değişiklikler oluyor" diyerek değişikliğe göre kendi siyasetini çizmeye çalışıyor, ama herkesin Irak'ta istediği değişiklik farklıdır. Dolayısıyla Irak üzerindeki mücadelede biz de oldukça somut, açık ve uygulanabilir bir politikaya sahibiz, onu izleyeceğiz. Önderlik bunu savunmalarda çok somut çizdi. O çizgiyi hayata geçireceğiz. O temelde gelişecek bir mücadele bizi demokratik federatif bir Irak'a, demokratik federal Ortadoğu birliğine, o da yeni demokratik bir uluslararası sistemin oluşmasına götürecektir. Eğer mevcut sistemden özü itibarıyla gerçekten farklı bir sistem çıkacak, yeni bir uygarlık gelişecekse böyle olacak. Eğer eski uygarlıkta biraz kaydırma yapılacaksa, o bir yenilik anlamına gelmeyecek, eski sistem içerisinde güç dengesinde bazı değişiklikleri ifade edecektir. Onu da değişiklik olarak görmememiz gerekiyor. Böylece Irak üzerinde çözüm arayışı ve mücadeleyi biraz daha somutlaştırabiliriz.

gelişmenin bir aşamasında geniş bir uluslararası ittifak ve birlik haline gelmesi, artık sistemi kesin bir değişime zorlar hale geldiği noktada, özgürlük mücadelesinin böyle bir düzey kazandırdığı bir süreçte uluslararası kompo parti ve halka karşı geliştirilen yeni saldırıyı ifade ediyor. Dolayısıyla neden böyle bir uluslararası ittifak oluyor? Neden değişik devletler, çeşitli siyasal güçler uluslararası komploya ortak oluyorlar, bunlar hangi yaklaşımlarla, hangi tarihsel anlayışlarla, hangi çıkarlar için yapılıyor? Bu durumlar daha açık, daha çok anlaşılır hale geliyor, bunlar çözümleniyor. Komplonun amacı iyi ortaya konuyor. Uluslararası dayanakları, çeşitli güçlerin kompo içerisindeki yeri, rolü, komplonun güçlü ve zayıf yanları, dışta ve içteki dayanakları somut ve açık hale getiriliyor.

Bütün bunlar komployu boşa çıkartmak için düşüncelerle aydınlanmayı ifade ediyor. Bu olmadan, bu biçimde bir çözümlenme olmadan, kompo bütün yönleriyle derinliğiyle bu biçimde bir çözüme kavuşturulmadan ona karşı başarıyla mücadele edecek bir örgüt programıyla, örgütsel anlayışıyla, stratejisi ve taktiğiyle açığa çıkartmak ve böyle bir mücadeleyi var etmek mümkün olmuyor. Dolayısıyla bütün değerlendirmeler komploya karşı mücadele edecek, komployu başarısız kılacak strateji ve taktiği açığa çıkartmak, dolayısıyla bir örgüt, eylem gücü ve çizgisi yaratmak içindir. Uluslararası komplonun tarihsel ve güncel siyasal çerçevesinin çözümlenmesi, hem uluslararası planda insanlığın gelişimi için gerekli olan teorik çerçeveyi çözümlenmeyi, bunun program, strateji ve taktik açılımını, dolayısıyla ezilenlerin yeni mücadeleye ve gelişme çizgisini ortaya çıkarıyor hem de Kürdistan'da uluslararası komployu başarısız kılıp Kürt toplumuna inkar ve imhayı öngören sistemi parçalayarak Kürt toplumunun varlığını ve gelişimini demokratik çerçevede yürütmesini imkan dahilinde kılan bir mücadelenin, yaşamın nasıl olması gerektiğini ortaya çıkartıyor. Komployu genel planda böyle anlamak, buna göre değerlendirmek gerekiyor. Komployu, onun tarihsel ve uluslararası dayanaklarını ne kadar iyi anlar ve çözümlerse o kadar da başarıyla komploya karşı mücadele edecek, onu boşa çıkartacak bir örgütü ve mücadeleyi var ederiz. Doğru siyasal hedefler, programlar, o programları hayata geçirecek doğru strateji ve taktik anlayışlar, onları uygulayacak doğru örgütsel biçimlenmeler, şekillenmeler ortaya çıkartırız, yaratırız. Bu da uluslararası komployu başarısız kılmanın, Ulusal Demokratik Hareketi başarıya götürmenin yolu olur. Onu başarıyla gerçekleştirir. Böyle olmadıkça, bu düzeyde bir çözümlenme derinliği ortaya çıkmadıkça Kürdistan'da öyle yürütülmüş ve yürütülecek mücadelelerin sonuç alması, başarı kazanması fazla mümkün değildir. Dolayısıyla mücadele etmek yalnız başına bir değer ifade etmiyor. Bu kadar kapsamlı bir gerici bloğu parçalamak, onu yıkmak için çok derinlikli, bilimsel bir düşünceye, anlayışa, çözümlenmeye kesinlikle ihtiyaç var. Yapılacak işleri, yürütülecek mücadeleyi, oluşturulacak örgütü bilimsel bir çözümlenmeye dayandırmak başarı için zorunludur. Öyle olmazsa başarı kazanmak mümkün değildir.

uluslararası sistem içerisinde, mücadele içerisinde oynadıkları rol önemlidir. O rol de, gerici çeşitli uluslararası güçlerin Kürdistan üzerinde böl-yönet politikasını uygulamış, inkar ve imha sürecini geliştirmiş olan uluslararası sistemin kendi iç çıkar mücadelesinin birer aleti olmaktan öteye bir anlam taşımıyor. Kürt toplumunu, Kürt insanını kandırıyorlar, böyle bir çıkar mücadelesinin içinde kullanılır hale getiriyorlar. Dolayısıyla Kürdistan'da örgüt nedir, mücadele nedir, çizgi nedir? Çeşitli güçler, anlayışlar, örgütler, sözde önderlikler ne anlama geliyor, gerçekten ne kadar özgürlükçü, ulusal kurtuluşçu, demokratik, ne kadar başarı kazanıcı olup-olmadığını buraya bakarak anlamamız gerekiyor. Yoksa sadece kendilerine taktıkları sıfatlara, adlara bakarak değerlendirme yaparsak tabii o büyük bir yanlış olur. Çünkü o adlar, sıfatlar sahtedir. Çoğu bilmeden de takıyor. Nasıl bir dünyayla karşı karşıya olduğunu anlamamıştır. Anlayacak beyni, kafası, onu anlayacak bir yaşam duruşu, yaşam gerçeği yoktur. Buna gücü yok. Çoğu zaman söylediklerine kendisi de inanmıyor. Gerçekte ne olduğunu bilemiyor bile. Tabii o sıfatlar tümüyle bir aldatmayı, bilinç sapırtmasını ifade ediyor. Dolayısıyla Kürdistan'da, Kürt toplumu içinde her şeyi yerli yerine oturtmanın, doğru anlamının, anlatmanın yolu inkar ve imhayı yürüten uluslararası sistemin, onun tarihsel temellerinin doğru çözümlenmesiyle mümkün oluyor. Bunu bu biçimde anlamamız gerekiyor.

Önderliği en iyi anlayan ve katılan çizgi fedai çizgisi oldu

Böyle olunca tabii dost kimdir, düşman kimdir, gelişme, gerileme nerede olur? Demokratik ve ulusal olan hangisidir, hangisi değildir? Bunları daha iyi ayırabilir ve daha yerli-yerince oturtabiliriz. Sahte olanları açığa çıkartıp maskesini düşürüp yerli yerine oturtmak, gerçek olanı geliştirip hakim süreç olarak ilerletmek imkan dahilinde olur. Uluslararası kompo olgusuna böyle yaklaşmalıyız. Dolayısıyla hem bu komplonun uluslararası dayanaklarını, uluslararası çerçevesini iyi görmeliyiz hem bölgesel güçler bakımından; değişik güçlerin, devletlerin bu kompodaki yerlerini, rollerini daha iyi anlayabiliriz, anlamalıyız hem de Kürdistan'daki güçlerin; parti, örgüt, çeşitli çevrelerin kompo stratejisi içerisindeki yerlerini, anlamlarını, oynadıkları rolü, bunu ne için yaptıklarını daha iyi anlayabiliriz. Tabii bir de parti ve mücadele tarihimizi daha gerçekçi, daha somut, daha doğru bir biçimde çözümleriz. Bir bütün olarak uluslararası kompo gerçeğini açığa çıkartan, ona karşı mücadele eden, onunla dışı dışı bir mücadeleye içerisine giren parti gerçeğinin, parti mücadelesinin kendi iç durumunu, gerçekten o mücadeleyi neyin yürüttüğünü, neyin bu mücadele içerisinde sürüklendiğini, başarı kazanmaktan çok engel oluşturduğunu, neyin ise böyle bir mücadelede parti içerisinde durup da esas olarak karşı cephenin, uluslararası komplonun parti içindeki kolu olarak hareket ettiğini daha iyi çözeriz. Dolayısıyla parti ve mücadele tarihi bir de bu yönüyle de-

Söylenildiği, tanımlandığı gibi midir, yoksa işin içinde bir aldatma, bir yanlışlık mı var? Tanımlamalar terslik mi ifade ediyor? Söz başka, gerçek başka midir? Komplonun çözümlenmesi ve anlaşılmasıyla bunları daha iyi öğrenirsek, uluslararası komployla Ulusal demokratik hareket ve halk arasında süren mücadele gerçeği içerisinde bakarak dahi iyi anlam verebiliriz. Olaylar, olgular, yapılanlar, yapılmayanlar nedenleri ve sonuçlarıyla birlikte bu temelde daha iyi anlaşılır ve daha iyi çözümlenir. Bu da bizi daha çok halk ve mücadele gerçeğini özümsemeye, ona daha çok yaklaşıma, bütünleş-

"Dürüst, samimi insanlarla yola çıkmak, Önderlik yürüyüşünün, çıkışının esası, Önderlik gerçeğinin özü oluyor. PKK gelişiminde dürüst, samimi, özlü, çikarsız katılmak, hiçbir karşılık, çıkar beklemeden halka hizmet etmeyi esas almak, PKK çıkışının, Önderlik çıkışının özü ve esası olmaktadır. Bu olmadan PKK'li olmak, Apocu olmak, Apoculuğa adım atmak mümkün değildir."

meye, uluslararası komplonun etki ve özelliklerinden daha çok kurtulmaya, onları daha fazla aşmaya götürür. Bu, doğru partileşmeyi, militanlaşmayı, Önderlik çizgisini doğru anlamayı, özümsemeyi, dolayısıyla onun başarılı temsilcisi, militanı haline gelmeyi açığa çıkartır. Bunu yapmamız gerekiyor. PKK mücadelesi bu düzeyde kapsamlı, derinlikli, teorik, felsefik, düşüncel çözümlenmeleri olan bir mücadeledir. Çok basit, dar, yüzeysel bir olay değildir. Bunun için de çok basitleşmiş bir biçimde kendini ortaya çıkarıp doğru PKK'liliğin o olduğunu sanmak, iddia etmek, dayatmak yanlış ve tehlikelidir. Onları aşmak, onu aşacak bir düşüncel gelişmeyi, düşüncel gelişmeye dayalı olarak da gerçek bir eleştiri ve özeleştiriyi vermeyi ancak böyle sağlayabiliriz. Doğru ölçüleri, anlayışları ortaya çıkarmak, yine yanlışları açığa çıkartmak, yanlış olanları aşma gücünü, iradesini yaratmak bununla mümkün olur. Önderlik "vicdan devrimi" diyor, yani vicdan muhasebesinin, sorgulamasının en güçlü ve en gerçekçi bir biçimde yapılacağı yer uluslararası komployla dışı dışı yürütülmüş olan mücadele içinde ortaya çıkar. O mücadelenin çözümlenmesine dayanır. Eğer böyle yapmazsak hepsi soyut kalır. Çok söylüyoruz, güncel olarak da "vicdanlı olalım, Önderliği iyi öğrenelim, Önderliğin temsilcisi olalım, vay Önderlik şöyle iyi" deyip bunun arkasından da bildiğini yap, yüzde yüz Önderliğe karşı pratikler sürdür, Önderliği her gün yerle bir et, ama günde bin defa da "Önderlik ha Önderlik" de. Bu, ikiyüzlüktür, sahtekarlıktır. Bunu en fazla Şemdin Sakık yaptı. Parti Önderliği buna "işbirlikçi çete çizgisi, sahtekarca yaklaşım" dedi. Bu bir Önderlik bağlılığı, Önderlik anlaşılması, Önderlik uygulanması olmuyor. Önderliği kendi çıkar dünyası için kullanmayı hedefleyen bir yaklaşım oluyor ki, elbette bu yanlış ve tehlikeli, ikiyüzlüce, sahtekarca, hırsızca bir yaklaşımdır. Bir Önderlik bağlılığı değil, onun tam tersine Önderlik gücünün kişisel çıkarlar için kullanılmasını ifade ediyor ki, bu bir egemen yaklaşım oluyor.

duğunu reddediyormuş, yeni katılıp gelenlere "siz PKK'ye katıldınız, ben Apocuyum, biz PKK'ye katılmadık" diyormuş. Şimdi geldiğimiz noktada bu tanımlamalar daha iyi önem, anlam kazanıyor. Katılmak, doğru katılmak, işini özüne katılmak, katılıp gereklerini yerine getirmek, getirememek veya işin özüne değil de görüntüsüne, gücüne, imkanına katılmak biçimindeki ayrımları daha iyi yapmamız gerekiyor. Önderliği o biçimde anlayan, öyle katılan çizgi fedai çizgisi oldu. Uluslararası komploya karşı müthiş mücadele etti. Uluslararası kompo karşısındaki gerçeklik o gerçekliktir. Ulusla-

İşte bunun olmaması, böyle olamama; sadece iyi niyet, dürüstlük, samimiyet, hizmetçilik düzeyinde kalma, bilinçli, örgütlü, iradeli bir eylemci militanlığa ulaşmanın mücadelesi içerisindeki yeri, katkısı ve engelleyiciliğiyle kompo karşısında daha iyi açığa çıkıyor. Önderlik buna "yetersiz yoldaşlık" dedi. Bununla komplonun bu düzeyde ve bu biçimde saldırıya geçmesinde kompo çemberinin mücadelenin gelişimi içerisinde parçalanma imkanı, fırsatı elde edilmişken bu çemberin parçalanmamasında bu yaklaşımın, tutumun oynadığı önemli ve temel rolü gösteriyor. Çünkü partiyi uygulaması gere-

ken, partiyi başarıya götürmesi gereken gerçeklik bu oluyor. Başarıya götürecektir şekilde katılım sağlamak gerekiyor. Ama öyle görünüp o biçimde durup da onun gereklerini yerine getirememek tabii ki partiyi başarıyla uygulamaktan alıkoyuyor. Partinin, çizginin, Önderlik çizgisinin başarılı pratikleşmesini engelliyor. Diğer yandan zamanında gerekli başarı adımları atamamak, gericiğe toparlanma, bütünleşme, saldırıya geçme fırsatı ve imkanı veriyor. Bu, bizim mücadele gerçeğimizde yaşanmıştır.

"Bir günlük paşanın katılımı"

Bir de bunun dışında üçüncü bir gerçeklik var; mücadelenin özüne katılan, özülle iyi bütünleşen, yine mücadeleye, harekete dürüst ve samimice katılıp da zayıf kalan, güç getirmeyen değil, bir de mücadelenin imkanına, gücüne katılan, gelişmenin PKK'de olduğunu, ilerlemenin Apocu Önderliğin gelişiminde olduğunu görerek derhal kendisine bir yer tutma, kişisel, ailesel düzeyde yer edinme, güç kazanma, imkan elde etme duygusuyla, hissiyle, tutumuyla hareketin içerisine gelme var. Bu bir aşamada çok daha fazla böyle oldu. '70'lerde öyle olması mümkün değildi, yine de çok sınırlı düzeyde kişisel olarak böyle durumlar ortaya çıktı. '80'lerin o ağır mücadele ortamında bunu düşünerek katılımlar yine çok fazla değildi. Ama '90'lara gelindiğinde mücadelenin artık Kürt toplumunu tümüyle içine alan, harekete geçiren, toplumun imkanlarını kendi etrafında birleştiren bir olgu haline gelmesiyle birlikte artık toplumun üzerinde baskı ve sömürü yürütmenin, diğer yollarının ortadan kalktığını gören bir yığın çevrenin partiyeye akın ettiğini, partiyeye bu temelde katılımların daha da çoğaldığını biliyoruz.

Tabii bu, geçmiş süreçte de partiyeye bazı çıkarlar temelinde katılan, kendi bireysel işlerini başka ortamlarda yapamayıp da parti gücüyle yapmayı esas alıp böyle gelenlerin iştahını kabartıyor. Dolayısıyla tümüyle partiyeyi uygulayan değil de partinin ortaya çıkardığı büyük imkanları kendi anlayışı, çıkarları doğrultusunda kullanmayı esas alan geniş bir hareket, işbirlikçi çete eğilimi ortaya çıktı. Parti Önderliği 1988-89'dan itibaren bu çizgiye "avare-asi çetecilik" dedi. '86'dan itibaren feodal komplocu çizgi olarak tanımlandı. Buna dörtlü çete çizgisi deniliyor. Yani esas olarak bu çetecilik oluyor. Buna Kürdistan için eşkıyalık da diyebiliriz. Yani sağdan-soldan, devlet otoritesinin oluşmadığı, az olduğu bir ortamda, sağ-solu vurarak bir çete gücü oluşturup onun-bunun malına, varlığına saldırıp el koyarak kendini yaşatma anlayışı oluyor. Tabii bu öncesinde de var; Kürdistan'daki ekonomik, siyasal gelişmenin zayıf olması, iç dinamikleriyle gelişmemesi, dolayısıyla toplumun böyle bir değişimi yaşamaması zaten böyle bir kategorinin varlığına fırsat ve izin veriyor. Bu anlayışı yaşatıyor, bütün kişiliklerin, grupların varlığını sürdürüyordu. Aslında bunun bir siyasal haline getirilmesi durumu var. İşte böylesi katılımlar dürüst, ideolojik, politik çizgiyi özümseyen katılımlar değildir. Sade-

"Komployu, onun tarihsel ve uluslararası dayanaklarını ne kadar iyi anlar ve çözümlersek o kadar da başarıyla komploya karşı mücadele edecek, onu boşa çıkartacak bir örgütü ve mücadeleyi var ederiz. Doğru siyasal hedefler, programlar, o programları hayata geçirecek doğru strateji ve taktik anlayışlar, onları uygulayacak doğru örgütsel biçimlenmeler, şekillenmeler ortaya çıkartırız, yaratırız."

Eğer kapsamlı, bilimsel bir çözümlenmeye süreç anlaşılmasa sadece uluslararası kompo güçlerinin kendi aralarındaki, kendi içlerindeki mücadelenin bir parçası, bir hizmetçisi olunur, ondan öteye geçilemez. Nitekim Kürdistan'da böyle anlamayan, bu temelde yaklaşmayan güçler uluslararası gericiğin kendi iç çıkar mücadelesinde direkt piyon olarak kullanılmaktan öteye gitmiyorlar. Dolayısıyla adlarına ne derlerse desinler, kendilerini nasıl tanımlarsa tanımlasınlar esas ifadeleri budur. Onların kendilerine taktıkları isimler, biçimleri roller değil de,

geriletmeyi, tartışılmayı, anlaşılmayı, çözümlenmeyi gerektiriyor. Neyin ne olup olmadığını böyle bir amansız dışı dışı mücadele içerisinde gösterilen tutumlara bakarak tanımlamamız gerekiyor. Doğru tanımlama bu olur, yoksa parti ve mücadele içerisinde de kişilerin, grupların kendilerine taktıkları isimler, sıfatlar, biçimleri roller ayrı bir meseledir. O, kişinin kendi kendine taktığıdır. Onun ne kadar doğru ve gerçek olup olmadığına böyle amansız bir mücadelenin objektif gerçekliği içerisinde bakarak karar vermemiz ve gerçekleri açığa çıkartmamız gerekiyor.

Önderliksel gelişmenin maddi, siyasal güç kazandırdığı bir süreçte böyle yaklaşımlar çok fazla ortaya çıktı. Partisel gelişmeye, partinin, mücadelenin yapılmasına baktığımız zaman bunu çok somut olarak görüyoruz. Şimdi şu dönemin özelliği, bu dönemin özelliği, şu dönemin kadrosu, bu dönemin özellikleri, kadroları biraz da bununla ölçülüyor. Neye bağlı bulunduğu, neye katıldığı, dolayısıyla neyin pratiğinin yapıldığı daha iyi çözümlenmeyi, anlaşılmayı gerektiriyor. Cezaevinde Mazlum arkadaş PKK'li ol-

ce partinin amacını gerçekleştirmek için katılım değildir. Tamamen kendi ihtirası, kendisinin basit yaşam ihtiyaçlarını karşılamak için bir katılımdır. Önderlik buna "bir günlük paşanın katılımı" dedi. Tabii bu önemli bir eğilim, önemli bir anlayış ve çok etkili bir konum olarak parti içerisinde yer etti. Partinin büyük bir kahramanca yürüttüğü mücadeleyle ortaya çıkardığı büyük değerleri kullandı. Ömründe hiçbir yerde göremeyecek şeyleri yaptı. Şemdin Sakık ailede ekmek bulamazken PKK içerisinde Kürt toplumunun imkanlarının hepsini kullanma fırsatını buldu ve kullandı. Babasını bir yana bırakılıp, babası gibi otuz tane ağının daha büyük imkanlarını elde etmiş bir kullanım gücüne ulaştı ve bunları kullandı. PKK'de olmasa o ailenin içinde olsaydı yeri ekmek bile bulamazken olacaktı. Oradan duyduğumuz açıklık, yoksulluk, ama bir yandansa egemen olma, elde etme, güç sahibi olma ihtirası bir çizgi, bir eğilim olarak PKK üzerinde egemenlik oluşturdu, hükümlanlık sürdürdü.

Bu neyle oluşturuldu? Bir; mücadelenin zorlukları ortamında gerçekten partiyle, çizgiyle iyi bütünleşen militanlığın yaşadığı ağır zorlanma, darbe yeme süreciyle, iki; bu zorluğa, mücadeleye güç getiremeyen gerileyen, hükmedemeyen, dolayısıyla görevlerini başarıyla yerine getirmeyen bir kadro gerçeğinin etkisiz, geride kalması, daha çok iddiasız konumda geriye çekilmesiyle meydan daha çok o anlayışlara kaldı. Çetecilik, çeteci eğilim büyük bir saldırganlıkla, iddiayla, ihtirasa ortaya çıkmış büyük devrimsel gelişmeyi kendi anlayışı temelinde kullandı. Bu durumun iyi bir analizini yapmamız ve bunu çözümlememiz gerekiyor. "Böyle olmadı, farklı oldu" diyemeyiz.

Dolayısıyla '90'lardaki gelişen savaş ve şiddetlenmiş mücadele durumunu, biraz da partinin gelişimine hükmedemeyen öncülük ortamında onu geriletmiş olan çete eğiliminin ortaya çıkmış devrim imkanlarını tüketmek üzere savaşı sürdürmesi, uzatması ve bu değerlerin kullanılmasını olarak tanımlayabiliriz. Doğru olan tanımlama da budur zaten. Şöyle bir olgu da var; Aslında PKK '90'ların ilk yıllarında '70'lerin başından itibaren oluşan, şekillenen, önüne hedef olarak koyan, kendisinin formüle ettiği ideolojik-politik çizgisini hayata geçirmeyi, bu anlamda rolünü oynamayı başarmıştır. '90'ların başında PKK biçiminde oluşan, örgütlenen, pratikleşen hareket başarıyı doğurdu. Tarihsel olarak önüne koyduğu hedefleri gerçekleştirebileceği kadar gerçekleştirmiş, mevcut uluslararası ve bölgesel sistem içerisinde başarıya götürebileceği kadar götürmüştür. PKK'nin '90'ların ilk yıllarında tarihsel rolünü oynadığı, tamamladığı, yani başarıyı yakaladığını Önderlik de belirtmektedir. Programını Kürdistan'da ideolojik politik anlayışının özüne uygun olarak gerçekleştirebileceği kadar gerçekleştirmiştir. Sömürgeci egemenliği parçalayarak müthiş bir ulusal ruh, ulusal bilinç, dolayısıyla kültürel gelişme, uluslaşma süreci ortaya çıkarmıştır. Gericiği çok yönlü olarak parçaladı. Toplumun derin bir demokratik gelişim ve değişim sürecine soktu. Zaten PKK'nin anlamı, programı buydu; toplumu böyle bir süreç sokmak, bunun önünde Kürt'ten, dış egemenlikten, sömürgecilerden kaynaklı olan engelleri kırmak ve parçalamaktı. '90'lara geldiğinde bunu yaptı.

Dış mücadeleyi anlamak iç mücadeleyi çözümlemekten geçiyor

Buradan bir siyasi çözüme, bir sonuca gitmek gerekiyordu. Askeri olarak sonuca gitme gerçekleşmedi. Askeri olarak sonuca gitmeyi, bir; büyük devrimsel gelişmenin ilerleticisi olamayan, onun önünde hiç duramayan, görevlerini bırak başarıyla yerine getirmeyi görüp anlamayan kadro ve öncülük tarafından görevler başarıyla yerine getirilemedi. İki; çetecilik o zaman da vardı. Çetecilik böyle bir parti oluşumu, partisel gelişmeyi, kadrolaşmayı engellemiş ve darbelemişti. Çetecilik daha önceki süreçte parti içinde yürüttüğü mücadeleyle, avare-asi çeteci pratikle partisel ve kad-

rosal gelişmeyi büyük devrimsel yükseliş ortaya çıktığında buna öncülük edip başarıya götüreceği bir örgüt yapılanmasını zaten engellemişti. Tahribatlar o zaman verilmişti. Dolayısıyla devrimde daha ileriye gitmeyi ve devrimci yükseliş siyasi çözüme götürme sürecini de bu eğilim boşa çıkarttı. Siyasi çözüm gerçekleşmeyip onun dışında partinin önüne koyduğu hedefler pratikte gerçekleşince artık o da bir sonuç oldu. Ondan sonra yeni bir çizgi arayışı, yeni bir süreç başladı. '93 ateşkesiyle birlikte bu temelde demokratik siyasi yöntemlerle çözüm arama anlayışı ve çizgisi ortaya çıktı. Aslında oradan itibaren yeni bir parti oluşumu başlıyor. '92 Güney Savaşı'na giden süreç artık bir sürecin bitişi, sonucudur. Daha sonraki süreç ise yeni bir sürecin başlangıcı oldu. Böylece fiili bir sürecin başlangıcı sabote edildi, engellendi. Çete eğilimi hem ilk süreçteki siyasi sonuçta gitmenin engellenmesinde, boşa çıkarılmasında önemli bir rol oynadı hem de ikinci sürecin başlangıcı, yani demokratik siyasal çözüm arama sürecini başlangıcından itibaren sabote etti. Bunu partideki ve devletteki çetecilik gerçekleştirdi. Daha sonraki amansız savaş daha fazla çeteciliğin egemen olduğu, etkilediği, yönlendirdiği bir çatışma süreci oldu. Çözümü bu kadar zora sokan budur. Bu savaş da Kürt ta-

Bunlar içerisinde son olarak tabii komployu ifade eden, baştan itibaren bir yandan Önderliksel gelişme, diğer yandan Önderliksel gelişmeyi adım adım takip eden ve onu geriletmeye çalışan provokasyon, çetecilik, tasfiyecilik gelişimi, onun iç mücadelesi olgusu var. Aslında şöyle bir durum ortaya çıkıyor; tarihsel olarak oluşmuş uluslararası gericilikle Kürt halkının PKK öncülüğündeki savaşı, Kürdistan'ın içerisinde ilkel ve reformist küçük burjuva milliyetçiliğiyle PKK arasında bir savaş, PKK içerisinde ise Önderlik çizgisinin provokasyona, tasfiyeciliğe, çeteciliğe karşı savaşımı biçiminde bir durum ortaya çıkıyor. Nihayetinde işbirlikçilikle, onun esas aldığı uluslararası gericilikle mücadele PKK içerisinde bir iç mücadele olarak da yaşandı. Dolayısıyla PKK'nin bir Önderliksel duruşu, gelişimi, çizgisi, mücadelesi, bir de PKK içinde olup da aslında düzeni, dış sistemi, işbirlikçiliği ve uluslararası gericiliği temsil eden, onun özelliklerini taşıyan, o çerçevede PKK'nin içinden Önderliksel gelişmeye karşı mücadele eden bir gerçeklik var. Bu, dönem dönem zayıflayıp, dönem dönem öne çıkarak kendisini çeşitli biçimlerde ifade ediyor. Çeşitli kişilikler şahsında temsilini buluyor, farklı güçlere dayanıyor, ama hepsinin bir çizgisi, bir bütünlüğü var. Bu anlamda aslında par-

Ortadoğu'daki çalışmalar uluslararası sistemi çok zorlamıştır

Önderlik AİHM değerlendirmelerinde Partinin Ortadoğu'daki çalışmalarının ortaya çıkardığı gelişmeler, Kürt toplumu ve bölge açısından taşıdığı anlam ve önem, dolayısıyla bunun uluslararası sistem karşısındaki özellikleri üzerinde duruyor ve bunların anlaşılmasını istiyor. Bir sürgün çalışması, ülke dışında bir çalışma. Dışarıda yürütülen bir çalışma olmasına rağmen içteki gelişmeleri hiçbir kesintiye uğratmadan sürdürüyor, ilerleten ve başarıya götüren bir çalışmadır. Uluslararası sistem öyle bir sistemdi ki, öyle bir çalışma yürütmeye izin vermiyordu. İsyanların bastırılmasından sonra Kuzey'de oluşturduğu sistemi aşan bir güç ortaya çıkmadı. Türk solunda da herhangi bir güç o sistemin dışına çıkmadı. İçte tam denetim sağlandı. Böylece sistem, kendisini güvenceye almış oldu. Türkiye-İngiltere anlaşması, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha siyasetini uygulamak üzere kalıcı bir sistemi oluşturma anlaşmasıdır. Uluslararası güçler buna onay verdiler. Türkiye devleti ise böyle bir sistemi oluşturdu, ama bununla sınırlı kalmadı. İçte böyle olmakla birlikte bölge ve uluslararası düzeyde

Birliği'ne karşı savaştan bir güç olmaktan kurtaramadı. Avrupa sahası da böyleydi; Avrupa'ya gidenler başka yerlerde olduğu gibi bir siyasi güç ve hareket yaratamadılar. Bu konuda bölgede tek bir önderlik vardı, o da Humeyni önderliğiydi. O da Ortadoğu'da sistem içindeki boşluklarda kendisini biraz örgütledi, kısmen de Avrupa'yı değerlendir-di. Aslında şundan yararlandı; bütün duyarlılık, bütün mücadele ve mezvilenmeler komünist ve sosyalist gelişmelere karşıydı. Batı sistemi öyle bir noktaya gelmişti ki, Sovyet Bloğu'na karşı mücadelede herkesi müttefiki sayıyordu; yeter ki, Sovyetlere karşı olsun. İran da Sovyetlerin yayılmasına karşı olan her türlü akımı arkasına almak istiyordu. Humeyni de bundan yararlandı. Daha sonra Batı sistemi ile çatışma haline girse de aslında devrim yapana ve iktidar olana kadar ki pozisyonu, objektif duruşu böyledir ve bundan yararlandı. Bunun dışında başka bir çıkış yoktur. Avrupa, herhangi bir siyasi liderliğin gelişmesine, bir siyasi hareketin örgütlenmesine fırsat vermedi, bütün güçleri ve çıkışları bitirdi. Türkiye'de sol hareketten çıkana bitirdi, Kürtlerden çıkana bitirdi. Arapları bile öyle yaptı. Kimse de öyle bir gelişme olmadı.

Ortadoğu çalışmaları böyle bir ortamda yürütülmüş çalışmalardır. Genel sistemin içte, bölgede ve uluslararası alanda şekillenmesi bu biçimdedir. Bunun çok az bir bedeli vardı. TC sınırlarına çıkmak, büyük mücadele imkanları elde etmiş olmak anlamına gelmiyordu, öyle imkanlar yoktu. Öyle bir ortam da yoktu. TC sınırlarına çıkan güçler, büyük imkanlar bularak TC'ye karşı mücadele de edemediler. Büyük güçleri, örgütleri olan hareketler de tükendiler; tükenişi, gerilemeyi bitiş yaşadılar. Ortadoğu'da Önderlik çalışmaları böyle bir ortamda tersinden gelişti. Hiçbir gücü olmaksızın, TC sınırları içerisinde yaratılan gücün çok büyük bir bölümünün de darbelendiği, tahrip edildiği bir ortamda, neredeyse bir kez daha sıfırdan başlamak üzere imkan vermek bir yana, tümüyle denetimi esas alan, yok oluş üzerine kurulmuş bir sistemden imkanlar bularak, gedikler yaratarak gelişme ortaya çıkaran bir çalışma oldu.

Bu, öyle doğal ve normal olabilecek bir olgu değildi. Kimse böyle olacağını beklemiyordu. Nasıl ki, PKK kuruluşuna kadar TC herhangi ciddi bir karşıt gelişme olabileceğine ihtimal vermiyor, küçük görüyorduydu, '80'den sonra yurt dışındaki durum da uluslararası sistem açısından öyleydi. PKK'nin örgütlenmesine, örgütler kurmasına çok fazla ihtimal verme durumu yoktu. Herkes bitti gözyle bakıyordu. Bazı çevreler rahatsızlık yaratabilirler, onları kendi çıkarlarımızı doğrultusunda kullanırız diye Avrupa devletleri politika oluşturuyorlardı. Kürt sorununu ortaya çıkaracak, Türkiye'de rejim değişikliğini zorlayacak bir gelişmenin olacağına kimse fazla ihtimal vermiyordu. En fazla Türkiye'yi biraz zorlama gücü olabilirler ve Türkiye'den biraz taviz koparmak için yararlanabiliriz diye bazılarına kapılarını açtılar ve mülteci olarak kabul ettiler. Onlara dayanarak Türkiye üzerinde baskı oluşturarak bir yığın kazanç sağladılar. PKK, kazanç sağlatan değil de, o ortamdan yararlanarak Türkiye'de değişimi dayatan, dolayısıyla uluslararası sistemin değişimini dayatan bir gelişmeyi ortaya çıkardı. Bunu görünce, bu açığa çıkınca uluslararası gericiçilik, ittifaka yöneldi. PKK sorunu ilk defa '86'da NATO gündemine gitti. Bunu basına da yansıtılar. '86 sonunda Avrupa'nın polis örgütleri, PKK'ye karşı ortak bir kovuşturma yürütme kararı ve planı oluşturdular. '87'de yasaklamaya, tutuklamaya, PKK'ye dava açmaya karar verdiler. '88 baharından itibaren de operasyon başlatıldılar. Bu operasyona Sovyet yönetimi de izin verdi. Ondan sonra da özel savaş sisteminin Türkiye'de örgütlenip geliştirilmesine de bağlı olarak Kürdistan'daki Ulusal demokratik harekete karşı mücadele bir uluslararası mücadele haline geldi ve uluslararası gericiçiliğin doğrudan yürüttüğü bir mücadele oldu. '88 saldırısı, bunun ilk kapsamlı saldırısıdır. Avrupa'dan Güney'e kadar siyasi, askeri bütün alanlarda bu saldırı yapıldı. Arkasından 1992 Güney Savaşı saldırısı gelişti. Bu sa-

rafında çözüm gücünün zayıflamasını, Türkiye'de çözümsüzlüğün gelişmesini, çözümü tümüyle reddedilmesini yaratan, çözüm imkanlarını tüketen bir savaş oldu. O savaşın boşa çıkartan, çözümü engelleyen, çözümsüz kılan yanını göreceğiz.

Böyle bir sürece girilip çetecilik önlenemeyince bir yerde inisiyatif biraz kapırılıncaya yenilmemek, direnmek üzere zorunlu olarak gösterilen müthiş bir direniş var. Önderlik'ten başlamak üzere binlerce militan, ortaya çıkartılmış devrim değerlerini, ulusal demokratik gelişmeyi ayakta tutmak, yaşatmak, imhasını önlemek için müthiş bir direniş gösterdi. Büyük bir fedakarlıkla, kahramanlıkla kendisini bu gelişmelerin ayakta tutulmasına siper etti. Ama bu, tümünden egemen ve inisiyatifli değildi. Sadece başka inisiyatiflerin ortaya çıkardığı yok etme süreci içerisinde büyük değerleri korumak ve yaşatmak için gösterilen bir direniştir. Bunun için çok değerli ve çok anlamlıdır. Bugünü var eden, bugüne gelmemizi sağlayan bir direniştir. Ama bir çözümleme direnişi değil, parti inisiyatifi ifade etmiyor. Dolayısıyla partinin inisiyatifi olmadığı, çizgisini uygulayamadığı, parti çizgisinin şu veya bu biçimde sulandırıldığı, saptırıldığı bir ortamda ortama daha çok saptırıcı güçlerin, çeteciliğin hakim olduğu bir durumda varolan, gelişen ve ortaya çıkartılan, büyük değerleri yaşatmak, korumak için gösterilen bir direniş oluyor. Tabii çok pahalı bir direniş oldu; ayakta tuttu, anlamlı oldu, fakat büyük kayıplara, heba olmalara da yol açtı. Bu dönemin bir de bu özelliği var.

ti içindeki mücadele de partinin inkar ve imha sistemine karşı yürüttüğü mücadelenin bir parçasıdır. Dış mücadeleyi daha iyi anlamak, görmek için iç mücadeleyi çözümlenmek gerekiyor. İç mücadeleyi anlamak için de hangi sözün, tutumun, eylemin ne anlam ifade ettiğini, doğru bir biçimde kavrayıp yerli yerine oturabilmek için de Kürt varlığının ve gelişiminin, onu yok etmek isteyen uluslararası gericiçilikle yürüttüğü büyük mücadeleyi görmek, göz önüne getirmek, ona bakmak gerekiyor. Parti içindeki her tutum, her söz, davranış gerçek anlamını parti ve halkı uluslararası gericiçilikle inkar ve imha sistemiyle yürüttüğü mücadelede kendini gösteriyor, çözümlüyor, yerli yerine oturuyor. Dolayısıyla uluslararası gericiçiliğin, uluslararası sistemin, onun 20. yüzyıl başında aldığı biçim, daha önceki tarihsel süreçlerde aldığı biçimleri 20. yüzyılın son çeyreğinde, '70'lere geldiğinde alınan biçimi ve '90'a ulaştığında aldığı biçimi görmemiz ve iyi anlamamız gerekiyor. Bu da uluslararası komplanın çözümlenmesi oluyor.

Uluslararası kompo ne kadar iyi anlaşılır çözümlenirse o zaman parti içindeki gelişmeler, duruşlar, davranışlar, sözler de daha iyi anlam kazanır, daha iyi anlaşılır. Bunların tarihçesi var; anlatılmış ve tartışılmıştır. Önderlik birçok olay üzerinde çok kapsamlı ve ayrıntılı duruyor. Hemen hemen bu sürece damgasını vuran bütün ilişkilerini olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendiriyor. Süreci, Önderliksel gelişmeyi etkileyen bütün ilişkileri tanımlıyor ve çözümlüyor.

de bunun tamamlanması durumu var. Örneğin **Bağdat Paketi**, daha sonra da **CENTO**, uluslararası sistemin, **NATO**'nun Ortadoğu'daki uzantısı olarak, esas itibarıyla Kürdistan üzerindeki bölünmüşlüğü, inkarı ve yok etmeyi gerçekleştirecek, ayakta tutacak; bunu zorlayacak ve bunun tersine olacak her türlü gelişmeyi kontrol altına alacak bir sistem oldu. **CENTO**, **Bağdat Paketi** gibi birlikler, I. Dünya Savaşı ardından Kürdistan ile birlikte Ortadoğu'da oluşan siyasi sistemi koruma, ayakta tutma birliğiydiler. Bunların arkasında ABD, İngiltere vardı ve onların istemi doğrultusunda oluşuyordu. Dolayısıyla nasıl ki TC sınırları içerisinde isyanları ezecek yönetim kendine muhalif, kendi sistemini zorlayacak herhangi bir gelişmenin fırsatını ortadan kaldıracak şekilde denetim sağlamsa, bölge düzeyinde de böyle bir denetim var. Kazara bir sınırın dışına çıkmak mümkün olursa, dışarı da sınırın içi gibi olmalıydı. Bölge bu hale getirilmişti.

Bu durum, sadece bölgeyle de sınırlı değildi; uluslararası alan da buna göre oluşmuştu. NATO düzeni, böyle bir düzen idi. Çok çok bölgenin dışına çıkarsan Avrupa'ya gidersin. Onun dışında Sovyet Bloğu vardı, oraya da Barzani gitti. O da sonunda Sovyetlerin bölgedeki birinci müttefikine karşı ABD'nin öncü ordusu biçiminde savaş yürüten güç haline geldi. '65 yılından sonra Irak'ta o hale getirildi. Yani Sovyet Bloğu'na gitti, ama sistemin dışına çıkmadı. Sovyet Bloğu, sistemin dışına değildi; ABD ve Batı sisteminin dışına çıkmadı. Dönüp tekrar kendi alanına geldiğinde kendini Sovyetler

vaş uluslararası gerici cephenin daha sıkı bir ittifak halini almasını ifade ediyor. Bu süreç daha sonra '98 sürecine kadar geliştirildi. Bütün bunlar Ortadoğu'daki çalışmalarla ortaya çıkarılan gelişmelerin uluslararası sistemi ne denli ve ne kadar erkenden zorladığını gösteriyor; uluslararası gericiliğin bu gelişmeye karşı tavrını, saldırısını ifade ediyor. Anlamı ve önemi budur. İmkanlarla, iyi bir ortamda yürütülen bir çalışma değil. Çok büyük bir duyarlılık, büyük bir emek ve çok akıllı bir politik yaklaşımla yaratılan bir çalışma oldu. Önderlik o çalışma tarzını hep "İğne ucu ile kuyu kazma" olarak tanımladı. Böylesi bir çalışmayla günümüzdeki gelişmeler yaratıldı.

Sistem böylesi bir gelişmeye ihtimal vermiyordu. Türkiye'nin 12 Eylül darbesinin hakimiyetiyle bir kez daha tehlikeleri atlattığını sanıyor, öyle değerlendiriyor ve öyle yaklaşıyorlardı. Ama tersi oldu; büyük bir ulusal devrimi, demokratik devrimi, bölgeyi etkileyen, I. Dünya Savaşı sonucunda büyük bir mücadeleyle çizilen sınırları paramparça eden, fiilen ortadan kaldıran bir pratik durumu, savaş durumunu yaratan bir gelişme bu çalışmayla ortaya çıkarıldı. O anlaşılmaz, oradaki çalışma durumu, onun anlamı ve böyle bir gelişme içerisindeki yer kavranmazsa, uluslararası komplo ve bu kompunun neye karşı geliştirildiği de anlaşılmaz. Eğer öyle bir çalışma çok doğal görülürse, kompunun anlamı, tehlikesi fark edilemez. Nitekim bu, bizim içimizde yaşanan çok büyük bir yanılgıdır.

Üç senedir Küçük Güney'de, Arap sahasında istenilen düzeyde çalışma yapamıyoruz. Hala bir çizgi tutturamadık ve kimse anlamış değil. "Önderlik yürütüyordu, bu devlet bize imkan vermiyor, savaş açalım" diyenler bile çıkmaktadır. Ya da "çalışma olmaz" diyerek yan gelip yatılıyor. O kadar gelişme imkanı olan, o kadar birikim yaratmış bir sahada zorluklarla karşılaşılıyor. Çünkü o çalışma anlaşılammıştır. Nasıl bir çalışma olduğunu, nasıl bir siyasi yaklaşıma ve tarza dayandığını anlamaktan ileri geliyor. Zaten hepimiz şoke olduk derken, tanımlamak, anlatmak istediğimiz de buydu. Kendimizi o duruşla, sadece Kürdistan'ın değil, bölgenin hakimi olduk sanıyorduk. Öyle olmadığı ortaya çıkınca birden bire, şaşırıp kaldık. Halbuki baştan beri de öyle değildi, böyle olmadığını anlamak gerekiyor. Doğru anlaşılma derken yanlış anlamak bizde çok fazladır. Hala yeterli bir çizgi tutturamama, o birikimi sağlıklı, örgütlü bir gelişme çizgisine kavuşturamayışımızın altında bu yatıyor. Bir yılın sendemele yaşadık. Üç yıldır en az beş-altı defadır yönetim değiştirdik, kadro değiştirdik. Fakat giden geleni aratmıyor, çok köklü ve yeterli bir değişiklik olmadı. Genel bir anlayış var. Yanlış, işin özünü kavraymayan bir durum var. Bizim içimizde de dışımızda da öyleydi. Uzun bir süre o çalışmaya Arapların, Suriye'nin büyük destek verdiği sanılıyordu, Türkiye de öyle sanıyordu, hatta ABD bile öyle sanıyordu. Onun öyle olmadığını Şemdin Sakık ortaya çıkardı. İşbirlikçi-çete eğilimi ile uluslararası kompunun ortak yürüyüşü biraz öyledir. Dolayısıyla çok fazla karşıya almak istemiyorlardı. Ama durumun öyle olmadığını daha iyi anlayıp kestirince, daha etkili hareket ettirdiler ve daha kapsamlı bir baskı oluşturdular. Örneğin bunu Suriye rejimi üzerinde yaptılar. Dolayısıyla da kompunun bu biçimde harekete geçmesi sağlandı.

Ayrıca partinin 1979-99 arası yirmi yıllık merkezi çalışmaları, bütün çalışmalarının odaklaştığı nokta o saha oldu. Mücadele tarihinin merkezi sahası oldu. Onun çok ayrıntılı irdelenmesi, incelenmesi, yazılması ve anlaşılması gerekiyor. Öyle bir şeyi tam yapabilmemiz için. Fakat işin özü şu; oradaki çalışmaya ilişkin yanlışlar var. Çok büyük imkanlar ve büyük destekler temelinde siyasi, mali imkanın çok fazla olduğu bir ortamda yapılan bir çalışma sayılıyor. Bu tamamen yanlış, öyle hiçbir imkan, hiçbir şey yoktur. Hafız Esad yönetimi en büyük desteği Kürt halkına verdi. Şükranla anmak gerekiyor. Başka hiçbir şey yoktur. Başka bir şey verecek gücü de yoktu. Partinin başka hiçbir beklentisi de olmadı. Önderlik, "arkadan

"Komplo çözüm değil, bir imha sürecidir. Bir soykırımın gerçekleştirilmesi çözümdür. Onun da çözüm olmadığı açıktır. Çözüm, komploya karşı mücadeledir. Komployu yenilgiye uğratmak, başarısız kılmak çözümlü yaratacaktır. Çünkü komplo çözümü engelleme, bastırma, bunu hakim kılma olayı ve çabasıdır. Komployu boşa çıkarmak ve yenmek demek, çözümü gerçekleştirmek demektir."

hançerlenmeyelim yeter, ben başka hiçbir şey istemiyorum" dedi. Arkadan başkaları hançerlediler. Örneğin Yunanistan, iki gün bile kalmasına izin vermedi. O da bir tutumdu, Suriye'ninki de bir tutumdu. Yaptığı, sadece arkadan hançerlemek oldu. Güç yetirebileceği kadar yetirdi, yetiremediği noktada da "benden daha fazlası yok" dedi. Onun için ona çok fazla diyeceğimiz bir şey yok. İşte oradaki çalışmalar bu çizgide yürüdü. Bazılarının sandığı gibi çok elverişli bir siyasi ortam, çok rahat bir siyasi çalışma düzeni ve büyük maddi imkanlar ortamı da olmadı. Tersine bu konuda hem de çok ileri bir düzeyde hep tehdit, engelleme ve baskı oldu. '82'den beri çok sayıda arkadaşımız bu alanda tutuklanarak Türkiye veya başka yerlere teslim edildi. Öyle bir ortamda çalışmalar yürütüldü ve bu gelişmeler öyle bir çalışmayla yaratıldı. Anlaşılmasından kastedilen de bunlardır. Mücadelenin hangi aşamalardan geçtiği daha fazla irdelenebilir, çok önemli bir irdeme alanı. Hem tarihsinin açığa çıkarılması hem de derslerinin çok iyi açığa çıkarılıp özümsemesi gereken bir çalışma oluyor. Önderlik tarzı, tempolu, üslubu, Önderlik tarzı o çalışmalarla oldu. Oradaki çalışmaların analiz edilmesinde Önderlik tarzının özellikleri gizlidir. Eğer o tarzı bulup açığa çıkarmak, özümsemek istiyorsak, onu esas olarak Ortadoğu çalışmalarının irdelenmesinde bulacağız. Sadece o değil, öncesi, sonrası, oradan çıkıştan sonraki tutum da var.

Bütün bunlar bir Önderliksel gelişmeyi, onun bütünlüğünü oluşturuyor, ama esas şekillenme her bakımdan şekillenme, bir tarz oluşumu Ortadoğu'daki çalışmalar içerisinde gerçekleşti, dolayısıyla orada saklıdır. Oranın dökümü, analizi ve incelenmesiyle açığa çıkarılması gerekiyor.

Çözümü gerçekleştirmek komploya yenilgiye uğratabilir

Komplo çözüm değil, bir imha sürecidir. Eğer imha ve yok etmeyi, bir çözüm olarak görürsek –ki, egemen sistemin çözüm stratejisi odur– ona bir çözüm denebilir, ama yok etme temelinde bir çözümdür. Bir soykırımın gerçekleştirilmesi çözümdür. Onun da çözüm olmadığı açıktır. Çözüm, komploya karşı mücadeledir. Komployu yenilgiye uğratmak, başarısız kılmak çözümlü yaratacaktır. Çünkü komplo çözümü engelleme, bastırma, çözümsüzlüğü sürdürme, bunu hakim kılma olayı ve çabasıdır. Komployu boşa çıkarmak ve yenmek demek, çözümü gerçekleştirmek demektir. Çözümü gerçekleştirmek, komployu yenilgiye uğratabilir. Demek ki, komploya karşı mücadele süreci, Kürt sorununa çözüm

getirme süreci oluyor. Komplo ile çözümün bağlantısını böyle kurabiliriz. Bu, bir bağlantıdır. Yani çözüm sürecin bir ucu, komplo diğer ucudur. Aynı uç değil, birbirine karşıttır. Komplo hakim oldu mu, çözüm ortadan kalkacak; çözüm hakim olursa, komplo yenilgiye uğrayacaktır. Karşıtlık temelinde bir arada bulunuyorlar. Onun dışında herhangi bir şekilde bir arada bulunmaları söz konusu değildir, söz konusu da olamaz.

Kürt sorununu bakımından uluslararası komploya karşı mücadele sürecinin geçmiş süreçlerden farklı özellikleri var, onu tanımlama anlamında değerlendirilebilir. Örneğin '70'ler süreci, Kürt sorununu tanımlama, sorunu açığa çıkartma ve anlama süreciydi. '80'ler süreci, Kürt sorunun çözüm imkanlarını yaratma, çözüm önündeki engelleri açığa çıkartma, darbeleme, çözüm güçlerini örgütleyip, bilinçlendirip yaratma, açığa çıkartma süreciydi. '90'lar süreci, 2000'e gelen ve bu yılda daha da netleşen süreç, çözüm bulma süreci oluyor. Kürt olgusu ve bu temelde Kürt sorunu düşüncede çözümlenmiş, bu sorunu çözüme götürecektir kuvvetler yaratılmış, bu kuvvetler açığa çıkarak önemli bir mücadeleye başlamış, çözüm gündeme gelmiş ve çözüm dönemi başlamıştır. Uluslararası komplo, burada aktifleşiyor, saldırıya geçiyor ve çözümü engellemek, yok etmek, bastırma istiyor. Komploya karşı mücadele de çözüm çizgisi olarak şekillenmek, çözümlü esas almak durumunda. Kürt sorununu tanımlama ile komploya karşı mücadele edilmez. Onlar yapılmış, geride kalmıştır. Komplo, Kürt sorununu tanımlama aşamasında ortaya çıkmıyor, Kürt sorununu çözmek isteyen gücü bastırma için açığa çıkıyor. Dolayısıyla komploya karşı mücadele de sorunu çözüme götüreme mücadelesidir. Bunun stratejisi, taktiği çözüm stratejisi ve taktiği olacak, çözüm döneminin özellikleriyle şekillenecek. Dönem tanımlama, mücadele örgütlerini oluşturup geliştirme dönemi değil; çözüme dönemidir. Yeni strateji, uluslararası komploya karşı mücadele çizgisi, onun eylem çizgisi, örgüt biçimleri tamamen buna göre oluşuyor. Böyle algılıyoruz ve bu, komploya karşı mücadele edilip komplo adım adım geriletilerek yenilgiye uğratılırsa çözüm gelişecektir. Komplo yenilgiye uğratılmaz, öyle bir mücadele yürütülemez komplo başarıya giderse, Kürt sorununda çözüm ortadan kalkacak, çözüm dinamikleri ezilerek imha edilecektir. Kürdistan'da inkar ve imha siyaseti işlerlik kazanacak, başarıya gitmek üzere kendini hakim kılacak, işletecektir. Kompunun hakimiyetinden kesinlikle o çıkacak ondan başka bir şey çıkmaz. Eğer başka bir şey çıkacak diye düşünülüyorsa o, teslim olmuş bir düşüncedir. Mücadele gerçeğini ve çelişkiyi görmeyen bir düşünce ilkel milliyetçi bir düşüncedir. İkel milliyetçi

düşünce de kompunun bunu sağlayacağını düşünmektedir. O, Barzani ve Talabani'nin düşüncesidir. O, Kürt sorununu çözme siyaseti değil, sorunu pazarlayarak kendini yaşatma, sorunun pazarlanması içinde kendi kişisel çıkarlarını sağlama siyaseti oluyor. Dolayısıyla sorunu çözme değil, sorunun bir parçası olma siyaseti ve gücüdür. Öyle güçler var ve onlar uluslararası kompunun iç parçası, uzantısıdır.

Uluslararası komplo, 17 Eylül Washington Anlaşması'yla hayata geçirildi. Bu anlaşmanın temel maddesi, PKK'ye karşı saldırı ve PKK'nin imha edilmesiydi. Bu da Önderlikten başlamak üzere bir uluslararası komplo saldırısı olarak pratikleştirildi. Bunu çok iyi biliyoruz, onun için Celal Talabani, can havliyle her fırsatta Önderliği suçlamak için elinden gelen her şeyi yapıyor. Önderliğin hala mücadele ediyor olması, onu müthiş telaşa, kaygıya sokuyor. Çünkü iç yüzü açığa çıkıyor; nasıl bir işbirlikçi-hain, nasıl bir uluslararası gericilikle ittifak yaptığı ve Kürt ulusal demokratik gelişmesine arkadan hançeri nasıl sapladığı açığa çıkıyor. Onu yaparken kendisini de Kürt "ulusal lideri", "ulusal hareket" olarak gösteriyor. Onlar da bir ulusal kuvvet sanılıyor. Halbuki bir ihanet kuvveti, ulusal gelişmeyi arkadan hançerleme kuvvetidir. Çözüm kuvvetini ortadan kaldırarak tekrar işbirlikçiliği ve ihaneti Kürt ulusal değerleri, ulusal gücü, çözüm gücümüz gibi göstererek halk üzerinde hakimiyet kurmak, halkın bilincini çarpıtmak istedikler, bunu umut ettiler. Kompunun aralanması, teşhir edilmesi, komplo karşısında Önderliksel duruşun, gelişimin sürmesi, komploya olduğu gibi komploya alet olan güçleri ve siyasetleri de çözümlüyor.

Parti içinde de öyle, dışta da öyle. Yunanistan, Rusya, AB, ABD, İsrail, İngiltere, Afrika'nın çeşitli güçleri nedirler, ne değildiler? Nasıl bir siyaset izliyorlar? İplikleri iyi pazara çıkmış durumda. Kompunun çözümlenmesi, onların siyasetlerini, duruşlarını iyi teşhir etmektedir. Bu, Kürdistan'da da oluyor. İşbirlikçi ihanet siyaseti amacına ulaşamadı, teşhir oluyor. Gerçek budur. Kompunun çözüm getirmesi diye bir şey söz konusu değil, kompunun imha getireceği gibi bir durum söz konusudur. Esas olan oydu ve bu uygulandı da. Önderlik değerlendirmelerinde buna açıklık getirmektedir; 9 Ekim'de Atina'ya gidişten sonraki dönüş, Afganistan'daki savaş gibi bir savaş çıkarmaydı. Türkiye'nin Kara Kuvvetleri Komutanı, savaş ilanı gibi bir açıklama yapmıştı ve Türkiye hazırdı. Eğer Önderlik tekrar Suriye'ye dönmüş olsaydı, Afganistan'da başlatılan savaş orada başlatılacaktı. Kesinlikle onun dışında kalan, ondan kopuk olan bir olay değildir. Fakat o önlendi.

Önderlik, kimlerin öyle bir konum içinde yer almak istediklerine, değişik güçlerin ne karşılığında böyle bir uluslararası planlamada nasıl yer aldıklarına ve ne tür rol üstlendiklerine açıklık getirmektedir. Orada çözüm yaklaşımı yoktur, imha etmek vardır ve bu imha büyük bir duyarlılık, ölçülü bir yaklaşımla engellenmiş, boşa çıkarılmıştır. Diğer, gericiliğin, işbirlikçiliğin düşüncesi, uluslararası gericiliği aklama düşüncesidir. Önderlik çizgisi ise bunun bir mücadeleye boşa çıkartılmasıdır. Öyle sayısız olay vardır. Minsk'e götürüldü, bir gece yarısı uçaktan bir yere atılmak isteniyordu. Kenya'da öyle yapılmak istendi. Üstelik kimsenin bundan haberi bile yoktu. Türk istihbarat kuvvetleri her zaman söylüyorlar; "isteseydik kaldırırdık atardık, kimsenin haberi bile olmazdı" diyorlar. Gerçekten de olmazdı, rahatsızlıkla kim vurduya giderdi. Eğer biraz duyarlı ve ölçülü hareket edilemezse, bir mücadelenin gereği olarak görülemezse, tabii ki öyle bir imha gerçekleştirilirdi. İmha etmek isteyenler de vardı.

Komplo, Kürt halkı üzerinde uygulanan siyasettir

Komploya katılan güçleri, iki kategoriye ayırabiliriz. Bir kategori, imhayı öngören kategoriydi. Çıkarlarını imha ile birlikte gelişecek Türk-Kürt çatışmasına bağlayan siyasi kategoridir. Diğer kategori de tasfiye edilmesini öngörüyordu. Yani imha değil de, ideolojik ve siyasi olarak tasfiye edilme, dağılma, dolayısıyla gücün tüketilmesi, böylece istikrar sağlama, çıkarlarını bu istikrarlı ortama dayandırarak yürütme siyasi kategorisidir. Uluslararası komplo içerisinde yer alanlar böyle iki siyasi çizgi oluşturuyorlar. Komploya karşı mücadeleye bu iki çizgi arasındaki farklılıktan yararlanıldı. Önderlik de kendi tutumunu sürdürürken bundan yararlandı. Bu, bir açık veriyor, çünkü farklılıklar taşımaktadır. Bu, devletler içerisinde de böyledir. Tamamen siyasetini buna göre oluşturmuş devletler de var. Bunları tek tek irdellemek ve anlamak durumundayız. Bu, çok ince bir farklılıktır. İki taraf da yok edilmesini istiyor, ama birisi imhayı, diğeri dağılmayı, tasfiyeyi dayatıyor. Sadece yöntem farklılığı var, amaç ortak. Amaç ortak olduğu için de birlik var. Önderlik de, biz de bu yöntem farklılığından yararlandık. Komploya karşı mücadeleye, komploya boşa çıkarma ve komplo karşısında ayakta durmada komplo yürüten siyasetler, güçler arasındaki bu yöntem farklılığından yararlanma durumu oldu. Bu, bir taktik yararlanmaydı. Önderlik buna "güçler arasındaki çelişkiyi yararlanma" diyor ve en büyük özelliklerinden birinin bunu başarıyla yapabildiğini daha önce tanımlamıştı. Savaşı yürütürken de karşıt, düşman güçler arasındaki çelişkilerden yararlanma durumu çok fazla oldu. Yoksa savaşın güçlü, destekleyici dayanakları yoktu, ama karşıtları arasında da önemli çelişkiler vardı. Önderlik gerçeği onlardan yararlanarak savaşı geliştirmeyi bildi. Bu, önemli bir özelliktir ve uluslararası komplo karşısındaki mücadeleye de bu özellik rol oynadı, şimdiye kadar da oynamaktadır.

Çok bilinçli olmasa da parti de biraz bu iki duruma göre hareket etti; imhayı bir biçimde karşıladık, tasfiye yaklaşımına karşı bir duruşumuz oldu. Onlar arasındaki birlik, en azından yöntemde tam sağlanmadı. Bu biraz boşluk oluşturdu, biz o boşluğu yarattığımız imkanları değerlendirmede kendi gelişmemiz temelinde yararlandık. Örneğin televizyonu kapatırlar, yasaklar koydular, ama örgütlerimiz tümden sökülüp atılmadı. Avrupa'da bazı güçler, denetim altına alalım dediler, biz de tersine yeniden bir örgütlenmeyi yaratmanın güçleri olsun dedik ve böyle büyük bir mücadeleye verildi. Hem de tüm kadrolar üzerinde verildi. Sonuçta komplo başarılı olmadı ve o yöntem başarıya gitmedi. Şimdiye kadar ona dayanılarak imha yöntemi biraz boşa çıkarılmış oldu. Büyük bir mücadeleye ve çalışma yürütülerek tasfiye önlendi. Kadro ve örgütün stratejik değişim

temelinde kendini yenilemesi, yeniden örgütlemesi, yeni bir örgütlenme sürecine girmesi sağlandı. Gelişme budur. Gelişme burada oluyor, onun dışındaki düşünceler, işbirlikçi düşüncelerdir. Öyle düşünceler var ve onun işbirlikçi düşünce olduğunu, ilkel milliyetçiliğe dayandığını, dolayısıyla da aslında komplonun birer parçası olduğunu tanımlamak gerekiyor. Kesinlikle başka herhangi bir özelliği yoktur.

Bir defa komploya karşı mücadele ve komplonun iç yüzü iyi çözümlenmiştir, onu iyi özümsemek gerekiyor. Komploya karşı mücadele, pratik olarak yaşadığımız bir mücadeledir. Hepimiz onun içinden geçtik. Hiçbir kaygı ve endişe taşımadan yoğun bir düşünce ve anlayış kazanabilmek için komplo karşısında yetersizliklerimizi ortaya çıkarmalı, eleştirmeli, aşmalı ve doğru çizgiyi edinmeliyiz. Bu konuda herhangi bir tereddüt ve kaygı olmamalıdır. Elbetteki komploya karşı çok sağlam bir duruşumuz olmadı. Komplonun gelişmesinden totalim, onun yürütüldüğü süreç karşısında duruşumuza kadar, çok köklü eleştirilmesi gereken, özleştirilmesi gereken hususlar var. Onu endişesiz ve kaygısızca yapmalıyız. Kim yapmazsa kendini zayıf bırakır. Örtbas etmek, kesinlikle zayıf kalmayı doğuracaktır, dolayısıyla onun başarı kazanması da mümkün olmaz. O düşüncede olan, kendisini o düşünceye getiremeyen kadro komplo karşısında başarılı bir mücadeleyi yürütmemez. Diğer yandan komploya karşı mücadele edememe gibi farklı şeyler de ortaya çıkabilir. "Şu neden oldu, buna dayanarak bu eksikliği gösterdim, şu bana bunu söyledi, şöyle yanlış düşünmüştüm" gibi yakınmaların hiç biri gerekçe değildir. Her türlü gerekçeyi bir yana atarak o keskin mücadelenin netliği içerisinde bizim de her türlü söz ve davranışı net olarak tanımlamamız, eleştirmemiz, yüksek bir sorumlulukla çözümlenmemiz gerekir. Doğru çizgiye böyle gelinir, doğru anlayış böyle özümseriz. Komploya karşı mücadele çizgisi bu biçimde özümseriz, başka türlü özümsemeyiz.

Bu anlamda süreci çok iyi çözümlenememiz, özleştirilme yaklaşımları geliştirmemiz gerekiyor. Şöyle tutumlar doğru değildir; "şu nedenden oldu, şu şöyleydi de ben onun için böyle tutum takındım. Benim takındığım tutumun fazla anlamı yok, örgüt şöyleydi de ondan kaynaklandı" demek, sorumsuz, kendini hiçleştirme, kendi anlamını basite alma yaklaşımıdır. Öyle olmamalıdır, öyle bir yaklaşım doğru değildir. Kişi olarak herkesin sorumluluğu var. Önderlik, "özleştirilme yaklaşımda herkes için içindedir ve kendi tutumunu değerlendirmek zorundadır" demektir. Örgüt yönetimiyle veya şu alanın özellikleriyle izah etmenin, kendi durumuna gerekçe yaratmanın, kendi yetersizliklerini ve yanlışlarını ifadeye kavuşturmanın mümkün ve doğru olmadığını gösteriyor. O açıdan komplo karşısındaki durumumuz ve duruşumuzu iyi irdeleyip doğru çözümleneceğiz. Bir de ödünsüz, herhangi bir kaygıya düşmeden çözümleneceğiz. Ne kadar eleştirel ve özleştirilme yaklaşım gösterir, komplo gerçeğini ve ona karşı mücadele çizgisini özümsersek bu bizi önümüzdeki süreçte o kadar başarılı kılacak, yapacağımız her çalışmada etkili ve başarılı olmamızı sağlayacaktır. Başarının yolu buradan geçiyor, sırrı buradadır. Bundan sonra işleri nasıl başarıyla götürürüz diye sorulursa böyle sorulara bunu söylüyoruz; komplo, komplo karışındaki duruşu ve mücadele çizgisini iyi anlayacak ve onu da kendi pratiğimizden çıkaracağız. Dolayısıyla yanlışları, hataları, yetersizlikleri, devrimci militanın yüksek sorumluluk yaklaşım çizgisinde değerlendirecek ve aşacağız. Bunun başka yolu yoktur.

Başka türlü yapmaya kalkan kendini aldatır. Partiyi de aldattım diyebilir, önümüzdeki süreç açısından bazı imkanlar elde edebilir, ama istediği kadar imkan elde etsin, yetki alsın, onu başarıya götürmeye yetmeyecektir. Yanlışlar, doğruyu özümsememe, ne kadar imkana sahip olursa olsun kaybetmeyi getirecektir. Bu kesindir. O açıdan bu konuda bir defa doğru bir yaklaşımı esas almalı, doğru çözümlenme yapmalıyız. Hiçbir örtbas etme, sağa-sola çekme yaklaşımı içinde olunmamalıdır. Çok sorumlu

yaklaşmalıyız. "Bana ne, benden de bir şey olmaz, benim etkim fazla yoktu" dememek gerekiyor. O kendini basitleştirerek sorumluluktan kurtarma, hiçleştirme ve sorumsuzluk yaklaşımı oluyor. O duruş, insana başarı getirmez. Onu kendine gerekçe yap, ondan sonra kendi yanlışlarını doğrulamış gibi kabul et, bundan sonra da onu uygulamaya kalkmak yarın daha ağır tahribatlar, zarar ve başarısızlıklar ortaya çıkarır ki, o zaman hiçbir biçimde altından kalkamaz. Eğer böyle durumlara düşmek istenilmiyorsa bu konularda oldukça gerçekçi olacağız, doğru anlayıp doğru çözümleneceğiz.

Şimdiye kadar komplo üzerinde oldukça kapsamlı değerlendirmeler, tartışmalar oldu. Parti toplantılarımız bunu çok kapsamlı bir biçimde değerlendirdi, kararlara ulaştı. Üç senedir çok kapsamlı bir biçimde bu konuları tartışıyoruz. Doğrular nedir ve ne değildir, onları açığa çıkartmaya ve özümsemeye çalıştık. En son Önderlik çok kapsamlı bir biçimde çözümlendi. Bu temelde hepimizin kendimizi çözümlenme sorumluluğu var. Bunu böyle dikkate alalım, doğru ve derinlikli yaklaşalım. Tarihi, uluslararası siyaseti, çeşitli güçlerin politikalarını doğru anlamamızın, önümüzdeki mücadele stratejisini, taktiklerini, o mücadelenin üslubunu ve temposunu tutturmanın yolu buradan geçiyor. Böyle olmaz, böyle yaklaşmazsak hiçbir şeyi doğru anlayamayız. Dengesizlikler olur, eklektizm ortaya çıkar, kopukluklar ve parçalılık olur. İş yapmak istesek de bunu etkili ve

"Komplocuların dağılma ve tasfiye umutları gerçekleşmedi, ona izin verilmedi. Onu boşa çıkartan, ona izin vermeyen, stratejik değişim-dönüşüm ve yeniden yapılanma temelinde uluslararası komploya karşı mücadele edecek şekilde hareketi yenileme süreci gelişti. Bu temelde yürütülen mücadele, sonuç verdi, başarılar kazandı ve komplonun umutları, hayalleri boşa çıktı, tümünden gerçekleşmedi."

başarılı bir biçimde yapamayız. Bir yerde biraz yararlı iş yapsak, diğer yerler onu on defa zarara götürecek kayıp ortaya çıkarır. Buna düşmemek gerekecek.

Diğer yandan bizi komploya getiren süreci iyi anlamamız; örgütsel gelişmeyi, örgüt içerisindeki duruşu iyi tanımlamak gerekiyor. Uluslararası komplo bir gerçeklik, tarihsel temelleri ve uluslararası dayanakları var. Komplo, Kürt halkı üzerinde uygulanan siyasettir. Bu siyaseti yürüten uluslararası sistemin kendisi, ama komplonun 9 Ekimdeki harekete geçişi gibi bir geçiş önlenecek değil, önlenilebilir. Komplo çemberi daha öncesinden parçalanabilir, daha zayıf düşürülebilir. Uluslararası gericiilik karşısında daha örgütlü, etkili mücadele eden ve sonuç alan bir konumda olunabilir. Ama, bunlar olmadı. İşleri doğru ve başarılı yürütmeme, sonuç alınması gereken yerde alamama, çözüm geliştirilmesi gereken yerde geliştiremememe, çözüm için kendini dönüştürme ve yeniden yapılandırma gereken yerde bunu yapmama, birike birike tıkanmayı, tekrarı ve çözümsüzlüğü, o da 9 Ekim ve 15 Şubat uluslararası komplosunu ortaya çıkardı. Bunlar uluslararası gericiiliğin saldırılarıdır, ama bizim görevimiz de uluslararası gericiiliği en zayıf noktadan tutmak, darbelemek, parçalamak ve onları yenilgiye uğratmaktır. Yoksa onları uyandırıp harekete geçmesine vesile olmak, zemin olmak, zemin yaratmak değildir. Demek ki bir yan uluslararası gericiiliğin, komplo yaratma siyasetinin vahşiliğiyle diğer yan da ona karşı mücadele eden güçlerin zayıflığı, mücadeleyi özümsememe ve uygulamada gösterdikleri zayıflık, etkisizlik ve başarısızlıktır. Dolayısıyla komplonun bu biçimde ortaya çıkışının önlenememesinde uluslararası gericiiliğe, yani inkar ve imha siyasetine karşı mücadelenin kendi içinde taşıdığı zayıflıklar, hatalar temel rol oynamıştır. Bu da kadronun, örgütün, yönetimin tutumudur. Yönetim, komuta, örgüt ve kadro buna yol açmıştır. Bizim dışımızda olmadı. Bir de bunun irdelenmesi, iyi anlaşılması ve çözümlenmesi gerekiyor.

Gözle görüleni söylemek çözümsüzlüğü dayatmaktadır

Baştan, bir çizgi oluşundan itibaren uluslararası gericiiliğin, inkar ve imha siyasetinin uzantısı olarak içten saldırı yürüten bir kol var, bir de onun karşısında zayıf kalan bir tutum var. Bu zayıflığı da iyi açığa çıkararak mahkum etmemiz gerekiyor. Zayıf kalmak bir meziyet değil, "çok iyi ve samimiyim, başımı ortaya koyarım, ama başarı kazanmam. Başarı kazanacak bir düşünce açıklığını, eylem gücünü ve çalışmayı ortaya çıkarmam" demek de doğru ve yeterli bir tutum değildir. Başarı getirmiyor, nihayetinde en sonunda o da kaybetmeye götürüyor. Onun da aşılması ve eleştirilmesi gerekiyor.

Diğer yandan ise bir kol, provokasyon ve tasfiyecilik biçiminde, inkar ve imha siyasetinin uzantısı olarak parti içinde yürütülen saldırıları, düşünce ve davranışları, çizgileri de iyi anlamamız ve görmemiz gerekiyor. Bu noktada Önderliğin çözümlenmesini iyi anlayacağız. Önderlik '77'de Haki Karer yoldaşa yönelik komplo, katliamı çok iyi çözümlüyor. Oradan başlamak üzere, onun arkasından '78'de bir eğilim haline getirilmek üzere gelişen Tekoşin provokasyonu vardı ve bu komploya dayanmak istedi. Bir yandan katliamı yaptılar, katliamın içinde oldukları arkasından dedikodu yaratarak sözde Haki arkadaşına sahip çıkıyor görünerek, "Hakiciyiz" deyip partiye karşı bayrak açtılar. Öyle bir ajan faaliyeti vardı. Tasfiyecilik

layamadık, ama komplo girişimleri '82'den sonra dönem dönem var oldu. Örneğin '82'de öyle bir şey vardı ve atlatıldı. '86'da Fatma ile birlikte basına biraz yansımıştı. Hatta Önderliğin vurulduğu yönünde Türk basını yoğun olarak propaganda etti, ama öyle bir şey gerçekleşmedi. '90'da öyle oldu ve o başarısızlık Cem Ersever'i götürdü. Cem Ersever'i başarısız kaldı diye vurdukları basına da yansıdı, bazıları da yargılandı. Yargılananların savunmaları önemlidir; "imha etmemizi değil, bizden sağ yakalamamızı istediler, yapamadık" diyorlar. Demek ki Türkiye'nin o zamandan gelen bir yaklaşımı var.

Komplonun iki yöntemi vardı, dolayısıyla komploya katılan güçler de ikiye ayrılıyor. Bir, imha ettir, dolayısıyla sonuçlanmaz bir Türk-Kürt çatışması yarat, bu çatışmadan çıkar sağla. Bunu yürüten güçler var. Örneğin Talabani böyle yapılmasını istedi. Yunanistan, böyle olmasını istiyordu, Almanya'nın içinde böyle olmasını isteyen çok sayıda çevre vardı. Önderlik İmralı sürecinde mahkemede bir savunma ortaya koyunca Alman sağ basını "teslim oldu, ihanet etti" diye yazdı. Gören, sosyalist militanlığın temsilcileri der, halbuki Hitler'in devamıdır. Onlar bizi sosyalizmden, Kürt mücadelesinden vazgeçmekle suçlamaya çalıştılar. O literatürü bile kendi yüzlerinin açığa çıkmasını, maskelerinin düşmesini önlemek için kullanma ihtiyacı duydular. Sanki sol güçlermiş gibi.

Bir yandan da tasfiye edilmesini isteyen,

öyle bir saldırıyı, o tarz bir imhayı kendi çıkarları için tehlikeli gören güçler vardı. Çatışma durumu yerine çatışmaya girmeden, çatışmaya yol açmadan Kürt ulusal demokratik hareketinin gelişmesinin tasfiye edilmesi, dolayısıyla inkar ve imha siyasetini yürütecek bir ortamı yaratmayı kendi çıkarlarına daha uygun bulan güçler vardı. Türkiye içinde böyle güçler vardı. '90'ların başında da bu ortaya çıkıyor. ABD çevrelerinde de böyle olan güçler vardı, ABD siyasetinin bir bölümü böyledir. Kürdistan'da da, Avrupa içinde de böyle olan bazı güçler var. Bu da bir siyasetti. Bu siyasetin amacı, Önderliği kontrol altına alarak işleme, etkisiz kılıp çözülmeyi yaratmak, Önderliği ortaya çıkartılan gelişmenin, yaratılan birikimin tasfiye edilmesinde kullanmaktır. Bu açıkça varolan bir olguydu ve bunu da biliyoruz. 15 Şubat ile birlikte gelişen süreçte bunu kendine hedef alan, böyle bir sonuç almak için çaba harcayan güçler var. O tür amacı, politikası olan güçler, kendi politikaları doğrultusunda sonuç almaya çalıştılar. Önderlik ondan yararlanarak, o ortamı değerlendirerek bu sonuçları, amaçları ortaya çıkardı. Bu bir mücadeledir. Sonuna kadar cepheden durup mücadeleyi yürüterek başarılı olundu, başka türlü başarılı olmak mümkün değildi. Dünya değişmiş, mücadelenin doğası bunu gerektiriyor, diyalektik yaklaşım bunu istiyordu. O açıdan bazıları provokasyon yaratma amacıyla hala bir beklenti içerisindeydiler; "İmralı partisi, Genelkurmay yönlendirmesi, devletin bir çizgiyi, siyaseti dikte ettirmesi" diyorlar. Çok ölçsüz böyle bir yaklaşımla mevcut durumu suçlamaya çalışıyorlar. "Kandırlıyorsunuz, imha etmek istiyorlar sizi, böylece PKK'yi dağıtmak istiyorlar" diyorlar. Onu istiyorlar tabii ve herkes onu görüyor, o gözler önündedir. Bunu söylemek bir marifet değil, bunda bir kehanet de yok. Önderliği bu biçimde denetim altına alarak bundan yararlanıp PKK'yi tasfiye etmek, dağıtmak isteyenlerin varlığını görmek kahin olmak anlamına gelmiyor, zaten gözler önündedir.

Bu bir mücadele, ortaya çıkmış bir realite, sorun bunu görmek değildir. Bunun böyle olduğunu söyleyenler bununla mücadele etmeye varlar mı? Böyle bir çizgide, böyle bir ortamda mücadele ederek imha ve tas-

fiyeyi engellemeye varlar mı, yoklar mı? Böyle bir mücadelede yerleri var mı, mücadele edebilecekler mi? Önemli olan nokta burasıdır, ama oraya hiç yaklaşılmıyor, öyle bir sorumluluk gösterilmiyor. Onu söyleyenlerin mücadeleyi etmek, tasfiyeyi önlemek, başarı ve çözüm yolunu geliştirmek gibi bir sorumlulukları yok. Çok sorumsuz, her şeyden kendini dışlayarak, sorumsuzluğa getirmekte, ondan sonra da hiçbir şeyin sorumluluğunu duymama ortamında ahkam kesiyorlar. Gözle görülen bir şeyi söyleyerek, onu sözle ifadelendirerek ondan kurtulabileceklerini sanıyorlar. Her şeyden önce bunlar sorumsuzca yaklaşımlardır. Burada rantçı, çıkarıcı yaklaşım var. Bazıları sorumsuzdurlar, kendilerini sorumsuzluğa alıyorlar, sözde tehlikeyi görüyorlar, tehlikeyi bertaraf etmek, sağlam ve doğru çizgide kalmak için telaşla bunu savunuyorlar. Bazıları da bunu maske olarak kullanıyor, onlar rantçıdır. "Önderlik niye imha olmadı, niye çatışma olmadı, dolayısıyla Önderliği imha ettirecek bir süreci geliştirelim" diye dayatıyorlar. Rantçılardır, çıkarılarını imhaya bağlamışlar. Rantçılık, imhanın başarıya gittiği, çatışmanın süreklilik kazandığı bir ortamda daha çok kendisini gerçekleştiriyor.

Bu, bir olgu ve '90'dan beri bu süreç gelişmiş, hala da sürdürmeye çalışıyorlar. Önderliğin VII. Kongre için hazırladığı raporun çıkmasına izin vermediler, her zaman vermiyorlar. Bazıları "devlet PKK'yi yok etmek için nasıl izin verdi" diyecekler, fakat hiç de öyle değildir. Örneğin Önderliğin VII. Kongre için hazırladığı raporu vermediler, AİHM için hazırlanan savunmaları da vermemek için çaba harcadılar, ama bağlı oldukları bir hukuksal süreç var ve onu tümünden reddedemiyorlar. Ancak bir inceleme sonrasında vermek zorunda kaldılar. Onu reddedip AB sisteminden ipi koparmış değiller. Dolayısıyla bazı kurallara yine de uymak zorunda kalıyorlar. Ondan yararlanarak, o imkan değerlendirilerek -ki, eğer imkan denebilirse, çok cılız bir imkan- bu çalışmalar yapıyor. Önderliğin mevcut konumu ve 15 Şubat'ın ortaya çıkarılması durumu üzerinde de yoğun bir mücadele var. Onu kimse inkar ve reddedemez. Uluslararası komplo Önderliğin mevcut konumuna dayanıp, idam tehdidinden yararlanarak, ona dayanarak, onu bir tehdit olarak kullanarak hareketi yok etmek, dağıtmak istiyor. Önderliğin durumu, bazı açıklamalarını örgütün dağılacağı, parçalanacağı, tasfiye olacağı için değerlendirmek istediler. O yaklaşımlardan böyle bir sonuç çıkacağını umut ettiler. Dolayısıyla da ona fırsat tanıdılar, hesapları öyleydi. Eğer Önderliği öyle tutmak istedilerse, "bu biçimde tutarak örgütün dağılmasına yol açabiliriz" dediler. Önderliğin bazı açıklamalar yapmasına fırsat veriyorlarsa, onun için veriyorlar. Örneğin stratejik değişiklik, savaşın durdurulması çağrılarının bu kadar yapılmasına izin verdiler. Gerçekten savaş dursun, PKK kendisini geliştirsin, güçlendirsün diye mi buna izin verdiler? Hayır, "PKK bunu anlayamayacak, yapamayacaktır, dolayısıyla bu değişiklik başarılamayacak, bir karışıklık ve kargaşa ortaya çıkacak, bölünme, dağılma, parçalanma, tasfiye gerçekleşecek" diye izin verdiler. Onların umudu oydur, onun için böyle bir çizgi izlediler.

Bundan devrimi geliştirme yönünde yararlanmak da gerekli. Önderlik de bunu komplo karşısında partiyi komploya boşa çıkaracak bir çizgiye kavuşturma, yeniden bir çizgiye, doğrultuya sokma, dolayısıyla komploya boşluğa düşürmede kullanmak istedi. Mevcut süreçte her ikisi de gelişebilir, çünkü bir mücadele süreciydi. Tasfiye de ortaya çıkabilirdi, örgüt yeniden de şekillenebilirdi. Tasfiye etmek isteyenler, örgütün yeniden şekillenmesini riskini göze alarak böyle bir sürecin şekillenmesini izin vermemek zorunda kaldılar. Biz de tasfiye riskini göze alarak böyle bir sürece girdik. Bir riskti, tasfiye vardı, ama tasfiyeyi mücadele ederek, çalışarak, süreci daha iyi ve derinliğine anlayarak ve anlatarak başarıyla kazanabiliriz diye bir riski göze aldık. Ve bu yönlü yoğun bir mücadele yaşandı.

2002 yılını devrimcilikte olgunlaşma ve derinleşme askerlikte ise pekişme ve yetkinleşme yılına dönüştürelim

● HPG Anakaragah Komutanlığı

2001 yılını geride bırakarak 2002 yılına girerken, yeni yıl başta Parti Önderliğimize, tüm insanlığa, halkımıza ve tüm yoldaşlara kutlu olsun diyor, 2002 yılının başarı, özgürlük, demokrasi ve barış yılı olmasını temenni ediyoruz.

Tabii ki biz devrimciler salt temenni etmekle yetinmeyiz. Her yılın ve her sürecin başarısı ondan önce yapılan hazırlıklardan geçer. Bu kapsamda partimiz özelde 2001 ve genelde de son üç yıl boyunca Parti Önderliği'nin yoğun çözümler ve perspektifleri temelinde emek ve çaba harcararak kendini 2002 yılına daha güçlü taşımıştır. Yaşadığı en zor koşullara rağmen kendisini yenileyen Önderliğimiz, partimizin de yenilenmesi için gereken her şeyi yaparak, partimiz ve halkımıza karşı Önderlik görevini en üst düzeyde yerine getirmiştir. Bütün bu çabalar sonucu partimiz 2002 yılına, bu yılı karşılamanın gerekli alt yapısını yaratarak ve bunu olgunlaştırarak girmektedir. Buradan hareketle 2002 yılının başarılı geçeceğini belirtebiliriz, çünkü bu yılın mücadelemiz açısından başarılı geçmesi için gerekli bütün alt yapı yaratılmış bulunuyor.

Geçmiş yıllar bizim için oldukça zorlu ve yoğun geçen yıllar oldu. Özellikle son üç yıl bu anlamda mücadelemizin kendisini yenileyerek çağa uyarlamaya yılları olduğundan önemli bir hususiyet teşkil etmektedir. Bilindiği gibi partimiz ve mücadelemiz için çok zorlu ve acılı geçen bir yıl olan '99 yılı, uluslararası komponun 15 Şubat gibi kara bir günle sonuçlandı. 15 Şubat ardından tüm yurtsever halkımız ve parti güçlerimizin Önderliğe sahip çıkmak ve gereken cevabı kendinde yaratmak üzere kıyasıya bir biçimde eylem ve savaşa yüklenmeye çalıştığı bir süreç başladı. Fakat duygu yüklü, nereye kadar gidebileceğini kestirmeyen, daha çok intikama yönelik çabaların geliştiği böylesi bir savaşın boyutlarını ve varacağı sonuçları en iyi hesaplayan yine Parti Önderliğimiz oldu. Ardından Parti Önderliğimiz sürece müdahalesini İmralı savunmaları biçiminde formüle ederek gelen aşamada savaşın tımandırılmasından ziyade, köklü bir yenilenmenin zorunluluğunu ifade etti. Yeni bir stratejik sürecin başarı için kesinlikle gerekli olduğu gerçeğini yüksek bir öngörüyle göreyerek bunu hem savunmalarında ve hem de kamuoyuna yönelik tüm hitaplarında formüleştirdi. Bu temelde şekillenen İmralı çizgisi doğrultusunda silahlı mücadelenin durdurulması ve geri çekilme süreci başlatıldı.

Böylesine sarsıcı, sarsıcı olduğu kadar acılı ve acılı olduğu kadar da alt-üst oluşu yaratan bir yıl elbetteki sancılı ve zorlu olacaktı. Nitekim tüm parti güçlerimiz ve halkımız bu yılı bütün yönleriyle özümseyerek yaşadı. Bu anlamda '99 yılı mücadele tarihimizde en acılı geçen ve en çok alt-üst oluşlara sahne olan yıl olarak tarihe notunu düşürdü. Bununla birlikte partimiz olağanüstü kongre sürecine girdi. Başlatılan yeni sürece anlam ve derinleşme sorunları hem yapımızda hem de dış kamuoyunda oldukça yaşanmıyordu. Barış, demokrasi ve demokratik çözüm çizgisini geliştiren Parti Önderliğimiz ve partimize Türk devletinin bu süreçte çok farklı bir yaklaşımı geli-

medi. Bu sürece olumlu cevap vermedi, ama kökten de reddetmeyerek bundan istifade etmeye çalıştı. Geri çekilme aşamasında olan güçlerimize yoğun bir şekilde yönelerek mümkün olduğu kadar darbe vurmaya çalıştı. Esas olarak partimizin uzatmış olduğu barış elini havada bekleterek, ne olumlu ne olumsuz cevap vermesizin, gelişmeleri sürece yayarak tasfiyeyi geliştirmek ve sonuç almak istedi. Bu şekilde, güçlerimiz ağır bir kesiminin Güney'e çekilmesiyle beraber güçlerimizde baş gösterebilecek tasfiyeci eğilimlerin, aşınmaların, çürüme ve yozlaşmaların mücadeleyi bitireceğini, tüketeceğini ve partiyi daraltacağını hesaplıyordu. Bu temelde Kuzey'deki güçlerimize karşı imha politikasını sürdürürken Güney'deki güçlere karşı da çeşitli biçimlerde beklentiye sokma, çürüme ve yozlaşma sürecine tabii tutma politikasını kendisi için daha uygun görüyordu. Özellikle tasfiyeci kişiliklerden, eğilimlerden büyük medet umuyor, onların mutlaka bazı sonuçlar alacağını sanıyordu. Bu temelde partinin biraz da kendine tasfiye olacağını hesap ediyordu.

Güçlerimizde belli bir moralsizlik ve karamsarlık atmosferi kuşkusuz vardı. 2000 yılına bu şekilde girildi. Özü itibarıyla partimizin çizgisi ana hatlarıyla netleşmiş olmasına rağmen bir belirsizlik ortamı ve bazı kişilerde çelişkiler yaşanmıyordu. Parti Önderliği'nin savunmalarında her şey netti, fakat dogmatik, kuru ve tutucu yaklaşımı aşamayan bütün kişiliklerde yoğunluklu bir biçimde yaşanan daha çok bu karamsarlık tutumuydu. Bu anlamda 2000 yılı da zorlu bir biçimde geçti. Bir kongre ve kararlaşma yılıydı. Kongremiz, İmralı çizgisi diye de adlandırdığımız Önderliğimizin yeni mücadele stratejisini parti kararı haline getirdi, resmen kararlaştırdı ve bu temelde bir yeniden yapılanma sürecini başlattı.

Tabii ki bu tarz bir kararlaşma ve yeniden yapılanma süreci farklı beklentileri olan tasfiyeci eğilimleri oldukça rahatsız etti. Fakat bu süreç bozguna, yıkıcı faaliyetleri yürütmenin zeminini de taşıyordu. Dolayısıyla parti yapımıza musallat olan çeşitli tasfiyeci eğilimlerin 2000 yılının başından itibaren daha da aktifleştiğini, parti karşıtı faaliyetlerini uluslararası komponun bir uzantısı konumunda daha da yoğunlaştırdığını belirtmek mümkündür. Bu süreç özü itibarıyla, geçmiş savaş yıllarında özel savaş güçlerinin saldırıları karşısında iradesi kırılmış kişiliklerin çeşitli argümanlara dayanarak tasfiyecilik biçiminde kendilerini hem kamufle etmeleri ve hem de böylelikle gündeme koymaları biçiminde yaşanan bir süreçti. Kimisi cins, kimisi eyletçilik olgusunu gündemleştirirken kimisi de daha değişik felsefik saplantılara yöneldi. Çeşitli biçimlerde türeyen tasfiyeci eğilimlerin yıkıcı, bozguna faaliyetleri parti yapımızın kafasını bulanıklaştırmada, muğlaklaştırmada önemli bir işlev görmüş oldular. Böylelikle güçlerimiz içinde bir dalgalanma, bir daralma ve zorlanma süreci yaşandı.

Buna karşı partimizin, parti yönetimimizin geliştirdiği mücadele vardır. Tamamen demokratik tartışma yöntemine dayalı bir biçimde geliştirilen iç mücadele sonucu yi-

lin ortalarına doğru parti güçlerimizde bir silkinme, anlamaya başlama ve kendini toparlama süreci adım adım gelişti. Elbetteki bu gelişme yaşanmadan önce tasfiyeci eğilimlerin bütün yönleriyle açığa çıkarılması, netleştirilmesi süreci yaşandı. Kimisi artık tutunamayacağını anlayarak kendini safların dışına atmada çareyi bulurken, kimisi de parti saflarında kalıp özleştirme sürecine katılmak durumunda kaldı. Ve giderek, tasfiyeciliğin tasfiyesinin yaşandığı bir sürece girildi. Halen izleri değişik biçimlerde yaşanıyor olsa da tasfiyeci eğilimler parti yapısı üzerinde bir etki olgusu olmaktan çıkarak bireyler düzeyine indirgenen bir sorun haline dönüştürüldü. Bu temelde, özellikle bu dönemde gerçekleşen **III. Olağanüstü PJA Kongresi ve Genişletilmiş II. Parti Meclisi Toplantısı** toparlanmada ve toparlanmayı daha sistemli hale getirmede etkili olmuştur.

Bu toparlanma faaliyetini izleyen dış güçler iç saldırılarla sonuç alınmayacağını anlayınca bu kez de dıştan saldırıları gündeme getirdiler. Bu anlamda 2000 yılı tamamen bir mücadele, bir boğuşma yılı haline döndü. İçte umduklarını bulamayan, tasfiyecilere ilişkin büyük umutlar besleyen dış komlocu güçler, bu kez uluslararası komponun bir devamı biçiminde ve daha çok da yerel güçlere dayandırılan yeni bir komplo tertipleyerek YNK'yi güçlerimize saldırtılar. YNK büyük bir yanılgıya düşerek bu komploda maşa olarak kullanıldı. Başarı göstermiş olsaydı, komponun daha kapsamlı olan planlaması peşi sıra gündeme girecekti. Ancak öncü olarak kullanılan bu güç attığı her adımda başarısız kalınca, başarısızlıktan da öte kendisi bir zorlanma sürecine girince komponun ilk ayağı kırıldı. Dolayısıyla kapsamlı olanı gündeme sokulamadı, bunun zemini yaratılmadı.

Yeni stratejik çizgi halka ve kadrolara mal edilmiştir

Yılın başında iç tasfiyeciliğe karşı başarı kazanmış olan parti güçlerimizin dış tasfiyeci güçlere karşı zafer kazanmasıyla birlikte hem içten hem dıştan gelen saldırılara karşı gereken cevap verilmiş oldu. Bu biçimde partiye yönelen iç ve dış saldırıların boşa çıkarılması, toparlanma, kendine gelme, moralize olma bakımından mücadelemizin büyük bir ivme kazanmasına yol açtı. O zamana kadar yaşanan kaygılı tutumların, çeşitli biçimlerdeki gevşek yaklaşımların, değişim-dönüşüme inançta ve yeni dönem stratejisine güvende yaşanan zayıflıkların güçlü adımlarla aşılması sürecine girildi. Özellikle Kandil alanında bu dönemde yaşanan savaş hem siyasal hem de örgütsel bir rol oynadı. Parti güçlerimizi daha güçlü bir biçimde parti çizgisine çekmede işlevsel bir rolü oldu. Böylece komlocu güçlerin beklentileri gerçekleşmediği gibi, partimiz onların gerçekleştirdiği bu saldırılardan yararlanarak kendini toparlama sürecinin hızına soktu. Toparlanma çalışmalarında daha da aktifleşmesini sağladı. Tabii buradaki direniş ve bu direnişte kahramanca şehit düşen yüze yakın yoldaşın kanı, çabası ve emeği buna yol açan temel gerçeklik haline gelmiş oldu.

Öte yandan halkımız 2000 yılına daha büyük bir cesaretle giriş yaptı. Yaşadığı bazı kaygılara rağmen büyük bir kararlılıkla Parti Önderliğimizin ve partimizin arkasında saf tuttu. Bunu 2000 yılı Newroz'unda çok açık bir biçimde gösterdi. Halkın yeni dönem çizgisini bu tarzda sahiplenmiş olması kuşkusuz ki partimiz için önemli bir

“Anadilde eğitim kampanyası ve daha değişik mücadele sloganları temelinde yürütülen yeni dönem mücadelesinin nasıl şekilleneceği, kitlelerin iradeleşmesinin pratikte nasıl boyut kazanacağı ortaya çıkmıştır. Bu anlamda yeni dönemin temel taktiği olan serhildan taktiği somutluk kazanmış ve pratiğe mal olmuştur.”

kuvvet, önemli bir potansiyel güç oldu. Böylelikle bir çekilme, çatışma ve savaş yılı halinde yaşanan 2000 yılı boyunca ideolojik, politik, örgütsel ve askeri açılardan verilen keskin mücadele sonucunda partimiz 2001 yılına daha derli-toplu girmeyi başardı. Biz bu süreci karamsarlığın, muğlaklığın giderildiği, iç ve dış saldırıların boşa çıkarıldığı bir kararlaşma süreci olarak değerlendirebiliriz. Bu sürecin, güçlerin yeni çizgi üzerinde yoğunlaşmaya başladığı, yeniden yapılanmada bu anlamda belli bir doğrultunun tutturulduğu, partimizin geleceğe daha sağlam bir örgütsel birlik ve bütünlükle yürüyeceğinin kesin bir biçimde ortaya çıktığı ve bu temelde moral, güven, cesaret ve kararlılığın geliştiği bir süreç olduğunu vurgulamak doğru bir tespit olacaktır.

2001 yılı bu biçimde karşılanmıştır. Bu yıl içerisinde ise kararlaşdırılan stratejik çizginin yapıya mal edilmesi ve yeniden yapılanmada mesafe kazanılması temelinde daha güçlü, daha derli-toplu koşullar yaratılmıştır. 2001 yılı, kararlaşdırılan ve belirli ölçüde özümseyerek yapıya mal edilen bu çizgide derinleşme ve çizgiyi pratikleştirme yılı oldu. Tespit edilen stratejik çizginin taktik esaslarının daha da detaylandırıldığı, daha somut planlamalara kavuşturulduğu, partinin yeni gelişen örgütlenme sisteminde derinleşmenin sağlandığı bir süreç oldu. Özellikle bu yıl konferans yılı olarak da adlandırılabilir şekilde bir bütünen konferanslarla geçti. Partimiz, **Halk Hareketi, Halk Savunma Güçleri, PJA, Basın-Yayın ve Kültür Konferanslarını** geliştirerek bütün mücadele sahalarına ilişkin perspektif ve yaklaşımını en geniş bir biçimde netleştirip kapsamlı pratik planlamalara gitti. Bütün bu konferansların zirvesi olan **VI. Ulusal Parti Konferansı** ile birlikte bütün bu kararlaşdırma, derinleştirme ve planlama süreci partinin resmi kararları haline dönüştürüldü. Ulusal-demokratik mücadele çizgisinin bütün boyutlarıyla netleştirilmesi, detaylandırılması ve planlamaya tabi tutularak pratik uygulama perspektifi haline dönüştürülmesi temelinde öncelikle pratikleşmenin esas alındığı bir süreç oldu. 2000 yılından itibaren geliştirilen yeni dönem stratejisine uygun olarak temel taktik yaklaşım daha geniş bir çerçeveden ele alınarak pratikleştirilmesinin detayları üzerinde duruldu. Bu doğrultuda serhildan hareketinin başta Avrupa'da olmak üzere kimlik bildirimi biçiminde pratikleşmesi kararlaştırılarak onun etrafında gelişen demokratik halk mücadelesinin nasıl boyutlandırılacağı ortaya kondu. Özellikle daha sonra değişik biçimlerde ülkede yansımaları bulan ve geniş kitleleri içine alarak gelişen demokratik halk hareketi, serhildanın kazanacağı boyut ve onun nasıl pratikleşeceğini de gözler önüne sermiştir. Anadilde eğitim kampanyası ve daha değişik mücadele sloganları temelinde yürütülen yeni dönem mücadelesinin nasıl şekilleneceği, kitlelerin iradeleşmesinin pratikte nasıl boyut kazanacağı ortaya çıkmıştır. Bu anlamda yeni dönemin temel taktiği olan serhildan taktiği somutluk kazanmış ve pratiğe mal olmuştur.

Geliştirilen HPG Konferansı ile yeni dönemde askeri çizginin ne olacağı, pratikte nasıl şekilleneceği sorularının daha detaylı ele alınması sürecine girilmiştir. Meşru savunma çizgisini sadece kendini savunma olarak dar ve basit ele almanın ne kadar geri ve yetersiz bir yaklaşım olduğu ortaya çıkmıştır. Esasen meşru savunmanın yeni mücadele stratejisi olduğu, askeri stratejimizin ana halkasını teşkil ettiği anlaşılabilir. Bu anlamda belli bir doğrultunun tutturulduğu, partimizin geleceğe daha sağlam bir örgütsel birlik ve bütünlükle yürüyeceğinin kesin bir biçimde ortaya çıktığı ve bu temelde moral, güven, cesaret ve kararlılığın geliştiği bir süreç olduğunu vurgulamak doğru bir tespit olacaktır.

2001 yılının en önemli kazanımı yüzyılın manifestosu olan savunmalardır

Kadın Özgürlük Hareketi'nin PJA biçiminde örgütlenmesinin ana halkalarının doğru yakalanması temelinde kadın özgürlük çizgisinin hangi çerçevede ele alınacağı ve nasıl doğru pratikleştirileceği netlik kazanmıştır. Pratik sorunların önemli oranda geriliklere ve dogmatizme dayandığı gerçeğinden hareketle hem erkek hem kadın açısından yanılgılı yaklaşımların aşılması, kadın özgürlük çizgisinin pratikte vücut bulması, özgür militan kadın tipinin ortaya çıkarılması gerçeği daha detaylı bir biçimde netleşen bir tarzla pratikleşmesini bu dönemde bulmuştur. Bu konuda bir gerilik halen yaşanıyor olmasına rağmen hem kadın ve hem de erkek açısından belli bir gelişmenin, düzelmenin yaşandığını ve Kadın Özgürlük Hareketi'nin her zamankinden daha etkili bir biçimde başta ordu olmak üzere mücadelenin bütün sahalarında özgürlükçü karakterine uygun bir biçimde mevzilenme sürecine girdiğini belirtmek gerekiyor. Eğer bazı yerlerde halen bu sorundan kaynaklı birtakım gerilikler ve sorunlar yaşanıyor, bu sadece o arkadaşların yeni dönem çizgisini bütün boyutlarıyla kavramamalarından kaynaklanmaktadır. Özü itibarıyla bir özgürlük partisi olan partimizde özgürlükçü yaklaşımın nasıl olması gerektiği, geçmiş tecrübelerden de hareketle ve özellikle Parti Önderliğimizin, partimizin son süreçte netleştirdiği çerçevede somutluk kazanmıştır.

Kısaca mücadelenin bütün temel alanlarında derinleşme ve anlayış kazanma, özellikle de yeni dönem stratejisinin içselleşmesi, özümsemesi temelinde bir beraklaşma sürecinin 2001 yılında daha da

“HPG Konferansı ile yeni dönemde askeri çizginin ne olacağı, pratikte nasıl şekilleneceği sorularının daha detaylı ele alınması sürecine girilmiştir. Meşru savunma çizgisini sadece kendini savunma olarak dar ve basit ele almanın ne kadar geri ve yetersiz bir yaklaşım olduğu ortaya çıkmıştır.”

geliştirmesini belirtmek mümkündür. Aynı durum mücadelenin diğer alanlarında da söz konusudur. Kültür, basın-yayın ve diplomasi faaliyetlerinde de örgütlenme ve yaklaşım tarzımızın yeni dönem anlayışına uygun biçimde netlik kazandığı bir süreç oldu. Bir bütün olarak ulusal-toplumsal boyutta bir örgütlenme süreci bu temelde başlatılmıştır. Sadece bazı siyasal ve askeri dar örgütlenmeler şeklinde değil, başta gençlik ve kadın olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin en geniş bir biçimde örgütlenmeye kavuşturulması anlayışı, yaklaşımı pratik perspektif haline dönüştürülmüştür. Aynı biçimde ulusal birliğin hangi temellere dayalı olarak geliştirileceğinin atılan pratik birtakım adımlarla daha bir somutluk kazanması gerçeği de söz konusudur. Özellikle 2001 yılının Kürtler arasında çatışmasız geçmesi olması da buna zemin oluşturmuştur.

Sonuç olarak 2001 yılı partimizin yeni dönem stratejisini, çizgisini kapsamlılaştırdığı, pratik uygulama boyutunda somutlaştırdığı ve derinleştirdiği bir yıl olmuştur. Halkımız, dünya insanlığı ve Ortadoğu halkları için 2001 yılının en önemli kazanımı, Parti Önderliğimizin AİHM davasına yönelik geliştirdiği savunmadır. 2001 yılına damgasını vuran esas olayın Parti Önderliğimizin en zor koşullarda, beş ay gibi kısa bir süreçte gerçekleştirdiği ideolojik, teorik ve politik çalışma ile bini aşkın sayfayı kapsayan savunma gibi değerli ve tarihsel bir belgeyi ortaya çıkarmasıdır. En önemli kazanımımız bu yüzyılın manifestosu olan savunmalardır.

Hem dünya insanlığı, hem bölge halkları ve hem de Kürdistan halkının temel sorunlarının çözüm yöntem ve yolunu aydınlatan, güncel tarihin doğru yorumlanışına dayalı olarak çözümleyen, dünya sisteminin yaşadığı çözümsüzlüğün ana nedenlerini ortaya koyarak insanlığın ilerletilmesinde çözüm perspektifini netleştiren bir manifestodur. Bu manifesto demokratik uygarlık çizgisi temelinde gelişen olan mücadeleye ile Kürdistan probleminin çözümünü net bir biçimde ortaya koyduğu gibi Ortadoğu'da bir rönesans hareketinin ilk programal perspektifi ve belgesidir.

Bu temelde ortaya konulan bilimsel değerlendirmeler ve yeni bakış açısıyla çağdaş insanlığın zihinsel yaklaşımının hangi doğrultuda olması gerektiğini net bir biçimde ortaya koyarak insanlığın gidişatına ivme kazandırmada önemli rolü olacak bir programal perspektif durumundadır. İlk manifestomuz mücadelemizi otuz yıl yürüterek bu düzeyde getirdi. Parti Önderliğimizin AİHM'e yönelik geliştirdiği bir savunma ile birlikte yeni dönem manifestosu da ortaya çıkmış oldu. İlk manifesto nasıl ki Kürdistan'da derinlik sürecini, kendini yaratmayı ve sosyal bir devrimi yaratmışsa bu yeni manifesto da zihinsel devrim temelinde bir bütünen yenilenme, özgürlük ve kurtuluş getirecektir. Önemli olan bu çizginin takipçilerinin bu doğrultuda kendilerini gerektiği gibi hazırlaması ve bu manifesto perspektifi doğrultusunda kendisini silahlandırması, donatmasıdır. Mücadelenin bütün alanlarına yönelik olarak yıl içerisinde gelişen netleşme sürecünde serhildan taktiği, meşru savunma, kadın özgürlük çizgisi ve ulusal birlik yaklaşımı ve çizgisinin daha derinlikli kılınması, somut pratik perspektiflere kavuşturmuş olması 2001 yılını partimiz ve mücadelemiz açısından önemli bir yıl haline dönüştürmüştür. Partimiz bu yılda öncelikle yeni dönem çizgisinin ideolojik argümanlarına dayanarak dengelere oturmasını sağlamıştır.

Daha önceki stratejik mücadele sürecinde temel argümanımız silahlı mücadeleydi. Birçok çevre "silahlı mücadele birkaldığına göre artık PKK'yi motive edecek, güç kazandıracak temel argümanlardan yoksun kalmıştır" türünde değerlendirmelere gitti. Fakat bu süreç, Parti Önderliğimizin derin ideolojik-felsefik perspektifleri ve partimizin bu doğrultudaki yoğunlaşmasının sonucunda partimizin yeni stratejik süreçte nelere dayanacağını, hangi kaynaklardan güç alacağını somut bir biçimde pratikleştirdiği ve bu temelde dengelerine oturduğu bir süreç oldu. Görüldü ki, özün-

de partimiz sadece silahlı mücadeleye dayanarak ve ondan güç alarak gelişme ivmesini kazanmamıştır. O bir mücadele taktiğidir. Partimiz, esas olarak, yarattığı ideolojik-felsefik derinlikten ve bunun pratik gerçekliğinden aldığı güçle siyasal mücadeleyi yoğunlaştırarak devrimin temel değerlerinden, halkımızın gücünden ve gerçeğimize sağlanan inançla sürekli bir biçimde kendisini üreten, güç kazanan, güç kaynağı yaratan ve bunları hamlesel çıkışlara dönüştüren gerçeğini özellikle 2001 yılında siyasal mücadele alanında çok net bir biçimde ortaya koymuştur. Partimiz yeni dönemde nasıl güçleneceğini, hamlesel çıkışları nasıl yapacağını, özellikle partimizin yaşadığı fedailerle gerçeği temelinde nasıl durdurulamaz ve yoğun bir potansiyelle dopdolu olduğunu herkese göstermiştir.

2001 yılında partinin esas dengelerine oturduğunu, yeni örgütlenme sistemi ve taktiği temelinde gelişme ve büyümeyi yaşayabilecek bir düzeyi yakaladığını belirtmek mümkündür. Bir toparlanma ve derinleşme yılı olma temelinde mücadeleyi geliştirme ve ilerletme imkanına kavuşmuştur. 2001 yılı hazırlık yılı olarak başarılı bir mücadele ile geçen bir yıldır diyebiliriz. 2002 yılının bir hamle ve başarı yılı olması için gerekli olan zemin yaratılmıştır. Buna dayanarak 2002 yılının mutlak suretle başarılı bir yıl olması öngörülmektedir.

2001 yılı ve önceki iki yıl boyunca partimizde yaşanan bu süreçle birlikte kuşkusuz ki, uluslararası düzeyde de gelişmeler yaşanmıştır. Partimiz kendi içerisinde bu değişim ve dönüşümü yaşarken aynı zamanda uluslararası alandaki gelişmeleri de etkilemiştir. Yani hem etkilemiş, hem de etkilenmiştir. Her şeyden önce uluslararası komplo bu dönemde boşa çıkarılmıştır. Uluslararası komplocu güçlerin boşa çıkarılması ve böylelikle politikalarında bir değişikliğin zorunlu kılınması durumu yaratılmıştır. Bugün uluslararası komplo 99 yılındaki gibi örgütlü bir konsensüsle geliştirildiğini veya konsensüsün devam ettiğini söyleyemeyiz. Böyle bir şey söylemek bir abartı olacaktır. Öyle bir durum önemli oranda aşılmıştır. Her ne kadar Türk devleti çeşitli düzeylerde bazen yerel, bazen genel teşviki amaçlı çabalar gösteriyor, bu anlamda uluslararası komplo devreye yeniden sokulmasına yönelik birtakım çabalar ve senaryolar üretmek istiyorsa da, uluslararası komplo artık etkisiz kılındığı bir gerçekliktir. Kuşkusuz bu yeniden gündeme konulamaz anlamına gelmiyor. Yeni süreçle birlikte, dünyanın yaşadığı doğal gelişmeler paralelinde tekrardan gündeme girme ihtimali her zaman vardır. Her ne kadar karşı güçler yeniden tesis etmeye çalışıyorsa da mevcut durumla komplo boşa çıkarıldığı, etkisiz kılındığı da bir gerçektir. O nedenle yeniden böyle bir sürecin yaşanabileceğini de hesap etmeliyiz.

"Çözüm Demokratik Uygurlık Çizgisi"nde"dir

Bu dönemde tabii ki dünya kendi dengelerini bulmaya yönelik olarak arayışını devam ettirdi. Dünyanın yeni dengeler yaratmaya yönelik arayışı Amerika'da 11 Eylül'de gelişen saldırılarla beraber yeni bir boyut kazandı. Arayış süreci daha da hızlanarak somut birtakım konseptlere dönüştürüldü. Bilindiği gibi dünya bir yeniden yapılanma süreci içerisindeydi. Fakat 2001 yılında gelişen olaylar gösterdi ki, her ne kadar on yıldan bu yana bir değişim-dönüşüm havası dünya genelinde etkili olmuşsa da özünde dünyamızın yaşadığı değişim-dönüşümün çok yetersiz olduğu, mutlaka köklü bir yeniden yapılanmayı yaşaması

"2001 yılında gelişen olaylar gösterdiği, her ne kadar on yıldan bu yana bir değişim-dönüşüm havası dünya genelinde etkili olmuşsa da özünde dünyamızın yaşadığı değişim-dönüşümün çok yetersiz olduğu, mutlaka köklü bir yeniden yapılanmayı yaşaması gerektiği gerçeğini ortaya çıkarmıştır."

"PKK kitlesi, Kürdistan kitlesi özgürlüğüne ve demokrasiye tutkun bir kitledir. Başkan Apo'nun yarattığı bir kitledir. Apocu bir kitledir. Sadece silahlı mücadelenin etkisine ya da denetimine girmiş değil, özgürlüğüne tutkun ve özgürlüğü için her türlü mücadele yönteminde ısrarlı olacak Apocu ruhla yetişmiş bir kitledir."

gerektiği gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Gerçek 11 Eylül olayları, gerek Filistin-İsrail çatışmaları, halen orta yerde duran Kürt sorunu ve dünyanın diğer yörelerindeki bütün sorunların ortaya çıkardığı sonuç şudur; bu dünya sistemi değişmek zorundadır. Reel sosyalizm çözüldü, ama kapitalizmin de kendisini değiştirmesi, daha köklü bir değişime ve bu temelde yeniden yapılanma sürecine yönelmesi gerekiyor. Parti Önderliğimiz bu noktada çözümün **Demokratik Uygurlık Çizgisi**nde olduğunu ortaya koymuştur. Dünya bu yönlü bir arayış içinde olmasına rağmen 2001 yılının ortaya çıkarıldığı gerçeklik mevcut yaklaşımların yetersiz olduğu, bu biçimde yürünemeyeceği ve bir değişim-dönüşüm sürecinin kendisini hemen herkese dayattığıdır. Bu gerçek her alandan daha fazla Ortadoğu için daha çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır. Bugün Ortadoğu devletleri ciddi bir daralma, bunalım ve kriz yaşıyorlar. Şu veya bu düzeyde bazılarının ağır, bazılarının hafif, ama herkesin yaşadığı bazı sorunlar vardır. Dolayısıyla bir değişim-dönüşüm atmosferinin kendisini dayatması karşısında bunların direterek tutuculuğa yönelmelerinden ötürü Ortadoğu'da ciddi zorlanmalar yaşanmaktadır. Bu anlamda 11 Eylül olaylarıyla birlikte aslında daha hızlı bir dönem başlamıştır. Emperyalizm buna "III. Dünya Savaşı" dedi. Kuşkusuz bu bir III. Dünya Savaşı değildir. Ama gerçekten köklü bir değişim-dönüşümün yaşanması söz konusudur. Bu, çeşitli zeminlerde çok sancılı, çarpışmalı geçecek, birtakım değişimler, alt-üst oluşlar olacaktır. Dünyamızın yeni sürece temel yönelimi bu doğrultudadır. Özellikle Ortadoğu'ya yönelik yeni bir düzenlemenin ve konseptin batı dünyası tarafından gündeme sokulduğu bilinmektedir. Ama esas olarak zaten bir yenilenme ve değişim de kendisini dayatmaktadır.

Kısaca dünya böylesine bir gerçeği yaşarken bu dönemde değişim-dönüşümün kendisini en çok dayattığı alan da Türkiye alanıdır, Türk devletidir. Özellikle partimizin yaratmış olduğu değişim-dönüşüm atmosferi, ortamı Türk devletine başta Kürt sorunu olmak üzere bütün sorunlarını demokratik çözüm anlayışıyla, demokratikleşme perspektifiyle çözüme imkanına ve fırsatına kavuşturmuştur. Ancak devletin oligarşik yapılanması içerisindeki birtakım tutucu, rantçı, çeteci, değişim-dönüşümüne karşı antidemokratik anlayış ve yaklaşımların halen etkili olmasından ötürü, çözüm fırsatlarına çözümleyici yaklaşımına konumunu yaşamaktadır. Değişim-dönüşüm temelinde, halkların özgür birliği esprisıyla demokratik bir cumhuriyete gitme yerine halen eskide ısrar etmektedir. İnkâr siyasetini bu biçimde biraz da kamuflaj ederek sürdürmek istemektedir.

İnkârı sürdürmek durumunda olan bir güç tabii ki imhayı da düşünecektir. Dolayısıyla partimizin çözümleyici yaklaşımına rağmen çözümsüzlükte ısrar ederek, çözümsüzlük ve belirsizliği sürece yayararak böylelikle partimizi bitirmeyi esas aldı. Esas aldığı strateji "Uzat gitsin, PKK bitsin" stratejisidir. Kuzey'de imhayı hedeflerken, Güney'de ise bunu başka yöntemlerle yapmak istedi. Tasfiyecilerden büyük beklentilere girdi. Yozlaşma ve çürümeyi, güçlerimizin aşınmayı yaşamasını öngören bir politik yaklaşımı esas aldı. Bunu geliştirmede te-

mel güç olarak Güneyli güçleri devrede tutmaya çalıştı. PKK'yi Güneyli güçlerle uğraştırma, onlar aracılığıyla içten ve dıştan tasfiye etme çizgisini esas aldı. Tabii ki, gerillaya ilişkin bu politikası tutmadı. Gerilla, içten içe bir çürümeyi yaşamak şurada kalsın, 2000 yılının ortalarından itibaren tamamen bir yenilenme, yeniden yapılanma sürecine giren bir güç durumuna gelmiş, öyle bir çürümeye ihtimalini çok geride bırakarak büyük mesafe katetmiştir. Bu demektir ki, onun bu yönlü beklentileri boşa gitmiştir. Güneyli güçleri de pek fazla savaştırmadı. KDP buna pek yanaşmadı. YNK'yi kullanmak istemiş olsa da YNK darbeler alınca gerilemek zorunda kaldı. Sonuç itibarıyla gerilla için düşündüğü Güneyli güçlerle çatıştırmak yıpratma, içten ve yozlaştırarak çökertme taktiği tutmamıştır.

Siyasi planda ise silahlı mücadelenin durmasıyla PKK'nin etkisinin zayıflayacağını hesaplıyor, böyle bir beklenti içerisinde giriyor, PKK'nin eylemler ve otoriteyle kitleleri yürüttüğünü düşünüyordu. Silahlı mücadele durunca artık PKK'nin böyle bir argümanının olmayacağını, kitleler üzerindeki etki ve otoritesinin zayıflayacağını hesaplayarak bu amacına uygun bir şekilde kitle üzerinde kontrol amacıyla sürekli, sistemli, ama ölçülü bir baskıyı hep uygulamaya devam etti. Bununla birlikte daha sürecin başında Ecevit'in de birçok kez ifade ettiği ve yapmak istediği gibi birtakım ekonomik yatırımlar ve sosyal projelerle deyim yerinde ise kitleyi PKK'den çalmayı düşünüyordu. Böylelikle PKK kitesini zayıflatarak, dağıtarak, etkisi altına alarak PKK'yi tümünden marjinalleştirmeyi öngören bir stratejik yaklaşımı esas alıyordu. Bilindiği gibi bu konuda da herhangi bir sonuç alamadı. Ayrıca PKK kitesinin, Kürdistan kitesinin özgürlüğüne ve demokrasiye ne kadar tutkun bir kitle olduğu da ortaya çıktı. Bu Başkan Apo'nun yarattığı bir kitledir. Apocu bir kitledir. Sadece silahlı mücadelenin etkisine ya da denetimine girmiş değil, özgürlüğüne tutkun ve özgürlüğü için her türlü mücadele yönteminde ısrarlı olan, Apocu ruhla yetişmiş bir kitledir. Yaşanan pratik kitlemizin bu gerçeğini ortaya çıkarmıştır. Son üç yılın pratiğinin ortaya çıkardığı en çarpıcı sonuç aslında budur. Öte yandan Kürdistan'da yapmayı düşündükleri o sosyal proje ve ekonomik yatırımlar zaten yapılmadı. Ayrıca Kürt sorunu üzerine yürüttüğü diplomaside de aynı sonuçla karşı karşıyadır. Herkese PKK'yi terörist olarak kabul ettirmek istedi, bu konuda çok çaba da sarf etti, fakat bunda da istediği sonucu elde edemedi. Bütün bunların yanı sıra ekonomik krizin derinleşmesi ile daha da derinleşen sistemsel kriz, rejimi ve devleti tümünden çözümsüzlüğe düşürdü.

Türk devleti çözüm değil çözümsüzlük üzerine siyaset yürütüyor

Burada şunu belirtmek mümkündür; son üç yılda Türk devletinin mücadelemiz ve partimiz için geliştirdiği siyasetin özü adım adım eritme, küçültme, daraltma ve marjinalleştirme siyaseti idi. Ama bu konuda sonuç alamamıştır. Bugün partimizin siyasal, örgütsel, askeri gücü, kapasitesi, etkisi, karizması ve otoritesi üç yıl öncekinden çok daha fazladır. Bunda herhangi bir abartı yoktur ve kesindir. Uluslararası komplo ile Parti Önderliğimizin esir alınmasına rağmen beklenen sonuç alınamamıştır. Türk devletinin komplo sonrası geliştirdiği politika sonuç alamamış, partimizin geliştirdiği çözüm perspektifine ters yaklaştığından dolayı kendisini demokratik gelişmelere kapalı tutmuş, çok sınırlı yaklaşımlarla yetinmiştir. Bu durum,

çözümsüzlük içerisinde mutlak suretle çıkılması ve köklü bir değişim sürecine girilmesi gerektiği çok açık bir şekilde ortada iken mevcut hakim anlayışın, oligarşik devletteki egemen siyasetin değişim-dönüşümün yanlısı olmadığını, tüm temel sorunlarını demokratik çözüm perspektifiyle çözüme gibi bir anlayışa ve siyasete sahip olmadığını göstermektedir. Oysa bütün bu sorunlara kaynaklık eden Kürt sorunudur. Ve bugün Kürt sorunu her zamankinden daha kapsamlı bir şekilde çözüm bekleyen bir sorun olarak dünya ve Türkiye gündemine girmiş bulunmaktadır. Türk devleti çözüm değil çözümsüzlük üzerine siyaset yürütüyor ve bu politikasının bir sonucu olarak sadece Kuzey ile sınırlı kalmayıp Güney'e de müdahale etmek zorunda kalıyor. Neden? Çünkü Güney'de herhangi bir farklı yapılanmanın, statünün gelişmesi halinde inkarcı siyasetin çıkmazda derinleşeceğini düşünüyor. Sonuç olarak çözümsüzlükte ısrar eden bu siyasi anlayışın yüksek bir olasılıkla daha tehlikeli politikalara yöneleceğini belirtmek gerekiyor. Çünkü bugün Kürt sorununda ya bir çözüme gitmesi ya da karşısına alıp yönelmesi gerekiyor. Son üç yıldan beri yürüttüğü politika iflas ettiği ve bugün PKK her zamankinden daha güçlü olduğuna göre, en mantıklısı çözüm yoluna girilmesidir. Çözüm Türk devletinin zayıflatmayacak tersine güçlendirecektir. Çözümsüzlükte ısrar ediyor, çünkü mantığı çözümün mantığı değildir. Mevcut siyasi anlayışın tutuculuğu, dar, milliyetçi-ulusalcı yaklaşımı dünya genelindeki gelişme düzeyini ve gerçekliğini görmesini engelliyor.

Bu temelde geline nokta Türk devletinin ya çözüm ya da imhaya yöneleceğini belirtebiliriz. Çözümün gelişmemesi halinde bu rejim daha da zorlanacaktır. Görünen o ki, oligarşik devletteki rantçı-çeteci eğilim bu biçimde ağırlık kazanmıştır. Bu eğilimin ağırlık kazanması temelinde devlet bu konuda savaşa karar vermiştir. Özellikle bu kararını 11 Eylül sürecinin gelişmesiyle birlikte almıştır. Bütün gelişmeler bunun böyle olduğunu gösteriyor. Kuşkusuz ki Türk devletinin demokratik dönüşümünü, demokratikleşmesini sürekli esas alacağız. Bu konudaki umudumuzu yitirmiyoruz. Siyasal planda çözüm arayışını temel bir mücadele yöntemi olarak hep gündemde tutacağız, ama bununla birlikte meşru savunma çizgisi temelinde gücümüzün savaşa hazırlanması gereği de çok açık ortadadır.

Hem ABD'nin bölgeye ve özellikle de Irak'a yönelik geliştireceği konsept temelinde olası gelişmeler yaşanabilir ve hem de yukarıda belirttiğimiz gibi Türk devletinin kendi politikası temelinde yeni gelişmeler yaşanabilir. Her halükarda da bir savaş durumunun gündeme geleceği, güçlerimizin bir savaş gerçeği ile karşı karşıya kalacağı kesindir. Bu durumu artık bir olasılık olarak belirlemek eksik ve yetersiz olacaktır. Bölge ve Kürdistan üzerindeki konseptlere baktığımızda ciddi bir hareketlenmenin gelişeceğini, ne kadar kendimizi sakınırsak sakınalım bir savaşın gelip kendisini dayatacağını artık görmek gerekiyor. Bunu görmemek bir siyasi körlük olur. Bu nasıl gelişebilir? Nasıl boyut kazanabilir? Bu husus ayrı bir tartışma ve değerlendirme konusudur. Bu tür kapsamlı konseptlerin gündemde olduğu dönemlerde masa başındaki tartışmalarda her zaman parça bütüne feda edilmiştir. Yine Kürt halkı ve Kürt halkının özgürlük davası birtakım stratejik çıkarlar uğruna feda edilebilir. Bu olasılık her zaman vardır. Böyle bir olasılığın gelişmesi durumunda uluslararası komplo nun yeniden gündeme gelmesi yaşanabilir. Gelişmenin böyle boyutlanacağı gibi daha değişik biçimlerde de boyutlanacağını hesaplamak gerekiyor. Salt bize yönelecekler diye bir şey de yoktur. Gelişmeler öyle hız kazanır, öyle kapsamlılaşır ki, bizim müdahale etme zorunluluğumuz da doğabilir. Çünkü üslenmiş olduğumuz çok tarihi sorumluluklarımız vardır. Kürdistan özgürlük mücadelesinde tüm Kürdistan'dan birinci derecede sorumlu bir gücüz. Dolayısıyla Kürdistan üzerinde bu kadar plan, proje geliştirilirken bu savaş süreci şu veya bu biçimde bizi de içine çekecek, etkileyecek-

tir. Ya biz gireceğiz ya da başkaları müdahale edeceklerdir. Dolayısıyla artık bu savaş durumunu bir ihtimal olarak belirlemekten çok kesin bir gerçeklik olarak düşünmek ve ona göre hazırlanmak en doğru, devrimci yaklaşım olacaktır.

Bu anlamda 2002 yılı önemli bir yıl olacaktır. Hareketliliğin yaşanacağı, büyük bir ihtimalle birtakım köklü değişimlerin olacağı bir yıl olacaktır. Ve biz, bu süreci Kürdistan halkının lehine çözüme götürmek, bu temelde mücadeleyi ilerletmek gibi bir hedefe kilitlemeyeceğiz. Bu tür süreçlerde çeşitli fırsatlar da doğabilir. Çeşitli biçimlerde gelişmeler yaşanabilir. Bizim her halükarda her koşula karşı hazır olmamız gerektiği çok açıktır. Öncelikle şunun bilinmesinde büyük yarar vardır; süreç normal bir süreç değildir. Süreç olağanüstü bir süreçtir. Kim ki sürecin bu olağanüstü geçişini görmez ise gaffeti yaşayabilir. Bu süreci normal süreçler gibi ele alan bir kimse kendisini onun gereklerine uygun bir biçimde hazırlama konumuna düşer ki, yarınki hızlı gelişme ortamında varlığını sürdüremez, ayakta duramaz. Çünkü gelişmeler çok hızlı boyutlanabilir, çok kapsamlı yaşanabilir. Dolayısıyla bunu şimdiden görmek ve kapsamlıca hazırlanmak gerekiyor.

İşte bu noktada bu kişiyi aylarını büyük bir hazırlık sürecine dönüştürmek gerekiyor. Hazırlıkların yetersiz olması durumu güçlerimizin dönem tarzına, temposuna uygun bir şekilde hazırlanmaması yaşanır ki, böylesi bir durum kaybetmeyi de beraberinde getirir. Mücadelemizin gelmiş olduğu düzey herhangi bir biçimde kaybetmeyi kabullenmeyecek bir düzeydir. Burada önemli olan tüm yoldaşların bu geçişi algılamaları ve bunu ilkelere kadar hissetmeleridir. Bunun için dönemin aciliyetini, önemini şimdiden kavramak, ona uygun bir hazırlık çerçevesine sahip olmak ve partinin bu doğrultuda koymuş olduğu hazırlık projesine kendini doğru katmak önemli bir husus oluyor.

Bizim hazırlığımız nedir? Hazırlık denince tabii ilk akla gelen bazı altyapı sorunlarıdır. Yine plan-proje gerekiyor, bu anlamda gerekli hazırlıkları yapmak bütün bu hazırlık sürecine dahil olan faaliyetlerdir, fakat esasta biz gücümüzü eğitimle hazırlamak istiyoruz. Yani hazırlığımızın eksenini yürüteceğimiz eğitimsel faaliyetlerdir. Özellikle ideolojik eğitim faaliyetini önemlidir. İdeolojik eğitim programımızın ana halkası Parti Önderliğimizin savunmalarıdır. Eğer bu savunma kavratıcı bir şekilde işlenirse gücümüzün önemli oranda eskide geriliklerinden sıyrılmaya, klasiği aşmaya, yenilenmeye yönelik güçlü bir perspektife sahip olma olanağı yaratılmış olur. Öteden beri güçlerimiz içerisinde yaşanan kısmen PKK'lilik, yarı yarıya PKK'lilik yaklaşımı hem partileşme geçişinde, hem de ordulaşma geçişinde engelleyici temel faktörler olmuştur. Bu dönemde savunma temelinde yürütülecek eğitimsel faaliyetlerle, sağlanacak bir yenilenme, aydınlanma, yeni dönem çizgisini özümseme, içselleştirme temelinde sağlıklı bir askerleşmeyi, kadrolaşmayı öngörmek durumundayız. Dönem çizgisini, esprisini, tarzını, anlayışını anlamayan bir kişi onun tempo ve tarzını da kendisinde yaratamaz.

Asker, doğası gereği değişken bir kişidir

Bu açıdan özellikle dönemin esprisini kavrama, onun ruhsal-psikolojik derinliğini yakalama ve bu anlamda yeni dönem stratejisinin olmazsa olmaz kabilinde kişiye dayattığı militanlaşma ve değişim-dönüşümü yaşama, bunu en azından bir perspektif olarak sağlıklı bir biçimde kavrama gelişmenin temelidir ve çok önemlidir. Bu nedenle savunma eğitimlerine başta yönetimler olmak üzere tüm arkadaş yapısının büyük bir ciddiyetle katılım göstermesi, en geniş ve en zengin tartışmalarla mutlak suretle özümsemenin esas alınması güçlerimizin köklü bir değişim-dönüşümü yaşayarak sürece hazırlanması açısından hayati bir sorundur.

İkinci husus ise, askeri eğitimidir. Askeri eğitime ilişkin uzun bir süreden beri hep söyleye geldiğimiz bazı hususlar vardır. Özellikle HPG Konferansı'nın belirlediği hedefler vardır. Bir yıl içinde değişim-dönüşüm ve yeniden yapılanmanın tamamlanması hedeflenmiştir. Profesyonel asker ve modern gerillanın bu yeniden yapılanma ile birlikte yakalanan bir gerçeklik olması gerekiyor. Gerçek anlamda bir asker olmayı, bu anlamda bir kültürleşmenin, bir ruhsal düzeyin gelişmesini esas alan bir eğitimsel faaliyeti şimdi değil, bir süreden beri geliştiriyoruz. Ama öngörülen bu yapılanmayı bu kişi, özellikle eğitim imkanlarının daha fazla olduğu dönemde –ki bu dönem belki iki ay, belki bir ay olmuştur– gördüklerimizin sonucuyla bütünlükte bir tarz ve sisteme kavuşturma, disiplini oluşturma, kültürleşmeyi yaşamsal kalma ve içselleştirerek yaşamın bir parçası haline getirme biçimindeki bir zirvesel eğitimle mutlak suretle tamamlamalıyız.

Bunu yapmak bizim için çok önemlidir. Özellikle komuta kademesinin bu geçişi iyi kavraması gerekiyor çünkü yeniden yapılanma komutadan başlamaktadır. Evvela komuta kendisini değiştirmeli, klasik tarzını aşmalıdır. Komutanın görevi sadece idare etmek değildir. Komutanın görevi asker yaratmaktır, askeri ruhu derinleştirmedir, askeri disiplini oturtmadır, askeri sistemi hakim kılmadır. Şimdi bir yerde hem komutan var, hem bunlar yok, bu olmaz. Bir komutan bir yerdeyse orada disiplin, sistem, askeri tarz-ülup ve askeri yaşam biçimi olmak zorundadır. Hem kendimize komutan diyoruz hem de bunları yapmıyoruz. Aslında şimdiye kadar bir yanlığı içindeydik. Yani bu tür askerliğin ABC'si olan temel hususlara sahip çıkmadan kendimize komutan diyoruz. Yani kendi kendimizi kandırıyoruz. Hayır, komutanlık mesleği, askerlik mesleği bütün bunlarla iç içe geçmiş bir meslektir. Bir asker disiplinsiz, keyfi, tutucu ve klasik olamaz. Çünkü her şey değişiyor. Savaş taktiği su gibidir. Su nasıl ki bir derede akıyor ve her santiminde bir biçim kazanıyorsa, savaş olayı da öyledir. Savaşta taktik öyledir. Dolayısıyla asker, değişken, gerçekçi, somut koşulları sürekli göz önünde tutan ve ona göre kendisini ayarlayabilen kişidir. Bunu yapmadan, falan tarihinde şöyle savaşmış deyip de onda ısrar eden bir kişinin aslında asker olmayla hiçbir alakası yoktur. Asker, doğası gereği değişken bir kişidir. Tutucu olamaz. Çünkü onun yaptığı iş olan savaş bir sanattır. Savaş taktikle yürütülür. Taktik ise her an değişir. An be an değişiklik gösteren bir olgudur. Dolayısıyla asker adam tutucu olamaz. Değişime yatkın, her zaman gerçekçi, keskin bakış açısı olan, olguları net ele alan bir kişiliktir, bir tarzıdır askerlik. Dolayısıyla bu olguya doğru yaklaşmak gereklidir. Yani komuta kademesinin böyle klasik, tutucu yaklaşımlarla durumu kurtaramayacağına kendisini inandırması gerekiyor. Bu bir gaffet ve yanılığı olur. Herkesin sorunu çok ciddi ele alması gereklidir. Öncelikle bizim belli bir tecrübe yoğunluğumuz var ve biz bu konuda daha

ciddiyiz, daha ısrarıyız. Artık eskiyi aşacağız, klasiği geride bırakacağız, sivil yaklaşımları geride bırakacağız. Ordu içindeki yerelciliği, ahbab-çavuşluğu, keyfiyetçiliği artık söküp atacağız. Kararımız budur. Bunu uygulamayın, HPG'nin ve partinin konferans kararlarına ters düşen kişidir. Parti Önderliğimiz de şimdi son savunmasında meşru savunma çizgisini bir savaş stratejisi olarak ortaya koymuştur. Bu stratejiyi uygulayabilecek olan kimselerin mutlaka politik uyanıklık, derinlik, dönemi kavrayan, çağdaş bir bakış açısına ve aynı oranda askeri sorunlar hakkında da meşru savunma anlayışı çerçevesinde bir siyasal perspektife sahip bir bakış açısına sahip olmaları gerekmektedir. Zamanın, dönemin değişken koşullarını her an gözetebilen bir yaklaşımla, bir akışkanlıkla ele alınması zorunluluğu açık bir biçimde gözler önüne konuluyor.

Kısaca askeri eğitimi biz bu süreçte daha yoğunlukla, daha sonuç alıcı kılmak istiyoruz. Herhangi bir komutanın denetimindeki asker savaş tekniğine hakim değilse o komutan suçludur. Bazen tekniğe ne kadar hakim olduğu, askerin ne kadar disiplinli olduğu denetlenebilir. Bütün karargahların görevi budur. Örneğin; herhangi bir taburda disiplinsizlik varsa oradaki tabur yönetimi sorumludur. Herhangi bir taburda veya bölükte birisi tekniğe hakim değilse bu durumdan oradaki yönetim sorumludur. Sistem yoksa o sorumludur. Bütün bunları yaratmanın hem teorik temellerini, hem pratik gerekçelerini ortaya koymuş ve hepimiz buna karar vermiş düzeydeyiz. Artık kimse kendi anlayışını uygulayamaz. Çünkü parti anlayışı, çizgisi nettir. Askeri güçlerimizin siyasal mücadele stratejisi temelinde, meşru savunma çizgisi doğrultusunda gerektiği gibi rolünü oynayabilmesi için yetkin bir askerlik düzeyinde olması gerekiyor. Eskisi gibi dar, kestirmeci, yüzeysel, derinlikli olmayan, klasik, tutucu yaklaşımlarla bu görevlerin üstesinden gelinemez. Dolayısıyla herkesin kendisini bu çerçevede yoğunlaştırması, denetimi altındaki yoldaşları da birer sağlam asker yaparak güçlendirmesi görevi vardır. Bu anlamda komuta eğitim içinde olacaktır. Hiçbir gerekçe ile dışında olamaz. Eğitimi özümseyecek, özümsetecek, kavrayacak ve eğitimi pratikleştirecek. Eğitim veriliyor, bir perspektif ortaya konuluyor. Komutanın görevi o eğitimin pratik ayağını tamamlamadır. Eğitimin gereklerini pratikte gerçekleştirir. Yani eğitimin yaşamsallaştırılmasıdır. Bir komisyon tarafından eğitim veriliyor, eğitimdeki atmosfer başka, mangadaki atmosfer başka veya yaşam başkaysa bu böyle olmaz. Hayır, eğitimde konuşulan her şey pratiğe girecek. Devrimciler eğitimi pratiğe koymak için görürler. Sadece bilgilenecek için görmezler. Onu yaşama geçirmek için görürler. Devrimcilerin diğer insanlardan farkı budur. Bilgilenmeyi uygulamak için öğrenir, salt bilgilenecek için değil. Dolayısıyla komutanın burada görevi bunu uygulama-

ya geçirmek, bunu yaşamsal kılmaktır. Bunun pratik denetlemesini, takibini yapmak ve böylelikle yoldaşlar arası parti yaşamını, askeri disiplini hakim kılmak, yoldaşlara destek olmak, yoldaşlık ve kolektivizm ruhunu pekiştirmek, derinleştirmektir. Bu anlamda partimizin Apocu felsefesini her alanda hakim kılmak, savaşta ise fedai ruhunu, disiplin anlayışını, taktiğe, tekniğe egemen olmayı, taktikte zenginliği derinleştirmektir. Tekniği taktiğin hizmetine sokamayan ve bu temelde taktikte esnek, çok yönlü, kıvrak olamayan, düz yaklaşan bir askeri duruş hiçbir sonuç alamaz. Gelişen teknik karşısında biz insan tekniğini alabildiğine geliştirerek onu boşa çıkaracağız ya da ona cevap olacağız. Bu nasıl olur? İnsan tekniği nasıl olur? Alabildiğine taktik zenginliğe sahip olma, kıvrak, esnek, her türlü taktik yaklaşımı yaratıcı bir biçimde uygulayabilme yetisine sahip olmakla olur. İnsan tekniği demek budur. İnanıcıdır, kararlılığıdır, yoldaşlığıdır, yaratıcılığıdır ve esasen taktikte yaratıcı bir biçimde esnek olabilmeyi becermesidir.

2002 yılı başarıya kilitlemiş bir tarzı gerektiriyor

Yani bizim özellikle bu eğitim sürecini bu biçimde mutlaka değerlendirmeye görevimiz vardır. Tüm komuta yapısı ve tüm yoldaşlar topluluğu bugünlere bu biçimde değerlendirmelidir. Bu süreç altın değerinde bir süreçtir. Zamanı gün be gün, saat be saat, dakika dakika değerlendirmek gerekiyor. Hiç kimse hiçbir gerekçe ile zamanı boş yere harcayamaz. Zamanımız çok değerlidir. Belki bazı bölgelerimizde güvenlik gerekçe olabiliyor. O doğru. Güvenlik bir gerekçe olabilir, ama bunun dışında hiçbir şey gerekçe yapılmamalıdır. Eğer sen güvenlik tedbirini yeterince almış isen, düzenini kurmuşsan o zaman zamanı iyi değerlendirmen gerekir. Sadece gündüzü değil, geceyi de iyi değerlendirip bu ayları yeniden yapılanma aylarına dönüştürmek gerekiyor.

Şimdi biz 2001 yılında belli bir hazırlık yaptık dedik. Partimiz genelde bu hazırlığı yapmıştır. Bu gerilla tamamıyla hazırdir tarzında anlaşılmalıdır. Hayır, gerillanın daha katetmesi gereken mesafeler vardır. Yeniden yapılanma tam tamamlanamamış olsa da her alanda genelde bir hazırlık yapılmıştır. Partinin yarattığı zemin stratejik bir zemin, stratejik bir hazırlıktır. Şimdi geriye taktik-pratik uygulaması kalıyor ki, bunu da bu süreçte yapacağız. Dolayısıyla kimse yanılamamalı. "Tehlikeler aşıldı," diyerek rahatlamaya gerek yoktur. Bu tür bir yaklaşım bizi gaffete götürür. Üzerimizde bir tehlike var. Amaçlarımız ve halkımızın ümitleri büyüktür. Ama bunun karşısında düşmanların korkuları da büyüktür. Dolayısıyla amansız bir çekişmenin yaşanması her an olasıdır. Amaçları büyük olan kimselerin tabii ki yükleri de ağır olur. Direnişleri, savaşları küçük olmaz. Bunun için büyük hazırlanmak gerekiyor. 2002

yılı, yeniden yapılanma temelinde başarıya kilitlemiş bir tarzı gerektiriyor. Bütün zorluklara, her türlü muhtemel gelişmelere göre kendisini ayarlayan bir militan tarzı oluyor bu. Saldırıya da savunmaya da hazır olan, meşru savunma çizgisinde kendisini derinleştiren, bu anlamda gelişebilecek en ağır saldırılar karşısında bile kendisini yenilmez kılan, taktik zenginliği ile yenilmezliğini mutlak surette esas alan bir duruş biçimi 2002 yılı için kesinlikle gereklidir. Kuşkusuz süreç zorlu da geçebilir. Ama biz şimdiden hazırlığımızı derinlikli geliştirsek ve geleceğin kazanılmasının günümüzün hazırlıklarından geçtiğini bilerek bu bilinçle şimdiden kendimizi hazırlıklara verirsek partimizin, mücadelemizin yarattığı zeminde bizim her türlü zorluğa karşı durmamız ve onları boşa çıkarmamız, alt etmemiz ve hatta gelenleri kişiman etmemizin imkan ve olanakları vardır.

Burada önemli olan bizim varolan imkana, zemine, olanaklara doğru yaklaşmamızdır. Hayalci, yüzeysel yaklaşmak yerine yüksek bir sorumlulukla yaklaşmak önem taşıyor. İçine girilen süreç başka tür yaklaşımları özünde kabul etmeyen bir süreçtir. Hiçbir devrimci yanı başında veya denetiminde başka tür yaklaşımları kabul etmemelidir. Süreçle oynayan, kendini bırakan, laçkalaştıran, ciddiyeti bozan, değişik biçimlerde anlamsız hayallemeler ortamı zorlayan yaklaşımları sahiplerine fırsat verilmemelidir. Çünkü hassas ve olağanüstü bir dönem yaşanmaktadır. Olağanüstü döneme olağanüstü yaklaşım esastır. Bu olağanüstü dönemin görevlerini yerine getirebilmek için olağanüstü bir çaba, olağanüstü bir hazırlık ve olağanüstü bir kişilik gerekiyor. Dolayısıyla sıradan, idareci, geçiştirici yaklaşımlar olmamalıdır. Ortaya çıkacak herhangi bir olaya, olguya, bir anlayışın soruşturulmasına bu tür vasat, ortamı liberalize edici tutumlarla yaklaşılmalıdır. Liberal yaklaşım, uzlaşıcı ortam çok fazla geliştirici olmaz. Uyumlu olmak ayırdır, uzlaşmak ayırdır. Herkes elbetteki kolektif bir çalışma tarzı temelinde partimizin genel ilkelere, yaşam tarzına, ordumuzun örgütsel gerçekliğine uygun bir biçimde yaklaşmak, uyumlu olmak, kolektivizmi geliştirmek, bireysel inisiyatifli devrimci bir yöntemle kullanmak göreviyle karşı karşıyadır. Ama herhangi bir biçimde uzlaşıcı yaklaşımlarla bunu gölgelemek ya da sekte, çekiştirmeci, dışısmeci yaklaşımlarla ortamı bozmak, yapımızın gündemini değiştirmek bu dönemde işlenebilecek en ağır suçlardan birisi olur. Gündem önemlidir. Herkesin öncelikli görevi gündemi saptırmamadır. Gündem yenilenmedir, yoğunlaşmadır, değişim-dönüşümü yaşamadır, partileşme ve askerleşmeyi yaşamadır. Kendini dönem görevlerine, önümüzdeki tarihi sürece ve tarihi görevlere hazırlamaktır. Herhangi bir biçimde bu saptırılamaz. Dolayısıyla başta yöneticiler olmak üzere tüm arkadaşlar bu konuda sorumlu yaklaşmalı, büyük imkanlarla girmekte olduğumuz 2002 yılını halkımız için gerçekten başarılı ve güzel bir yıl haline getirebilmek için çaba sarf etmeli ve özgürlük ve demokrasiyi geliştireceği bir yıl dönüştürebilmelidir. Önümüzdeki hızlı gelişme süreci beklenmedik imkan ve olanakları yaratabilir. Öyle hazırlıklı olmalıyız ki, bütün bunları halkımızın geleceği ve çıkarları için en yaratıcı bir biçimde kullanabilelim, değerlendirebilelim. Bunun için, zengin ve yaratıcı bir yaklaşımla başarılı kişiliğe ulaşma, dönemin en temel devrimci hedefi durumundadır.

Biz bu temelde 2002 yılını devrimcilikte olgunlaşma ve derinleşme, askerlikte ise pekişme ve yetkinleşme yılına dönüştürelim diyoruz. 2002 yılını bu temelde hamlesel kılalım. Apocu fedai ruhun zirveleşmesi temelinde 2002 yılı başarılı bir yıl dönüştürelim. Bu yılı kendi yılmız yapalım ve kazanalım. Güçlü bir değişim-dönüşümle güçlü bir devrimci pratik yürütücülük, kapsayıcılık, kararlılık ve cesaretle yılın devrimci görevleri üzerine gidelim ve bu yeni yılı mutlaka kazanalım.

Bu temelde tüm arkadaşların yeni yılını bir kez daha kutluyor, herkese en içten dileklerimizle üstün başarı, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

"Dönemin esprisini kavrama, onun ruhsal-psikolojik derinliğini yakalama ve bu anlamda yeni dönem stratejisinin olmazsa olmaz kabilinde kişiye dayattığı militanlaşma ve değişim-dönüşümü yaşama, bunu en azından bir perspektif olarak sağlıklı bir biçimde kavrama gelişmenin temelidir ve çok önemlidir."

GENÇLİK ve EĞİTİM

Parti içinde yoldaşlık ilişkileri, yaşamın düzenlenmesi, parti yaşamının ölçüler kazanması, güçlü ortak bir çalışma iradesinin özgülük, eşitlik ilkelerine uygun, sevgiye, saygıya birbirini yüceltmeye, güçlenmeye dayalı gelişmesi, temelde parti içinde iki cinsin ortak çalışma yaşamının sağlıklı, özgürlük ilkelerine uygun düzenlenmesine bağlıdır. Genel anlamda terbiye olarak ifade edilen eğitim; iktidarı hedefleyen ve iktidarını sürdürmek isteyen tüm sınıf veya güçlerin kendi dünya görüşleri ve çıkarlarına göre topluma ve bireylere biçim vermesi, onlara kendi bakış açısını ve kişiliğini kazandırmasıdır.

Günümüzde siyasal, sosyal, kültürel, askeri vb. her konuda egemenlik oluşturmak isteyen güçlerin kullandıkları yöntem ve araçlar farklı olsa da, kapsamlı eğitim faaliyetlerini çalışmalarının merkezine koymaları eğitimin gücünün anlaşılması açısından önemlidir. Fiziksel, düşünsel ve ruhsal olarak toplumsal kesimler içinde yaratıcı özü en fazla bağrında taşıyan gençliği kendi dünya görüşleri ve çıkarları temelinde eğitmek her sistem için geleceğe bugünden sahip olmak anlamına gelir. Bundan hareketle bütün egemen sistemler büyük imkan ve olanakları devreye koyarak gençliği kendi sistemlerine entegre etme çabası içindedir.

Ülkemizde de emekçi ve yoksul halkların sömürülmesi ile elde ettiği maddi imkanları kullanarak bilimsellikten uzak, inkarcı ve ezberci eğitim mekanizması ile oligarşik sistemin ömrü uzatılmak istenmektedir. Sistem bununla beraber medya gibi tüm kurumlaşmalarını devreye koyup bir ahtapot gibi gençliği sarıp kurutma çabasındadır. Çünkü tarih ve bilim karşısında dayanaklarını yitirmiş olan çağdışı oligarşik sistem kendini sürdürülebilirliğini toplumun düşünsel geriliğinden alacağını çok net görmektedir.

Demokratik dönüşüm temelinde yeni bir uygarlık yaratmayı hedef edinen gençlik hareketi bu tarihsel misyonunu, toplumdaki düşüncü geriliğini en başta kendinde aşarak, geliştireceği toplumsal aydınlanma hareketi ile başarabilir. Ancak ertelenmeden yapılması gereken bu görev karşısındaki duruş bir cüceliği ifade etmektedir. Bu temelde eğitime yaklaşım ve anlayış sorunlarını ele alma ve çözüme önem kazanmaktadır.

Gençlik çalışmalarının hemen her alanında mesafe kat edememenin nedeni olarak ifade edilen, herkesin de yapılması ve geliştirilmesi gereken çalışma olarak ortaya koyduğu eğitim faaliyetleri ciddiyyet uzak, günübirlik yaklaşımlarla çoğu kez sonuçsuz kalabilmektedir. Eğitim çalışmalarındaki bu zayıflığın nedeni, çözümün dışarıdan beklemektir. Beklentili, kendi çabasını katmayan, eğitimi adeta dışarıdan şırıngayla empoze edilen bir ilaç olarak gören anlayış sonucunda emeksizlik, tembellik ve düşünsel gerilik gelişmektedir. Eğitimde reçete arayan birey ideolojik-politik çizgide derinleşmek bir yana gittikçe ondan uzaklaşan konumda olacaktır. Gerçek anlamda eğitim ise kısa sürede ve az çaba ile sonuç alınacak bir olgu değildir. Ancak bireyin sürekli çaba ile edineceği bilgi birikimi, düşünce ve yorum gücü bütünlüklü bakış açısıyla eğitimden sonuç alınır, kişilik dönüşümü sağlanır.

Eğitim konusundaki bu yetersizliklerin nedenleri arasında oligarşik sistemin 12 Eylül sonrası özellikle gençliğe dönük geliştirdiği politikaların büyük etkisi vardır. Fakat bunun yanında yüzyılımızın son çeyreğinde büyük bir mücadele yürüten PKK gerçeği de söz konusudur. Dolayısıyla sistemin 12 Eylül sonrası geliştirdiği politikaların etkileme gücünden daha fazla PKK'nin gücünden ve birikiminden bahsetmek daha doğru olacaktır. Eğitime ilgi temelinde ve severek yaklaşmak eğitimi şamsallaştırma ve bireyi değiştirici-dönüştürücü kılmanın en önemli yanındır. Bu yaklaşım gösterildiğinde kendini yaratma olayı olarak ele alınması gereken eğitim faaliyetlerinde başarıdan söz edilebilir. Sınırlı ve dar olan, değişik kesimlere, çevrelere ulaşmayı ve demokratik aydınlanma temelinde ihtiyaçları karşılamayı hedeflemeyen, örgütlenme ve eylemle bağını doğru kuramayan, biri olunca diğerini durduran ya da bırakan anlayış ve uygulamalar sonuçsuz eğitimlerin nedenleri arasındadır. Gençliğin tüm kesimlerinden topluma kadar hedef, kapsam ve içeriği ihtiyaçları

temelinde doğru belirlenmiş, plan ve programa kavuşturulmuş, sürekliliği ve yaygınlığı ile bir sistem haline gelen eğitimler örgütsel ve eylemsel faaliyetlerin de önünü açacaktır.

Yeni süreçte gençlik çalışmalarının temel iki eğitim alanı ve hedefinden bahsetmek mümkündür. Birincisi gençlik çalışma alanlarının öncülerinin iç eğitimidir. İkincisi ise, gençlik kitlesi başta olmak üzere topluma yönelik olan eğitim faaliyetleridir. Gençlik çalışmalarında yer alan bireylerin kendi eğitimlerinde bu dönem açısından belirleyici olan üç ana hedeften bahsedilebilir. Bireyi netleştirmek ve kadro ölçülerini kazandırmak birincisi olurken, ikincisi bireyde düşünsel yoğunluğu ve gücü sağlamak, üçüncüsü ise pratikleşme önündeki engelleri çözmek ve ortadan kaldırmaktır. Bu üç hedef de iç içe geçen ve birbirini besleyen niteliktedir.

Eğitimi bireyi göreve hazır hale getirmek ve katılımı netleştirmek yerine sadece çok okuma ve bilgi edinme olarak ele almak, pratikten kopuşa götürüleceğinden oportünizm zemin sunmaktadır. Dolayısıyla eğitime pratikleşmenin temeli, doğru yön veren ve geliştireni olarak yaklaşılmalıdır. Gençlik çalışma alanlarındaki içe dönük eğitime yönelik bahsedilen bu hedefleri gerçekleştirmek sıradan bir çaba ile olmayacağı gibi, rastgele bir programla da olmayacaktır. Demokratik Uyarılı Manifestosu başta olmak üzere PKK hareketinin tüm kaynaklarını okuyup incelemek, tartışmak ve özümsemeye çalışmak özellikle de en zorlu dönemi ifade eden son üç yıllık süreçte açığa çıkan düşüncü düzeyini öğrenmek ve eğitimi sistemli, programlar dahilinde gerçekleştirmek önem kazanmaktadır.

“Göstermelik örgütlenme anlayışı bürokrasinin temelidir; kesin klasik sınıf toplumu ve devlet anlayışının bir kalıntısıdır. Fonksiyonel olmayan, rolü, süresi ve kapsamı açık olmayan genel örgütlenme anlayış ve uygulamalarından uzak durulmalıdır. Ne kadar rol ve işlev, o kadar örgüt anlayışı daha geliştiricidir.”

Eğitim, bir madeni cevheri işleme olarak da tanımlanır

Gençlik hareketimizin eğitim çalışmalarındaki diğer bir hedefi de kendisinde yaratmak istediği demokratik bilinç temelindeki aydınlanmayı topluma taşırmaktır. Gençliğin görevlerini demokratik toplum ve sistem yaratmak olarak ele alırsak gençlik ve toplumun her kesimine ulaşacak kapsam ve nitelikte eğitim ihtiyacı açığa çıkmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanabilmesi için önce bunun hedef olarak belirlenmesi ve daha sonra kullanılacak araç, yöntem ve zeminin oluşturulması gerekmektedir.

Sadece yurtsever-demokratik kurumlar değil, onları da kapsamakla beraber, sendika, demokratik kitle örgütleri vb. bütün demokratik kurumlar bu çalışmanın geliştirilebileceği zeminler konumundadır. Bu faaliyetlerin engellenmesine dönük yasal sınırlamalar da söz konusu değildir. Konferans, seminer ve panel gibi etkinlikler, içeriğine göre değişik çevrelerle ortak yapıldığında daha kapsayıcı olacaktır. Sistemli ve sürekli yapılan bu

çalışmalar düzenin korktuğu ve engellemeye çalıştığı demokratik toplumsal tartışma platformlarının gelişmesine yol açabilir. Yoğun tartışmaların gelişmesine yol açacak olan platformlar ise çözüm gücü olabilecek toplumsal muhalefete de zemin oluşturur.

Topluma yönelik eğitim faaliyetlerinin ikinci ayağını mevcut basın-yayın araçlarının doğru ve yaygın kullanımı oluşturmaktadır. Mücadelenin çıkış ve gelişim süreçlerinde kitleye ulaşmada çok büyük emekler sarf edilmişken, günümüzde ise ayağımıza kadar gelen birçok araç ve olanağın işletilmemesi durumu ile karşı karşıyayız. TV, radyo, gazete, dergi, kitap vb. araçlara, kitleye öncülük görevi ile yükümlü olanlar tarafından gereken ilgi gösterilmediğinden, kitenin yaratılan değerlere yeterli ilgiyi göstermeme ve güçlü sahiplenmeme durumu yaşanmaktadır. “Ben zaten biliyorum; izlemeye, okumaya ihtiyacım yok” diyen anlayış, kitleyi eğitime özendirme yerine, soğutmanın nedeni olmuştur. Kitle ve kadro eğitimi için büyük işleve sahip olan bu araçları sadece mücadeleye ait oldukları için değil, amaçlarımız doğrultusunda düşünsel, ideolojik ve politik ihtiyaçlarımızı karşılayacağından dolayı ilgi duymak ve sahiplenmek gerekmektedir.

Eğitim, bir madeni cevheri işleterek onu işlevsel kılmaya da tanımlanır. Bu anlamda kitle ve toplum içinde işlevsel kılınabilecek bireyleri açığa çıkarmak için gereklidir. Kitleye dönük eğitim çalışmalarında ve pratik faaliyetler içinde gelişme düzeyi gösteren bireylerin tespit edilmesi ve daha yoğun bir eğitim sürecine alınması temelinde gelişecek kadro dalgası, eğitim çalışmalarının diğer bir belirgin hedefidir. Legal siyasal partileşmede

nemde eğitim ihtiyacına cevap verecek olan “Eğitim Hareketinin” bir parçası olacaktır.

Bireyin kadrolaşması, düşünce ve yorum gücünün gelişmesi, ideolojik-politik düzeyin sürekli ilerlemesinde belirleyici olan, bireysel eğitimidir. Özellikle sistemleşen bir eğitim faaliyetinden bahsedemediğimiz legal-demokratik mücadelede parçalı yaşam gerçeği ve kısa süreli sonuç alma yaklaşımı, bireyin daralmasına yol açmaktadır. Bu nedenle kendini içten takviye etmek, manevi anlamda güç kaynaklarını süreklileştirmek önem kazanmaktadır. Bireyin kendisinde yarattığı güç ve enerji ile etrafa pozitif etkide bulunması, iyimser olabilmesi, çözüm gücüne ulaşan bir tarzı yakalaması bireysel eğitimdeki gelişmişliği ile bağlantılıdır. Sürekli sorgulama temelinde öğrenmek ve eğitimdeki süreklilik ile bu gelişmişliğe ulaşılabilir. Reçeteler aramadan ve sihirli değneklerle sarılmadan, öncelikle Özgür Hareketi'nin kaynaklarını, ardından da dünya ilerici insanlığının ortaya çıkardığı ürünleri kapsayan bir programla birey ayakları üzerinde durabilecek gücü elde edecektir. Eğitim faaliyetlerindeki diğer önemli bir eksiklik de sadece kitaplardan öğrenmeye dönük olan anlayış ve yaklaşımdır. Bu nedenle “yaparken düşünme, düşünürken yapma” olarak ifade edilen bir yaklaşımla okuma ve tartışmaya dayalı bir eğitim kadar pratik faaliyetlerin sonuçlarının değerlendirilmesi, derlenip toparlanması, yazılı hale getirilmesi, bunun üzerinden yeni sonuçlara ulaşılması da etkili bir eğitim yöntemi olarak ele alınmalıdır.

Önemli bir diğer nokta da, örgütsel işleyişin oturtulmasında ve örgütün geliştirilmesinde rolü tartışılmaz olan toplantı platform-

Kendi himayesinde gelişen örgütlenmelere ise büyük destek ve imkanlar sunmuştur.

Örgütlenme; bir sınıf, cins, ulus veya toplumsal kesimin belirli amaçları için belirli ilkelere dahilinde bir araya geldiği, zaman, mekan ve işleyiş belirlenmiş birlikler olarak ifade edilebilir. Gençliğin oligarşik sistemin yarattığı ağır toplumsal koşullar ve karanlık gelecekte kurtulmasının tek aracıdır. Kirli, karanlık ve çağ dışılığı temsil eden sisteme karşı saflığı, aydınlığı ve geleceği temsil eden gençliğin en büyük savaşımı örgüt olmak ile olmamak arasındadır. Gericiliği temsil eden sisteme karşı gençlik ideallerinin vücut bulacağı bir sistemin yaratılması, örgütlenmenin gücü ile olur.

Bu noktada, demokratik toplumun yaratılması görevi ile karşı karşıya olan gençliğin bu rolünü oynayabilmesi için şu sorular büyük önem taşımaktadır. Gençlik ne için örgütlenecek? Neyi amaçlıyor? İçinde bulunduğu durum nedir? Görevleri nelerdir? Bunları nasıl yerine getirecektir? Bu sorulara verilecek cevaplar aynı zamanda örgütlenme şekli, tarzı ve hedeflerini de belirleyecektir. Bu çerçevede örgütlenmeyi ele aldığımızda şu sonuçlara ulaşmak mümkündür. Her şeyden önce gençlik, toplumumuzun içinde bulunduğu ağır yaşam koşullarının düzeltilmesi temelinde kendi geleceğini yaratmak durumundadır. Bu açıdan Önderliğin geliştirdiği yeni stratejinin hayata geçirilmesi temelinde devletin ve toplumun demokratikleştirilmesi, bunun ideolojik ve politik çerçevesini ortaya koymaktadır. Gençlik gelişen aşamada bu hedefi gerçekleştirecek örgütsel düzeyden uzaktır. Geliştirdiği eğitim çalışmalarını, örgüt ve eylem gücü belli bir düzeyi ifade etse de rolünü oynayacak durumda değildir. Görev ve sorumluluklarını yerine getirecek yol, yöntem ve araçlara sahip olduğu halde tali konulara takılarak pratikleşmemektedir.

Dönem açısından gençlik hareketi Demokratik Uyarılı Manifestosu'nu özümseme temelinde bir eğitim hareketi, kadro dalgası ve ona dayalı eylemlilik geliştirme ve mücadelenin değişik alanlarının kadro ihtiyacını karşılama görevi ile karşı karşıyadır. Bu görevlerin yerine getirilmesi ancak güçlü bir örgüt düzeyi ile mümkündür. Gençlik bu görev ve sorumlulukları yerine getirme noktasında kendini tümüyle siyasal parti ve legal saha ile sınırlayamaz. Mevcut yasalar ve siyasal parti gerçeği gençliğin belirlenen temelde örgütlenmesine imkan tanıyacak düzeyde değildir. Burada gençliğin illegal örgütlenmesi gibi bir sonuç çıkarılmamalıdır. Geline aşamada yasal alanın sınırlarını demokratikleşme noktasında zorlamak temelinde demokratik gençlik hareketini meşru zeminlerde geliştirmek gerekmektedir. Siyasal parti gençlik çalışması bunun bir ayağını oluştururken demokratik öğrenci hareketi diğer ayağını oluşturacaktır. Gençlik çalışmalarında siyasal parti gençlik çalışması bir alan olurken, öğrenci-aydın gençliğin öncülüğünü yapacağı demokratik gençlik hareketi öncülüğünü geliştireceği esas alan olacaktır. Öğrenci öncülüklü demokratik gençlik hareketi partileşme esprisi ile hareket edebilmelidir. Gençlik açısından partileşme katı bürokratik bir yapıya sahip olma anlamında değil, mevcut durumda bu tarz ile çalışma anlamındadır.

Hareket olma, geniş kesimleri kapsama ve pratik içinde yaratılacak ruhun her zaman için hakim kılınması iken, partileşme buna siyasal bir çerçeve kazandırma ve bunun ideolojik, ilkesel duruşunun yaratılmasıdır. PKK deneyiminde de görüldüğü gibi hareket olma ruhu, örgütselliğin -partileşme de dahil- hiçbir aşamasında yitirilmemiştir. Bu nedenle bürokratik, şematik kalıplar demokratik gençlik hareketi açısından her zaman için aşılması gereken durumlardır. Başta öğrenciler olmak üzere tüm gençlik kesimlerini ve toplumu her alanda örgütlenme, partileşme esprisinin kendisi olmaktadır.

Bu perspektifle hareket etmesi gereken demokratik gençlik hareketi ve aynı anlama gelen demokratik öğrenci hareketi, kendi özgünlüğü içindeki her alanda kadrolaşmayı esas alan bir çalışmayı önüne hedef olarak koyabilmelidir. Mücadelenin öncü kadro gücünün gelişeceği bu alanlarda ideolojik esaslarda derinleşerek kendi iç örgütlenmesini yürütebilir görevi ile karşı karşıya kalmıştır. Buradan açığa çıkan örgütlü güç kendini pratikleriyle ortaya koydukları dalga dalga her kesime yayılacaktır.

Gençlik ve örgütlenme

Günümüzde gençlik ve örgütlenme birbire en uzak iki olguyu ifade etmektedir. Oligarşik sistem geleceğini örgütsüz toplumda gördüğü için özellikle gençliğin örgütlenmemesi yönünde birçok politika geliştirmektedir. Örgütlenmeyi “yasa dışı, suç ve vatan hainliği” olmakla eş anlamlı tutacak ölçüde bir düşünce yapısını hakim kılmıştır.

Siyasal parti çalışmalarındaki gençlik, yasal mevzuatın verdiği olanakları da iyi değerlendirme ve demokratik meşruluğu esas alma temelinde her yerde ve gençliğin her kesimine yönelik örgütsel faaliyet yürütülmelidir. İşçi, işsiz, köylü, öğrenci gibi tüm gençlik kesimlerini örgütsel çalışmalarına içine katabilmelidir. Demokratik öğrenci hareketinin esas alacağı tarz derinliğine bir örgütlenmek, siyasal parti gençliğinin örgütlenme tarzı olabildiğince genişleme ve yayılmayı hedefleyen bir durumda olmalıdır. Örgütsel gelişmedeki düzey, eylem ve eğitimdeki düzeyle birleştirildiğinde orta sınıf eğilimlerinin etkisizleştirilmesinde ve örgütsel çizgi mücadelesinde başarı sağlanabilir. Her iki gençlik çalışması da gençlik hareketinin önemli bileşenleri olduğundan birbirinden kopuk, yadsıyan ve zorlayan konumda olmamalıdır. Örgütsel yapıları ve örgütlenme tarzları gereği oluşacak işbölümü, özellikle yerlerdeki ilişkilenmelerde daha güçlü kılınabilmelidir. Aynı amaca hizmet eden bu iki çalışma da sıfırdan bir şeyler yaratma değil, varolanı geliştirme, yön verme ve iletme çalışmasıdır.

İhtiyaçlara göre belirlenmemiş örgüt pratikten kopmayı ifade eder

“Örgütlenme meselesine şematik, bürokratik yaklaşılmalıdır. İhtiyaç ve işleve göre örgütlenme politikası esas alınmalıdır. Göstermelik örgütlenme anlayışı bürokrasinin temelidir; kesin klasik sınıflı toplumun ve devlet anlayışının bir kalıntısıdır. Fonksiyonel olmayan, rolü, süresi ve kapsamı açık olmayan genel örgütlenme anlayış ve uygulamalarından uzak durulmalıdır. Ne kadar rol ve işlev, o kadar örgüt anlayışı daha geliştiricidir. Genel bürokratik örgüt anlayışı; çoğulcu örgüt anlayışı ve verimini durdurur. Tam bir demokratik çoğulculuk anlayışı geçerli kılınmalıdır.” (Parti Önderliği)

Parti Önderliği'nin ortaya koyduğu perspektif, gençlik örgütlenmesi ele alındığında son iki yıllık süreçte pratikleşmenin önündeki temel engel olan ve suni bir gündem olarak dayatılan “model” tartışmasının nedenlerine hem de çözümüne ışık tutmaktadır. İhtiyaçları ve görevleri doğru belirlenmemiş bir örgüt, bürokratinin zemini olacağından “örgüt oluşturmak adına örgütlenme” pratikten kopmayı ifade eden bir durumdur. Yaklaşım ve uygulama böyle olunca, sorumluluklar ortada kalmakta ve pratiğe adım atılmamaktadır. Bundan dolayı bir sapmayı ifade eden “model” tartışmaları yerine, hangi anlayışla örgütlenmesi gerektiği ve örgütlenmenin nasıl pratikleştirileceği, görevlerin nasıl yerine getirileceği dönük bir tartışma düzeyini geliştirmek gerekmektedir.

Örgütsel faaliyetlerde en önemli noktayı ilişkilendirme konusu teşkil etmektedir. Mücadelemizin ilk dönemlerinde yaratılan muazzam örgütsel gücün oluşumunun nedeni en küçük bir yaşam olanağı arayışından en kapsamlı amaçlara kadar her ilişkinin değerlendirilmesinde yatmaktadır. Bu, insana verilen yüksek değer ve saygıdan ibarettir. İnsanı esas alan bütün çalışmaların buna yönelik olması zorunludur. Bu açıdan örgütsel faaliyetlerde her insanla ilişkilendirme ve faaliyetlere katmaya çalışmak esastır. Yine geçmişte salt propaganda ve ajitasyona dayalı ilişkilendirme tarzı ile sınırlı bir çevreye hitap edilirken, yeni dönemde bu tarz değişmek durumundadır. Gençliğin özgün sorunlarıyla ilgilenmek ve giderek kendi sorunlarının genel bağını kurabilecek düzeyi yaratmak, onu genel sorunlara duyarlı hale getirmek, geniş kesimlere açılırken başvurulması gereken en doğru yöntemdir. Geçmiş dönemde yaşanan “önce bilinçlendireyim” diyerek ilişkileri uzun süre propaganda ve tartışmaya dayandırmaya, aşılması gereken bir diğer konudur. İlişki görevlendirmeye dayanmazsa, yol açacağı durum reformizmdir. Bir bireyle gerçekleşen bir-iki defalık ilişki küçük de olsa, görev ve çekilmez ise ileriki aşamalarda tartışma ve propaganda ilişkisine dönüşebilecek mükün olmayacaktır. Suyun olmadığı yerde yaşayan insanlar ihtiyaçlarını karşılamak üzere artizan denenen yöntemle yerin derinliklerinden su

çıkarırlar. Çıkan su, eğer akacak kanal bulunmaz ise, zamanla etrafını bataklığa dönüştürür. Bu örnekten de anlaşılacağı gibi örgütsel çalışmalarda ilişkilerin yoğun olması kadar bu ilişkilerin örgütsel hedeflere uyumlu bir şekilde düzenlenmesi önemlidir.

Bu da örgütlenme faaliyetlerinin merkezine görevlendirmeyi oturtmayı zorunlu kılmaktadır. Görevlendirmeyi esas almak, propaganda ve bilinçlendirmeyi de eksik bırakmamak, ilişki tarzı olmalıdır. Örgütsel faaliyetlerin içinde yer alan bireyin gelişiminde pratiğe ak-

mek zorundadır. Burada önemli olan yersiz, yöntemsiz ve zamansız olarak bunu yapmamak ve yasal sınırların dar geldiği ortamlarda meşruluğu esas almak, fiili durum yaratarak meşru zeminden kopmamayı başarmaktır.

Sonuç olarak, özünü insanın kazanılmasını oluşturan örgütsel faaliyetlerde yönetilecek insan topluluğunu geliştirmek değil, yoldaşlık, dostluk ve arkadaşlık temelinde insanları harekete geçirme temel anlayışımızdır. Öncüyü yaratmada –ki amacımız da kitleyi öncü düzeyine getirebilmektir– üstten bir öğretmen gibi

Kısa vadeli, plansız, amaçla bağı doğru kurulamayan, deyim yerindeyse “eylem yapmak için eylem yapan” anlayış ve uygulamalar yeni eylem çizgisinin hayata geçmemesinin nedenlerini oluşturmaktadır. Bunu gidermek için, kısa sürede sonuç beklemek, uzun vadeli düşünmek ve planlamak gerekir.

Eylemi bir anda yapılan bir hareket olarak ele almamak gerektiği gibi, etkisi sadece yapıldığı anla sınırlı görülmemelidir. Bu açıdan eylem, bir süreç olayı olarak ele alınmalıdır. Eylemden beklenenleri doğru ele almak ka-

olarak kullanılmasını hedeflemek ve planlamak eylem çizgisini başarılı kılacaktır.

Eylem tek düze, sıradan, hem iç yapıyı hem de dış yapıyı etkilemeyen bir biçimde geliştirilirse tüketici olur. Bu nedenle gençlik ve yaratıcı bir bakış açısı ile eyleme yaklaşmak gerekmektedir. Yani yasal ve yasal olmayanla kendini sınırlamadan, aktif ve pasif demeden toplumu ilgilendiren her konuda eylem geliştirmek gerekmektedir. Çünkü her eylem kendi zemininde değer ifade eder ve zemininde örgütlenmesi gerekir. Bu nedenle küçümseyen yaklaşımlarla yaklaşmamak da önemlidir.

Yasal olan, belirli günlerde gerçekleştirilen büyük yürüyüşler, anmalar, basın açıklamaları, şenlikler, boykotlar, grevler vb. eylemler kamuoyu oluşturduğu gibi karşı gücü de zorlar. Bununla beraber izinli olmayan kitlelerin kendi inisiyatifiyle geliştirdiği eylemler ise her an her mahallede kurulabilecek okullar niteliğindedir. Bu tip eylemler sadece kamuoyu oluşturma için değil, aynı zamanda katılan kişilerin düşünce ve duyu dünyalarını bilinçlendirmek ve geliştirmek için de etkili olacaktır. Dolayısıyla bu eylemlerle bireyin eylem çizgisi şekillendirilebilecektir.

Yeni dönemdeki eylem çizgimiz toplumun tüm kesimlerini kapsayan bir niteliği zorunlu kıldığından eylemde tek başına kalmak aşılması gereken bir durumdur. Çok çeşitli çevre, kurum ve sivil toplum örgütleri ile, ortak talepler noktasında ortak eylemler yapmak mümkünüdür. Burada eylemin pasifliğinden veya aktifliğinden çok eylem birlikteliğini taleplerimizi ifade ettiğimiz bir platform haline getirmek önem taşımaktadır. Bu noktada mevcut sistemin içinde bulunduğu durum çok elverişli bir zemin sunmaktadır. Basit bir örnek olması açısından hemen hemen her hafta yapılan zamlar dahi bu konuda çok elverişli bir durum yaratmaktadır.

Eylemin hazırlanmasındaki duyarlılık ve başarı, yarı yarıya eylemin başarısı anlamını taşır. Hedefi net olmayan, anlık karar ve uygulamalarla yapılan eylemler olumsuz sonuçlara yol açtığı gibi ayrıntılara takılan aşırı hesapçı yaklaşımlar da eylemsizliğe yol açar. Aşırı hesapçılık, iş yapmama oportünizmdir. Eylemin hedeflerinin doğru belirlenmesi, hazırlıklarının ciddi yapılması, süreç ve gelişmelerle bağının doğru kurulması kadar eylem yapma kararlılığı da esas alınmalıdır. Bu olduğunda yapılan eylemler gelişmelerle birlikte yeni eylemlerin de zemini olacağından başarı elde edebilir.

Her zaman uyarıcı bir nitelik taşıyan eylem bireyin duyarlılığını arttırdığı gibi ilişkilerin çözümünün de sağlar. Çalışmalarla barışık olmayı engelleyen güven sorunu da büyük oranda eylem geliştirmeye aşılır. Yani eylem, duyarlılığı arttırdığı gibi öz güvenin gelişmesini de sağlayacağından sürekli eylem içinde olmak sistem karşısında duyulan “suçluluk psikolojisi”ni yıkacaktır. Eyleme oportünist ve reformistçe yaklaşmak, eylemsiz kalmak mücadele tarzında sapmalara yol açtığı gibi tersine en büyük öncülük eylem alanında ortaya konulmalıdır. Yani gençlik ancak eylemdeki öncülüğü ile eğitim ve örgütlenmeye etki edebilir.

Örgütülüğü arttırmak ve güçlendirmek eylemin hedefidir. Her eylemi bir kazanıma dönüştürmek ve bu kazanımlarla yeni örgütlenmeleri yaratmak gerekmektedir. Yeni dönemde “eş zamanlı tavır birlikteliği” olarak ifade edilen ve belli zaman dilimlerinde her yerde ve aynı anda başlatılacak olan eylemler için dönük uyarıcılık kadar dışa yönelik de baskı rolünü oynayacaktır. En önemlisi de yeni örgütlenmeler için büyük zeminler yaratacaktır. Örnek olması açısından “Önderliğe Bağlılık Haftası, Savaşa Hayır Kampanyası” vb. eylemleri geliştirmek mümkündür. Eylem yapmak kadar önemli bir diğer nokta da eylemi kitleye mal edebilmektir. Bu da basın-yayın vb. araçların etkili kullanımını zorunlu kılmaktadır. Yapılan birçok eylemin kamuoyuna yansımada göz önüne getirildiğinde bu konuda büyük bir hassasiyet göstermek gereklidir.

Sonuç itibarıyla bilinçlenme ve örgütlenmeyi geliştirecek bir eylem anlayışı ile yeni dönemin temel taktiği olan serhildanı iyi özümseyerek bunu bir eylem çizgisine ulaştırmak mümkündür. Serhildanın eylem çizgisinin kararlı bir şekilde pratikleştirilmesi gençliğin önünde duran en temel görevdir.

tif katılım ve sorumluluk üstlenme önemlidir. Pratik süreçle örgütsel faaliyetlere katılan birey bilinçle buluşturulduğunda güçlü sonuçlara ortaya çıkaracaktır. Bireyi sadece güncel gelişmeler temelinde değil, ideolojik temelde, siyasal doğrultu kazandırarak hedeflere yöneltmek ve iradesini bu temelde açığa çıkarmasını sağlamak zorluklar karşısında direngen bir örgüt kişiliğini yaratacaktır. Esas alınacak tarz bu olurken bazı alanlarda örgütü yadsıyan, gerekli görmeyen, kalıp olarak ele alan anlayışlar da mevcuttur. Bu da bireyin bilinçlendirilmesi, ideolojik-politik çizgide netleştirilmesi gerekli kılmaktadır. Yani örgütsel çizgiyi hakim kılma temelinde bu anlayışlara karşı mücadele etmek, dönüştürmeyi esas almak gereklidir. Tüm kazanımcı çabalara rağmen geri tutumda ısrar yaşanır, bu durum anlayış düzeyinde bir teşhiri de gerekli kılmaktadır.

Siyasal parti, gençlik çalışması ve demokratik öğrenci hareketinin örgütlenme anlayışında aşırı merkezi yanın olmaması önemlidir. Aşırı merkeziyetçilik, bürokratiye ve yetki temelinde yaklaşımlara yol açmaktadır. Bu durum emek temelindeki gelişimin önünü aldığı gibi, her işe müdahale eden konuma gelindiğinden alt örgütlerin işlevsizleşmesine ve inisiyatif kazanamamasına neden olabilmektedir. Üst örgütlerin genel yönlendirmeyi yapması ve alt örgütler arasındaki koordinasyonu sağlaması yeterlidir. Sağlıklı ve iş yapan bir kadro gerçeğinin ortaya çıkması da yerellerin ve yereller içinde de bireylerin daha inisiyatifi kılınması ile

değil, öğretme kadar öğrenmeyi de esas almak örgütte, sistemde giderek profesyonelleşmeyi yaşarken ruhta amatörülüğün heyecanı, iddia ve bağlılık düzeyi ile kalmayı başarmak önemlidir. Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde gençlik örgütsel faaliyetlerini bir parti gibi iddia, ısrar ve ciddiyetle yürütürse zafere dönük en önemli mesafeyi katetmiş olacaktır.

Gençlik ve eylem

Belirlenen strateji ve taktik çizgiye hizmet eden, onu geliştirip güçlendiren, kısa süreli ortaya konan tavırlar bütünü olarak ifade edilen eylemde sonuç alıcı olmak eğitim ve örgütlenmedeki başarıya bağlıdır. Birbirinden kopuk, biri olmadan diğeriyle ele almak başarısızlığa götürür. Dolayısıyla eğitim, örgütlenme ve eylem iç içe geçen aynı süreci oluşturan olgular olarak ele alınmalıdır.

Mücadelemiz, strateji ve onun taktiklerinde yaptığı değişiklik ile eylem çizgisini de değişikliğe uğratmıştır. Siyasal mücadeleyi temel mücadele biçimi olarak belirleyen yeni stratejimiz halk hareketini yani serhildanı ise temel taktik olarak belirlemiştir. “Süreklilik arz eden, en az gerilla kadar yoğunlaşmış olan, hatta onu çok daha fazla aşacak yoğunlukta bir mücadele biçimi” olarak ifade edilen serhildanın öncü ve yürütücü gücünü ise gençlik oluşturmaktadır. Halkın harekete geçirilmesi temelinde

dar mevcut siyasal durumla da bağı doğru kurmak önemlidir. Örneğin 1 Eylül eylemi bu konuda iyi bir örnek teşkil etmektedir. Yaklaşık bir ayı geçen hazırlık süreci ve bu süreçte halka yoğun gitme durumu, yine geliştiği süreçte siyasal duruma damgasını vurması hayli öğreticidir. 1 Eylül eylemi sadece yapıldığı günle sınırlı olmayan ve geliştiği siyasal koşullar açısından içeriğini de aşan etkiye sahip bir eylemi ifade etmiştir. Eylem sürekli olarak mevcut olan düzeyin iletilemesini hedeflediğinden, hamle olarak ele alınmalıdır. Yani yapılan bir eylem yeni bir eylemin zemini yarattığı gibi yapıldığı andan daha ileri bir düzeyi de yaratabilmelidir. Burada legal demokratik mücadele gerçeği de göz önüne alındığında kampanya türü eylemlerin verimli olduğunu vurgulamak gerekir.

Her eylem kendi zemininde değer ifade eder

Bu konuda öğretici olması açısından “1 Eylül, Kimlik Bildirimi ve Ana Dilde Eğitim” gibi eylemlere değinmek gerekmektedir. İçinde bulunduğumuz döneme damgasını vuran bu her üç eylem de bir bütünü parçalarını ifade etmektedir. Diğer yönüyle kampanya tarzında düzenlendiklerinden hazırlık sürecindeki her adım kendi başına bir eylemi ifade etmektedir. Yine bütün kitle, kamuoyu ve kadroları bir noktaya kilitlediğinden

“Her eylemi bir kazanıma dönüştürmek ve bu kazanımlarla yeni örgütlenmeleri yaratmak gerekmektedir. Yeni dönemde ‘eş zamanlı tavır birlikteliği’ olarak ifade edilen ve belli zaman dilimlerinde her yerde ve aynı anda başlatılacak olan eylemler

içeride dönük uyarıcılık kadar dışa yönelik de baskı rolünü oynayacaktır. En önemlisi de yeni örgütlenmeler için büyük zeminler yaratacaktır.”

mümkündür. Bu hem üst örgütlenmelerin yükünü azaltacak hem de her alanda işlev kazanan bir örgüt yapısını ortaya çıkaracaktır.

Yeni dönem ile birlikte önem kazanan diğer bir konu da siyasal amaçların gerçekleştirilebilmesini hedefleyen örgütsel faaliyetlerin gizli yürütülemeyeceğidir. Aşırı illegal örgütlenmeler dahi, eğer kendisini geniş kitlelere mal etmeyi hedefliyorsa, legalleşmeyi gerçekleştire-

sorunlara çözüm üretecek demokratik inisiyatifi yaratma sorunu beraberinde bir örgüt çalışmasını ve kitle eylemini de getirmiştir. Gündeme gelen bu durum, yeni eylem çizgisi serhildanı pratikleştirecek güç olan gençliğin kendi eylem çizgisini netleştirme zorunlu kılmaktadır. Ancak gelişen eylemliliğin niteliği, kapsamı ve yoğunluğu bundan uzak bir konumdur.

den hem eylemin başarısı hem propaganda hem de kitlelerin bilinçlendirilmesi açısından etkili rol oynamaktadır. Burada önem kazanan diğer bir husus da, temel insan haklarına dayalı talepler temelinde yapılan bu eylemlerin sivil itaatsizliği ifade etmesidir. Dolayısıyla tüm halk kesimlerinin ayağa kaldırılması, meşruluk kazanılması ve bu temelde meşruluğun sisteme karşı baskı aracı

'Her ay doğuşunda,
tüm zamanlardan uzak ayı seyredişim,
ayın yüzünde onu görüşümdendir.'

Ay ışığının ve karanlığın

● Dilzar Dîlok

Sobanın etrafına üşüşüp oturmak başka yapacak bir şeyimizin olmadığı ayaz gecelerde, ninemin anlattığı masallar geldi aklıma. Kendi kendine konuşup sürekli hastalıklarından, bel ağrılarından bahsederken, kimsenin kendisini dinlemediğini anlayınca, sırlarla süsleyip cazip hale getirdiği masallara geçirdi. Ayaz gecelerin soğuşunda dolunay ışığını hissedenin üşümeziş yüreği, ısıtırmış içini ay ışığı. Bunu keşfeden, bunun tadına varan kişi, dolunayda gerçek sevdiğini görmüş.

Ay ışığına bakıyorum şimdi, hiçbir yüz göremiyorum.

Çevremdeki yüzlerde tanıdık çizgiler arıyorum. Her çizgi belleğimde gezintiye çıkıp tanıdık simalarla buluşuyor. Yine de tüm yüzler yabancı. Bu bekleyişi getiren saatleri düşünüyorum.

Operasyon haberi ardından alanların birleşmesi, yeni grupların oluşturulup eylemlere göre konumlandırılması, henüz tanımayaya başladığım alandan ayrılıp yabancı olduğu bu alana gelişim... Bu yolculuğu yeniden yaşarken, tüm sesler gibi yabancı olduğum bir ses adımı çağırırdı:

- "Munzur!"

Cevabımdan sonra aynı grupta olduğumuzu söyledi. Bir bütünen birbirine çok benzeyen parçalardık ve kalın bir yabancılik perdesi geriliydi aramızda. Direniş ve ölümler birlikte ay ışığını paylaştığımız yoldaşların adını bilmiyordum. Zaman bu soruyu taşıyamayacak kadar hızlı geçiyordu ve olması gerekenle olan, bir olmuştu.

Bu gidiş bir başlangıçtı, bir yeni...

Bu coğrafyayla ilk kez tanışıyordum. Tanımadığım arazide dik yokuşu yuvarlanırcasına inerken, gideceğimiz eylem yeri konusunda tahminler yapıyordum. Serüvenine yeni başlayan bir serüveninin acemi heyecanı göğüs kafesimden kanatlanıp uçacak bir kuş gibi ilerliyor benimle. Sık sık islatılmış dudaklarım çatlarcasına kuruyup geriliyor, bazen titremeye benzemeyen hafif kimiltiyle seğiriyordu.

Sorulup öğrenilemeyenlerin yarattığı gizemli atmosfer, patikalara, yıldızlara, aya yansıyor. Ve arkadaşlara... Her şey sıra dışıydı. Bir dahaki sefer olmayacaktı. Ezeli ve ebedi olan zaman çizgisinde, bir daha bu tanıla karşılaşmayacaktı, biliyordum. Her şey bu geceye özgü, her şey bu gece için. Gecenin rengi eylem heyecanına karışarak beni peşi sıra sürüklüyordu. Ay ışığı, yeni yüzler, yeni yollar, herkesin tanımını bildiği, ama adını koymadığı bir sır gibi yayılıyordu geceye. Bu yüzleri ikinci bir kez görmenin bir olasılık hesabının insanına kalışı, acı bir ısıklık gibi karışıveriyordu bu sırrın içine. İdeallerim, içinde ben ve bu yüzler... Varlığıyla yokluğu arasındaki ayrımın belirsiz olduğu bir yaşamdan kopup gelen benliğim, en küçük yaşam çabasının dahi tarihte yerini alacağı işte bu geceye, bu mekana sığınmıştı. Ve öteki yüzlerde benzerlik arıyordu.

Bu yüzlerden biri dikkatimi çekti. Omuzlarından aşağı dökülen koyu siyah saçlarından ayırt ediyordum onu. Karanlık ay ışığına üstün geliyordu. Tanınması istenmeyen bir portrenin kara kalemle gölgelendirilmesi gibiydi; yüzünü seçemiyordum. Tek bayan arkadaşta ve en arkada yürüyordu. Önündeyse ben. Adını bilmiyordum diğer yüzler gibi, ama biraz sonra beraber savaşacağımızı, kurşunlara beraber karşılık vereceğimizi, birbirimizi savunarak geri çekileceğimizi biliyordum. Belki de ölümlü paylaşacağımızı, son soluğumuz

birlikte alacağımızı... Bildiklerim geceyle birlikte anlamı andan taşırken, bildiklerim bunun gölgesinde kalıyor, anlamsızlaşıyordu.

Fısıltı halinde tek tek duyulan sesler duruyor, kimse konuşmuyordu artık. Adımlar, kollar, patikalar, her şey derin sessizliğinde uyuyordu. Sadece ay ışığına sığınmış gözler asiydi. Yalnız gölgeler konuşuyor ve konuşuyordu. Adımlar birbirine yaklaştığında, tanımak, anlamak, anlama ortak olmak için sonuna kadar açılan gözler, karanlığın verdiği yalnızlıkla kendi doğallığında çekincesiz mimikler...

Ay ışığı sayesinde yüzlerin ana çizgilerinin gölgelerinden derin düşünceler kendini hissettiriyordu. Tüm gözler mekana ait bir parça olacak kadar mekandan kopmuş, zamanın bütününden sıyrılmış ve bir anda yoğunlaşmıştı. Mekan sessiz bir yalnızlıkla yürüyordu.

Yaşam yürüyordu. Yaşamımı bugüne getiren yıllarım, ilk gençlik çalışmalarım, ateşli geçen eylem sonrası polisle kovalamacaya dönüşen kaçışlarım, okulu-babamı takmadan yürüyüp bağlandığım amaçlarım, sözüm, bağlılığım, yıllardan beri unuttuğum önemsiz anılarım geliyordu aklıma. Ayrıntı sohbetler, şakalarım, acemiliklerim, yanılgılarım, abartılı yanlarım ve anımsayıp da adlandıramadığım birçok şey... Hiçbiri zaman kavramını tanımayan, hızla canlanıyordu. Kendi zamanlarından çıkıp bugüne geliyorlardı. Ama her şey çıplak ve korumasız. Hepsi sorguda gerçek değerini arıyordu. Yaşamla ölüm arasındaki sorguda...

Birden bayan arkadaş önüme geçti. Yürüyüş kurallarına göre arkada yürümesi gerekiyordu. Arkada yürümeyi kabul etmek zor olsa da, özellikle eyleme giderken bir arkadaşın önüne geçmesini hiçbir savaşçı gururuna yediremez. Hele bu bir bayan arkadaş olursa, bu kabullenme daha da olanaksızlaşırdı.

İçimden, "uyarı yapsam mı acaba?" dedim. "Arkandan yürümelisin!" desem kırılabilir, reddedebilir de. Bununla kalmaz, küçümsediğimi düşünebilir. Uyarılmaktan vazgeçip, sessiz bir savaşı tercih ettim. Fırsat buldukça adımlarımı bir iki hızlandırıp önüne geçiyordum. O da bu savaşa girmişti hem de oldukça inatçıydı. Bu yarış birkaç seans sürdüktan sonra, neden arkada kalmayı kabullenmediğini düşünmeye başladım. Bu basit bir gurur mu, kendini ispatlama çabası mı, düşma-

na olan kin mi, eylemin sabırsızlığı mı? Hangisi? Yoksa kadın olmasından mı kaynaklanıyordu? Bu kadar inat ettiğine göre, bu davranışın onun için önemi büyüktü ve öne geçmesi bir zorunluluktan ibaretti. Belki de toplumdaki gibi arkada yürümek istemiyordu. Geleneklerin geri yönlerini kırmak için partiye gelmişti ve bu davranışım ona eskiyi hatırlatıyordu.

Hedefe yaklaştıkça adımlarımızı yavaşlattık. Düşünceler, hayaller ve geçmişe oranla her şey ağır ilerliyordu. Zaman eskisi gibi hiç değildi. Yol boyunca yolun dikkatle incelenmesiyle beraber, bizler de geçmişimizi derinliğine irdeleyerek geleceği hayal ediyorduk. Yüzümü yalayan hafif esinti belli belirsiz sürüyordu. Yürürken elbiselerin çıkardığı hisirtiları duyacak kadar sessizlik varken, metalik bir sesle tüm gözler bayan arkadaşın çevrildi. Taşa çarpan silahından çıkmıştı bu ses ve bu bir hataydı. Eminin karşılığını hiç istemediği bakışları bunlar ve o da bunun anlamını biliyordu. Yabancı olduğu düşünülemezdi bile.

Bitiş çizgisine geldik. Yürüyüş bitti, eylemin başlamasını bekliyoruz. Düşmanlara aramızdaki mesafe konuşsak duyulacak kadar yakın. Bir grup arkadaş bizim az ilerimizde konumlanmışlar. Biz büyük bir kayanın dibinde otururken, o tek başına bizden ayrı oturuyordu. Süreğen sessizliğin rengi değişiyor, giderek ağırlaşıyor, uzuyordu sanki. Birden sigara içmek istedim. Oysa sigara içmenin zamanı geçmişti artık. Yapmak isteyip de yapmadığımız birçok şey gibi.

Yanımdaki arkadaşlara bakıyorum. Silahlarına sarılmış, kısık sesle konuşuyorlardı beklerken. Birbirlerini daha önceden tanıyorlardı. Sanırım hepsi tanışıyorlardı, ama konuşanlar çok azdı; diğerleri gözleriyle anlaşıyorlardı. Bense, ilk kez gördüğüm gözlerine de yabancıydım.

O da öyle, yabancıydı bize. Bizden uzak, belki tek başına, yabancı kalışını düşünüyor, belki de benimle aynı duyguları yaşıyordu. Her birimiz kendi geçmişimizle bir yolculuktaydık ve belki de ayrı dünyalardaydık: Kendi dünyalarımızda...

Yüzlerdeki kararlılık, sabırsızlık, gerçekleştirmeyi bekleyen sözler ve yerine getirdikçe bir gün anılacak bir tarih içinde yer alacağı bilinci, bizler için cennet değerindeydi. Duygular son anların heyecanı ile yaşıyordu. Hislerim tarif edilmez denilen türdendi şimdi. Birdenbire bayan arkadaş yerinden kalktı, ce-

binden çıkardığı şekerleri bize verdi. Şekerler eylem öncesi dağıtılmıştı herkese ve o kendi payına düşeni yemeyip saklamış, şimdi bizimle paylaşıyordu. Onun bu hareketi, savaşçıları kutsayan bir tanrıça edasıyla gelişi, bir tören havasıyla şekerleri bize veriş, bana daha çok bir anneyi hatırlattı. Kendi yabancılığımın verdiği duygular beni çocuklaştırılmıştı. Çevreme çocuk gözyle, arkadaşlara da birer çocuklarmış gibi bakıyordum. Masum, korunması gereken ve sevgi isteyen. O da bu çocuk dünyasına giren anne gibiydi. Ve uzattığı eliyle şeker yanında sevgi ve şefkat dağıtır gibiydi. Belki o da bizleri çocukları gibi görmüş, kendisi bir anne havasına girmişti. Asker olmanın getirdiği sorumluluktan dolayı, yıllardır geri planda tuttuğu duygularıydı. Belki de sadece ben öyle anladım. Ama bu son davranışıyla annemiz olmuştu. Bizse onun hiç olmayacak olan çocuklarıydık.

Ve komut geldi, saldırı başladı.

Silahlarımızın namlularına, bombalarımızın pimlerine sıkışan sesler uzun yıllar sonra dili çözölen birinin haykırışı, aç çığlıkları gibi telaşlı ve şiddetliydi. Yakın hedeflerden asker sesleri geliyor, beklenmedik bir eylemin verdiği korkularını, panik hali, yaralananlar hemen yanımdaymış gibi duruyordu. İki mermi arasında bir askerin çıkarak ağlayışı duyuluyordu. Ne kadar olduğunu bilemediğim bir süre geçmişti ki, silahlarımız karşılık verilmeğe başladı. On-on beş saniye sonra özel savaş güçleri ilk şaşkınlığını aşmış mantıklı düşünmeye başladığından kendini savunuyordu. Onların tekniğini, sağa-sola çarpan, arkadaşları yaralayan kurşunlarından ayırt ediyoruz. Kimi zaman bastırıyor bizi. Eylem gruplarımız kalabalık olduğundan sistemli hareket etmek, saldırıyı ısrarlı ve soğukkanlı sürdürmek zorlaşıyordu. Birbirine yakın konumlanmış bazı arkadaşlar hareket ediyor, gruplar karışıyordu. Bir dağılım vardı.

Onun yanımdan nasıl ayrıldığını görmedim, ama öndeki grubun yanına ulaştığımızda oradaydı. Komutan sürekli bağıriyordu:

- Önde iki arkadaş var, kimse bomba atmasın! Bekleyin, talimat almadan kimse bombanın pimini çekmesin!

Her arkadaş bombası elinde bekliyordu. O an sanki yeni bir mekandaydım. Hızla geçen izli mermiler, roketler, atılan

ışıldaklar, her yanı lunaparka çevirmişti. Bir çocuk gibi etrafıma bakarak her saniyeyi kaçırmadan heyecanla bekliyordum. Sesler artıyor ve karşıdan hızla gelip üstümüzden geçen, bazen tam üzerimizde sönen sarı turuncu renk, diğer ışıklardan koparıyordu bakışlarımı. Ve silah sesleri yanında bizim seslerimiz. Yaralı arkadaşların sert talimatlara karşı acı çığlıkları ayırt ediliyordu. Yukarıdaki renkli ışıklara rağmen, aşağıda hemen yanımda kan kokusu ve şehit bir arkadaşın sessiz sakın bedeni...

Birden bir arkadaş ters takla atarak arkama düştü. Onun yanına koştuğumda, boynundaki mermi izinden kanlar boşanıyordu. O ise şehit düşeceğinden emin, kendini sloganlara bırakmıştı. Yaşama istemi ve inancıyla yarayı sarmak, kanı durdurmak için en çok harekete geçmesi gereken bu anda hem de. Gözlerine baktım, slogan atmıyordu artık. Aradan belli bir süre geçmişti ki kanı durdurdum. İkimizin de o ilk bakıştaki yaşam ve ölüm arasındaki heyecanı biraz silinmişti. Artan inlemeler arasında patlayan bombayla birlikte arkama baktım, birçok patlama iç içe olduğundan, hangi bombanın kime ait olduğunu ilk anda ayırt edememişim. Bir arkadaş:

- Patlayan bomba bayan arkadaşındı, diye bağırdı.

Bir başkası:

- O da şehit düştü, dedi.

Onun yakınındaydım, ama onu görememişim. Yaralıların yanında sağa sola koşuyor, silahları arıyorduk. Geri çekilme vakti gelmişti. Sağlam birkaç arkadaş kalmıştık. Bayan arkadaşın patlayan bombası onu şehit ederken, birkaç arkadaş da yaralanarak savaş dışı kalmıştı. Cenazesini aşağı doğru götürmüşlerdi.

Gelen kurşunlar ayağa kalkıp rahat hareket etme imkanı vermiyorlardı. Ya tamamen eğilerek, ya da kaz yürüyüşüyle ilerlemek mümkündü. İki erkek arkadaşın taşıdığı cenazesine baktım. Bir ayağı yerde, bir süre sürüklendi. Hızlarına ara veren arkadaşlar sonra tekrar tutup devam ettiler. Bu koşturmacada saç bağı düşmüş, uzun siyah saçları dağılmıştı. Arkadaşlar onu oturarak tutmuş olduklarından, başının iki yanından süzölen saçları yere değiyordu. Bir parça saçı bir yandan savrulup, yüzünün bir kısmını örterek diğer yana atılmıştı. Yere değdikçe taşları okşayan saçları sanki ruha bürünmüş, beraberinde bedeninden apayrı bir canlı gibi, taşları, patikaları kutsayarak yürüyordu. Ve birkaç adım sonra, ay ışığının gücü yetmedi O'nu aydınlatmaya. O'nu son görüşümdü ve halen adını bilmiyor, yüzünü tanıyıyordum.

O gece için yaratılmış ve sadece o gece için vardı. Ay ışığı ve karanlık... Ayın yüzünde bir şey görememişim, ama o anda ayı görüyordum. O gözden yitip gittiğinde gökyüzüne baktım. Ayın yüzündeki çizgiler tanıdık bir simaya dönüşür gibiydi. O, ay ışığı ve karanlığın kızıydı.

Sadece profilini, uzun saçlarını anımsıyorum. O'nu canlandırmaya çalıştığım da, uzun saçlarıyla karanlığın ay ışığıyla gölgelediği bir simaydı. Herhangi bir yerde resmini görsem tanımayacaktım. Arkadaşlar cenazesini götürüp saklarken, ben de yaralı bir arkadaş getiriordum.

O'nu o akşam gördüm ve o akşam gömdüm. Yüzünü ve adını dahi bilmeden. Eylem sonrası sorduğumda, "Beri van'dı" dediler. Benim içinse o ayın ve karanlığın kızıydı.

Her ay doğuşunda, tüm zamanlardan uzak ayı seyredişim, ayın yüzünde O'nu görüşümdendir. Ve şimdi ninemin anlattığı masallarda, kendi kahramanımı bulmuşum.

Asrın komplosunun iç y

Tarihsel komplolar gelişmeleri durdurmaz hızlandırır

1990 sonrası; dünya, bölge, ülke, PKK ve benim açımdan yeni bir süreçtir. Reel sosyalizmin fiili çözülüş süreci resmen de kabul edilmektedir. Sovyet sistemi, iç tıkanmanın, gerekli dönüşümleri zamanında ve yerinde yapamamanın bedelini çözülme ve dağılma ile ödemektedir. Her toplumsal olgu için geçerli olan kural, bir kez daha doğrulanmaktadır. Amaç ve olgulaşma arasındaki çelişki uzun süre zorla sürdürülemez. Ya reform ya da devrim yoluyla ileriye doğru, daha üst bir aşamaya sıçrama kaçınılmaz olur. Bu sağlanamazsa, içten çürüme ve dağılma gerici zorla, çağımızda faşizm olarak adlandırılıp restorasyona tabi tutulur. Restorasyon, aynı binanın yeni malzemeyle eskisinden daha güçlü görünmesini ve kalıcılığı sağlar. Ama toplumsal dinamikler hareketi zorladığı için, bu binalar içinde oturulamayan müzeler konumuna düşer. Devrim ve karşı-devrimin ürünü olan reel sosyalist ve faşist sistemler normalleşme sürecine yanıt alamayınca ve gerekli dönüşümleri yapmamakta direnince, yıkılmaktan kurtulamamışlardır. Dünya ikinci büyük savaşın sonunda faşist yıkılışa tanık olurken, savaşın ürünü olan reel sosyalizmin içten çözülüş ve dağılışı da '90 sonrasında yaşamıştır. İçine girilen süreç, sağın da solun da evrimleşerek ve dönüşümlerden geçerek bulunduğu demokratik uygarlık sisteminin üstünlük kazanmasıdır. Sorunların ağırlıklı çözüm yolu, sistemin hakim kriterleriyle sağlanacaktır. Uluslararası düzen bu temelde ilke ve kurumlarını gözden geçirerek, yeni koşullara yanıt verecek düzenlemeleri gerçekleştirmektedir. Dünya çapındaki dönüşüm bu ana doğrultudadır. 20. yüzyıldan 21. yüzyıla giriş, daha çok bu ana olguya bağlı olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl, demokratik uygarlık ve insan hakları çağı olarak adlandırılma iddiasındadır.

Ortadoğu'da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tıkanma sürecindedir. Halkların enerjisi gerici milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte, bir avuç kriz rantçısıyla bir yaşam tarzı haline getirilmektedir. Süreç aşırı çözümsüzlük sonucu daha gerici ideoloji ve tarikatlaşmaların üremesine yol açmaktadır.

Bölgenin ana ülkelerinden birisi olması nedeniyle Türkiye, tıkanmayı giderek sıkça tekrarlanan krizlerle en yoğun biçimde yaşamaktadır. Ne zihniyet değişimine, ne de yapısal dönüşümlere adım atabilmektedir. Genel bir seferberlik haline getirdiği özel savaş, devletle de geleneksel çizgisinden çıkarak, çetelerin türediği hukuk dışı bir uygulama alanına çekmektedir.

PKK'nin de yaşadığı benzer bir durumdur. Dünya çapında yaşanan değişim ve kendi iç bünyesindeki oluşumlar somut olarak değerlendirilememektedir. Eski anlayış ve tutumlar çoktan ideolojik, politik ve örgütsel çizgisinden çıkarak, örgütü çete gruplarına dönüştürmektedir. Böylesi yapılar, birçok alan ve silahlı savaş bölgesinde, kuraldışı yaşam ve eylem tarzlarıyla PKK'yi çok farklı bir gerici biçime zorlamaktadır. Sorumlu olması gereken merkez ve kadrolar adeta akıntıya boşuna kürek sallamaktadır.

Önderlik pozisyonum, bu gerçekler karşısında giderek dar bir sahaya kısılmaktadır. Büyük çabalarla özellikle ülke içinde sağlamaya çalıştığımız çizgiye çekme ve dönüştürme hamleleri, çeteleşme anlayışları tarafından boşa çıkarılmaktadır. Devlette olduğu gibi PKK'de de fiilen çizgi dışı gruplar dönemi yaşanmaktadır. Bu durum en anlamsız eylemlere yol açmakta, trajik kayıp ve acıları çığ gibi büyütmektedir. Durumu aşmak için yoğun tekrarlama, Önderlik kurumunu da işlevsiz bırakmaktadır. Komplolar ve tasfiyeler için en uygun ortam böyle gelişmektedir. '90'ların başlarından 2000'lere doğru yıkılmasına çalıştığım kader komplo, giderek ağırları her tarafıma dolayacaktır.

Çeteciler örgütün tümünü ele geçirmeye çalışıyordu

1990'ların başından itibaren, iç ve dış komploların artan ayak sesleri adeta 'ben geliyorum' diyordu. 25 Ocak 1990'da en eski çocukluk arkadaşım Hasan Bindal'ın sözde kaza kurşunuyla öldürülüşü, aslında içinde birçok gizli saklayan bir olaydır. Bu, kamp yönetimindeki Sarı Baran, Mehmet Şener ve Şahin Baliç'in birlikte planlama ihtimali yüksek bir komploydur. Eğer olayı yutmuş olsaydım, çok kısa bir süre sonra operasyon benim tasfiyemle tamamlanabilirdi. Beni tasfiyeyle görevli iki resmi ajanın, o günlerde Star TV'de kendilerine yönelik suçlamalar karşısında, -sanıyorum Cem Ersever'i savunma anlamında- şöyle konuştuklarına bizzat tanık oldum. "Biz başarısız değiliz. İsteseek öldürebilirdik; ama sağ yakalanması isteniyor." Bu tarz sürüp giden bir itiraftı. Doğruluk payı vardı. PKK içinde oldukça mesafe alan çete yoluyla, bu rahatlıkla gerçekleştirilebilirdi. Fakat örgütün kontrolünün de ellerinde kalması için, benim sağ kalmam ve örgütün tümüyle çetenin eline geçmesinden sonra tasfiye edilmem, yaklaşım stratejisinin özüyü. Örgütün tümü ele geçirilmeliydi. Bunun için tehlikeli gördükleri bütün dürüst ve bağlı kadroların kaza süsü verilerek yok edilmesi gerekiyordu. Şemdin, Kör Cemal, Hogir ve Şahin kendi çapında bu süreci Mahsum Korkmaz'ın kuşkuyla ölümüyle '86'dan itibaren başlatmışlardı.

Şimdi anlaşılıyor ki, ya kaza süsü vererek, ya da 'ajandı' adı altında cezalandırdıkları yüzlerce dürüst ve değerli kadro ve yurtsever insan bulunmaktadır. Partinin en değerli kadro ve eylemci yapısını temizlemek için, bile bile eylem adı altında ölüme gönderiyorlardı. Bunun için komuta inisiyatif konusunda korkunç hassas davranıyorlardı. Çünkü ne kadar komuta yetkisi varsa, bu o kadar komplo, cinayet ve güç kazanmak demektir. Tümüyle devlet demeyeceğim, ama Cem Ersever olayında da halen aydınlatılmadığı gibi, bir çevrenin PKK'deki bu çeteleşmeyle direkt veya dolaylı ilişkisi yüksek bir ihtimaldir. Zaten devlet bünyesinde bu dönemde çeteleşmenin kontrol altına alınmasında güçlük çekildiği bilinmektedir. Yine bu dönemde başta KDP olmak üzere, KUK'un bazı bölümleri, birçok aşiret ve özel görevli de yoğun biçimde bu süreç içinde görev yürütmüşlerdir.

Sürecin tam başarıya gidememesinin nedeni, çetenin elebaşlarının farkına varılmasıdır. Şahin Ba-

liç'in ölümüyle cezalandırılması, Sarı Baran, Mehmet Şener ve Hogir'ın kaçmaları, Kör Cemal'in önceden cezalandırılması ve Şemdin'in kontrol altına alınması, çetenin etkinliğini büyük ölçüde kırdı. Hasan Bindal olayının büyük önemi, çetenin bütün niyetlerini ve olası bağlantılarını ele verir nitelikte olmasıdır. Bu olay çözümlenemeseydi, Önderlik ellerinde kalacak ve diledikleri gibi kullanmaya çalışacaklardı. Tümünün bilinçli ajanlık yaptığını söylemek zordur. Ama bir kısmının özellikle çeteleşen devlet odaklarıyla ilişkisi kesindir. Bu rollerini sicilli ajanlar olarak değil, Kürtlerde çok uygulanan kişi ve aile çıkarları temelinde, zımnı uzlaşma biçiminde yürütmüşlerdir. Bunlar örgüt birimlerini ellerine geçirmek için her yöntemi deneyecek tiplerdi. Hizbullah liderinin PKK'ye karşı devleti kullanma tarzına benzemektedir. KDP ve KUK'un bazı grupları, çok sayıda aşiret ve çeşitli adlar altındaki örgütler bu yöntemle çok vurgun yapmış ve cinayet işlemişlerdir. "Apo primi" denen rantçılığın önemli bir kaynağı, bilinçli veya kasıtlı olarak PKK içine kadar uzanmış ve hastalık gibi yayılıyordu.

Şahsi kanaatim, Özal'a yapılan suikast ve Özal'ın ölümüyle, Jandarma Genel Komutanlığı yapmış bazı komutanların öldürülmesinde; devlete bulaşmış, sözde komutanları ve Özal'ı başarısız sayan bu tip çetelerin payı vardır veya bu ihtimal küçümsenemez biçimdedir.

1993 yılı, devlet ve PKK tarihinde önemli bir kırılma ve resmi çizgiden sapmanın yaygınlık kazandığı tarihtir. Turgut Özal'ın siyasi diyaloga açık yapısı, kontrol edemediği güçlerin kurbanı olmasına yol açtı. Bu tarihte Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in tartışmalı bir uçak kazasında yaşamını yitirmesi ilginçtir. Ardından çığ gibi artan Hizbullah maskeli cinayetler, binlerce köyün boşaltılması, yoğunlaştırılan operasyonlar bir imha seferi olarak anlaşıldı. PKK'nin pek de akıllı olmayan taktikleri, kayıpları arttırmaktan ve sürecin tıkanmasına yol açmaktan öteye gidemiyor; gerilla doğru bir meşru savunma anlayışı ve uygulanmasına çekilemiyordu. Dönemin askeri ve siyasi yönetimi terörü hukuk çizgisinin çok dışına taşımıştı. Devletin çığırından çıkması hız kazanmıştı.

Bu dönemin en önemli komplo suikastı, 6 Mayıs 1996'da Şam'daki kalabalık evimizin yakınında, yarım ton patlayıcı yüklü bir arabanın patlatılmasıdır. Telefonla dinlendiğim için, o saatte orada olduğum sanılarak araba patlatılıyor. Dönemin hükümet başkanı Tansu Çiller'in örtülü ödenekten 50 milyon dolarla finanse ettiği komplo oldukça boyutludur. Susurluk çetesi diye tabir edilenlerle Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın, Suriyeli bir Kürt aileden bazı kişilerin ve dönemin Viranşehir Belediye Başkanı'nın da bu kompunun içinde olduğu basına yansımıştı. Soruşturamamda askeriye adına hareket edenler, ısrarla bu ekibin sorumsuz olduğunu ve devletle kendilerini temsil etmediğini söylüyorlardı. İstemeleri halinde, kendilerinin bu işi füzelerle daha başarılı yapabileceklerini belirtiyorlardı. Devletin içinde iki farklı yaklaşımın varlığı zaten bilinen bir husustu. Bu olayla birlikte, gönüllülük temelinde kendini bombalarla patlatma eylemleri gelişti. Şiddet sarmalı daha da tırandı.

Devletin raydan çıkması herkesin endişe ile takip ettiği bir gelişmeydi. "Aydınlık için bir dakika karanlık" eylemliliği bu süreçle bağlantılıydı. Devletin laiklik karakterinde de hızlı aşınmalar yaşanıyor. Tarihte 28 Şubat denilen süreç daha çok bir restorasyon hareketi olarak gündeme geldi. Dolaylı yoldan normalleşme adına PKK'yi de sorumluluğa davet ediyorlardı. Buna ihtiyatlı bir olumlulukla yaklaştık. En azından suçsuz insanların katledilmesi ve alan boşaltılması durur ve ambargo sınırları; savaş süresi de hiç olmazsa kurallarıyla yürütülür anlayışıyla bu tutuma girildi. Türkiye'nin İsrail'le '96'da stratejik düzeye çıktığı ittifakları istihbarata epey fırsat sunuyordu. İsrail'in dünya çapında istihbarat ve kontrolü, PKK'nin 'terörist örgüt' olarak ilan edilmesi, Önderlik tabimini Türkiye açısından kolaylaştırmıştır. Bu tarihte Papandreu sonrası Yunanistan Başbakanı Simitis'le, ABD Başkanı Clinton'un '96'da PKK Önder-

liği'ne yasallık tanımama ve fırsat varsa teslim etme konusunda anlayış birliği içine girdikleri daha sonra duyumu alınan diğer bir bilgiydi. PKK etrafındaki hukuk alanının daraltılması daha da artıyordu. Almanya, Fransa ve İngiltere başta olmak üzere, PKK yandaşlarına karşı siyasi amaçlı yoğun bir tutuklama kampanyası açılmıştı.

Güney Kürdistanlı YNK ve KDP önderlikleri, PKK aleyhtarları kampanyasının en temel dayanakları olarak, '96'da İsrail ittifakına benzer Ankara, Londra ve Washington merkezli yoğun ilişkiler içine girmişlerdi. PKK ve Önderliği'ni, Kuzey Irak üzerinden tecrit etmede ve operasyonlara her türlü desteği sunmada anlaşmışlardı. PKK ve Önderliği'ni tasfiye planının son halkası olarak Suriye kalmıştı. Mısır'ı da yanlarına alarak Suriye üzerinde geliştirilen psikolojik savaş kısa sürede ürün vermişti. Suriye bu baskılara boyun eğmeyi ve PKK konusunda anlaşmayı çıkarlarına daha uygun bulmuştu.

Suriye'den ayrılmadan önce, yaz boyu ordu adına dolaylı yoldan bilgilendirilmedi bulunan bir kanalın yaklaşımları ilginçti. Anlamlı bir ateşkesle birlikte yeni bir süreç arzulanıyordu. Bu konuya gerçekçi yaklaşımlar söz konusuydu. Örgütün bilgisi dahilinde, '98 yılının ağustos ayı sonlarındaki tek taraflı ateşkes deneyimi bu bilgilenelemelere dayanıyordu. Fakat bu ateşkesin yarıda kesilmesine pek anlam verilemedi. Meşru savunma hakkımızı kullanmaya dek varan ve olumlu yanı ağır basan bu dolaylı diyalog resmen başlatılsaydı, süreç çok daha olumlu gelişirdi. Bu, sanıyorum 28 Şubat sürecinin geçirdiği aşamalarla ilgili bir durumdu.

Uluslararası komplo topyekün bir tasfiye planıdır

Tam bir yol ayrımına gelinmişti. Ortadoğu alanını eski biçimiyle kullanamayacağımız anlaşılıyordu. Yapılması gereken, ya Önderlik olarak dağılık alanı karargah olarak seçip savaş daha üst boyuta sıçratmak ve şehir eylemlerini tımandırmak, ya da uzlaşma arayışını Avrupa koşullarında daha güvençeli olarak geliştirmeye çalışmaktı. Savaşın tıkanmış durumu ve bir nevi kör bir noktaya gelip dayanması, dağda olman halinde her türlü silahın kullanılma olasılığı ve benim durumumun ek bir sürü ağırlık getireceği düşüncesiyle, bunun tercih edilmemesi uygun görülmüştü. Benim etrafımda yoğunlaşacak bir savaş her bakımdan büyük sakıncalar taşımaktaydı. Ahlaki olarak kendimi yük yapmam doğru olmazdı. Ayrıca Kürt işbirlikçi önderlikleri her türlü istismarcılığa açıktılar. Orda bulunmamı çok kötü kullanacakları bilinen bir gerçektir. **17 Eylül 1998 Washington Anlaşması** bunun bir göstergesiydi. Avrupa koşulları da çok riskli olmasına rağmen, siyasi, kültürel ve demokratik anlayışla, zımnen de olsa hukuka biraz güven duyuluyordu. Yunanistan'daki hükümetin ise, ilk 9 Ekim 1998 günü bu ülkeye ayak basar basmaz bu denli alçalacağı hiç tahmin edilmemiş ve düşünülmemiştir.

20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının özgür iradesine karşı dünya çapında bir komplo ve darbe planı uzun bir hazırlık sürecinden sonra artık adım adım pratikleşiyordu. Filmi bir kez daha geriye çekip baktığımızda, bu planın aslında '90'ların başında Londra kaynaklı olarak uygun görülüp uluslararası düzeyde hayata geçirilmek istendiği anlaşılacaktır. Planın Türkiye boyutları az çok bilinmekle birlikte, Avrupa ve ABD boyutu net olarak anlaşılammıştır. Uluslararası boyutu görmezsek, değerlendirmelerimiz eksik kalacaktır. Tekrar da olsa özetlemek gerekirse:

1- Palme cinayeti, başka amaçları yanında, 12 Eylül rejimi ve sonrasında Türkiye'yi dışa bağlı tutmak için ve Kürt özgürlük devriminden korumakta bir araç olarak kullanılmıştır. Palme'nin Vietnam ve Güney Afrika gibi ülkelerdeki hareketlerin desteklenmesinde ve hoşgörüle yaklaşılmasında, Başbakanı olduğu İsviçre bir merkez haline getirmişti. İsviçre, Kürt özgürlük hareketinin de merkezi olabilirdi. Palme,

"Ortadoğu'da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tıkanma sürecindedir. Halkların enerjisi gerici milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte, bir avuç kriz rantçısıyla bir yaşam tarzı haline getirilmektedir. Süreç aşırı çözümsüzlük sonucu daha gerici

Yüzü nasıl anlaşılmalıdır

Kürt özgürlük hareketinin terörist olarak damgalanmasına karşıydı. Öldürülmesinde "Kürt izi" teorisi ve PKK'nin terörist ilan edilip yasaklanması çabaları, İsveç'in bu olumlu konumunu ortadan kaldırmakla yakından bağlantılıdır. NATO'nun o dönemde Avrupa'da güçlü ve henüz açığa çıkmamış olan **Gladio** örgütlenmesinin bu ve benzeri komplolarla ilişkisi bir gün aydınlanacaktır.

15 Ağustos 1984 eylemliliğinin hemen ardından, Almanya'nın da ağırlığını koymasından sonra, Türkiye hükümetiyle uzlaşma sağlanmıştı. Birçok ekonomik çıkarın sunulmasıyla tüm Avrupa'da PKK'ye karşı bir izolasyon süreci başlamıştı. Palme provokasyonu bu sürecin en önemli halkalarından biriydi. PKK'yi bölme, gündemleşen diğer bir gelişmeydi. Başlarında Çetin Güngör'ün bulunduğu bir gruba bu yönlü önderlik yaptırılıyordu. Kesire'nin tahrikleri ürün verir gibiydi. Birçok aydın, Mahmut Baksı, Şivan Perwer gibi insanlar uzaklaştırılmıştı. Bu, tek başına Türkiye'nin çabalarıyla izah edilemez. Aslında Avrupa merkezli bir karar olarak uygulanıyordu. Türk solu bu yolla çoktan içdiş edilmişti. Dünyanın diğer özgürlük hareketlerine de benzer planlar uygulanıyordu.

Almanya'nın merkezi düzeyde PKK'lileri tutuklaması da bu planın bilinçli bir parçasıdır. Parçalama ve önemli bir bölümü kontrolüne alma amaçlanıyordu. '90 başlarında Türk Genelkurmay Başkanı **Doğan Güreşin** Londra'ya yaptığı bir gezide, "planımız onaylandı" biçiminde bir değerlendirmesi basına yansımıştı. Londra'nın da Almanya gibi tasfiyede rol üstleneceği anlaşılıyordu. Yine '91'de YNK Başkanı **Talabani** Avusturya'nın Başkenti Viyana'da Türk Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**'le PKK'yi terörist ilan etme konusunda gizlice anlaşmıştı. Talabani'nin bu yaklaşımı Almanya, Fransa ve İngiltere'nin tavrıyla iç içe, terörist ilan edilme olayında temel bir rol oynamıştır. Avrupa çapında varılan bu anlayış birliğinde, PKK'siz bir Kürt hareketi amaçlanıyordu. PKK'siz bir Kürt hareketi ellerinde Ortadoğu çapında kullanabilecekleri çok gerekli bir kozdu.

2- 1993'ten sonra Özal ile ateşkes deneyiminin başarısız kalmasından sonra, bu sefer gündeme oturan taktik, "PKK'ye evet, Apo'ya hayır" biçimini aldı. Milyonlarca kitlesel tabana kavuşan PKK'yi tümünden karşıya almalarının ve parçalama çabalarının sonuç vermemesi, böyle bir taktik yönelişi öne çıkardı. Her devlet kendine göre 'PKK kadroları' oluşturmaya başladı. Ortadoğu'dan Rusya ve Avrupa'ya kadar bu yönlü adımlar atıldı.

Şemdin Sakık için 'ikinci adam' unvanı icat edildi. Apo'nun tasfiyesi kararlaştırılmıştı, ondan sonrası hesaplanıyordu. Kani Yılmaz'a bu yönlü bir rol oynatmak için anlamsız bir tutuklama sürecine çektiler. Teslim olmak ve olası tasfiyelerden sonra bir PKK önderi gibi kullanmak amaçlanıyordu. Moskova Numan Uçar üzerinde çalışıyordu.

Ortadoğu'da birçok devletin tavrında bu seziliyordu. YNK ve KDP, PKK üzerinde oyunlarını yoğunlaştırmışlardı. HADEP bünyesinde benzer bir operasyon yürütülüyordu. **Hatip Dicle**, **Leyla Zana** ve teslim olmayan diğer milletvekilleri tutuklanırken, DEP örgütü kapatılıyordu. HADEP üzerinde ise bir çekişme yaşanıyordu. Kürdistan boşaltılıyor, Hizbullah maskeli deşetvari yöntemlerle hiçbir örgütsel suç olmayan binlerce dürüst yurtsever insan katlediliyordu. 6 Mayıs 1996'da Önderlik bombalanmasının gerçekleşmesinin üzerinden yarım saat geçmeden, Londra kaynaklı haberler Abdullah Öcalan'ın öldürüldüğünü veya bombalandığını dünyaya duyuruyordu. Yapılanları önceden biliyorlardı.

3- 1996 İsrail-Türkiye ittifakı ile, bu tarihte başlayan Kuzey Irak'taki Kürt ve Türkmen örgütleriyle Türkiye ilişkileri aynı kapsamdadır. **17 Eylül 1998 Washington Kürt Otonomi Antlaşması**nda en önemli madde, PKK'ye karşı tavrıdır. Tıpkı '25'de olduğu gibi, Türkiye'nin verdiği uzun tavizler halkası karşılığında, 2000'e doğru geldiğimizde benzer bir uzlaşma gerçekleşmişti. Bu bir bakıma Lozan'ın yenilenmesi demektir. PKK ve Kürt özgürlük hareketi tamamen izole ediliyor, Önderliğin tutsak edilmesi için her tür

taahhütte bulunuluyor, gerilla üzerinde de Kürt işbirlikçileri, İsrail tekniği ve uzman elemanlarıyla birlikte her tür operasyona yeşil ışık yakılıyordu. Bu, topyekün bir tasfiye planıydı.

Kendi içinde çeteler meselesini bile çözememiş, güçlerini yeniden mevzilendirmekte vurdumduymaz ve Önderliğin sırtından ucuz yaşamaya alışmış sahte bir komuta ve yönetim tarzından kurtulamayan yoldaşlarla, başta Suriyeli ve Yunanlı sözde dostların yüzü daha iyi anlaşılammış, son derece çıkarıcı ve panikçi yaklaşımları karşısında, PKK Önderliği'ne düşen, meçhule karşı kuşkulu bir yürüyüştü. Büyük bir iç burkulmasıyla 9 Ekim 1998 macerası başlıyordu.

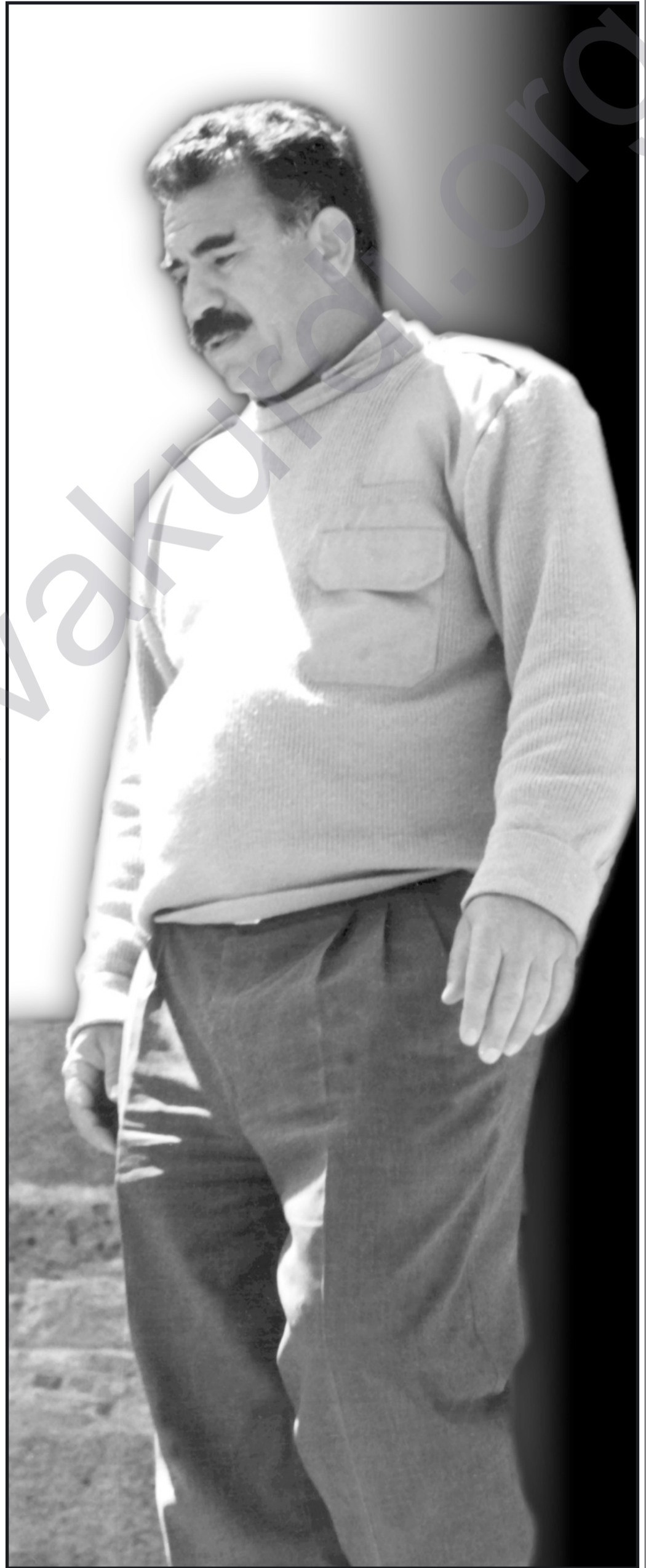
Tarihin doğasını çözümlemek ve oradan bir özgürlük imkanı yaratmak

9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sinir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Başta PKK yapısı olmak üzere birçok çevre, işin hiçbir şey ifade etmeyen resmi görüntüsü dışında, can alıcı özünü anlama gücünü göstermiyor. Sanki normal ileriler cephesinde anlı şanlı yaşanmış, çalışılmış ve başarılı olmuş sanılıyor. Böyle bir şey yoktur. Tabii ki ucuz yorumla izah, kendilerine rahatlık sağlıyor. Dogmatik siyaset ve örgüt anlayışlarını tatmin ediyor. Bu tutum yetmeyince, bu sefer geleneksel kutsallık anlayışlarına sığınarak, "olağanüstü" kişilik özellikleriyle izah edip sorumluluktan ucuzca kurtulmak istiyorlar. Bu yüzden kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel mitolojik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı. Çok kitap yazıldı; ben de yazdım. Yaşadığım gerçekleri halen de yazacak durumda değilim. Bunun için özgürleşme alanlarının gelişmesi gerekir. Ama koşulları çok elverişli olan ve gelişmeleri için neredeyse şart olan anlama işini başaramayan, başta yoldaş geçinen birçok kişi ve kurum, bu tutumla aslında kendilerini geliştirmeye ve başarısızlığa mahkum ediyorlar. Bunlar mümkünse bu yılların çözümünü yapıp insanlık, Kürtler ve Ortadoğu tarihi ve geleceği için ne anlama gelmesi gerektiğini en temel görev edinsinler. Çünkü bu olanak dışında, özgür yaşama giden yolda ne tarihi ve çağı, ne de güncel somut gerçekleri çözüp önerini aydınlatabilirler. Şimdilik tek yol budur ve büyük emekle anlamayı ve pratikleştirmeyi gerektirir.

Kalın çizgileriyle Ortadoğu'daki yaşamın küçük bir kısmını, siyaset ve diplomasiyle ilgili yönünü değerlendirirsem, tanımlı şudur:

Sümerlerden beri döşenmiş labirentlerin içinden bu kadar yıl sonra sağlam çıkmak ve halkların özgürlüğüne bazı hediyeelerde bulunmak, gerçek anlamıyla peygambersel bir tutum ve kişilikle mümkündür. Bu süreç bana sadece peygamberlik kurumunu kavratmadı; gerçek özüyle nasıl bir pratikle insanlığa sahip çıkılabileceğini de gösterdi. Bu şu demektir: Her peygamber, toplumsal gelişmede bir anlam yükselişidir. Dili ne kadar ilahi olsa da, özü; gelişen toplumun anlam, hafıza, töre, vicdan, özgürlük ve eşitlik başta olmak üzere, birçok temel konuda farklı kültürel bir aşama kaydetmesine yol açmaktadır. Halk bu konuda çok arif, bilen konumdadır. 'Sizin yaptığınız yeni bir diyanet, (üç büyük dini kastederek) dördüncü bir din çalışması anlamına gelir' dediklerinde şaşırmsam. Daha sonra ne demek istediklerini anladım.

Her ne kadar İslamiyet'ten sonra peygamberliğin ve yeni bir dinin yolu kapanmıştır denilse de bu, her çağın kendini ebedi olarak yorumlaması gibi bir savunmadır. Ortadoğu'da eski dinler kültürünün başta siyasi ve ideolojik alanlar olmak üzere, tüm toplumsal alanlardaki etkisi ve günümüzü adeta tutsak alması gibi sonuçları çözümlenmeden, ne Avrupa

uygarlığı anlaşılabilir, ne de anlamlı bir iç ve dış özgürlük savaşımı başarıyla verilebilir. Tarih hükmünü yürütüyor. Yüzeysel laiklelik ne din çözümlenebilir, ne modern toplum yaratılabilir. İki yüz yıllık milliyetçi yenilenme deneyimlerinin sonuçları ortadadır. Bu yolda ısrar ettikçe, Arap-İsrail çıkmazında olduğu gibi daha ne kadar acılar ve yıkımlara yol açacağı da kestirilebilmektedir. Çözüm, tarihin doğasını çözmek ve oradan yola çıkarak bir özgürlük imkanı yaratmaktır.

Çağımız için bu harekete 'dördüncü bir din' demek pek anlamlı düşmez. Ancak bu hareketi 1500'lerdeki Avrupa Rönesansı'na benzeyen, fakat kendi uygarlık kökleriyle kapitalizm ötesi uygarlık ufkunu sentezleyen bir diyalektik gelişme temelinde Ortadoğu Rönesansı olarak tanımlamak daha anlamlı ve tarihsel ihtiyaca cevap niteliğinde olacaktır. Bunu yarattık demek abartılı olur. Yapılmaya çalışılan, bu toprakların kültürel özünü uygun ve çağın gericiliğine tutsak düşmeden olumlu özerlerini benimseyerek, günümüzün orijinal özgürlük hareketine katkıdır. Bunun tarihte anlam bulacağına ve özgürlük hedeflerine sönmeyen bir meşaleyle yürüyen bir çıkışın güçlü ve süreklilik kazanan bir akımı olacağına inancım tamdır. Eksikliği ve kiri varsa da, güçlü temsilcilerinin bu akımı daha da arındırarak ve hareket gücüne kavuşturarak, uygun ve gerçekçi hedeflerine adım adım ulaşacaklarına dair umut ve inancım hiç eksik olmamıştır. Tersine, bu coğrafya kendisine ekme, su ve hava kadar gerekli zihinsel ve ruhsal güce kavuştuğu için, yaşamın anlamı bin yıllardan beri içine girdiği çıkmaz ve karanlıklardan sıyrılarak, daha doğru ve aydınlanmış yolda coşkuyla ilerleyerek hedeflerine varacaktır. Böylesi bir anlamlı yaşamın yaratılması her şeyden daha çok değerlidir ve kıymeti de o denli bilinmek durumundadır. Tarihte eşine rastlanmayan kahramanlıkların, acıların ve fedakarlıkların sahiplerine saygı ve bağlılık, kendimizi bin yılların lanetli kıldığı gerçeklikten kurtarıp kutsamakla özdeşir. İlla buna yeni bir dini anlam biçilecekse, bu noktada görülmelidir. Bir kutsaması vardır, o da aydınlatılmaya çalışılan bu özdür. Bu savunmam, lanetten kurtarılmış ve kutsanmış çağdaş yaşamın ne anlama geldiğini açıklamaktadır.

Onurlu bir barış soylulaştırıcı bir savaştan daha az değerli değildir

Şam'dan Avrupa'ya doğru çıkışı bazı tarihsel örneklerle mukayese etmem yanlış yorumlanmaktadır. Ama tarihle güncellik kutsallığın özünde yürüyorsa, bu benzerlik kaçınılmazdır ve doğrudur. Ancak çarpıtılmış ve inkara dayalı tarihler, kutsal değerlerin benzeşme gerçeğine set çekilebilir. Bu durum bile, olsa olsa bir perdelemidir. Gerçek olan, kutsallıkların zincirleme hareketidir.

Hıristiyanlığın özellikle Avrupa kolunu yaratan büyük **Aziz Paul** den bahsedeyim. Önce havarilere düşmanlık yapıyordu. Şam yolunda bir mucizeyle havarilere katılışını, tarih değiştiren bir olay olarak anlatır. Tarsus'ta doğan Yahudi bir aileden gelmektedir. Antakya'dan başlayarak birkaç kez Anadolu, Yunanistan ve İtalya'ya sefer yapar. Çok büyük inancı bir propagandacıdır. O olmasaydı, Hıristiyanlığın Avrupa'ya bu denli taşınması mümkün olamazdı. Roma'da öldürüldü.

Anısına Avrupa'nın her tarafında dikilmiş Saint Paul katedralleri boşuna büyük bir görkemlilik arz etmezler. Çünkü Avrupa ahlakının ve bugünkü aşamaya ulaşmasının temelinde Aziz Paul'un attığı insanlık harcı vardır. Avrupa yarı yarıya Saint Paul demektir. Çok yönden ihanete uğramış olması ve olumsuzlukların da kaynağına alet edilmek istenmesi bu gerçeği değiştirmez. Daha ilginç olanı, Yunan sahasında karşılaştığı iyi dostlar kadar, birçok dönem ve sahte dostların da mevcudiyetidir. Bazı dostların laubaliliğinden de şikayet eder.

9 Ekim 1998'de Şam'dan çıkışım bu tarihsel olguyu hatırlatır. Çok sayıda dost vardır. İktidardaki partiden birçok davet yapılmıştır. Parlamento, anayasayı değiştirebilecek bir çoğunlukla beni davet etmiştir. Gitmeden önce bakanlık yapmış ve halen milletvekili olan **Kostas Baduvas** adlı dostla konuşan tercüman Ayfer Kaya, gelebileceğime dair telefonda birçok kez teyit almıştır.

Ulaştığımda, ortada 'dost Baduvas' yoktur. Karşılayan, İstihbarat Başkanı **Stavakis** ve çağdaş Yehuda İskaryot (İsa'yı ihbar eden havari) rolünü oynayan ve adını da Agit koyan **Kalenderis**'tir. Tavırları tam 3000 yıl önceki Helenlerin tavrından farksızdır. Helenlerin o günden beri değişmeyen bir tavrı; kendi dışındakileri ve çıkarlarına uygun düşmeyenleri barbar olarak adlandırmak, kendi basit dünyaları dışındakileri yabancı olarak görmek ve bu, köklü bir duygudur. Fakat bu yaklaşım tüm gerçeği ifade etmez, işin duygusal ve moral yönünü izah edebilir. Siyasi ve diplomatik gerçekler daha farklıdır.

Şu gerçeği görmekte yarar var: Kürt özgürlük hareketi, PKK önderliğinde bir nevi çağdaş **Bolşevizm** gibi görülmektedir. Zaten 'katı Stalinci' damgalaması bu görüşü yansıtmaktadır. Çok farklı özellikleri olsa da, yaklaşımlar benzerdir. Resmî siyaset ve devletler düzeni, PKK'yi ve bir bütün olarak Kürt özgürlük hareketini legaliteye kabul etmek istememektedir. Birçok ülke ise illegaliteye çekmiştir. Özellikle Almanya bunda başı çekmektedir. ABD daha katıdır. Ortadoğu devletleri de aynı yaklaşım içindedir. Kesinlikle legalite dışı sayılmaktadırlar. Dost olanları ancak kişisel ve gayri resmi yaklaşım içindedir. En çok koruyucu dost ülke olarak tanıtılan Suriye, hiçbir zaman radikal Arap milliyetçiliği çizgisini aşmamıştır. Kişi olarak Devlet Başkanı **Hafız Esat**'in tavrı önem taşıdığından, iki cümleyle değerlendirilebiliriz. Hafız Esat, büyük olan otoritesinden ve içinden geçmekte olduğu koşullardan ötürü, bana göre despotik klasik devletle devrimci demokratik devlet arasında bir çizgide duruyordu. İlahi anlamlı devletin bir ayağını halkın içine çekmişti. Sanılanın aksine, otoriter ve kutsal devleti basitçe kısmen halkın hizmetine vermişti. Ama Sümer rahip devlet anlayışını esas olarak koruduğu da bir gerçektir. Yarısı aydınlık, yarısı karanlık bir Ortadoğu kimliği idi. Kürt özgürlük hareketine düşman değildi. Ama geleneksel ideoloji, devlet anlayışı, milliyetçilik ve çağdaş diplomatik güçler dostluğunu engelliyordu. En büyük yığılması, başkaları istiyor diye düşmanlık yapmamasıydı. Fakat son ayrılacağımız günlerde, Fırunun torunu Mısır Başkanı **Mübarek** ile etrafındaki bürokrasiyi aşacak güçte olmadığını ortaya koymuştu. Milliyetçiliği aşırı zorlayacak konumda değildi.

Benim açımdan eleştirilmesi gereken Suriye değil, kendi konumumdur. '90'ların, hatta '80'lerin başlarında Arap sahasından ayrılışta tarihin seyri başka olabilirdi. Zagroslar'a yerleşmem en ciddi seçenektir. Fakat İran ve Kürt işbirlikçilerinin yaklaşımlarının neleri doğuracağı bilinmezdi. İkincisi, bu rolü rahatlıkla ve başarıyla oynayabilecek arkadaşlar vardı. Bu hakkı onlar kullansınlar beklentisi hakimdi. Ama öyle basit çıktılar ki, kendilerini bir karışık derede bile boğduracak cüceler olduklarını gösterdiler. Kendilerine tanıdığım tarihi fırsatı ve hizmeti hiç anlamadılar. Olanaklar üzerine hovardaca ve bir mirasyedici gibi oynadılar. Kendilerini de, çok büyük değer ifade eden emek ve sabrımı da gafilce kullandılar ve çarçur ettiler. En çok eleştirilip özeleştiriye çekilmesi gereken konu budur. Fakat 9 Ekim 1998 çıkışını oraya yapmanın doğruluğuna hala inanıyorum. Çünkü o zaman savaş kişiselleşir, tam bir intikamcılığa dönüşürdü. Olası bir barış ve kardeşlik fırsatı hepten yitirilirdi. Dağa çıkış 40 yıllık rüya olduğu halde, üzüntümden çatlamamamın tek nedeni, insan yaşamının ve özgürlüğün işine ucu kadar barışçıl bir imkanı varsa, bunun denenmesinin tercih edilmesinin daha değerli olmasıydı. Mevcut tabutluğumda bile morali olmamın tek nedeni, onurlu bir barış için yaşamamın soylulaştırıcı bir savaştan daha az değerli olmamasıdır.

Simitis hükümetinin bu tavrının özünü anlamak çok daha önemlidir. ABD ve İngiltere, hatta Almanya'nın da onayı dahilinde bir tutum olma ihtimali bulunmaktadır. Yine Baduvas'ın davetine hiç sahip çıkmaması düşündürücüdür. Gelmememi kesin isteyebilirdi. Bakan olan birisinin bu kadar basit kalması anlaşılır olmaktan uzaktır. Önemli bir ihtimal, ayaklarının Ortadoğu'dan binçil kopartılmasıdır. Bunda İngiltere istihbaratı temel rol oynamış olabilir. Karışık güçlerin devrede olması ihtimal dışı değildir. Daha sonraki gelişmeler şu gerçeği gösterecektir: Avrupa'ya çekilip kişiliğimi ve onurumu yıktıktan sonra, ellerinde ehil bir araç olarak, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu denklemi kullanılmamın tasarlanması en güçlü olasılıktır. Yunanistan'a ilk adımımı atar atmaz; hukuk, insan hakları ve demokratik toplum kurallarının benim için olmadığını, katı siyasi ve ekonomik çıkarlarının esas alındığını anlayacağım. Yunanistan'la başlayan tavrın Türkiye korkusu olduğunu veya anlaşarak sağlandığını belirtmem pek gerçekçi olmaz. Tersine, en üst düzeyde Batı sistemi olarak, başta Başkan Clinton olmak üzere, Türkiye'nin tavrını çok önceden ve çok dakik olarak inceledikleri kanaatindeyim. PKK ve Öcalan olgusunu kendi çıkarları için Türkiye'nin başına en ideal biçimde patlatmakta ve kullanmakta çok bilinçli olduklarını da belirtmem gerekir. Strateji ve taktik şuydu: Hem PKK'yi ve Kürtleri, hem de Türkiye'yi ve Türkleri kullanmak; gerektiğinde elli yıl sürece kör bir savaşa tutmak için benden yararlanmak, Türkiye'nin elinde gerçekleştirilecek bir öldürtmeye kadar gitmek, en azından kendilerine bağlı şoven gerici kesimlerle bunu gerçekleştirmek. Böylelikle Türkiye'yi kendilerine daha çok bağlama, Kürtleri de onursuz bir sığınmacılık altında kendine muhtaç kılma, stratejinin ana parçaları olarak değerlendirilmektedir. Yaşanan dört aylık Avrupa macerası, bu eğilimi daha çok doğrulayacak niteliktedir.

Batı, şahsımda temsilini bulan Doğu çıkışına geçit vermemiştir

Dostluk eğilimimi belirtmek durumundayım. Beş yaşındaki bir çocuk da olsa, dost bellediğimde sonuna kadar inanmam benim için bir karakter özelliğidir. Hayatta belki de en büyük zayıf (kendim buna inanmıyorum, dostluğun ve yoldaşlığın güven şartının hiç çiğnenmemesi gerektiğine batıl inanç gibi halen inanıyorum) yönüm, bu tür bir güven duygusudur. Dostluk ve yoldaşlık adına bu yönümün korkunç kullanıldığını biliyorum. Ama en temel insani değer olduğundan, vaz-

"Niyetim Kürt sorununu demokratik bir platforma çekmekti. Destek olunsaydı, Türkiye'nin de bu tavra gelmesi zor olmayacaktı. Anlaşılan, Avrupa Kürt sorununun ciddi çözümünden yana değildi. Sorunla Türkiye'nin uğraşması daha çok işlerine geliyordu. Yunanistan'ın tavrından da bu anlaşılıyordu. Avrupa'da siyaset, savaşın sonunu getirebilirdi. Bu ise, ABD de dahil, Batı'nın stratejisine uygun düşmüyordu."

geçmemem gerektiğine de eminim. Bana göre, dostluk ve yoldaşlıkla oynamak, anasını ve eşini satmak gibi bir şeydir. Dolayısıyla dostluk ve yoldaşlık bağı 20. yüzyılın şahsında en büyük darbeyi yemiş olduğundan, onun en son ve en trajik kurbanı ben olacaktım. Bu anlamda 20. yüzyıla boğuşmaktan bahsetmem gerekir. Önce Yunanistan'da, sonra olası dostluk adına gittiğim ikinci durak Rusya'da, dostluğun başına neyin gelmiş olduğunu belirtmem hayli öğretici olacaktır.

İki seferin sonunda yoğunlaşmam, Yunan karakterini sınırlı da olsa çözüme imkanını verdi. Bahsettiğim, hakim Yunan karakteridir. Mutlaka halkın bazı özgün ve egemenlerden farklı karakteristik özellikleri vardır. Tanrı Dionysos'tan beri Yunan halkının özgünlüğü bir gerçektir. Coşukluğu ve dostçadır. Ama dünyanın tüm ülkelerinde görüldüğü gibi, bu karakter yenilmiştir ve ancak elinden ağlamak gelir. Dünyanın tüm halkları dostluklarına sahip çıkamazlar. Ama ardından bol bol ağlarlar. Kendi kendilerine dost ve yoldaş olduklarında da böyle yaparlar. Ayrılıkları, yitirileri ve birlikleri ağlama ve ucuz sevgiye gömülmüştür. Saygı duyulsa da, bunun fazla değeri yoktur. Dostluğu ve yoldaşlığı koruyamayan bir saygı ve sevgiye, anam da olsa, hep hor baktım. Karşılıklı bir sevgi ve anlayış göstermedim. Sanki kader bana, 'Çok değer verdiğin dost ve yoldaşların için ağlamaya değmez' der gibidir. Karşı çıktığım, dostluk ve yoldaşlık değildi. Tersine, ona zafer değerini veremeyen, dost ve yoldaş olmasını bilmeyen, sahte ve zavallıydı.

Yunan egemen sınıf tarihine bakıldığında, M.Ö 1600'lerde Mikenlerden beri mitolojik bir biçim kazanmış olan düşünce tarzlarına göre, tanrı Zeus her türlü puşluğ ve kalleşliği yapabilir. Önüne çıkan her kadını baştan çıkarabilir; her tarafından, alından, kışından Athena başta olmak üzere birçok küçük tanrı doğurabilir. Yalan ve kandırmaca tanrısız özellikleridir. Troya kahramanı Hektor'u nasıl kandırdığını, ona inanan Homeros bile hayıflanarak dizelerine döker. Yeter ki Helenistlerin çıkarına olsun. Bir nevi İsrail Tanrısı Yehova gibidir. Helenler ve İsrailoğulları seçilmiş kavim oldukları için, diğer insanlık, yani barbarlar aleyhine ne yapsalar haklarıdır ve tanrıları da bunu böyle emretmektedir. Bu mitolojik gerçeklik, daha sonra dinsel ve siyasi gerçekliğe dönüşecektir. Mitoloji deyip geçmemek gerekir. Günümüze kadar dinin ve siyasetin temelinde yatan mitolojik gerçekliklerdir.

Bu mitolojik özellikler, Yunan hakim sınıfının nasıl doğduğunu dile getirmektedir. Ana kaynağı da Sümer mitolojisidir. Anadolu, Fenike ve Mısır üzerinden hem mitolojik, hem de maddi toplum olarak beslendikleri bilinmektedir. O günden beri değişmeyen bu sınıfsal ve ulusal karakter bütün çıplaklığıyla karşımda duracaktır. Hileci, kandırmacı, çıkarları uğruna hiçbir insana değer vermeyen, dışındakileri değersiz ve barbar sayan bir zihniyet ve ahlak. Temsil ettiğim insanlık, halk ve tarih gerçekliği, özünde kendisiyle bağdaşmayacak farklı bir tarih, siyasi ve kültürel gerçeklikle karşılaşmıştı. Bu bir anlamda Medler ve Perslerden beri devam eden Doğu-Batı karşılaşmasının küçük bir devamıydı. Batı kapısı, şahsımda temsilini bulan Doğu çıkışına kolay geçit veremeyecekti. Atina'nın başka hesapları da vardı. Tüm yaklaşımları, Türk tehlikesine karşı

herkesten ve her yöntemle yararlanılmaktı. Benim şahsımda yararlanılabileceklerine -tabii dostça bir biçimde- pek göz kestiremiyorlardı. Yararlanmayı, tipik İngiliz politikası gibi "iti ite kıldırma" biçiminde ele alma yanlısıydılar. Dostluklarının bir kandırmacadan ibaret olduğu anlaşılıyordu.

Önceden planlanmamış çıkışım, ortaya çıkan zorunluluk karşısında, denenmesi gereken önceliklerin başında görüldü. Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi yaşanıyordu. **Başbakan Primakov** ve **Başkan Yeltsin**, reel sosyalizmin önemli hainleriydiler. Ekonomik ve gizli kirliliği istihbaratla bağlantılı çıkarlar nedeniyle, konumum ne kadar stratejik de olsa, o dönem için satılmaya çok müsaitti. Koca bir Sovyet sistemini satanların nazarında özgürlük değerlerine saygı beklemek kendini kandırmaktı. IMF, ABD, İsrail ve Türkiye ile yürütülen ilişkiler, bana karşı hukuk dışı bir tavrın alınacağını kesinleştiriyordu. Halbuki Duma bana 298'e karşı 1 oyla siyasal iltica tanınmasına ilişkin bir karar çıkarmıştı. Fakat despotik devlet açısından bunun fazla anlamı yoktu. Beni zorla Türkiye üzerinden Kıbrıs'a indirmek istiyorlardı. Büyük ihtimalle işbirliği halinde, daha o günlerde bir teslim etme gerçekleştirilirdi.

Bu inanarak yaptığım bir tercih değildi. Fakat uğruna o kadar kan dökülmüş ve acı çekilmiş özgürlük ve eşitlik ideallerinin başına böyle bir yozlaşmış rejimin çöreklenmesi, aslında reel sosyalizmin derin sapmasını göstermekteydi. Bu durum onun geleneksel sömürü ve baskı sisteminden kopmadığını kanıtıyor, Sümer rahiplerinin tapınak sosyalizminin bile gerisinde olduğunu hatırlatıyordu. Rusya devrimciliğinin kapitalizmin ve feodalizmin ufkunu aşmadığının, devlet kapitalizminin sosyalizmi doğuramayacağı, dolayısıyla çağdaş liberal kapitalizm karşısında tutunamayacağını bir örneğini sergiliyordu. Bunu bizzat görmem, 20. yüzyılın bir yüzünü daha iyi tanımama yol açtı. 20. yüzyıl bir ihanet yüzyılına çok benzemektedir. Devrimler ve özgürlükler yüzyılı, daha sona gelmeden, hiçbir insanlık değerine kökten bağlı olmayan ve maddi çıkarıcılığın her ilkeyi tutsak ettiği bir yüzyıl olarak 2000'e dayanmıştı. O kadar kanlı geçmesi yücelmesine değil, barbarlığına bir kanıttı. Genele hükmeden, ilkel milliyetçilik ve kaba materyalizmi. İnsanlığın tarih boyunca tüm yüceltici, gerçekten insan hakları ve demokratik içerikli özelliklerine karşı en kapsamlı bir karşı-devrim söz konusuydu.

Devrimin ve karşı-devrimin tanımını yeniden yapacağı bir sonuçla karşılaşmıştı. Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşılmaya zorluyordu. İlkelerle güne gömülmüş yaşam tarzını kıyaslamamı aydınlatı. Bazı sembolik kalıplara takılmamam, artık tanrı ve insan maskelerini cesaretle parçalamam gerektiğine dair cesaret ve bilincimi artırıyordu. 20. yüzyılın putları kırılmıyordu. Bireyin varlığı ve hakları toplumun varlık ve haklarından önce gelmeli veya en azından ikisi arasındaki optimal (verimli ve özgür birlik) nokta esas alınmalıydı. Bireysellik ve ona ilişkin hakların kapitalizmin insafına terk edilmesi vahim bir yanılgıydı. Bireyin varlığını ve özgür gelişimini esas almayan her toplumsuluk, aslında Sümer rahip tarzıydı ve ege- men sömürücü sınıfları doğurmaya mah-

"Devrimin ve karşı-devrimin tanımını yeniden yapacağı bir sonuçla karşılaşmıştı. Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşılmaya zorluyordu. İlkelerle güne gömülmüş yaşam tarzını kıyaslamamı aydınlatı. Bazı sembolik kalıplara takılmamam, artık tanrı ve insan maskelerini cesaretle parçalamam gerektiğine dair cesaret ve bilincimi artırıyordu. 20. yüzyılın putları kırılmıyordu."

kumdu. **'Her şey toplum için'** sloganı aslında en eski bir sınıflı toplum sloganıydı. **'Her şey birey için'** ise, çelişkili gibi görünse de, en gelişmiş sınıflı toplumun, kapitalizmin sloganıydı. İki ilkenin sloganlarına yenik düşmeden, bir insanlık, özgürlük ve eşitlik idealine dayanmak esas yoldu. Bilimsel sosyalizm bir olgu olacaksa, kendini dogmatizmden ve tapınak sosyalizminden kurtarmalıydı. Devlet uğruna her mücadele sosyalizme tersti. Onun yerine bir arayış, sosyalizmin özüyüdü. Bulunan proletarya diktatörlüğü de olsa, yeni bir kölelik aracından başka sonuç vermiyordu. Zor sisteminin aşılmasına dayanan bir siyasal teori ve pratik, bireyi baştan esas alan bir özgürlük ve toplumu kolektif emekle yücelten bir eşitlik ideolojisi, bilimsellik ve teknoloji yol açtığı imkanlarla egemen sınıf barbarlığını aşabilir ve özlünen toplumsal ütopyanın gerçekçi ifadesini kovuşturabilirdi.

Moskova seferinin bu yönlü ideolojik yoğunlaşmanı hızlandırması, sosyalizm ütopyasına inanmış ve büyük emek çekmiş sahiplerinin anısına verebileceğim en temel karşılıktır. 20. yüzyılın Moskova'sı o kadar basitleşmişti ki, hiçbir hayali olumsuz da olsa canlandırılacak güçte değildi. Rus gerçeği üzerinde en az Yunan gerçeği kadar durmanın gereği açıktı. Burada da bazı putları yıkarak yaklaşmanın gerçeklere ulaşma açısından vazgeçilmez olduğu kendini açıkça ortaya koyuyordu.

Avrupa'nın insani bir Kürt politikası yoktur

Roma'ya 12 Kasım 1998'de yönelik, Avrupa içinde gidilebilecek tek ülkenin başkenti konumunda olmasındandı. Komünist Parti'nin *'Yeniden yapılanma'* adlı grubundan **Milletvekili Ramon Montaviani**'nin desteğiyle ulaşıldı. **Massimo D'Alema** hükümetinin birkaç aylık dönemine denk gelmişti. Yaklaşımları zikzaklı oldu. Ne siyasi, ne hukuki net bir yaklaşım sergileyemedi. İtalyan büyük sermaye çevrelerinin ağır tahriki, Avrupa ülkelerinin tam destek veremeyişleri, özellikle Almanya'nın kişiliğini sarsma ve kendini dayatma tavrının ağırlığı altında inisiyatifli davranamıyordu. Baştan savmacı tavır geliyordu. En iyi eğitilmiş polis gruplarıyla çok yoğun bir psikolojik baskı kuruldu. Odadan ayrılmaya hiç fırsat tanınmadı. Kaçırma veya kalmakta ısrar edilirse çok sıkı bir denetime razı olma dayatılıyordu. Ağır sorumlulukları olan birisi için, ilk çıkan fırsatta ayrılması gerektiği açıktı. Bir zorla atmadıkları kalmıştı. Birçok ülkeye para verip yer ayarlamaya çalışmaları gerçek niyetlerini gösteriyordu. Demokratik hukuk tavrı sergilenmeyecekti.

Niyetim Kürt sorununu demokratik bir platforma çekmekti. Destek olunsaydı, Türkiye'nin de bu tavra gelmesi zor olmayacaktı. Anlaşılan, Avrupa Kürt sorununu ciddi çözümünden yana değildi. Sorunla Türkiye'nin uğraşması daha çok işlerine geliyordu. Yunanistan'ın tavrından da bu anlaşılıyordu. Avrupa'da siyaset, savaşın sonunu getirebilirdi. Bu ise, ABD de dahil, Batı'nın stratejisine uygun düşmüyordu. Almanya'nın tavrı, bir an önce dağıtılmasını istiyordu. Uzun vadeli düşündükleri açıktı. Ortadoğu'da Kürtlere dayalı bir kargaşa daha çok işlerine geliyordu. Dolayısıyla benim beklenmedik çıkışım, taktikleri dışında bir durumdu. Bütün hazırlıkları, ehlileştirilmiş işbirlikçi Kürt şahsiyetlerine dayanıyordu. PKK ve özellikle benim varlığım, on yıllarca yürütmüş oldukları ve çok sermaye aktıktıkları Kürt kozunu ellerinde işlemez kılıyordu. Ya saptırıp kişiliksiz biri konumuna getirecekler, ya da dışlayacaklardı. Bunda ABD'nin eğilimi de hesaba katılıyordu. Zorlasam kalabilirdim. Roma hukukunun doğduğu merkezden atılmam zordu. Fakat siyasi riskleri ağırdı. Bu kadar zorlayan bir devletin daha tehlikeli yönelimleri de her an hesaba katılmalıydı. İlk doğacak fırsatta ayrılmam zorunluluk arz etmişti.

Avrupa'nın üç tarihi başkentinde geçirdiğim toplam dört ay bazı önemli gerçekleri ortaya çıkarmıştı. Demokrasi ve hukuk, Kürt özgürlük iradesine hakkını vermek niyetinde değildi. Avrupa'nın insani bir Kürt politikası yoktu. Sadece Türkiye'ye yönelik taleplerinde bir argüman olarak kullanılıyordu. Aslında son iki yüz yıllık politikalar sürdürülüyordu. Kürtleri Ortadoğu'da İran, Irak ve Türkiye yöneticilerini kendi politikaları doğrultusunda zorlamak için en uygun araç olarak görüyorlardı. Acil bir çözüm için tavır almamalarının altında bu temel neden yatıyordu. Onlara uzun vadeli sorun yaratan bir Kürt olgusu lazımdı. Çözüm ise, kullanacak malzeme bırakmıyordu.

Bu tutum Kuzey Irak'taki Kürt işbirlikçileri için de geçerliydi. Sorunlu bir Türkiye kendilerine muhtaç olacaktı. Dolayısıyla PKK'nin hep bir sorun olarak kalması, politik çıkar için hepsine çok gerekliydi. Benimle çözüme değil, istedikleri gibi davranıp uzun vadeli politikalarına hizmet edecek birilerini düşünüyorlardı. İki yüz yıllık politik perspektiflerine aykırı bulunuyordum. Özgür karakter ve bağımsız karar inisiyatifli kabul edebilecekleri bir durum değildi. Bunu kabul etmeleri, onlarca yıldır besledikleri birçok işbirlikçi Kürtü kaybetmeleri demek olurdu. İtalya Türkiye'den daha çok yatırım ve ticaret imkanı elde etmek istiyordu. Bunun için en radikal tavrı alabiliyordu. Ama benim durumum, pratikte görüldüğü gibi bu hesabı da bozuyordu. Çıkarları kişiliğimi kaldırmaya uygun düşmüyordu. Anlaşılan, Avrupa hukuku ve demokrasisi Kürt sorunu sınırlarında duruyordu. Ancak işgüçlerinden ucuzca yararlanma ve uzun vadeli Ortadoğu politikalarında bir araç olarak kullanılan Kürt yaklaşımı geçerliydi. Bu yönüyle de olsa, politika yine de tam şekillenmeden uzaktı. Ağır basan yön, genel birçok sorunda –başta Balkanlar– olduğu gibi, Kürt sorununda da Avrupa'nın şekillenmiş bir politikasının olmadığıydı. Her devlet ancak polis ve istihbarat çerçevesinde yaklaşıyor, sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla da sızmaya çalışıyordu.

Roma'dayken ve sanıyorum Moskova'dayken, benimle en yoğun ilgilenen bir güç de MOSSAD'dı. "Kürt meselesinin en esaslı sahibi benim" dercesine, istihbarat ve denetim ağıni esasta geliştiren güç olduğu giderek açığa çıkıyordu.

ABD, İsrail ve İngiltere ayrı bir kanat olarak duruyorlardı. Avrupa henüz dağınıktı. Zaten bu tip önemli sorunlarda ortak bir politikadan yoksundu. İngiltere iki yüz yıldır önderlik ediyordu. Olası Kürt politikası İngiltere olmaksızın düşünülemezdi. İsrail'in doğuşuyla denetim MOSSAD eliyle yürütülüyordu. Barzani ve Talabani'yle birlikte birçok Kürt sisteme bağlanmıştı. Yalnız PKK'nin durumu yaratmış oldukları sistemi bozuyor, yaratılmış dengeyi tehdit ediyor-

du. Bu nedenle beni sorumlu tutup, sıkı bir teğhir ve tecrit politikasına hapsedmişlerdi. Türkiye'yle '96 antlaşmaları, operasyonel roller üstlenmelerine de yol açmıştı. Bunu çok iyi hesap edememek bir eksiklikti. Roma'dayken hala ciddiye almamamız, İsrail gücünü hesaplamadaki yetersizlikten kaynaklanıyordu. Daha sonra anlaşılacak ki, Moskova'yı da benimle ilgili olarak avuçları içinde tutan İsrail'di. Benim esas takibimde ve işlemez duruma getirilmemde İsrail'in payı belirleyiciydi. Tabii bunu ABD'nin büyük mali ve diplomatik desteğiyle birlikte yürütüyorlardı. Moskova'da kalmamam için IMF'nin 8 milyar dolarlık kredi kullanılmıştı. Yine Türkiye'den bu amaçla **Mavi Akım Projesi** koparılmıştı. En alçakça olanı şuydu ki, hiçbir şey vermeden, sıkışık durumu bol bol kullanarak, birbirlerinden birçok tavizi koparıyorlardı. Türkiye'de "Apo primi" denilen rantçı sistem, uluslararası alanda da daha büyük çaplı uygulama buluyordu. Tüm Avrupa, Rusya, ABD ve en son Kenyalı bürokratlar da nemalarını alacaklardı. Şahsında bir halkın özgürlük istemlerinin böylesine maddi çıkarlarla pazarlanması çok alçakçaydı.

İtalya'da psikolojik savaş sonuç veriyordu. En ufak bir fırsatta çıkmaya hazırlanıyordum. Moskova temsilcisi Numan Uçar'ın köylü basitliği komplonun derinleşerek sürmesine yardımcı oldu. İtalya temsilcisi Ahmet'in de pasif ve sorumsuz hali, olup biteni tam anlamaktan uzaktı. Hepsisi kendi basit dünyalarında çoktan tükenmişlerdi. İtalya'dan çıkışta hem ben, hem Başbakan D'Alema rahatlamıştı. D'Alema kötü bir demokrasi ve insan hakları sınavını vermişti. İtalyan sermayesi karşısında ürkekti. Hukuk ve demokrasinin gür sesi olsaydı, özgürlük tarihine katkısı unutulmaz olurdu.

Tekrar Moskova'ya vardığımda, büyük ihtimalle oyunun son perdesi bilinerek hazırlanmıştı ve oynanıyordu. İtalya'dan çıkartılmam, her iki tarafın karanlık güçleriyle yetersiz PKK temsilcilerinin safdilce yaklaşımlarıyla gerçekleşmişti. Süreç, çarmlı veya tabutun hazırlanması süreciydi. Moskova'dakiler ilk çivileri sıkı vuruyorlardı. İlk defa suratlarında dostluğa hiç yer veremeyen görüntülerle tanışıyordum. Belli ki, karar üst düzeyden ve kesindi. Bilinen akıbette üzerlerine düşeni yapıyorlardı. Oyun ve zorbalıkla bir kargo uçağına bindirip, sonradan Tacikistan'ın Başkenti Bişkek olduğu anlaşılan köy evi gibi bir yerde bir haftalık bir tutukluluktan sonra, aynı statü içinde Petrograd yoluyla garip dost gibi görünen ve emekli general olduğu söylenen Nagzakis'le Atina temsilcisi Ayfer, özel bir uçakla gelip Atina'ya doğru yola çıktık. Uçağın devlet bağlantısı açıktı. Önce Romanya'ya indirilmek istendi. Nagzakis teslim etmenin burada gerçekleşeceğinin Simitis'le kararlaştırıldığını iddia etmektedir. Doğru olabilir. Kabul etmeyince, zorunlu olarak Atina'ya indik. Aynı cehennem zebanileri,

Stavrakis ve Kalenderis bekliyorlardı. Yalnız bu bir gün sonra olacaktı. İlk gün geldiğim gibi VIP salonundan geçip bir gün Nagzakis'in kaynanası, halktan ve dost olan kadının evinde kalacaktım. Ona şunu demiştim. *"Pangalos ihanet edebilir mi?"* Çok kesin *'hayır, seçim için bundan iyi bir fırsat olamaz'* diyordu.

Dişişleri Bakanı Pangalos açık bir hileye başvurdu. Resmen görüşmek amacıyla çağırıldığı eve en üst düzeyde istihbarat ekibi yollamışlardı. Dostça olmayan tehditkar bir üslupla *"Sana sabah saatörde kadar süre tanıyoruz. Aksi halde bildiğimizi zorla yaparız"* dediler. Bu bir düşmanca yaklaşımdı. Gerçek suratlarını gösteriyorlardı. Önceden anlaşmış oldukları açıktı. Geriye kalan benim halen devam eden dostça güvenimi kullanıp istedikleri yere çekmekti. Kenya çok önceden CIA ile birlikte hazırlanmıştı. Bunu sonra anlatacaktım. Çok güvendiğim Kalenderis, Yunan devletinin şerefi üzerine söz vererek, tehlikeden uzak bir yer olarak eski Yunanlıların etkili olduğu Kenya'da 15 gün içinde Dişişleri Bakanı'nın hazırladığı Güney Afrika pasaportuyla çözüm bulunduğunu söyledi. Dosta güven esas olduğu için kabul etmemek olmazdı. Yanımda ciddi bir uyarıcı yoktu. Tam anlayamadığım tercüman Melsa, uyuşuk hareket ediyordu. Sahteliklerini çözebilirdi. Ayfer'i alıkoymuşlardı. Aslında tecrit edilmişim.

Bu süreçte ihaneti dolaylı yoldan anlatmak isteyen birkaç harekete tanık oldum. Şoför binmem gereken uçağı sert bir vuruş yaptı. Bunun bilinçli bir tavır olduğu kanısındayım. Uçak kalkamadı. Fakat daha sonra hemen İsviçre üzerinden olduğunu tahmin ettiğim yerden, çok özel bir uçak Yunanlı olmayan ekiple gizli bir askeri havaalanında beni bekliyordu. CIA veya İngiltere istihbarat uçağı olma ihtimali yüksekti. Binmeden önce taksit şoförü on defadan fazla gidip geldi, uçağı bir türlü varmak istemiyordu. Bundan da bir sonuç çıkarmadım. Dostluğun kitabında böyle ihanetlere yer olmayacağına o kadar inanmışım ki, birisi o anda bana *"kaçırılıyorsun"* deseydi, terslerdim. Çünkü insanlığın kitabında buna yer yoktu.

Atılan her adım hazırlanan planın parçalarıydı

Daha sonra her şeyin planlı olduğu anlaşılacaktı. **Kenya Büyükelçisi Kostulas** beni rahatlıkla havaalanından aldı. İlk konuşması manidardı. İngilizler ve Almanların biraz şerefi olabileceğini, ama Yunanlıların pek şerefi ve onuru olmadığını hissettirmek istedi. Bu sözlerinden bir anlam çıkarmak imkansızdı. Zorla BM toplantısına bırakmak niyeti vardı. Bundan da bir şey anlayamadım. Daha sonra benimle birlikte yemek yemekten

de vazgeçti. Hiç oturmamaya çalışıyordu. Belli ki son günleri geçiriyordu. Atina'dan gelen direktifle mutlaka elçilikten atılmam isteniyordu. Dört goril gönderilmişti. Direneceğimizi belirtince vazgeçtiler. Dişişleri, Kamu, Adalet ve İstihbarat Bakanlıkları sabaha kadar bakan düzeyinde telefonla Elçilikten çıkarılmam gereğini belirtep orta yere atılmamda kararlı görünüyorlardı. Kostulas, Kenya Dişişleri Bakanı'nın İstihbarat Başkanı oğlunun olduğu bir toplantıya gidip, her şeyin bilindiğini, fotoğraflarının bile çekildiğini, tanınan sürenin 15 Şubat'a kadar olduğunu, çıkmazsak zorla bunu gerçekleştireceklerini karar olarak bana aktardı. 15 Şubat'ta çıkmazsak, öldürme dahil her şey olabilir. Dolayısıyla o gün çıkmak kaçınılmazdı. Kalmak; baskın, direnme ve silahlı çatışma süsü verilerek öldürülmek olacaktı.

Kalenderis'in son büyük ihaneti şuydu: *"Simitis'le konuştum. Mısır üzerinden Hollanda'ya gidebileceğimize dair güvence verdi"* dedi. Olduğu gibi kabullenmekten başka bir seçenek yoktu. Daha önce de Beyaz Rusya'nın Başkenti Minsk üzerinden bir Hollanda seferi düşünülmüştü. Aslında bu da tertipti. Büyük ihtimale Şam çıkışından beri her şey CIA, İngiltere ve Yunan istihbaratının halen içyüzü tam bilinmeyen bir planı gereği yönetilmekteydi. Tarihin en büyük provokasyonlarından birisi olarak hazırlanıldığından kuşku yoktur. Ama gerçek içyüzü konusunda her şeyi bildiğimi söylemem olanağıdır. Bunu ancak kendileri bilebilir. Yapabileceğimiz, ortaya çıkan gelişmeleri doğru yorumlayabilmektir. Kenyalı polisi Elçiliğin içine kadar almışlardı. Gitmememin baskın anlamına geldiğini açıkça hissettiriyorlardı. Yetkili birkaç cümleyle bunu söylüyordu: *"Biz ülkemizde kan dökmek istemiyoruz."* Bu arada ilaç, uyuşturucu kullanma durumları olabiliirdi. Mutfakçılar mutlak anlamda Elçiliğe bağlıydı. Durum bir nevi uyurgezer gibiydi. Dolayısıyla sağlıklı düşünmeden alıkonulmam için gerekli dozajda ilaç kullanmış olmaları bu süreçte yüksek bir ihtimaldi. Çok açık kuşku durumu bile çözmememin bir nedeni de uyuşturucu etkisi olabilir.

Bindiğim uçağın etrafında yeşil gözlü ve sarışın, kumral, uzun boylu ve ellerinde otomatik tüfekli adamların tertibat aldığı fark ettim. Bunların CIA ve MOSSAD elemanları olmaları yüksek bir ihtimaldi. Elçilikte fotoğrafları çekenlerin de MOSSAD'dan olmaları daha yüksek bir ihtimaldir. Uçağın içinde Türk Özel Timi üzerime çullanıp beni yere yatırdı. Üzerimdeki her şeyi alıp bantlarla kısıvrak her tarafımı bağladılar, gözlerime de aynı kalın bantları takip uçağın arkasına bıraktılar. Uçak Cavit Çağlar'ındı. Doğruyol hükümetinin niteliğini yansıtan bir olaydı. Uçak iki defa indi. Biri Mısır, diğeri ya İsrail ya Kıbrıs'tı. Gemiyile adaya getirildiğimde, 16 Şubat

"Siyasetin, hükümet ve parlamentonun çözüm aramamasının sorumluluğunun kendilerine ait olduğu, mevcut durumun her bakımdan riskler taşıdığı bilinen bir husustur. Bu durum olumlu temelde aşılmazsa, daha büyük ve uzun süreli bir şiddet sarmalının ortamı kaplaması tehlikesi göz ardı edilemez. Uzlaşma, 'demokratik ve laik cumhuriyet' kavramının özlü olarak hayat bulmasında aranmaktadır."

sabahıydı. Uçakta gözlerimin ilk çözülmesiyle söylemek istediğim mesaj şuydu: "Bu başarı sizin değildir. Size dostluk yaptıklarınızı söyleyenler, dürüst davranmıyorlar. Bu oyunu her iki tarafa oynamak istiyorlar. Ben hiçbir zaman Türklük düşmanlığını yapmadım. Ana tarafından kan bağı bile vardır. Barış ve kardeşlik tek doğru yoldur. Bundan sonra mücadelemi bu temelde yürüteceğim kesindir." Aslında ilk tavrım, sonuna kadar konuşmamaktı. Fakat hemen anlaşılıyorduk, bu tutum komponun olduğu gibi gizli kalmasına yol açardı. Komployu açıklamak için yaşamak daha doğrudu. Yolda uçaktan indirdiklerinde ve biraz sürüklediklerinde, "Faili meçhule mi götürüyorsunuz?" dediğim zaman, "Bu şans

rak yapılan, "Derin devlet ve Genelkurmay'la anlaşmışım, uzlaştığım veya teslim olduğum" biçiminde bir propagandaydı. Bu propaganda amaçlıydı; hem iç hem de dış taraftarları, bununla gerçek yüzlerini gizlemek istiyorlardı. Bir uzlaşma olsa, durumu ilan etmeyi bir onur bellerdim. Böyle bir durumun olmadığını hep vurguladım. Ateşkes konusu üzerinde ise, '93'ten beri duruyordum. En son Şam'dayken, tek taraflı olarak ilan ettiğim 1 Eylül 1998 ateşkesine bağlı olarak, 1 Eylül 1999'da koşullar elverdikçe ve makul bir süre kalmak üzere sınırların dışına çekilmeyi, ateşkesi daha gerçekçi kılmaya kararlılığı temelinde ikinci bir adım attım. Mevcut durum, zorunlu koşullar nedeniyle sınırlı bir gücün

Güneyli işbirlikçiler on yıldır PKK'nin sırtında otonomi hayali ile yaşıyorlar. Hem YNK hem de KDP, bağlı ve uydu güçleri ile PKK'ye karşı korkunç tavırlar geliştirdiler. Onlar için iki yol vardı: Ya samimi bir özleştiriyile demokratik uzlaşma ve barışa gelmek, ya da hak etmedikleri ve PKK'siz gerçekleşmeyecek otonomiden vazgeçmek. Bunların kırk yıldır yürüttükleri siyaset ve diplomasi Kürt halkına dört bin yıllık yabancı tahakkümden daha fazla zarar vermiştir. Hiç olmazsa bundan sonra dürüst olmayı, barış ve demokrasiye gelmeyi bilsinler. Aksi halde dünya da gelse, içinde buldukları durumdan kurtulamayacaklarını görsünler. Tüm şehitlerin, yoldaşların, halkın ve benim kararlılığımın bu olduğunu unutmasınlar.

Benim İmralı sürecim bu savunmamın ruhuna uygun olarak devam edecektir. Tutumum; yarın olacakmış gibi barış ve demokratik uzlaşma her an hazır olmak kadar, yarın benden başlayacak bir imha savaşına da sonuna kadar karşı olmak ve her zaman inançla, kararlılık ve hazırlıkla buna cevap vermektir. Bunun dışında ne yaşam tanıdım, ne de anlarım. Çok büyük yetersizlikleri olsa da, umut ve bağlılıklarını her zaman bana sunanların, bu gerçeğin ne anlama geldiğini tüm yönleriyle anlamaları ve içinde buldukları koşullara göre gereğini yapmaları, kendileri için de bir yaşam sorunudur. Bağlı olmayı bilmek ve ölçülerine göre hareket etmek son derece önemlidir; yaşamını olası her tür gelişmeye karşı tümüyle örgütlü ve hazırlıklı tutmayı gerektirir.

İnanıyorum ki, bu savunmamla eksik kalan ve soru işareti uyandıran birçok hususa kapsamlı cevabımı vermiş bulunuyorum. Halkımıza ve yoldaşlara, başta Türk halkı olmak üzere tüm komşu halklardan ve dünyadan dostlara, beklentilerine ve en azından çok merak edilen ve halen yaşadığımız ağır koşullar altındaki İmralı sürecine ilişkin yanıtları en kapsamlı bir biçimde vererek borcumu ödemiş olmaktadır. Eleştirilerini aynı sorumluluk altında geliştirmeleri ve eleştirilerimin gereklerini yapmaları da benim kendilerinden beklentim ve hakkımdır.

Halkımız üzerinde Sümerlerden beri geliştirilen kolonileştirme çabalarının ayrılmaz bir parçası olan ve esas olarak dost görünümünde işbirlikçi güçlere ve kişilere dayalı komploların en kapsamlısı olarak hayat bulan 9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu komplo bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir. Bu göreve sahip çıkmak, hem ülkenin güçlü bütünlüğü ve hem de laik ve demokratik cumhuriyetin özlü birliği için tek doğru tutumdur. Bu aynı zamanda tarih boyunca arzulan onurlu barışın, kardeşliğin, özgürlük ve eşitliğin de yoludur.

15 Şubat komplosu halklar için kalıcı barış ve demokrasiye dönüştürülebilir

15 Şubat komplosunu tarihi açıdan yorumladığımızda önemli özellikler ortaya çıkmaktadır:

1- Komplonun genelde Doğu-Batı çatışma çizgisi üzerinde gerçekleştiği görülmektedir. Beni Anadolu'nun, Türkiye'nin zayıflatan noktası olarak değerlendirmektedirler. Batı'nın şımarık çocuğu ve uç noktası olarak Yunan siyaseti beni hep ilkesiz, sadece zarar veren bir pozisyonda görmek istemiştir. Tersine ilişkimin kendilerine zarar vereceğini görür görmez ateşe atmaktan çekinmemiştir. Fakat son komplodaki rolü, esas olarak dostluğu kullanan hain işbirlikçilik biçimindedir. Bizzat planlayan ve uygulayan değil, daha çok taşeronlardır. Bu taşeronluk karşılığında ilerde Kıbrıs ve Ege konusunda taviz beklediği çok açıktır. Sonraki gelişmelerde bu husus fazlasıyla

la açıklığa kavuşmuştur. Bizzat teslim etme emrini verenin Başkan Clinton olduğu özel temsilcisi Blinken tarafından basına açıklanmıştır. Bunu terörizme karşı tavırla izah etmek dar bir yaklaşım olur. Bunun arkasında İsrail'in olduğu kesindir. İsrail sağının savaş yanlısı aşırı uç kesiminin Türkiye'ye verdiği sözle bağlantısı güçlüdür. Dönemin İsrail Başbakanı sağcı blok Likud lideri Benyamin Netanyahu'dur. İsrail Ortadoğu'nun stratejik dengesinde Türkiye'yi yanında tutmak için komponun gerçekleştirilmesinde baş aktör durumundadır; fakat yalnız değildir. Ayrıca İsrail sol demokratlarıyla, Şimon Perez çizgisiyle bağlantısı olacağını tahmin etmiyorum. Unutmamak gerekir ki, İzak Rabin suikastı da sağ uçlarla bağlantılıdır. Clinton, komponun hazırlıkları yoğunlaştığında Monica şantajıyla etkisiz duruma getirilmiştir ve İsrail lobisinin bir dediğini iki etmeyecek durumdadır. Hem karısı Hillary hem de Monica'nın elinde şantajla birçok başkanlık kararını çıkarmak imkan dahiline girmiştir. Burada İsrail ve Yunan stratejisi arasında Türkiye konusunda geçici bir işbirliği durumu doğmaktadır. Clinton bunu koordine etmektedir. Koordinasyonun temelleri Londra'da atılmış olup, beni izole ederek Kürtleri ve PKK'yi kendi kontrollerine almanın hesabı çok güçlüdür. Benim önderlik konumum Kürtler üzerinde geleneksel Batı politikasını sarsmaktadır. Olayın özü de bu gerçekliğe dayanmaktadır. Avrupa bu nedenle tasfiye edilmemi çıkarlarına uygun bulmuştur. Çünkü uzun süredir yürüttüğü Kürt politikası yine benim yüzümden boşa çıkmaktadır. Birleştikleri daha genel bir özellik, Doğu kültürünü benim şahsımda çözmemiş olmalarıdır.

2- Bu husus teslim edilmemin psikolojik ve kültürel gerekçesini teşkil etmiştir. Batı kültürünün beni eritebilecek bir yapıda olamaması, dışlanması gereken bir kişilik olarak görülmede etkili olmuştur. Maddi, ekonomik çıkarlar belirleyici olmakla birlikte, kültürel temel de göz ardı edilemez. Güya ikinci bir Lenin veya Hume'ni çıkarmak istemeyen havaları etkili olmuştur. Kendi kültürlerinin işbirlikçisi veya taklitçisi olmayan, kendini aşağılayıp onları üstün olarak kabul etmeyen birisine hiç de hoşgörülü yaklaşmadıkları netçe ortaya çıkmıştır. Uygar-barbar çizgisi bu olayda korumuşlardır. Kişiliğim konusunda uzun süre gözlem yaptıkları belliydi. Kendi mentalitelerine aykırı olduğumu çoktan kararlaştırmış gibi bir atmosferde buldum kendimi. Bu atmosfer bilinçli yaratılmış bir durumdu.

3- Avrupa kapitalizminin son iki yüz yıllık Kürt politikasına özünde bağlı kalınmıştır. Bu politikanın temelinde, başta Türkler olmak üzere İran ve Arapları kendine bağ-

saklı tutma pozisyonu açıkça görülüyordu. Bu, tıpkı Türkiye'de bazı kesimlerin çıkarlarını sorunun sürüp gitmesine bağlamaları gibi bir tavidir; Kürtler açısından 'ne öl ne kal' politikasıdır. Ölmeyecek kadar sahip çıkma, yaşamayacak kadar uçurumda tutma gibi vahşi bir yaklaşımdır. Biraz destek verselerdi, doğru temelde son derece olumlu koşullar doğabilirdi. Örneğin bugünkü Kosova ve Makedonya'da gösterdikleri yaklaşımı Kürtler için de ısrarla sergileseler, sorunlar çoktan hal yoluna girerdi. Benzer bir durum İsrail ile Araplar ve Rusya ile Çeçenler için de geçerlidir. Çıkarları sorunların uzun vadeli sürmesinde yatmaktadır. Ama Avrupa'nın içini, yakınıni ilgilendirdiğinde, hızlı ve yoğun davranabilmekte ve çözüm geliştirebilmektedirler. Benim durumum konjonktürel olarak bu tür çözümlü çıkarlarına uygun kılma-ğından dışlanmayı olağan kılmaktadır.

4- Teslim edilmemde Kürt özgürlük hareketi ve Önderliği'nin tasfiyesi belirgin bir amaçtır. Kürt işbirlikçilerle yıllarca yürütülen ilişkiler bu tasfiyeyle tekrar işlevsel kılınmak istenmiştir. Güya liberal-demokratik Kürt önderliği yaratılacak, her devletin kendisi için hazırladığı Kürt öğeler doğacak boşluktan çeşitli örgütler yaratacaklardı. Bu konuda Almanya başı çekmektedir. Alman yanlısı Türk, Kürt, Arap ve İranlı gruplar yaratmak, eski bir Ortadoğu politikasıdır ve bu politika Enver Paşa'dan beri işlevsel olmuştur. Iraklı Kürtler bu politikanın kurdu olmuştun, son dönemlerde Türkiye'de de ileri adımlar atılmak istenmiştir. Dış güçlerin himayesi altında palazlanmak bir geçim tarzına dönmüştür.

Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmemesi, bir kez daha tasfiye ve parçalamaya çabalarına ağırlık vermeye yol açacak ya da dağılıp gideceklerdir. Ayrıca sınırlı da olsa gelişen barış koşullarını istismar etmeye çalışacaklar; özgürlük hareketinin özgür sivil toplumu yaratamaması istismar çabalarını arttıracaktır. Dolayısıyla gerek eski tarikat tarzı gerici örgütlenmelere, gerekse işbirlikçi sahte sivil toplum kuruluşlarına dikkat etmek, halkı aldatmalarına fırsat vermemek büyük önem taşır.

5- İmralı sürecini Anadolu ve Mezopotamya'nın kardeş kültürlerindeki barışın dirilmesine vermek savaşta daha zor, sonuçları ise daha devrimci ve üretkendir. Kültürel varlıkların özgür kullanımına dayalı bir barış, **Anadolu ve Mezopotamya Rönesansı** ile Türkiye Cumhuriyeti'nin devrimci özüne de en doğru yanıt olacaktır. Her savaşın bir barışı olduğu ilkesini gözeterek, halkların çıkarına en uygun barış çabaları son derece gerekli ve önemlidir. Savaşlarının barışını getiremeyenler başka güçlerce hem de kendileri aleyhine kullanılmaktan kurtulamazlar.

Barışı araştırmak ve sınırlı da olsa geliştirmek, kayıp veya boş işlerle vakit kay-

"Barışı sınırlı da olsa geliştirmek, kayıp veya boş işlerle vakit kaybetmek anlamına gelmez. Barış konusunda yanlış bir hesap en önemli askeri kazanımları bile anlamsızlaştırır. Halkına ve askerine karşı sorumlu önderler barışı en az askeri sorunlar kadar incelemeyi ve gerçekçi çözümler bulmayı amaç edinen kişiliklerdir. Bunu beceremeyen önder ve komutanlar kaybetmekten kurtulamazlar."

"İmralı sürecim bu savunmamın ruhuna uygun olarak devam edecektir. Tutumum; yarın olacakmış gibi barış ve demokratik uzlaşma her an hazır olmak kadar, yarın benden başlayacak bir imha savaşına da sonuna kadar karşı olmak ve her zaman inançla, kararlılık ve hazırlıkla buna cevap vermektir. Bunun dışında ne yaşam tanıdım, ne de anlarım."

sana vermeyeceğiz. Ağzını kapat, yoksa biz kapatırız" dediklerini hatırlıyorum.

Beni adada ilk karşılayan, yarbay rütbesinde ve Genelkurmay Başkanlığı'nı temsil ettiğini belirten bir subaydı. Dedikleri öze şöyleydi: "Bu işte çok oyun var. Biz kardeşlikle halletmek istiyoruz. Bu tertiple fırsat vermeyeceğiz." Bu, pek beklemediğim bir tavidir. Güvenirliğini hiçbir zaman ölçecek durumda değildim. Taktik yanılmayla birlikte, bir politikayı da dile getirmiş olabirdi. Bekleyip görmekten başka bir seçenek yoktu. On gün koşulları çok ağır bir hücrede kaldım. Emniyet, MİT, Jandarma ve Genelkurmay istihbaratı dörtlü çapraz halinde bir soruşturma yürüttüler. Kaba bir baskı ve küfür yoktu. Fakat manevi, psikolojik ortam benim için çok ağırdı. Dayanabilmek mucizeydi. On gün boyunca doğru bildiğim ve bulduğum biçimde konuştum. Tavır koydum. Bir kısmı yayımlandı. Bir kısmı yayılanmadı. Farklı bir devlet yüzüyle karşılaştığım kesindi. Olgun yaklaşıyorlardı. Oynanan oyunların ne kadar içinde veya karşısında olduklarını kestirmem zordu. Esas aldığım tutum, baştan sona halkların onurlu barış ve kardeşçesine yaşama birlikteliğine fırsat veren bir çizgiyi inançla, kararlılıkla ve bilinçle savunmaktı. Bu durum ideolojik ve politik çizgime ters düşmüyordu. Ayrıllıkçılığa ve meşru savunmayı aşan şiddete tavir almam ideolojik hattım gereği olduğundan rahatlıkla tavrımı sürdürdüm.

İmralı yargılamasının meşru, evrensel ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin gereği olan bir temeli yoktu. İşin temelinde ağır bir komplo ve kaçırılma vardı. Mahkemenin bu koşullar altında olmaması gerekirdi. Ayrıca AİHS'ne aykırı birçok yönü olduğu AİHM'e de bildirilmiştir. Sembolik olan, genelde hazırlanan senaristleri ve yönetmenleri dışında olan bir tiyatronun kamuoyuna yönelik kısmının oynanması söz konusuydu. Savunmamı bir "demokratik uzlaşıcı ve barış mesajı" olarak vermem bana göre en doğru tutumdur. Kapsamlı bir savunma için ne süre, ne materyal, ne de hazırlık açısından psikolojik olarak uygun bir durum vardı.

İmralı sürecine ilişkin birçok açıklamaların oldu. Umarım özü olduğu gibi kitaplar halinde yayınlanırlar. Buradaki hususları tekrarlamam fazla anlamlı olmaz. Kaldı ki, bu savunmam tüm avukatlarla diyaloglarının ideolojik, siyasi ve moral temelini vermektedir ve tamamlayıcı nitelikte görülmemelidir. Bazı çevreler içte ve dışta olmak üzere tavrımı tahrip etmek istediler. En sakıncalı durum buydu. Sağlık ve ölümünden bile daha önemli olan bu hususları sürekli açıklığa kavuşturmak istedim. Yaygın ola-

çeride, büyük bir kısmının dışarıda meşru bir savunma temelinde üstlendiği, "demokratik uzlaşma ve barış için diyalog" beklentili bir pozisyon biçimindedir.

Siyasetin, hükümet ve parlamentonun çözüm aramamasının sorumluluğunun kendilerine ait olduğu, mevcut durumun her bakımdan riskler taşıdığı bilinen bir husustur. Bu durum olumlu temelde aşılmasa, daha büyük ve uzun süreli bir şiddet sarmalının ortamı kaplaması tehlikesi göz ardı edilemez. Uzlaşma, "**demokratik ve laik cumhuriyet**" kavramının özü olarak hayat bulmasında aranmaktadır. Türklerin tarih boyunca Anadolu'da oluşturdukları tüm siyasi oluşum ve devletlerde Kürtlerin payının olduğu, bunun en son örneğini Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve ondan önce verilen ulusal kuruluş savaşlarıyla kanıtlandığı iyi bilinmektedir. İsyancılar nedeniyle inkar edilen ve günümüze kadar değişik biçimlerde süren bu politikadan vazgeçilmesi halinde, çözüm olanağının ortaya çıkacağına inanılmakta ve beklenmektedir. Kürtlerin özgür yurttaşlar ve halk olarak, evrensel hukuk ölçüleri de göz önüne getirilerek cumhuriyetle bütünleşmesi stratejik bir yaklaşım olarak görülmektedir.

PKK'nin yeni dönem program, strateji ve taktiklerine yansıyan bu tutum, savunmamın ilgili bölümlerinde genişçe açıldığı için tekrarlamayacağım. Politika ve tavir belirlemesi gereken, devletin üst düzeyidir. Bu gerçeklik sadece Türkiye Kürtleri için değil, tüm parçalardaki Kürtler için stratejik bir yaklaşım olarak öngörülmektedir.

Gerçek bu kadar açık olduğu halde, PKK'ye yönelik tavırların önemli bir kısmı, sarsılan ve açığa çıkan çevrelerin çok çirkin ve hain yüzlerini gizlemek için "Apo Kürt meselesini İmralı'ya gömüyor" iftiralarıdır. Bunları çok iyi takip edip hesap sorma büyük önem taşımaktadır.

Özellikle son on yıldır amansız bir ihanet dayatmasıyla, hem Güney Kürdistanlı işbirlikçiler tarafından, hem de Avrupa'ya sığınmış, her bakımdan Avrupa'ya bağlanmış, moral değer tanımayan ve tüm yaşamlarını anti-Apoculuğa bağlamış kesimlerde yürütülen bu iftira ve karalama kampanyası kendilerini kurtarmayacaktır. PKK savaş ve barışçı tutumuyla ortadadır. Gücü, şehitleri ve halkı da ortadadır. Bunlar nerededir? Savaş istiyorlar. Kim engelliyor? PKK'yi kıskırtmakla kime, hangi güce hizmet ediyorlar? Dürüstlerse meydan açıktır. Kürt meselesini dağda, ovada, şehirde, köyde, içte ve dışta temsil etsinler. Sonuna kadar direnerek bir örnek gösterebilirler ki, sahtekar ve iftiracı olduklarını kanıtlamış olsunlar.

betmek anlamına asla gelmez. Savaşlarının gerçekçi barış yollarını geliştiremeyenler, askeri olarak kazansalar bile sonunda boşa çıkarılmaktan kurtulamazlar. Barış konusunda yanlış bir hesap en önemli askeri kazanımları bile anlamsızlaştırır. Halkına ve askerine karşı sorumlu önderler barış sorunlarını en az askeri sorunlar kadar incelemeyi ve gerçekçi çözümler bulmayı amaç edinen kişiliklerdir. Bunu beceremeyen önder ve komutanlar kaybetmekten kurtulamazlar.

İmralı sürecindeki barış çabalarına yönelik tutumların kimlerden kaynaklandığı-

na bakıldığında, sürekli yozluk, marjinalite, hizipçilik ve düşmanlığı bir sanat haline getirenlerin bunda rol oynadığı görülecektir. Çünkü anlamlı ve ciddi olan bir barış; sahte, topluma hizmet etmeyen ve bireyi yüceltmeyen kaosu ortadan kaldırır, yasadışı durumları önler, düzenin meşru geçim ve yaşam tarzını egemen kılar. Yeteneği ve yaşam tarzı buna göre denk olmayanlar ve zamanında dönüşmeyenler, barışı ne anlar ne de isterler. Bunlar savaşın acılarını ve zorluklarını da bilmezler. Buna rağmen sürecin ciddiyeti görülmelidir. Tam başarıya gitse de gitmese de, bu süreç önemlidir. Bunun ardından gelişecek bir savaş bile eskisinden farklı olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin yaşadığı en uzun süreli krizi, geçmiş savaşın sonucudur. Bu doğru itiraf edilmeden ve adil bir barışa dönüştürülmeden kriz ortadan kalkmaz. Çünkü nedeni doğru teşhis edilmek istenmiyor. O halde tedavi de doğru olmayacaktır. Türkiye 2000'li yıllarda bu çelişkiyi yaşamaktadır. Kriz ya yeni, ya daha kanlı bir savaşla, ya da adil ve onurlu bir barışla ortadan kaldırılabılır. Aksi halde günlük olarak yaşanan toplumsal kabustan kurtulamaz.

Savaşla deneyim kazanan bilinç ve irade şimdi barış sürecinden geçmektedir

6- İmralı süreci Kürt halkı için ve kurumsal olarak benim açımdan üçüncü doğuş dönemidir. Birinci dönem, tarımcı köy toplumunun 20. yüzyıla çelişen koşullarındaki anadan doğuş ve resmi model topluma kadar geçen süreyi kapsar. Bu dönem arada 15 bin yıllık tarih bulunan bir kopuş sürecinin büyük anlam ve yetersizlikleri içinde geçti. 15 bin yıl öncesi, sonrası yaşam ağı çözümlenmemektedir. Bu çözümsüzlük, aile içi ve köy sosyal savaşımına yol açtı. Bir köy yarıncısıydım. Bu isyan resmi topluma geçince kadar devam etti. Daha sonra bu süreç ilkokulla başlayan ve çeşitli aşamalardan geçerek oligarşik cumhuriyete karşı başkaldırıya kadar devam eden ikinci yaratılış süreci eklendi. **Don Kişof**'un yel değirmenine saldırısına benzeyen bu dönem, sorunların açığa çıkmasına ve daha da ağırlaşmasına yol açtı. Neolitik ve feodal toplumun çelişkilerine kapitalist özellikler de katıldı. Devrimci tarz olmadı için, bir kargaşa ortamı egemen oldu. Başvurulan isyan kendi içindeki gericiyle bile çözümlenemedi. Yirmi yıl kadar süren bu isyan aşaması, bölge ve dünya çapında etkilemelere yol açtıktan sonra, önüne çıkan çıkmazların sonucu olarak İmralı sürecine dönüştü.

İmralı koşulları yalnız kişi olarak değil, cumhuriyet ve halk olarak üçüncü bir doğuş anlamına gelmektedir. İkinci doğuş şiddet ve savaşla doğmayı, temizlenmeyi ifade ediyordu. Doğada ve toplumda her olguda geçerli zıtlıkların varlığı ve birliği yasası gereğince şiddet temelinde yeterince uzun süren oligarşik cumhuriyete karşıtlık dönemi, yerini demokratikleşmeyle gerçekleşecek olan laik ve demokratik cumhuriyete bırakacaktır. Çelişkisiz gelişme sağlanamayacağı gibi, çözümsüz kalan anlamsız çelişkilerle sürekli boğuşmakla gelişmenin sağlanması şurada kalsın, ancak tahribat, yıkım ve krizler gelişebilir. Türkiye çelişkilerini yeterince anlamakta ve zamanında çözmekte geciktiği için doğal olarak kriz sürecine girmiştir ve bir türlü çıkmamaktadır.

Süreç tüm güçler açısından yeniden bir doğuş ve şekillenmeyi zorlamaktadır. Devletten ekonomiye, siyasetten hukuka, ahlaktan sanata kadar her alan sarsılmakta, bunalmakta ve krizle birlikte çözümü aramaktadır. Benim İmralı sürecim bu gerçeği tetikleme anlamına da gelmektedir. Nasıl ki daha önceki süreç **'ben ve savaş'** olgusu olarak anlam bulmuşsa, bu yeni süreç de **'ben ve barış'** olgusu anlamına gelmektedir. Kurumsal olarak varlığının temel bir parçası, Kürt

özgürlük bilinci ve iradesidir. Savaşla deneyimden geçen bu bilinç ve irade şimdi barış sürecinden geçmektedir. Savaş süreci antifeodal ve antioligarşik cumhuriyet olarak kendini formüle ederken, barış süreci **'demokratik ve laik cumhuriyet'** olarak özde ve biçimde kendini yenilemek biçiminde ifade etmektedir. Ayrıllık ve şiddet istenmiyor ve sistemden tümüyle dışlanmak isteniyorsa, Kürtlerin emekleriyle tarih boyunca Türklerle yaşadıkları devletleşme ve uluslaşma sürecinden zorla, inkar edilerek dışlanmaması gerekmektedir. Barış, siyasetin ve hukukun Kürtlerin kültürel varlıklarını dile-dikleri gibi özgürce yaşayarak cumhuriyetle bütünleşmelerine yer vermesini şart kılmaktadır. Özgür Kürt iradesinin inkarına dayalı cumhuriyet oligarşiktir ve bunun şiddeti ve ayrıllığı doğurması kaçınılmazdır. Özgür birliğe, yani demokratik uzlaşmaya açık olması, barış ve birlik içinde yaşamak demektir. Bunun uygulanmaması, oligarşik cumhuriyetle demokratik cumhuriyet arasındaki mücadelenin henüz sonuçlanmamasından ötürüdür. Bu açıdan sembolik olarak İmralı süreci tarihi bir evreyi işaret etmektedir. Bu süreç ya barışı doğuracaktır; ya da eğer bunda başarılı olunmaz ve oligarşik cumhuriyetin inkar ve imha politikaları devam ederse, o zaman bunu daha yoğun ve kapsamlı bir şiddetle birlikte ayrımların derinleştiği bir süreç izleyecektir.

Türkiye'nin tarihinde ilk defa en derinliğine yaşadığı krizin altında bu temel gerçeklik yatmaktadır. Çözümleyici saha olan siyaset olgusunun meclis ve hükümet olarak konuyu gerçekçi ve zamanında ele alıp üstüne düşeni yapmaması, sorunların üstünü örtüp çürümeye ve çözümsüzlüğe terk etmesi, basında da yoğun işlendiği gibi krizin kaynağının siyaset olduğunu göstermektedir. Siyaset idam kararını üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallayarak sonuç alacağıni sanmakta ve en büyük yanlış burada yapılmaktadır. Bu yaklaşım Türkiye'yi dıştan ve içten dayatılan ve özünde rantçılık ve yolsuzluk çetesiyle dayanan bir sisteme, dolayısıyla krize mahkum etmekte; her yıl, hatta her ay milyarlarca dolar maddi kayıp verdimekte, manevi olarak da derin acılara ve sıkıntılara boğmaktadır. Madem on beş yıllık savaş, toplam bilanço olarak 40 bin kişinin ölümü ve yüzlerce milyara varan maddi kayıp söz konusudur; o halde yapılması gereken bu olguyu bütün tarihsel, toplumsal ve uluslararası koşullar içinde ele alarak doğru bir tanımlamaya ve çözüme gitmektir. Bu yapılmadıkça, krizin çok boyutlu olarak daha da tırmanması kaçınılmazdır.

Kişi ve Önderliksel kurum olarak İmralı sürecim, bu çerçeve altında sorunu değerlendirmeyi gerektirmektedir. Faydacı ve ucuz kullanmacı zihniyetlerle bu gerçekleşmeyince, ister resmi devlet çevresinden, ister işbirlikçi Kürt çevrelerinden gelsin, geliştirilen inkar, iftira ve imhacı yaklaşımlar ucu yine çıkmaza dayalı bir savaş dönemini dayatmaktadır. Bu onayla düşmemek için çok duyarlı ve onaylı davranmakla birlikte, İmralı'da maddi ve manevi imhaya dayalı bir gelişmenin tüm Türk ve Kürt özgür irade güçlerinin imhaları anlamına geleceğini bilerek, özgürlük savaşımının halklarımızın lehine sonuçlanması için, meşru savunma savaşının tüm stratejik ve taktik hazırlıklarının yarın savaş başlayacakmış gibi sağlam yürütülmesi, bu sürecin başarısının en temel koşullarından birisidir. İmralı'nın devlet, toplum, halkımız, PKK ve benim açımdan tarihi anlamı budur.

7- 15 Şubat komposunun Avrupa, ABD ve AİHS açısından da doğru tanımlanması gereken bir anlamı vardır. Kürt özgürlük iradesine karşı girişilen ve kesinlikle hukuk dışı ve AİHS'ne aykırı olan gözaltı ve tutuklanma durumum, Türkiye Cumhuriyeti'nden ziyade, ABD ve AB kurumlarını hem hukuki hem siyasi olarak sorumlu kılmaktadır. Çünkü savunmamda kapsamlı olarak açıkladığım gibi, söz konusu güçler ve kurumlar sömürgeci bir siyasi anlayışla

AİHS'i çiğneyen, hukuka aykırı bir tutum sonucu bu durumu yaratmışlardır. Dolayısıyla AİHM'e giderken, sadece Türkiye Cumhuriyeti'nin AİHS'e aykırı durumunu değil, esas olarak AB ve ABD'nin şahsında Kürt özgürlük iradesine karşı işledikleri hukuk ve ahlak dışı sorumluluklarını yargılamada göz önünde bulundurmamak birincil öncelik taşımaktadır.

Avrupa'nın üç önemli başkentinde geleceğim veya içine konulacağım çarım (Kürtçe kelime: dört çiviyle çakılmak) veya tabutluğuma çivi çakılmıştır. Sonra ince bir kapitalist oyunla Afrika yamyamlarının elinden Türk uçağına atıldım.

Çarımın ilk gerildiğim yer, başkent Atina'dır. Atina, ister şaşkınlığından ister kör intikamcılığından esinlenen gerici bir kültür ve korkak bir ruhla, Anadolu üzerindeki üç bin yıllık egemenliğini kaybetmesinin acısını çıkarmak istemiş; benden Anadolu Türklüğüne karşı ucuz ve ilkesiz bir zafer beklemiştir. Bunun pek mümkün olmayacağına anlayınca, sanki benim sahibim kendileriyim gibi, Kıbrıs ve Ege'de bazı tavizler karşılığında bir hediye paketi veya bir kurbanlık koyun gibi Türk hükümetine sunma ihanetinin tarihte eşi görülmemiş alçaklığını ve dostluk kitabında hiç yeri olmayan şerefsizliğini göstermiş; AB üyesi olarak, AİHS'ne karşı hukuk suçunu işlemiştir. Hiçbir karşı bahane ileri sürülmeden, bu olaydaki büyük ahlaksızlığı ve hukuk karşısındaki suçu nettir. Gerekirse bu, çok sayıda tanık ve açıklamayla kanıtlanabilir.

Yunanlı yazar **Kazancakis, "İsa'nın Yeniden Çarımın Gerilmesi"** romanını çoktan yazmıştır. Ama benim konumum bireysel değildir. Önderliği'ne ölümüne bağlı milyonlarca özgür iradeli Kürde de çarımın gerilme eylemi uygulanmıştır. Yunanlılar kendilerini tanrı Zeus'tan beri çok kurnaz sayabilirler. Zeus'un alnından yarıttığı kızı tanrıça Athena, hileyle Troyalı Hektor'u, kardeşi Deiphobos'un kılığına girerek savaşın ateşine atıp tasfiye edebilir. Böylece Anadolu'nun kapısını açabilir. Bu gerçeklik mitolojide geçer. Ama ben 2000'e bir kala, 20. yüzyılda yaşarken bu tuzağa düşürüldüm. Kendileri beni öldürseydi, bir komployla da olsa kaza süsü vererek bunu gerçekleştirseydi gam yemezdim. Kültürleri gereği olup biterdi. Ama hiçbir insanlık kitabında ve hiçbir ahlaki ilke içinde yeri olmayan paketleme usulü bir hediye halinde, 30 bine yakın şehidin acıları ve analarının gözyaşları arasında, hiç de hazır olmadığım ve hala benden bir şeyler umut ettikleri en kritik bir anda, Türk özel savaş timlerine teslim etmeye nasıl cesaret edebilir? Arkalarında ABD Başkanı Clinton varmış, o emretmiş. (Özel Danışmanı Blinken bunu resmen basına açıkladı.) Yunan hükümeti de dostlukla oynayarak bunu uygulamış.

Clinton o dönemde Senato'nun Monica skandalını yargılamakla kısılcı altındadır. Karısı Hillary ve sevgilisi Monica, ikisi de çok önceden hazırlanıp Beyaz Saray'ın içine sokulmuş iki Yahudi kökenli kadine ajandır. Yahudiler bu sanati kendilerine Allah'ın verdiği gibi, İncil'de İbraniyle bahsinden geçtiği gibi, ilk kadın ajan olarak fahişe Rahav'dan övgüyle bahsedilirken, Clinton Kızılderilileri avlayan beyaz adamın kovboy kültürü haddini bilmez son temsilcisidir. Sırf yaşadığı Monica skandalından ucuz kurtulmak için, MOSSAD'ın şart kıldığı beni teslim etme iradesinin uygulanması, Yunan hükümetinin görevi olamazdı. Büyük ABD Başkanı'nın desteği için her şey yapıldı. Yoksa başka türlü bu komplonun ahlaksızlığı ve hukuk dışılığı göze alınmazdı.

İsrail, Türkiye üzerinden stratejik bir denge kurmak için beni kurban etme hakkına sahip olamazdı. Ortak atamı Hz. İbrahim bile insan kurban etmeyi ilk dinden kaldıran peygamberdir. Onun anısına, dine saygı gereği, MOSSAD'ın bu kurbanlık eylemine girmemesi gerekirdi. Üstünlük için bir ahlaki sınır olmalıdır. Hiç olmazsa Yunan hükümeti bu kirli oyuna alet olmamalıydı. Türkiye üzerinde böylelikle ince oyunlarla aralarında anlaşıp hiç

"Süreç tüm güçler açısından yeniden bir doğuşu ve şekillenmeyi zorlamaktadır. Devletten ekonomiye, siyasetten hukuka, ahlaktan sanata kadar her alan sarsılmakta, bunalmakta ve krizle birlikte çözümünü aramaktadır. İmralı sürecim bu gerçeği açığa çıkarmıştır. Nasıl ki daha önceki süreç 'ben ve savaş' olgusu olarak anlam bulmuşsa, bu yeni süreç de 'ben ve barış' olgusu anlamına gelmektedir."

de akıllı olabileceğine inanmadıkları benim gibi bir Kürdü, canlı bir atom bombası gibi kullanmamalıydılar. Bir gün Kürdün de alınını başına geleceği ve intikamını örgütleyebileceği hesaplanmalıydı. Binde bir de olsa bu ihtimal hesapta tutulmalıydı. Ortodoks Hıristiyanlığı'nın merkezinde her bakımdan İsa Mesih'in ruhunu yeniden çarımın veren bu suç böylelikle ucuz işlenmemeliydi. Yahuda İskariyotluğun çağdaş türevi olunmamalıydı. Daha da kötüsü, sahtekarca açıklamalarla bu vahim ahlaksızlıkla suçluluk örtbas edilmemeliydi. Fazla uzatmayacağım. Atina'da hazırlanan çarımın veya tabutuma ilk çivinin çakılmasının tarihi ve insan anlamı bu çerçevededir. Eğer dürüst davranmak esas olacaksa, bunun hem siyasi hem de hukuki yönlerinin kesinlikli göz önüne alınması gerekir.

İkinci çivi Moskova'da çakılmıştır. Buna hiç şaşırmadım ve kızmadım. Şikayet etmeyey de pek anlamlı bulmuyorum. En soylu değerlerine bile en aşağılık biçimlerde vurdumduymaz kalan Rusların ve hükümetinin herhangi bir insani ve ahlaki kaygı taşıdığına ihtimal vermedim. Ruslar para için feda etmeyecekleri bir değer olmadığını bu dönemde fazlasıyla kanıtlamışlardır. AK üyesi olarak Rusya, AİHS'e bağlıdır. Dolayısıyla parlamento durumunda olan Duma'nın bire karşı 298 oyla kabul ettiği siyasi iltica istemimi göz ardı edip, beni zorla Rusya'dan atması hukuk dışıdır. Bu da AB ve AİHM'i ilgilendirir.

Avrupa'nın mukaddes başkenti Roma'da çakılan üçüncü çivi Papa'nın gözü önünde olmuştur. Her ne kadar başta büyük insan Aziz Paul da Roma'da ilk öldürülen Hıristiyan olmuşsa da, benim için ölümden beter bir süreç dayatılmamalıydı. Avrupa ve Roma çağdaş uygarlığı temsil ettiği iddiasındadır. Roma, 2000'e bir yıl kala Saint Paul'a yapılan bir uygulamayı ikinci kez denememeliydi. Aynen onun gibi ben de Şam'dan geliyordum. Uygarlık üzerine bazı gerçekleri dilimin döndüğü kadarıyla anlatacaktım. Neden bu kadar kabul etmez duruma geldiler? 66 gün demirden bir kafes içinde tutar gibi, her tarafa çelik gibi polisler yerleştirilerek davrandılar. Ben henüz adını bile kabul ettirememiş, hiçbir insani hak tanımayan, tarihin en eski bir halkının varlığını ve özgürlük istemlerini dillendirecektim. Bunun Avrupa siyasi ve hukuki değerlerine göre bir hak ve demokratik talebi olduğu açıktır. Bu hakka hiç saygı gösterilmedi. Kaçırılmam için her şey yapıldı. Çarımın gerilmenin bütün psikolojik işlevleri yerine getirildi ve postalandı. AİHM gerçekliğin bu yönü üzerinde durup, AB'ye biçim ve ruh vermiş olan başkent Roma'da neden böyle bir durum gelişti diye hesap sormalı ve gereğini göz önüne getirmelidir.

Kenya'nın başkentine kaçırılmam tamamıyla Avrupa ve ABD'nin ortak iradesiyle gerçekleşmiştir. En aşağılık rolü de şımarık çocukları Yunan hükümetine oynatmışlardır. Bunun hikayesi uzundur. Kısmen bahsettim. Bu kaçırılma ve Kenya elçiliklerinde teslim etme gerçeğini gerekirse sözlü olarak da AİHM'e uzun uzun ve kanıtlanabilir olarak anlatırım. İpe çekme, paketi, tabutluğumu veya çarımın taşıma görevinin çok iyi terbiye ettikleri Afrika'nın Kenyalı yamyamlarının elleriyle gerçekleştirilmesi komplonun en kirli işlerinden birisidir. Güya Avrupa tertemiz oldu, suç Kenya işledi. Açık ki, Avrupa halkları kırıltmada epey tecrübe kazanmıştır. Bura-

da da basit bir siyasi cellat rolü oynamıştır. Kamuoyundan ve yasalardan çekindikleri için, biraz da bu taktiği devreye sokmuşlardır. Yani Avrupa'da asla kirli iş olmaz; olsa olsa yamyamlar arasında olur!

Kenya'da ABD'nin rolü açıktır. Zaten ABD Başkanı kendi rolüne, yani teslim etme emrine sahip çıkmıştır. Bence Yunan istihbaratıyla CIA'nın bu dolabı Türk aşkına çevirmedikleri kesindir. Ölümünün Türklerin elinde gerçekleşmesini stratejik bir amaç olarak benimsemişlerinden kuşku duymuyorum. İngilizlerin yaklaşımının da bu olduğuna inanıyorum. Bana göre kısmen benim kaba bir direnişiği gibi Türk düşmanlığı yapmam, kısmen de Türk Genelkurmaylığı'nın ihtiyatlı yaklaşımı, bu oyundan bekledikleri bombanın hem de benim şahsında on binlerin canına mal olabilecek biçimde patlamasını önlemiştir. 21. yüzyılın bir Kürt-Türk çatışma yüzyılı haline gelmesi önlenmiştir. Fakat her iki tarafta da, hem Türklere hem de Kürtlere dostluk maskesi altında oynanan bu oyunun tarihte eşine hiç rastlanmayan, Bizans oyunlarından da beter en alçakça ve şerefsizce bir kompo olduğu açıktır. Hem Türklerin hem de Kürtlerin komplonun bu yönünü mutlaka görmeleri gerektiği inancındayım.

İsrail, benim dünya çapında tecrit ve teslim edilmemde belirleyici rol oynamıştır. Benim Ortadoğu'ya çıkışı ve Kürt hareketinde yeni bir çizgi geliştirmem stratejik açıdan kendine rakip ve tehlikeli bulmuştur. Geleneksel olarak Kürt hareketi denilince Irak Kürt işbirlikçi güçlerini esas almakta, çok yönlü ilişkilerle onlar vasıtasıyla tüm Kürtleri stratejik bir ağı içine almaya çalışmaktadır. Bu ağı parçalamam ve oldukça bağımsız hareket etmem, ayrıca işbirlikçilerin hareket sahalarını sürekli daraltmam ve Arap sahasında çok kalmam, hakkımda dünya çapında strateji geliştirilmelerine yol açtı. İsrail için sanırım Arafat'tan çok daha fazla istenmez bir durum arz ediyorum. Türkiye'yle benim hakkımda stratejik ittifaka girmelerinde bu etkenler temel rol oynar. Bu stratejinin İsrail sağına ait olduğundan kuşku olmamakla birlikte, solu temsil eden **Simon Perez** çizgisince ne kadar benimsenip benimsenmediği açığa çıkmış değildir.

İsrail 9 Ekim 1998'den önce bana el atmıştır. 6 Mayıs 1996 bombalamasının haberi ve desteği vardır. Yunanistan'ın ne kadar taşeron olarak kullanıldığı incelenmeye değer bir konudur. Başbakan Primakov'un beni Moskova'dan sürmesi kesinlikle İsrail ve Yahudi lobisiyle bağlantılıdır. Bizzat son seferinde **Ariel Sharon**'un geldiğini hatırlıyorum. İtalya'yı ABD üzerinden sıkıştıran da İsrail'dir. Londra'da, Avrupa'da istenmeyen adam olarak tavrı çizilmesinin arkasındaki gücün de MOSSAD olduğu güçlü bir olasılıktır. ABD'yi aleyhimde teslim etme emrini vermeye zorlayan da Yahudi gerçeğidir. Ben İsrail'in bu tavrını hep Çıkış'ta Musa'nın başına getirdikleri ve belki de öldürdükleri tavra benzetirim. Demokratik bir Ortadoğu'da Yahudi halkının da yerinin olmasını hep isterim. Yine Yahudi bilim, sanat ve felsefe gücüne hayranlık ve saygı duyduğum. Bana karşı yaptıklarıyla kendilerine çok zarar verdiklerini her geçen gün daha iyi anlayacaklar. Kürtler bu yönlü gerçeği gördükçe daha çok uyanacaklar, güçlerine kavuşacaklar ve adaleti gerçekleştirebileceklerini kanıtlayacaklardır.

APOCU ÖZGÜRLÜK MİLİTANI HALİNE GELMEK

cinsler arası ilişkide doğru özgürlükçü çözümü yakalayabilmekle mümkündür

Yoldaşlar arası ilişkiler, insanlar arası ilişkileri içeriyor. Daha özel olarak da bu konuda doğru anlayış, Önderlik anlayışlarının özümsemesi, buna ulaşma, ona ters olan, onunla çelişen, dolayısıyla da bizi güncel pratik süreç içerisinde çizgiyle karşı karşıya getiren, çizgiden uzaklaştıran, koparan anlayış ve tutumların değerlendirilmesini içeriyor. Bu konuda önemli sorunlarımız var. Daha iyi tartışmak, iyi özümsemek, kendini özgürlük ilkesinin doğru ve etkili uygulayıcısı haline getirmek gerekirken, yeniden yapılanmanın etkileriyle de birleşerek bu konuda zorlanma, kendine görelilik, eskiye dönüş, geriye özlüm duyma veya süreci kendine göre anlayıp, kendine göre çözümler arama durumu yaşanıyor.

Uluslararası komplo genel anlamda partiyi, iç ilişkilerini, düzenini, yaşamını bozarak dağıtmayı, tasfiye etmeyi esas aldı. Tabii özel olarak da bu dayatmayı görebilen provokasyon-tasfiyecilik, kendisine zemin olarak cinsler arası ilişkiler durumunu gördü. Onu kendine göre yorumlamak, değerlendirmek bazı zorlukları, sorunları mesele yapıp farklı düşünceleri, arayışları gündeme getirerek partinin içini karıştırmak, dağıtmak istedi. Provokasyon kendisini tümüyle böyle bir zemine dayandırmaya çalıştı. Bunda başarılı olamayınca tabii kendini parti dışında buldu. Fakat bu etkiler, anlayışlar bitmedi, şu veya bu biçimde varlığını devam ettiriyor. Gerilik, kendine görelilik çok fazla yaşanıyor. Geriliğe, gericiliğe bu bakımdan Önderliğin ortaya koyduğu eleştiri düzeyine ulaşma yönünde ciddi, köklü bir çaba, eleştiri düzeyi gelişmiyor.

Grup grup olmasa bile kişiler düzeyinde en çok bu alanda zorlanma, yine partiyi zorlama durumları ortaya çıkıyor. Bu konularda partiye yönelik inançsızlık, güvensizlik, rahatsızlık geliştiriliyor. Çok ölçüsüz, hesapsız bir biçimde insanlar birbirini alıp kaçarak çeteleşmenin zemini oluyorlar. Son birkaç aylık gelişmeleri, partinin içinde süren mücadeleyi derleyip topladığımızda karşımıza çıkan çeteleşmenin daha çok bu zemine dayanarak kendini geliştirdiği, geliştirmeye çalıştığı, bu konuda parti yaşamının bozulmak istendiği görülecektir. Bunun da bir yığın tartışmalara, olumsuz olaylara yol açtığı bilinmektedir. Şöyle bir olguyla karşı karşıyayız; bütün parti dışı, partide zayıflama, rahatsızlaşma, inançsızlaşma, partiden uzaklaşma, partiden kopuşa gitme durumlarını incelediğimizde altından cinsler arası ilişki, birlikte yaşam olgusu çıkıyor. Dolayısıyla üzerinde durmak, tartışmak, çözümlenmek gerekir. Önderlik de, partinin yeniden örgütlenmesi döneminde buna dikkat çekmiş ve yeni süreç içinde doğru bir anlayışın yeniden oluşturulmasını istemişti.

Zaten PKK'ileşebilmek, Apocu olmak, Apocu özgürlük militanı haline gelmek böyle bir konuda; cinsler arası ilişkide doğru, özgürlükçü çözümü yakalayabilmekten veya yakalamak için çalışmaktan geçiyor. Bunun başka ölçütü yok. Bunun birinci, temel ölçütü, diğer bütün ölçüler, etkenler gelip sonunda burada toplanıyor ve çözümlenmeyi dayatıyor. Nitekim Apoculuğun başkalarından farkı burada ortaya çıkıyor. Tabii diğer hareketler de farklı bakımlardan kendilerini özgürleştirmeyi esas aldılar. Ulusal özgürlük çizgisinde derinleşmiş bir insanlık pratiği var. Sınıf özgürlüğü, sosyal özgürleşme, kurtuluş bakımından 20. yüzyıl çok görkemli ve büyük mücadelelere sahne oldu. Fakat sonuç, özgürleşme yolunda bi-

reyin ve toplumun özgürleşmesi yönünde belli bir mesafe kat etmeyle birlikte sınıflı toplum düzenini, içinde kölelik çıkar bağıllığı içeren toplum düzeninin aşılamamasının altında cinsler arası ilişkide gerçek bir özgürlüğe ulaşamama, onu esas alamama yatıyor. Şimdi bunu kimse inkar edemiyor veya giderek özgürlük tartışmaları daha çok bu yana kayıyor. Bunun için bazı tanımlar da geliştiriliyor. 21. yüzyılda kadın özgürlük hareketinin gelişim sorunu öne çıkacak. Eşitlik, özgürlük arayışının, ulusal, sınıfsal düzeydeki mücadelelerin de kendisini cinsler arası eşitlik ve özgürlük mücadelesinde ifade edeceği, dolayısıyla toplumsal ve bireysel özgürlük yönünde 21. yüzyılın daha da derinleşmeyi, yeni örgütlenme ve mücadeleleri içereceği belirtiliyor. Bu da giderek kabul gören bir anlayış ve bir eğilimdir. Ama bu nasıl olacak? Lafla bunu söylemek, bir slogan olarak ifade etmek ayrı bir şey, kendi çıkarları için bazı imkanları elde etmek amacıyla bunu dilendirmek, özellikle kadının gücünden bu doğrultuda yararlanmak istemek ayrı bir şey. Tabii çıkarsız, sömürsüz, egemenliği yıkmak üzere bu konuyu gündemleştirmek, bu noktada düşünce, örgüt, eylem üretmek ayrı bir şey. Birincisini yapmak isteyenler de var. Saf olmamalıyız, uyanık olmak, dünyada olup bitenleri iyi görmek gerekiyor.

Lenin, "özgürlük mutlak ve saf olan bir olgu değil" diyor. Özgürlük, ticaret özgürlüğü adına halklar, ülkeler soyulup soğana çevrildi. Birey özgürlüğü, emeğin özgürlüğü adına insanlar en ağır bir biçimde sömürdüler. Yani özgürlük kavramıyla yeni bir sömürü ve çıkar düzeni geliştirmek isteyenler de var. O açıdan salt slogan düzeyinde veya formülasyonlar düzeyinde ifade etmekle yetinmek değil, işin özünü ilgili olmak, hem düşüncede hem pratikte ne kadar özgürleşmenin özüne uygun davranıldığına yeterince bakmak önem taşıyor ve bu gereklidir. Bu hususlar oldukça önemlidir. Bizim de bunlar üzerinde durmamız, bunları dikkate almamız ve tartışmamız gerekiyor. Güncel olarak yaşanan durum, hemen hemen her türlü olumsuzluğun altında bu yatıyor, bu çıkıyor. Mevcut duruma baktığımız zaman karşımıza cinsler arası ilişkilerin özellikleri, cinsler arası ilişki anlayışı çıkıyor. Onun için bizim de bu konuda

doğru, yeterli düşünce üretmemiz, üretilmiş olan Önderlik düşüncelerini özümsemek ve yaşamsallaştırmak için çaba harcamamız gerekiyor. En azından kendi durumumuzun değerlendirmesini, eleştirisini yapmak, bu konuda yanlış ve yeterli olmayan anlayış ve tutumları eleştirmek, içinde bulunduğumuz süreç bakımından olması gereken doğruları tespit edip onları esas almak için çaba harcamamız gerekiyor. Yoksa başka türlü yeniden partileşemeyiz. Yeniden partileşememek de Önderlik çizgisini, savunmaları özümsememek, yani savunmaların başka türlü özümsemesi olur. O zaman savunmaların ortaya koyduğu çizginin kavranması mümkün olmaz. Dikkat edilirse şimdiye kadar varolan değerlendirmelerden farklı olarak baştan sona savunmaların içerdiği bir bakış açısı, bir değerlendirme çizgisi var. Aynı bir çizgiyi veriyor. Parti Önderliği onun için on beş bin yıllık tarihi ele alıp yeniden değerlendirme, yorumlama ihtiyacı duymuş ve bunu bütün ayrıntılarıyla yapmış.

Egemen sistem cinsler arası ilişkide şekilleniyor ve ifadesini buluyor

Onları iyi irdelediğimizde karşımıza şu çıkıyor; sömürüyü, baskıyı devletler uyguluyor. Baskıyla ortaya çıkartılan sömürü ve kazanç hakim sömürücü sınıfların eline geçiyor. Ama baskı ve sömürüye imkan, fırsat veren sistem temelinde cinsler arası ilişkide şekilleniyor, orada ifadesini buluyor. Dolayısıyla, tarihin özgürlük, eşitlik ve adalet ilkelerine uygun olarak doğru çözümlenmesi, doğru anlaşılması, diğer ilişki ve çelişkilerin çözümlenmesiyle birlikte, onlar temelinde onlarla bağlantılı olarak cinsler arası ilişkilerin çözümlenmesi ve değerlendirilmesiyle kendi çözümünü buluyor. Parti Önderliği bunu çok somut bir biçimde yaptı. Eğer o çizgiyi özümseyeceksek bunu böyle değerlendireceğiz, göreceğiz ve kavrayacağız. Baştan sona sınıflı toplum uygarlığının ve sınıflı toplum düzen egemenliğinin gelişimi kendi ifadesini burada buluyor. Egemenliğin ilk şekillendiği, gözenekleştiği yer, örgüt biçimi cinsler arası ilişki biçimi oluyor. Dolayısıyla bunu tartışmamız, çözümlenmemiz, bunda Önderliğin ortaya koyduğu çözümlenmeyi iyi an-

lamamız gerekiyor. Yani bu ilişki nedir, ne değildir, nasıl olur? Özgürlük, eşitlik nedir? Geri, ileri, doğru, yanlışın ne olduğu konularında çözümleyici olmamız gerekiyor. Varolanın gerçekçi bir eleştirisini yapabilmemiz gerekiyor.

Birinci nokta burada ortaya çıkıyor. Yani üzerinde durmak istediğim birinci nokta; eleştirel yanımızın çok zayıf olmasıdır. Önderlik çözümlenmeleri üzerinde kafa yorma, öğrenme, özümseme, bunu somuta uygulama, bu biçimde somutu anlama; yaşamı, yaşamın içerisindeki gerçekleştirmeleri buna göre anlama çabamız zayıf. Ya çok soyut, ezbere bir eleştiri yapıyoruz ya da hiç eleştirmiyoruz. Bu noktada erkek yapımız eleştiri yapmıyor, kendine hiç sorun yapmıyor veya çok alevlenmemesi, duyulup görülmemesini istiyor. Bayan yapımız da çok soyut, yüzeysel, somutu çözümlenmeyen bir eleştiriyle yetiniyor. Bu iki yaklaşım da doğru değildir. Önderlik yaklaşımının özümsemesini vermiyor. Böyle olunca da bizde doğru ve yeterli bir anlayış derinleşmesi gelişmiyor. Bu da gelişmedikten sonra Önderlik çizgisini, ideolojik, politik, örgütsel ve eylemsel çizgiyi doğru biçimde özümsemek, hele hele bir de onun iyi bir temsilcisi, uygulayıcısı haline gelmek mümkün olmuyor. Kişiler söz olarak, düşünce olarak bazı şeyleri bilgi düzeyinde öğrense bile uygulama alanına geçtiğinde bildiğinin tersi bir uygulama ortaya çıkıyor, çok farklı pratikler gelişiyor. Bir yerde bu, ikiyüzlülüğe yol açıyor. Sözde söylediğin zaman insanın ağızından başka şeyler çıkıyor, pratiğe baktığın zaman ise farklı şeyler. Demek ki o biçimde ilgilenme, söz söylememiz, tartışmamız ve incelememiz gerekiyor. Geriye çekmek veya ayıp gibi utanma konusu yapmak, feodalizmde, İslamiyet'te olduğu gibi mahrem görmek, gizli tartışma konuları yapmak, ama pratikte ise oldukça geri, gericilik kokan tutumları, davranışları ortaya çıkarmak elbetteki doğru değildir. Her şeyden önce kendimizi bu yöntemden kurtarmamız gerekiyor.

Diğer yandan işin öyle kolay olmadığını ve bazı şeyler öğrenince hemen "doğruları öğrendim" yaklaşımına kendini kaptırmamak gerekiyor. Tabii bu konuda herkesin bir yaklaşımı var; bu noktada her düzen bir yaklaşım geliştirmiş ve kendisini bunun üzerinde inşa etmiş, te-

mellerini buna göre atmış. Ama şimdi böyle olmadığını görüyoruz. Yani kadın böyle özgürleşmiyor. Ne feodalizmin o kadar kapatması, kapalı tutması kadında bir kalıcı gelişme yarattı, sorunu çözdü ne de tersine kapitalizmin çırılçıplak etmesi bir çözüm üretti. Ama herkes de bir çözüm bulmaya çalıştı. Bütün bunlar biraz ilerleme olarak görülebilir, her sistemin kendine göre bir çözüm arayışı olarak ele alınabilir, ama sistemin bütün baskı ve sömürsünün de bunun üzerinde inşa edildiğini bilmek ve görmek gerekiyor. Bir çözüm üretmemiştir, tam tersine bu yaklaşımlar sorun yaratıcı olmuş ve sorunu ortaya çıkarmaktadır. Nasıl bir sorun ortaya çıkarıyor? Tabii toplumun iç ilişkilerinin düzenlenişini, dengesini değiştiriyor. Aslında cinsler arası eşitsizliğin, cinsel ilişki yaklaşımının bir meta kullanım alanı haline getirilmesi, onun bir çıkar aracına dönüştürülmesi onun üzerinde baskı ve sömürüyü içeren bir sistemin geliştirilmesi oluyor. Bu, artık iyi çözümlenmesi gereken, bizce iyi anlaşılması gereken bir durum ve bu noktada gerçekçi, inatçı bir eleştiri geliştirebilmeliyiz. Dolayısıyla PKK'de gelişen çözümün ne olup olmadığını doğru anlamak ve onu iletirmek için çabalarımızı yoğunlaştırmalıyız. Eskiye dayalı kalan, özlüm duyan, onu aşamayan, dolayısıyla beklentili olan tutum ve anlayışları aşabilmeliyiz. Buna kesinlikle ihtiyaç var. Mevcut durumda belirttiğimiz olaylar eskiye dönüşü, eskiye özlüm, aslında eski ilişki düzenini eleştirememeyi ifade ediyor. Eleştirememek, bu noktada eleştirel olmamak bir yenilik yaratmamayı doğuruyor. Diğer alanlarda da eleştiri ve özelleştiriyi sınırlandırıyor. Tam bir eleştiri-özelleştirme düzenine, dolayısıyla kendini yenileme, yeniden yapılandırma sürecine gireremiyoruz.

Feodalizmde de, kapitalizmin de yarattığı ilişki düzeni nedir ne değildir, neye dayanıyor? Getirdiği çözüm nasıl bir çözüm, dolayısıyla oluşturduğu sistem nasıl bir sistem? Bunları iyi çözmek ve iyi anlamak gerekiyor. Düzene karşı çık, devleti gerici bul, baskıyı, sömürüyü gör, ama devletin yönetim gücü olduğu sistemin temel örgütsel çekirdeğini eleştirmemek, ondaki geriliği, gericiliği, baskıyı görmemek, buradan çözümü üretmek elbetteki doğru değildir. Şöyle de denilebilir; bu düzenin üzerinde şekillendiği örgütsel çekirdeği, hücreyi olduğu gibi al benimsen, ondan sonra da, "bunun üzerinde inşa edilmiş sistemin üst yapısını yıkaçağım, aşacağım" de. Bu mümkün değildir, dolayısıyla feodalizmi, kapitalizmi, onların devlet düzenini, sınıflar arası ilişki düzenini, onun yarattığı baskı ve sömürüyü aşmak bunların üzerinde inşa edildiği cinsler arası ilişkiyi, mevcut düzeni eleştirip aşmaktan geçiyor. Bu da bizi ciddi bir biçimde mevcut anlayışların eleştirisine götürüyor. Götürmesi de gerekiyor. Kadın anlayışının, kadına yaklaşımın, aile anlayışının ve aile düzeninin eleştirisini gerektiriyor. Aileyle ortaya çıkan ilişki nasıl bir ilişki, neye dayanıyor, neye hizmet ediyor? Söylenildiği gibi toplumsal yaşamın sürekliliğini sağlayan, güvenceye alan kutsal bir ilişki mi, yoksa üzerinde en büyük baskı ve sömürünün inşa edildiği bir egemenlik düzeni mi? Egemenliğin, köleliğin, çıkarın inşa edildiği bir ilişki mi? Eğer iyi incelersek ikincisi ortaya çıkıyor. Bunu iyi görmemiz ve eleştirmemiz gerekir. Yani bunun benimsenecek bir yanı, öyle bir ilişkiyle özgürlüğün, adaletin, eşitliğin tesis edileceği, bunların sağlanacağı veya kazanılacağı sanılmasın. Kim ki, öyle sağlayacağını sanırsa bir yarılgı içine girmiş olur.

Baskı ve sömürüyü incelterek sürdürülen yaklaşımlar esas alınıyor

Tabii diğer yandan, biz bu kadar geri değiliz denilebilir. Çok kaba gerilikleri eleştiriyoruz, onları esas almıyoruz, ama onların inceltilmiş biçimlerini esas alıyoruz. Bu durumun aşılmasında çeşitli akımlar ve çabalar var. Elbetteki eskinin çok kaba hakimiyet anlayışı, baskı, sömürü içeren egemenlik durumu olduğu gibi sürmüyor. Her alanda toplumsal özgürlük, eşitlik içinde yürütülen mücadelelerin etkisiyle bu noktada bir inceltme, belli bir değişim yaşanıyor. Yani kabaklılar gidiyor, ama işin özündeki çıkar, sömürü, baskı daha inceltilmiş olarak sürdürülüyor, yaşatılıyor. Küçük burjuva yaklaşımlar aslında bunu esas alıyorlar. Bir yerde böyle bir ilişki düzenini, biraz eşitlemeyi yeterli bir çözüm olarak görüyorlar. Dolayısıyla çok kaba, ileri düzeydeki sömürü ve çıkarın yerine biraz daha inceltilmiş, aşırılıkları giderilmiş bir biçime dönüşmesiyle yetinmiyorlar. Bunu da iyi görmemiz gerekiyor. Tabii bu da yeterli değil, burayı da eleştirmemiz gerekir. Örneğin Türkiye’de yeni medeni kanun yaptılar. Toplum bunu çok fazla tartışmadı. Ama tartışmalıydı. Ailede kadın-erkek eşitliği sağlandı deniliyor. Tabii eskiyi aşan bazı eşitlikler sağlandı. Kadına biraz hak verildi, kadını biraz daha iyi sömürebilmek için yeni kuralları getirildi. Böylece yeni bir sistem ortaya çıktı. Buna eskiye göre ileri denilebilir, fakat özgürlük, eşitlik çizgisinden bakıldığında bir çözüm ve özgürlüğü içerdiği söylenemez. Tam tersine biraz daha inceltilmiş biçimiyle, daha katı yasal bir düzenlemeyle böyle bir ilişki düzeni savunuluyor ve bu yasa haline getiriliyor. Bir de herkes buna zorlanıyor. Bu dört dörtlük bir düzen şekillenmesi oluyor. Aslında buna oligarşik düzenin örgütsel çekirdeğini oluşturması diyebiliriz. Nasıl ki, monarşiye, feodal sömürü tarzına göre oligarşik yapılanma biraz daha kendisini genişletmiş olarak ortaya çıkardıysa, aslında mevcut kanunda yapılan düzenleme de bunu içeriyor. Yoksa özgürlüğü, eşitliği sağlayacak, cinsler arası ortak yaşamın özgür eşit ilkeler temelinde oluşmasını güvenceye alacak bir sistem değil. Güvenceye alma değil, bunu bazı ölçülere zorlamayı ifade ediyor. Bunları görmemiz gerekiyor. Bunlar aldatıcı sözler altında sürdürülmek isteniyor. “Yeni medeni kanun oldu, eşitlik geldi, kadın bir sürü haklar aldı” deniliyor, ama hiç de öyle değil yani. Bazı açılardan kadın çok daha zorlanacak bir sistem içerisine girdi. Bir defa yasal düzenlemenin kendisi öyle şeyler içeriyor ki, ortada özgürlük diye bir şey kalmıyor. Tamamen sistemin, düzenin sürdürülmesini ifade ediyor. Güncel olarak bunları da görmemiz gerekiyor. Bunun için de Parti Önderliği’nin sınıflı toplum oluşumu, Sümer düzeninden bu yana bu noktada toplumun iç ilişkisinde, yapılanmasında ortaya çıkan gelişmeleri, değişiklikleri, eşitsizliği, adaletsizliği çelişkiyi

Buradan eleştiri yapmamız gereken birçok yön var. Mevcut durumda bu konudan gerçekten ne anlıyoruz? Neyi geri ve gerici buluyoruz? Doğru olan, özgürlüğü, eşitliği ifade eden nedir? Gerçekten sevgiye, saygıya, aşka dayalı olan nedir? Çı-kara, hileye, baskıya, sömürüye dayalı olan nedir? Bunları görmemiz ve çözmemiz gerekiyor. Basbayağı bir çıkar olgusu, ama sevgi gibi gösterilmeye çalışılıyor. Örneğin içimizde de oluyor; sevgiye, aşka dayalı ilişki deniliyor. Oysa bu ilişki hain yapıyor, sorumluluktan, çalışmadan, görevden, özgür yaşamdan kaçırıyor. Bunun sevgiyle, aşkla ne alakası var? Bırakalım sevgiyi, aşkı, eşitliği sıradan bir insani yaklaşımı bile içermiyor. Toplumsal sorumluluktan, içinde bulunulan koşulları yüklediği ödevlerden kaçmak zayıf bir insanın bazı baskılara, güdülere yenik düşmesini, bunlara mahkum olmasını ifade ediyor. Bunu öyle başka bir biçimde ifade etmek, farklı sözlerle kamufla etmeye çalışmak hiç doğru, gerekli ve anlamlı da değildir. Burada Önderliğin savunmalardaki bir cümleyle tanımlaması önem taşıyor; *“gerçek bir aşkı, sevgiyi yaratmak üzere bu ilişkide varolan çıkar yaklaşımını, onun yol açtığı aldatma, egemen olma, sömürme durumunu aşmaya çalıştım”* diyor. *“Erkeği bu konuda geriye çekmek, frenlemek, kadını doğru bir bilinçlenmeye ve kendini yeniden tanıyama, tanımlamaya götürme yönünde çabalarım oldu”* diyor. Bunu tabii iyi anlayacağız, iyi tanımlayacağız ve iyi kavrayacağız.

Özgürlük militanı cinsler arası ilişkideki yaklaşım ile ortaya çıkacaktır

Bu konularda çok sağlıklı ve derinlikli bir düşünce üretimimiz yok. Kendimizi burada yenilemiyoruz. Burada yenilemeyecek, bu noktada eğitmeyerek, Önderlik çizgisini, PKK çizgisini özümseyeceğimizi ve onun militanı olacağımızı sanıyoruz. Bu bir yanılgıdır. Nasıl ki sınıflı toplum düzeni, değişik biçimler alan o toplumsal düzen sistemi bu ilişkinin üzerinde ve bu ilişkinin verdiği özellikler üzerinde şekillenmişse aslında gerçek bir devrimci militan, özgürlük militanı da bu ilişkideki derinliği, yaklaşımı, çözümleyiciliğiyle ortaya çıkacaktır. Çözümleme gücüyle ortaya çıkacaktır. Bundan uzak duran veya kendinde doğru bir çözümleme gücü yaratmayan sağlam bir çizgi duruşuna ulaşamaz. Dolayısıyla başarılı bir pratik mücadele ve pratik duruş ortaya çıkaramaz, geliştiremez. Kalıcı, sağlam, toplumu ileriye götüreceği ve örgütleyecek çözümler üretemez. Oysa ki bizim üretici olmamız, yeniden yapılanmayı, savunmaları tartışırken bu noktalarda da oldukça çözümleyici olmamız gerekiyor. İşte burada genel anlamda formüle edilirse bazı hatalı duruşlar ve yakla-

nünde toplumun değişimini engelliyor, ona yönlentiyor. Bu, partinin büyük amacını gerçekleştirilmeyi içermiyor. Birincisi ise, onu çok istiyor gibi görünüyor, ama toplum benimsemiyor, dolayısıyla da böyle bir gelişme olmuyor. Yani pratikleşmiyor, benimsenmiyor, dolayısıyla da etkisi olmuyor. Pratik çalışmalarımızda da böyle hatalar var.

Parti içi durum, yaklaşımlarımız, parti içi yaşam ve çalışma düzeninin oluşturulması açısından olaya baktığımız zaman geriyi, gericiliği eleştiri düzeyimiz ciddi derecede zayıftır. Gerilikle, gericilikle iç içe yaşıyoruz. Bu konuda karışıklık, muğlaklık, bulanıklık oldukça yoğun yaşanmaktadır. Aşmak istediğimiz düzeni yaratan ilişkileri doğru bulma, benimseme, ona özlem duyma, ona bağlı kalma, onu duyguda,

“Buradan eleştiri yapmamız gereken birçok yön var. Mevcut durumda bu konudan gerçekten ne anlıyoruz? Neyi geri ve gerici buluyoruz? Doğru olan, özgürlüğü, eşitliği ifade eden nedir? Gerçekten sevgiye, saygıya, aşka dayalı olan nedir? Çı-kara, hileye, baskıya, sömürüye dayalı olan nedir? Bunları görmemiz ve çözmemiz gerekiyor.”

düşüncede, davranışta aşamama, dolayısıyla beklentili halde yaşama yaygın bir durum. Kesinlikle bu durumu aşmamız gerekiyor. Bu konuda doğruya ulaşma düzeyimizi ideolojik, siyasi, örgütsel sorunlarda eleştiri ve gelişme yaklaşımımız belirleyecek, onun ölçütü olacaktır. Bu bakımdan mevcut toplum içinde varolan yaşam ilişkilerini, anlayışlarını, cinsler arası ilişkiyi eleştirmemiz gerekiyor. Mevcut aile çok çıkarıcı. Burjuvazi “eşitlik yarattım, sevgiyi yarattım” diyor, ama bunlar doğru değildir; onun altında bir çıkar, sömürü düzeni, birbirini kullanma, kadının etkisizliği, inisiyatifsizliği var. Devlet eliyle bir yaşam düzeyine mahkum edilme, buna zorlanma var. Gericilik içeren mevcut devletler bu konularda gittikçe daha çok katılıyorlar. Yasal düzenlemelerini “eşitlik sağlıyoruz” diye geliştiriyorlar, ama yasal düzenlerin katılması, derinleştirilmesi daha çok hakimiyet sağlamayı, özgürlüğü baskı ve denetim altına almayı ifade ediyor. Yoksa başka herhangi bir şeyi ifade etmiyor. Bu bakımdan mevcut düzen ilişkilerinin özgürlükle, eşitlikle bir alakasının olmadığını görmek gerekiyor. Kadın özgürlüğünün gelişmesiyle, cinsler arası eşitliği yaratmayla bir ilgisi yok. Baskı ve sömürüyü aşmıyor. Belki birbirlerine verecek bir şeyleri yok, ama içinde çok küçük bir nüveyi bile taşısa sömürü, çıkar ilişkisi aynı ilişkidir. Zayıflıktan dolayı çok fazla bir kazanç sağlamayabilir. Ama işin özünü, niteliğini değiştirmiyor, dolayısıyla bizim mevcut ilişki düzenini eleştiren, aşan bir anlayışa, onun pratikleştirilmesine sahip olmamız gerekir. Yani mevcut mücadelenin içinden geçtiği süreç, özellikleri bakımdan onun

ilişki düzenini gerici buluyoruz. Orada çıkar var. Kendimizi hiç aldatmayalım, öyle özgür ve eşit bir ilişki, köleliği, bağımlılığı aşma yok. Sevgi yoktur. Sevgi, işin esas kamuflej yanı oluyor; işin özünde ise mevcut sömürü düzenini var eden temel ilişkinin şekillenmesi gerçekleşiyor. Dolayısıyla mevcut aile düzeni adı altında ortaya çıkartılan kölelik biçimini, baskı düzenini açacağız. Onu yıkmak üzere gelişen mücadeleleri saptırmak amacıyla sorumsuzca bireyi iradesizleştirmeyi ifade eden lümpen, serseri eğilimleri de açacağız. O da özgürlük bilinci ve özgürlük olgusunun bir noktada çarpıtılması oluyor.

Parti içi ilişkileri, yaşamı düzenleme bakımından bir fedai mücadelesi yürütüyor. PKK, baştan itibaren çok değişik dü-

yürütülüyor. Bu noktada zayıflıkları, zorlanmaları vesile ederek parti ilişkileri ve parti militan gücü geriletilmek, zayıflatılmak, bozulmak isteniyor. Bu yaklaşımlar doğru değildir. Burada bireycilik, bireysel yaşam arzuları kıskırtılmaya çalışılıyor. Zorlanmalar, güdüler tahrik ediliyor. Kişi, birey zayıf düşürülerek mevcut özgürlük, eşitlik çizgisinden, onun militanı olmaktan ayrı konulmaya çalışılıyor. Dolayısıyla buna dayanarak örgüt tasfiye edilmek, dağıtılmak isteniyor. Çünkü örgüt olmak bu bireyciliği aşarak gerçekleşiyor. Mevcut koşullarda düzen ölçülerini ifade eden bireysel yaşam ölçüleri aşıldığı yerde örgüt ve örgütü yaratan militan ortaya çıkıyor. Ama mevcut sistem bunu tersine çevirmek istiyor. Birey hakları adı altında Kürdistan ger-

çeğinde, gerçekten toplumun özgürlükçü, demokratik gelişimini ilerleten, onun güvencesi olan, onun ruhunu, duygusunu, bilincini, eylem öncülüğünü yaratan gücü tasfiye ederek Kürdistan’da geriliği, gericiliği yeniden hakim kılmaya çalışıyor. Amacı tamamen böyledir. O noktada böyle sözlerle aldanmamak, parti içi yaşamı bozmayı ifade eden, fakat kamufla edilen; cilalanan, güzel, şirin gösterilen sözlerle aldanmamak, inanmamak gerekiyor. Maksatlıdır, amaçlıdır, içinde bulunduğumuz koşullara uygun değildir. Bunlarla devrimimizin, toplumumuzun içinde bulunduğu süreç açısından yaşadığı bazı sorunlara, zorluklara dayanarak, bunlara parmak basarak aslında varolanı da yıkmayı hedefliyorlar. Bu noktada oldukça bilinçli ve iradeli olma ihtiyacı var. Bazı şeyleri dillendiyorlar, “bireyin şu yaşamı durduruluyor, cinsel yaşamı eksiktir, insan şöyle zorlanıyor” diyorlar. Doğru, bunları inkar eden yok, ama mevcut durumda Kürdistan’da her şey de onlarla kaybediliyor. Bunu bilmeden, anlamadan, aldatılarak böyle bir mücadele, örgüt yürütülüyor. Bu, tamamen bilinerek, en üst düzeyde irade sahibi olunarak, cesaret ve fedakarlık en üst düzeye çıkartılarak bu konuda toplumun özgürlüksel gelişiminin önü açılmaya çalışılıyor. Toplum boğan gerilik ve gericilikle mücadele ediliyor.

Parti Önderliği bu yaklaşımı *“cinselliği yüceltme”* diye tanımlıyordu. Bu, bir özgürlük bilinci ve özgürlük yönünde ilerleyen toplumsal değişim sürecini ortaya çıkarıyor. Bunun dışında toplumu ilerletmenin ve Kürdistan’da gericiliği aşmanın, demokrasi ve özgürlük mücadelesini geliştirmenin başka bir yolu yoktur. Varolanlara, aynı iddiada olanlara bakalım; ilkel milliyetçilik bu ilişki uğruna her şeyi satıyor, her şeyi pazara çıkartmıştır. Reformist milliyetçilik, küçük bir birey yaşam ilişkisini kurmak, kendini yaşatmak için ajanlık derecesinde oraya buraya bağlanıyor. Özgürlük bunun neresinde? Hani devlet, hani toplumsal gelişme, örgüt nerede? Hiçbirisi yoktur, her şey satılıyor. Kurtarılan ise bir cinsel ilişki. İşte burada pazarlanmak isteniyor. Bu ilişki bir kez daha burada en ileri düzeyde bir çıkar aracı haline getiriliyor. Meta haline getirilmek isteniyor. İnsanın köleleştirildiği, bağımlı kılındığı, satın alındığı nokta burasıdır. Her türlü baskıya, sömürüye boyun eğen, onu kabul eden duruma getirildiği nokta budur. Bunu bileceğiz ve göreceğiz. Bu noktada oldukça bilinçli ve iradeli bir tutum sahibi olacağız. Tabii bunu yapabilmek için bir Kürdistan gerçeğinde özgürlüksel gelişme yaratmanın ölçülerini iyi anlayacağız. İki; mevcut düzenin geriliğini, gericiliğini eleştiri gücümüz olacak, yani ona özlem duymayacağız. Cinsler arası mevcut ilişkinin özgür ve eşit kılınmasını, çıkarların korunmasını esas alacağız. Her türlü pazarlanmayı, satın alınmayı, köleleşmeyi başlatan yerin burası olduğunu görüp

“Önderlik her fırsatta ‘özgür bir birey olarak kalmayı

en büyük gelişme, şekillenme ve onur olarak görüyorum’ dedi.

‘Özgürleşmek isteyen insanlara ve kadına vereceğim en büyük güç, örnek bu düzeydir. Bunun bilincini ve yaşamını yaratmış olmamdır’ dedi.

Bu bir mücadele biçimi oluyor. Yani ideolojik mücadele bu anlamda

Önderlik çizgisiyle egemen düzen arasında sürdü, sürüyor da.”

çözümleyen değerlendirmelerini iyi anlamamız gerekiyor. Özgürlük, eşitlik, toplumun adil gelişimi burada kaybedilmiştir. Başlangıçta buradan kaybedilmesi üzerinde inşa edilmiş ve bugüne kadar gelmiştir. Çok kutusal, çok saygın denen ilişkilerin anlamı budur. Sümerlerde bir şeyi kutsamışlar, şimdi kapitalizm de bir ilişki düzenini kutsuyor. Örneğin mevcut aile düzenine dört elle sarılıyor. Çünkü kendisini içeren o sömürü sistemi onun üzerinde inşa edilmiş. En büyük tehlikeli de buradaki gelişimde görüyor ve iki yönlü tedbir alıyor. Bir, yasal düzenleme geliştiriyor; iki, özünden boşaltıyor. Sorumsuz, duyarsız hale getirerek özgürlüğü, eşitliği yalayan, bunları yaşayan insan haline gelmekten alkoymaya çalışıyor. Kapitalizmin günümüzde geldiği noktada uyguladığı bu yöntemleri doğru anlamamız gerekir.

şimler var. Örneğin örgüt çalışmasına yaklaşırken de pratikte şöyle durumlar ortaya çıkıyor; parti içindeki militan durum olduğu gibi halka dayatılıyor, halkın yaşamı parti yaşamına hızla çekilmek isteniyor. Buna sekte yaklaşım diyoruz. Bu, toplumsal değişimin yasalarını yeterince anlamama, görememe, özgürlük militanında ortaya çıkan ölçüler olduğu gibi topluma, toplumsal ilişkilere dayatma anlamına geliyor. Elbetteki bu, doğru olmayan bir yaklaşımdır ve tepki yaratıyor, toplum tarafından benimsenmiyor. Diğer yandan ise bunun karşısı, hiç böyle şeylere dayanmamak veya bunu hiç sorun yapmamak, örgütlenmede, çalışmada bu konuları işlememek, dolayısıyla tutarlı bir özgürleşme, demokratikleşme mücadelesi vermemek olarak ortaya çıkıyor. Bu da toplumsal değişimi, demokrasi ve özgürlük yö-

dışında değildir. Onu geri ve gerici görüyor, kabul etmiyoruz. Mücadele ederek onu aşmaya çalışıyoruz.

Mevcut durumumuz böyledir, o nedenle mevcut ilişkileri veya aile denilen, ama içinde çok ağır bir çıkarı, sömürüyü, baskıyı, egemenliği içeren, dolayısıyla da bağımlılık ve kölelik yaratan yaşamı sürdürmediğimiz anlamına geliyor. Biz buna karşıyız. PKK çizgisinin, ideolojisinin özü bunu aşmayı ifade ediyor. PKK’nin özgürlük çizgisi, özgürlük ideolojisi esas olarak kendisini burada ifadeye kavuşturuyor. Bireyin toplum yaşamına etkili bir biçimde katılacağı bir irade ve özgürlük düzeyine ulaşması, dolayısıyla bireyin, toplumun şekillenmesi, özgür ve iradeli bireyin, özgür ve iradeli toplumun oluşmasını esas alıyoruz ve bu temelde varolan mevcut

mevcut ilişki düzenini reddetmeyi ve eleştirmeyi bileceğiz. Yoksa onunla ilerleme, gelişme olmaz. İyi bilirsek, özgürlük ve eşitlik bilincimiz, sevgi, aşk anlayışımız doğru, yeterli olursa o zaman mevcut verili ilişkileri, yaşam ölçülerini derinlikli eleştirme, reddetme gücümüz olur. Ona sahip olduk mu, o zaman içinde bulunduğumuz koşullarda özgürlük militanlığının nasıl olması gerektiğini, militan ölçülerin nelerden oluşması gerektiğini iyi tespit ederiz. Bilincimiz, irademiz güçlenir, artar ve bu temelde partinin ideolojik politik çizgisini, o çizgiyi hayata geçirecek militan özellikleri, o çizgiyi özümsemeyi, o çizgiyi pratikte hayata geçirecek iradeli bir militan olmayı sağlar, ortaya çıkarır, öyle bir düzey kazanırız. Başka türlü de o çizginin özümsemesi, militanlığı olmaz.

Birbirini güçlendiren ilişkileri esas almalıyız

Burada bir diğer noktaysa örgütsel ilişki ve çalışma tarzımız açısından ortaya çıkıyor. Bu noktada da belli zayıflıklar, gerilikler, sorunlar var. Yaşanan bazı kopuşların altında da bu yatıyor. Birbirlerini olumsuz etkilemeler var. Gerileme eğilimleri veya uzaklaşmalar ortaya çıkabiliyor. Onların hepsinin altında bu yatıyor. Burada yaklaşımlarımızda hatalar var. Parti içi ilişkilere, yaşama doğru yaklaşmamız gerekiyor. Burada gerçek özgürlük ilişkilerini, ölçülerini tümüyle hakim kılmamız gerekiyor. Bu, tam gerçekleşmiyor, birbirimizle ilişkilerimizde zayıflıklar söz konusu. Yoldaşlık ilişkilerinde zayıflıklar, parti ölçülerine ters olma tutumları var. Tabii bayan-erkek arkadaşlar arasındaki ilişkilerde de düzeltilmesi gereken yanlar var. Eski geleneksel ölçülere hakim olan, onu aşmayan, özgürlük ölçülerini içermeyen anlayışlar, duygular, o temeldeki yaklaşımlar oldukça yoğun yaşanmaktadır. Bu da parti içi yaşamın ahengini bozuyor, çalışma ve yönetim tarzımızın yeterince gelişmesini engelliyor. Birbirini güçlendiren, geliştiren teşvik eden değil de zorlayan, tepkilendiren, hatta kaçışa kadar götüren yaklaşımlar ortaya çıkıyor. Bunları aşmamız gerekiyor. Önderlik sürekli olarak "Kürdistan'da da hakim olan geleneksel feodal ölçülerde kadın erkek bir arada nasıl yaşar? Erkeğin ölçüleri yanındaki bir kadın ya karısı olur ya bacısı olur ya da anası olur, başka bir kadınla yan yana olmaz" diyordu. Bu ölçüleri şu veya bu biçimde sürdürme, koruma dolayısıyla da yanındaki kadını öyle görmek isteme anlayışları, yaklaşımları aşılmış, giderilmiş değil, bunlar sürdürülüyor. Tabii bu da zorluyor, ortak yaşamı zorluyor. Belli ölçüler dahilinde birbirini güçlendiren ilişkiler temelinde ortak yaşama ve çalışma düzenimiz olmuyor. Bu da olumsuzluğa, tepkiye itiyor.

Bu konuda erkek arkadaşlarımızın kendilerini eğitime, değiştirme görev ve sorumlulukları var. Çalışma içerisinde, yönetim düzeyinden genel örgüt çalışmasına kadar çok fazla geleneksel ölçüleri içeren yaklaşımlar ortaya çıkıyor. Özgürlük ilkeleri temelinde, ortak sorumluluk dahilinde birbirlerini güçlendirerek, tamamlanarak ortak bir çalışma düzenine giriş yok. Bu konuda ihlaller var. Çeşitli biçimlerde içten içe tepki duyuluyor. Bu durum yönetim düzeyimize kadar geliyor, birçok yerde ortak çalışma koşullarımızı zorluyor. "Ya benim dediğim gibi yapacaksın, benim dediğime tabi olacaksın ya da benden uzak dur. Seni dinlemem, kabul etmem, birlikte çalışmaya yokum" şeklinde tutumlar pratiğimiz içerisinde oldukça yoğun yaşanmaktadır. Bunun aşılması gerekiyor. Elbetteki bu, egemen erkek yaklaşımı; onun örgüte, örgüt çalışmasına yansımaları, orada ifadesini bulması oluyor. Yine yönetim tarzımıza yönetim alanımıza yansımaları oluyor. Ya kadın O'nun istediği gibi, kendi dediğini yapan, kendine bağlanmış konumda olsun istemi var ya da öyle olmazsa tümünden reddetme, ilgilenmeme, dinle-

"Esas olan erkeğin egemen yaklaşımını parti çalışmaları içerisinde, yönetim düzeyinde sürdürmemesi, ona yansıtması, bu konuda özeleştiriyi kendini eğitime, yenileme ve yeniden yapılandırmasıdır. Yeniden partileşmeye çalışırken, Önderliğin savunmaları temelinde kendimizi yeniden eğitip yapılandırırken en çok üzerinde durmamız, düzeltmemiz gereken hususlar bunlardır."

meme, ortak sorumluluk dahilinde eşit ölçülerle birlikte çalışma, üretme yaklaşımını göstermeme var. Bu da örgütümüzü olumsuz etkiliyor. Bu durum kendimizi yeniden eğitip örgütlemeye çalışırken kişilerde zorlanmalara yol açıyor; umut, inanç, güven zayıflıkları yaratıyor. Dolayısıyla da partileşme yerine geriye çekilme, zayıflama, hatta kopuşlara yol açıyor. Böyle bir yaklaşımla kesinlikle çözüm bulunmaz. Ortak çalışmanın gereklerinin yaratılması gerekir. Burada bazı noktalar gerekçe yapılıyor; kadının henüz yeterince gelişmemiş ölçüleri, düşüncede ve pratikteki zayıflıkları, örgütlenmedeki tecrübesizliği, yani her bakımdan bir siyasal olayı değerlendirip kararlaştırmadan örgüt ve yönetim tarzının gelişmesine kadar kadının içinde bulunduğu zayıflıklar bir etken olarak görülüyor. "Yapılamıyor, edilemiyor, başarısızlık yaratıyor, böyle yaparsa başarı çıkmaz" gibi yaklaşımlar öyle davranışın gerekçesi oluyor. Gerilikler, zayıflıklar var, ama güçlenme de durduk yerde kendiliğinden olmaz. Dıştalarak hiçbir şey olmaz, öyle bir çözüm bulamıyoruz. Dıştalamayalım, daraltalım, acaba o zaman gerilikler aşılır mı, zayıflıklar giderilir mi, bilinç ve

eleştirme, böyle bir eleştiriyi kendini haklı çıkarıp doğruya çektiğini sanma var. Bu yanlıştır; o biçimde çözüm bulunmaz. Öyle eleştiriyi çare değildir. Bu eleştirilerin hepsi doğru olabilir, haklı olabilir. Mümkündür de, ama geçerliliği olan bir çözüm yolu değildir. Sadece bir olgunun tespiti. Ama o ordu içerisindeki gerilik ve olumsuzluğun çözüm yöntemi değildir. Madem ki öyle görüyoruz, zayıflıklar oluşuyor, gerilikler var; o zaman bunu aştırmak bunu görenin görev ve sorumluluğu dahilinde olur. Bu, bayan olur, erkek olur hiç fark etmez. Gerçekten militan olmak, yoldaş olmak, hele hele biraz da yönetim sorumluluğu varsa o sorumluluğun gereği sadece bunları görmek değil, gördüğü zaman doğru ve etkili olanı geliştirmektir. İşte bu olmuyor. Bu, yönetim düzeyimizde, örgütsel çalışma düzeyimizde ortaya çıkan bir durumdur ve özgürlük bilincinde gelişmemişliği ifade ediyor. Geriliklerin, eski ve egemen ölçülerin şu veya bu biçimde güçlü düzeyde hala yaşatıldığını gösteriyor. Önderlik çizgisinin, ölçülerinin, Önderliğin geliştirdiği özgür militan kişilik düzeyinin uzatılmasını ifade ediyor. Böyle olursa

çizgisi karşısında boydan boya gerilik var. Bunun için de çok köklü bir düşünsel çabayla, eğitimle, özeleştiriyi kendini eğitip Önderlik çizgisine ulaşmak gerekiyor. Diğer ciddi bir yanılgıdır. Eğer bunu gidermezsek bizi çok zayıf bırakabilir. Yakın geçmişte bu yanılgı örgüt içerisindeki en zorlayıcı çatışmayı ortaya çıkardı. Bir de komplo sürecine denk gelince bizi çok ağır zorluklar içerisinde soktu, tehlikelerle yüz yüze getirdi, tehdit etti. Gerçekten de çok zorlandığımız süreçleri yaşadık. Bu, yanlış algılamalardan, anlamalardan ortaya çıktı. Yani kendinde olmayan şeyleri ucuz bir biçimde kendinde varmış gibi göstermekten ortaya çıkıyor, ondan ileri geliyor. Ucuz bir biçimde kendini doğru görme yöntemlerini aşmamız gerekiyor. Bu yöntem Önderlik düşüncelerini, çizgisini, Önderliğin özgürlük çizgisini özümsememe yöntemi oluyor. Kendini esas almayı ifade ediyor. Bu, kadın olur, erkek olur, çok fark etmez, aynı biçimde ortaya çıkıyor ve bu, mevcut durumda daha fazla gelişmemiz önünde engel oluşturuyor. Bu yaklaşımı da aşmamız gerekir.

Bayan arkadaşlarımızın daha fazla katılım göstermesi gerekiyor. Daha çok kafa

pratik alanda güçlenme ortaya çıkar mı? Hayır, daha fazla gerilik ortaya çıkar, daha fazla dengesizlik oluşur. Bu da bizi daha çok egemen düzene götürür; karşı çıktığımız, aşmak istediğimiz, mücadele ettiğimiz düzen ölçülerine götürür. Bizi ondan kurtarmaz. Dolayısıyla bu anlayış yanlıştır. Kolay geliyor, biraz tecrübe edinilmiş, erkek tarihsel olarak biraz bilinç, tecrübe kazanmış ona dayanarak pratik işleri yürütebiliyor ve "ben yürütürüm, o zaman gerek yok, dıştalarayım" diyor. Bu, egemen yaklaşımdır, egemenliği ifade eden, özgürlüğü, eşitliği reddeden, mevcut eşitsizliği sürdürmeyi içeren yaklaşımdır. Bununla özgürlük hareketi, özgürlük ölçüleri gelişmez. Zayıflıklar da giderilmez. Madem zayıflık varsa, tecrübe azlığı, bilinç yetersizliği refleksi zayıflığı, duyarlılıkta zayıflıklar varsa onları ortak çalışma içine çekerek, bilinç düzeyinde, pratik düzeyde daha çok destek vererek, daha çok birlikte çalışarak, ortak çalışmaya katarak aşmak, bu anlamda kadın özgürlüğünün militanlığını geliştirmek en doğru olan yoldur. Ama bunda eksikliklerimiz, zayıflıklarımız var. Kolaycı yol seçiliyor.

Buradan kalkarak kendini böyle olduğuna ikna etmeden "geridir, kadın hareketi veya kadın hareketimiz içinde şu tür zayıflıklar oluyor, şundan dolayı oluyor, şu yapamıyor, bu yapamıyor" diye sorumluluğu sadece onlara yüklemeye, onla-

biz yeni parti olamayız. PKK yeniden mücadele yürüten, yeni gelişmeler yaratan bir öncü militan, öncü parti olamaz. Bu noktadaki yaklaşımların düzeltilmesi gerekir. Yani sadece zayıf olan, başa çıkamayan, dolayısıyla da olumsuzluklara yol açanları değil, bir bütün olarak buna imkan, fırsat veren nedenleri de ortaya çıkarıp sorgulamamız gerekiyor.

Burada bayan arkadaşlarımızın şöyle bir ucuz yaklaşımı var; "21. yüzyıl kadın yüzyılı. Önderlik, değerlendirmelerini kadın özgürlüğü ekseninde yapıyor, partinin ideolojisi bu, kadın önder, öncü o zaman hepimiz öncüyüz, önderiz. Benim sözüm doğru, pratiğim doğru" diyerek kendini öyle yanlış havalara kapıtırmaya yaklaşımı var. Bu yanlıştır. Öncü olan, önder olan **Kadın Özgürlük Çizgisi**dir, **Kadın Özgürlük Hareketi**'dir, **Kadın Özgürlük Mücadelesi**'dir. Yoksa kadınların hepsi öncü, önder değildir. En başta, en geri, erkeğin hizmetinde gericiyi koruyan da kadının kendisidir. Bununla mücadele ediliyor. Dolayısıyla burada ortaya bir çelişki çıkıyor. Parti içindeki durumun da tartışılması gerekiyor. Erkek arkadaşlarımızın önemli bir kısmı kadına "geridirler, yapamıyorlar" diyor, kendileri çok iyi! Bayan arkadaşlarımız da "ben bu erkeği nasıl eğiteceğim" diyor. Yani herkes ileri ve iyi durumda, öbür taraftaki ise "geri" ve onu nasıl ilerleteceğini düşünüyor. Oysa herkes geridir; Önderlik

yorsalar, Önderlik çizgisinin özümsemesi, militanın doğru ölçülerde gelişmesi, partinin yeniden şekillenmesi konusunda oldukça katkı sunacak, güç verecek, buna öncülük edecek bir bilinci ve davranışı ortaya çıkarabilirler. Bu noktada ciddi zayıflıklar var. Demek ki, kadın gerilik içinde. Mevcut durum, öncülüğü bir yana bırakalım; gerilikler içerisinde kalarak katılım bile gösteremiyor. Kadının bu durumu gerçek bir çabayla düşüncede, davranışta özgürlük çizgisini, Önderlik çizgisini özümseyerek bu durumu aşması gerekiyor. Öyle yapmak yerine "kadın öncüdür, biz öncü olduk ve biz dinleneceğiz, biz esas alınacağız" sanılırsa bu yanlıştır. Feodal ölçüler yürüten kadın da var, kapitalist burjuva ölçülerini yürüten kadın da var. Bunların öncülük yapması, bunların esas alınması mümkün değildir. Esas olan, öncülük eden özgür kadın, Kadın Özgürlük Çizgisi'dir. Ona ulaşıldığı ölçüde kadın gerçekten öncü, önder konumuna ulaşacak, özgürlük mücadelesinin yaratıcısı, geliştiricisi, öncüsü olacak ve toplumsal özgürlüğü, adaleti, eşitliği geliştirecektir. Yani yeni toplumsal sistemin oluşmasına yol açacaktır. Yoksa mevcut durumda aşmıyor. İçimizden birçoğu çıkıyor toplum özgürlüğü yerine bir erkeğe kapaklanmaktan öteye bir rol oynamıyor. Ondan öteye bir hedefi ve ufku olmuyor. Kadın eksikli yaşam böyle değil tabii.

Özgürlük mücadelesi büyük cesaret ve fedakarlık gerektiriyor

Gerçekten de özgür toplum, yeni toplum, kadın özgürlüğünü içeren, kadının örgütlediği, merkezinde kadının olduğu bir sistemi esas alacak, ona göre şekillenecek, toplumsal özgürlük mücadelesinin git-tikçe o yöne evrileceği, eğer özgürlük, eşitlik, adalet, toplumsal gelişme olacaksa bunun varacağı nokta kesinlikle burasıdır. Ama buna ulaşmak, böyle bir noktaya gelebilmek için de kadının buna göre bir bilinç kazanması, kendini eğitmesi, örgütlemesi, kendini güç sahibi haline getirmesi, güçlü ve özgür bir kadın kişiliğini, kadın örgütünü ortaya çıkarması gerekiyor. Bunun dışında başka türlü gelişme kesinlikle mümkün değildir. Bu noktada kat etmemiz gereken mesafeler var. Mevcut durumda eksiklikler, köklü sorgulama ve gelişme yönünde zayıflıklar, çaba harcamada eksiklik var. Özgürlük mücadelesi büyük cesaret, fedakarlık gerektirir. Zorlukları yenmeyi isteyince ona yönelmede gerekli cesareti gösterememe hususları var. Ortaya geri adımlar çıkıyor. Kıyından, kenardan geçmeler veya kendini başka biçimlerde göstererek, zayıflıklara sığınarak kendini yaşatma eğilimleri var. Tabii bunlar kölelik kokuyor.

Diğer yandan kitleselleşememe, pratikleşememe, güçlü bir özgürlük hareketi geliştirememeye, gerçekten her türlü mücadeleye hazır olan kadın gücünü eğitime, örgütlemeye, onları pratiğe çekme konusunda zayıflıklar var. Bu konuda partinin deneyiminden, tecrübesinden ders çıkartılması, Önderlik çizgisinin iyi özümsemesi gerekiyor. Çok yüksek düzeyde bir çabanın sahibi olunması gerekiyor. Deyim yerindeyse çabayı azaltmak değil, birkaç kat artırmak gerekiyor. Bu kadar ağır görevlerin altından ancak böyle kalkılabilir. Kendini güçlü kılan, doğruları, düşüncede ortaya çıkar, pratikte temsil eden, uygulayan, hayata geçiren bir militan haline ancak öyle gelinir. Bu hale gelince kadın öncüleştirebilir. Kadın özgürlük hareketi böyle bir kadroyu, ona dayalı örgütünü yarattıkça toplumsal mücadelenin, özgürlüğün öncüsü olacak, her türlü gericiyi parçalayacak, dağıtacak ve çözecek, her türlü çıkar, eşitsizlik baskı ve sömürü ihtiva eden ilişkileri dağıtacaktır. Buna göre şekillenmiş erkek kişiliğini, anlayışlarını değiştirecektir. Erkeğin eğitimi böyle olur, bununla gerçekleşir. Böyle yaptıkça -ki, bu bir mücadeledir- bütün toplum, bütün insanlar kadinde yeniden şekillenme durumu ve düzeyi kazanır. Bunun önünü açık tutmamız gerekiyor.

Partinin bunun önünü açık tutması, böyle bir gelişmeye sonuna kadar yön vermesi çok önemlidir. Buna gerekli özeni ve dikkati göstermek durumundayız. Önderlik her türlü doğru yolu bulabileceğimiz çözümler yaptı. Partimizin böyle bir mayası, öyle bir özü var. En zor koşullarda da bunun yolu açık tutulmaya çalışıldı. Ama burada mevcut durumda, yeniden pratiğe yönelik yapılanırken gelişmeleri zayıf bırakan yanlış anlayışlar, yanlış tutumlar var. Kadının kendini çok katılımcı kılması öyle her şeyi biliyorum havasından çok, kendini çok fazla öğrenmeye yönelmesi, dolayısıyla büyük bir çabanın, çalışmanın sahibi haline getirmesi gerekiyor. Bu noktada tarihten ders çıkartmak, parti çalışmalarından, parti pratiğinden ders çıkartmak, özümsemek çok önemlidir. Ondan uzak durmamak gerekiyor. Bir de erkeğin eline bazı kozları vermemek gerekiyor. Yani mümkün olduğu kadar katılım zayıflığıyla, pratikten ders çıkartmayan, onu görmeyen yaklaşımlarla erkeğe koz vermemek, onların sahte yanlışlar içerisine sürüklenmelerine fırsat tanıtmamak gerekiyor. Parti içerisinde böyle bir tutum değerli olacaktır.

Tabii esas olan erkeğin egemen yaklaşımını parti çalışmaları içerisinde, yönetim düzeyinde sürdürmemesi, ona yansıtması, bu konuda özeleştiriyi kendini eğitime, yenileme ve yeniden yapılandırmasıdır. Bu, çok gerekli, önemli bir konumuz ve sorunumuzdur. Öyle yok-

muş gibi görünüyor, ama öyle değildir. Bunlar ciddi bir biçimde vardır. Yeniden partilileşmeye çalışırken, Önderliğin savunmaları temelinde kendimizi yeniden eğitip yapılandırırken en çok üzerinde durmamız, düzeltmemiz gereken hususlar bunlardır. Bu konuda eksiklikler olabilir, kadın zayıflığı olabilir, katılımı az olabilir, erkeğin istediğine göre olmayabilir, zorlayıcılıklar da ortaya çıkabilir. Bunlar var diye ortak çalışmayı zayıflatmamalıyız. Dolayısıyla da erkek egemen yaklaşımı örgüt çalışmalarımıza, ilişkilerimize yansıtılmamalı, onda diretmemeliyiz. Öyle yapmak kesinlikle doğru değildir. Ona karşı çok ciddi bir mücadele gerekiyor. Her şeyden önce sorumluluk bunu gerektiriyor. Bir defa erkek kendisini öyle bir yaklaşımla, bu sorumlulukla ortaya çıkacak olumsuzlukların sorumluluğundan kurtarmaz. O sorumluluktan kendini kurtaracağını düşünen, sanan yaklaşım yanlıştır, bir yanlıştır. Zor olabilir, şekillenme buna ters olabilir. Bu doğal, bunu toplumsal düzen yarattı, kişilikleri böyle oluşturdu. Dolayısıyla zorlanmanın olmaması mümkün değildir. Fakat bir militan, zorlanma oluyor diye zorluğu yenecek bir düzey yaratmak için kendisiyle mücadele etmekten geri duramaz. Kendisiyle mücadele ederek, kendinde gerilikleri aşarak, kendini değiştirerek zorlukları yenip, sorunların çözümleyicisi olacaktı, doğrusu bu iken; sorumluluğu başkasına yükleyerek, onları öne çıkarıp eleştirerek sorumluluktan kurtulunamaz ve çözüm üretildiği sanılamaz. Kesinlikle bu anlayıştan uzak durmalıyız. Dolayısıyla daha iyi bir çalışma ortamını yaratmak gerekiyor. Bunun için de ölçülerimizi gözden geçirmemiz gerekli. Bir bütün olarak parti içi yaşamı düzeltmek üzere varolan anlayışlarımızı, ölçülerimizi gözden geçirmemiz, yeniden sorgulamamız, yeniden partilileşmenin ilkeleri temelinde değiştirip dönüştürmemiz, kendimizi yeniden yapılandırmamız gerekiyor. Bu konuda güç ve cesaretle çalışmak, çaba harcamak bir zorunluluktur.

Böyle yapmazsak savunmaları özümseyemeyiz. Bu biçimde ortak bir yaşam düzeni geliştiremezsek, parti içi yaşamı ölçülü, yetkin, özgürlük ölçülerine uygun hale getiremezsek; o zaman yeniden partilileşme ve yeniden yapılanma gerçekleşmez. Parti içindeki bütün ilişkiler de düzenli olmaz. Nasıl ki, toplumsal düzenin özellikleri toplumdaki kadın-erkek ilişkilerinde şekilleniyor, belirleniyorsa parti içi yaşamın özellikleri de öyledir. Parti içinde yoldaşlık ilişkileri, yaşamın düzenlenmesi, parti yaşamının ölçüler kazanması, güçlü ortak bir çalışma iradesinin özgürlük, eşitlik ilkelerine uygun, sevgiye, saygıya birbirini yüceltmeye, güçlenmeye dayalı gelişmesi, temelde parti içinde iki cinsin ortak çalışma yaşamının sağlıklı, özgürlük ilkelerine uygun düzenlenmesine bağlıdır. Bu ilişki ne kadar gelişir, kökleşir, derinleşirse, kadın-erkek arasındaki farklılıklar ne kadar azalır, ayırım ne kadar ortadan kalkar, güçte, katılımda, yaşamda eşitlik, birbirine yakınlık ne kadar gelişirse ve buna dayalı sağlıklı, ölçülü, birbirini güçlendiren, ortak bir amaç doğrultusunda yürüttüğü çalışmayı ifade eden bir düzey ne kadar gelişirse partinin içi de o kadar güçlü ölçülere sahip, iyi şekillenmiş, kendini iyi düzenlemiş hale gelir. Yani partinin örgütlülüğü o kadar artar. Partinin gücü örgütlülüğünden geliyor. Dolayısıyla partinin en büyük gücü buradan ortaya çıkar.

Özgür birey özgürlük bilincini, duygusunu yaşam ölçüsünü edinmektir

Yeni dönemde parti olacaksak bir kez daha böyle bir güçlenmeyi yarattığımız ölçüde olacağız. Şimdiye kadar ordu düzenindeydik. Komutanımız, parti yönetimimiz var, imkanlarımızı yaratıyor biçimindeki düzen sınıflı toplum düzenidir. PKK'nin sosyalist anlayışına uygun

değildir. O biçimde yaşamayı parti yaşamı olarak görmemek gerekiyor. Tam tersine, bazı kaba, dıştan gelen kurallara, ölçülere bağlanmış bir yaşam değil, en ileri düzeyde düşünce derinliğine, duygu ortaklığına, yine ölçü yakınlığına, birliğine dayalı benzer şeyleri duyan, benzer biçimde yapan, yaşayan bir konuma geldiğimiz ölçüde parti olduğumuzu, parti kadroları haline geldiğimizi, parti içinde bir yaşamın, düzenin, partililik ölçülerinin geliştiğini belirtebiliriz. Ancak böyle bir durumda bundan söz edebiliriz. Yeni dönemde ideolojik, teorik, politik, örgütsel, pratik, hatta askeri birçok görevi bir arada değişik biçimlerde yerine getirmek, onu yerine getirecek örgüt olmak ancak böyle bir parti olmakla, onun bu düzeyde bir mi-

“Parti içinde yoldaşlık ilişkileri, yaşamın düzenlenmesi, parti yaşamının ölçüler kazanması, güçlü ortak bir çalışma iradesinin özgürlük, eşitlik ilkelerine uygun, sevgiye, saygıya birbirini yüceltmeye, güçlenmeye dayalı gelişmesi, temelde parti içinde iki cinsin ortak çalışma yaşamının sağlıklı, özgürlük ilkelerine uygun düzenlenmesine bağlıdır.”

litani haline gelmekle mümkün olur. Şimdiye kadar olduğu gibi PKK dağa çekilmiş, dağda da ordu düzenine girmiş, komutanı başında sabah akşam “rahat-hazır ol, şuna göre yaşa” diyor ve yaşıyor biçiminde olmayacak. Bunun çok aşan yeni dönem partilileşmesi üzerinde duracağız. Artık böyle olmaz, bu PKK aşılmıştır. Yeniden yapılanma, değişim-dönüşüm böyle bir PKK'yi aşmayı ifade ediyor. Dolayısıyla PKK artık böyle olmayacaktır. Bu tür bölümleri de olabilir, ama çok farklı örgütlenmeler içerisine girecek. Yeniden yapılanma çok değişik olacak. Şimdi bu durumdan çıkıp çok farklı örgütlenmeler, farklı alanlarda, farklı görevler üzerinde, farklı örgütlenmeler biçiminde ortaya çıkan bir partinin ortak bir çizgiyi izleyebilmesi, onu aynı anlayışla pratikleştirebilmesi, onu uygulamanın disiplinini, bağlılığını gösterebilmesi böyle bir kadrolaşmaya, parti içinin bu biçimde geliştirilmesine bağlıdır. Bu oldukça, böyle bir militanlaşma, kadrolaşma, buna göre bir partilileşme ortaya çıkacaktır. PKK'nin kendisini yeniden yapılandırması, her alanda dönemin ortaya çıkardığı yeni stratejik planlamamızla ortaya koyduğumuz görevleri başarmak üzere partinin kendini örgütlemesi mümkün olacaktır. Dolayısıyla örgüt kurmak mümkün olacak, her türlü örgüt mücadelesine edebilecek kendi sistemini, düzenini yaratarak çalışmalarını yürütebilecek ve hepsinde bir bütünlük, birbirine benzerlik, bir ortaklık ve birbirini tamamlama durumu ortaya çıkacaktır. Ancak bu biçimde yetkinleşmiş, buna göre kendini şekillendirmiş kadro olduğumuz ölçüde partinin yeniden örgütlenmesini sağlayabiliriz. Herkes ayrı olabilir, ama aynı şeyi uygular. Hep bir merkezden emir alan, hep emir uygulayan değil, ideolojik, siyasal çizgiden emir alan, çizgiyi iyi özümseyen, onu pratikleştirme gücünü kendinde bulan, dolayısıyla çizgi yönetiminin emrine giren yaratıcı bir yaklaşımla olduğu her yerde çizgiyi başarıyla uygulayan bir kadro ve parti durumuna geliriz. Böyle olduğumuz zaman yeni dönem örgütlenmesi ve yeniden yapılanma dediğimiz olgu ortaya çıkabilir. Böyle kadrolaşma olmazsa, kendimizi yeniden yapılandıramayız. Çünkü çizginin emrine değil de, kendi keyfine göre hareket eden bir kadro, içine girdiği yerde ne yapacağı, nereye gideceği belli olmaz. Her türlü yana kayabilir.

Diğer yandan sadece emirle yürüyen, sürekli emir verecek bir yönetim isteyen kadro önümüzdeki dönemde böyle emir verecek bir yönetimi bulamaz. Uluslararası kompo yönetime saldırıyor. Uluslararası kompo partinin emir-talimat gücünü ortadan kaldırmak için Önderliğe saldırdı. Çok merkezleşmiş, adeta işin kolayına kaçmıştı. Görev ve sorumluluklarımızı çizgi doğrultusunda sahibi olup uygulayacağımız yerde günlük olarak adeta elimizde tutup Önderliğin yürüttüğü

bir konuma gelmiştik. Kompo öyle bir noktada emir talimat gücünü ortadan kaldırmak istedi. Ortadan kalkınca bu güç doğru yürüyemez, en azından yürümek istese bile her biri başka bir yola gider darmadağın olur dedi. Komponun hesabı buydur. Demek ki, bu devam ediyor ve kompo buna saldırarak. Eskisi gibi emir talimat gücü haline gelmiş bir Önderlik yönetimi yok, başka yönetim de olmayacak. Önderlik yönetimi yok, onun yerine bir başka yönetim geçer diye beklersek bu da yanlıştır. Önderlik gücü gibi bir güç bu saldırıyla yüz yüze gelmiş, onunla mücadele halindeyse ve bu noktada eskisi gibi işleri yürütemez durumdaysa, başkaları hiç yürütemez. Başka hiçbir yönetimi-miz o işi öyle yapamaz. Demek ki, öyle

nif mücadelesi onunla birleştiği ölçüde mevcut düzeni aşacak, reel sosyalizmin yaşadığı çözümlüştükten kurtaracak, yeni bir güç haline gelecektir. Onunla birleşirse ulusal kimlik ve özgürlük mücadelesi, ulusal kültürel bir değer ifade edecek ve kalıcı hale gelecektir. O zaman bunu çözebiliriz. Bu noktada yoğunlaşmak, kendimizi eğitmemiz, düzeltmemiz önem taşıyor.

Eğitmenin de iki yolu var: Bir; Önderliğin ortaya koyduğu çözümlerini inceleyeceğiz, özümseyeceğiz. İki; günlük pratiğimize eleştirel bakacağız. Dolayısıyla onu eleştirerek, onun derslerini çıkartarak kendimizi eğitme, yenileme yanlışlarımızdan, hatalarımızdan kurtarma yönünde gelişme kaydedeceğiz. Bunun başka yolu yoktur. Hiç kimse böyle bir ge-

lişmeyi vermez. Böyle bir gelişmeyi de başka yerden elde edemeyiz. Bu noktada herkese görev düşüyor, herkes bunun içerisinde. Parti Önderliği günümüzde “özeleştiriyi yaparık partileşmek” diyor. Onun da en çok yapılacağı temel, hepsinin merkezine koyup ona bağlı olarak ele alacağımız nokta burasıdır. Özgür birey olma, Önderliğin ortaya koyduğu özgürlük bilincini, duygusunu, yaşam ölçüsünü edinme olacak. Erkek, egemen anlayışla çok yönlü, kapsamlı mücadele ederek kesinlikle böyle bir gelişmeyi yakalamaya çalışacaktır. Kadın ve erkek ortak egemenlik kazanarak bu düzeye gelecek. O noktada daha çok çaba gerekiyor.

Parti toplumsal gelişmenin ve değişimin denendiği bir makettir

Bunu parti içerisinde yapıyoruz. Kadın özgürlük hareketi yapıyor. Bunun için de daha çok çaba gerektiği ortaya çıkıyor. Bunu, özgürleşmenin, gelişmenin, irade, kimlik, kişilik kazanmanın imkan dahilinde olduğunu görerek, ama onu elde etmek için de büyük bir irade ve çaba sahibi olmak gerektiğine inanıp, pratikleştirerek gelişme sağlamalıyız. Bu, kesinlikle olmalıdır. Bu konuda zorlanmalar, zayıflıklar olabilir, ama ondan yılmamak gerekiyor. Sağduyulu, sabırlı, bilinci güçlü, ölçülü insanı ve bireyi, onun psikolojisini iyi çözümlen, yine sosyolojik toplumsal özellikleri iyi çözümlen, bu konularda kendini yoğunlaştıran bir yaklaşımla işi ele alıp yürütmek gerekiyor. Parti buna imkan verecek ve bunun önünü açacaktır. Elindeki gücünü, imkanlarını zorlanmalar pahasına da olsa bu gelişmeye verecektir. Çok ağır ve ters durumlar, zarar verici şeyler olmamak kaydıyla gerilikleri, zayıflıkları abartmamak da gerekiyor. Özellikle parti yönetimlerimiz öyle yaklaşmamalıdır. Öyle yaklaşırsa çizginin dışına düşmüş olur. Kendiliğinden gelişme olmayacağına göre, parti çizgisine göre bir kadro gelişimini yaşamalıyız. Kadın parti içinde yaşamaz, gelişmez, güçlenmez, eşit, özgür katılımını sağlamaz, irade sahibi olmaz ve partinin düzenlenişinde öncülük düzeyinde yer edinmezse toplumda bunu hiç geliştiremeyiz.

Parti toplumsal gelişmenin, değişimin denendiği bir makettir. Bunların en iyi yaşanacağı yer partidir. Partide beş-on yıl içerisinde bu yönlü yapacağımız gelişmeleri toplumda ancak elli, yüz yılda sağlayabiliriz. Toplumsal gelişme, değişim o kadar ağır ilerleyecektir. Partide ise bunu daha hızlı yapabiliriz. Bunu yapmak için çaba harcamalıyız. Yeni partilileşmemizi bunun üzerinde kurmak, buna yöneltmek, savunmaları incelemeyi bu esasa dayandırmak, buna göre özümsemek ve bu çizgiyi edinmek bir zorunluluktur. Bütün partinin bu çizgiye gelmesi gerekiyor.

Kadın öncü değil, özgür kadın, Kadın özgürlük hareketi öncüdür. Bu özgürlük hareketini kadın da, erkek de yürütebilir. Nasıl ki, en büyük fabrikatörler sosyalist ideolojinin yaratılmasına öncülük yaptılar, yine ağa çocukları köylü isyanlarını yaratıcısı oldularsa, özgürlük bilincini, özgürlük çizgisini herkes geliştirir. Erkeğin de bu çizgiye gelmesi gerekiyor. Bu çizgi, ortak toplumsal insanı yaşam çizgimizdir; kadının ulaşacağı, erkeğin ise eskisi gibi kalacağı çizgi değildir. Zaten o ciddi bir yanlış anlamadır. O nedenle bu yönlü çok fazla düşünmüyor, çaba harcanmıyor, tartışmalarımızda da bu yönlü bir öne çıkış olmuyor, şimdiye kadar da olmadı. Bu da eskiyi devam ettirdiğimiz anlamına geliyor. Değişiklik olmuysa, çizgi düzeyinde çizgiye oturmuş bir tartışma yürütmüyoruz. O doğru değildir. Toplumun yeni bir yaşam çizgisi oluşmaktadır. Parti çizgisi, yeni öncülük çizgisi onu ifade ediyor ve toplum da kadın ve erkekten oluşuyor. Kadının da, erkeğin de kendi durumuna göre bu çizgiye gelmesi ve bir çizgide birleşmesi gerekiyor.

Bu konuda erkek arkadaşlar çok kolaycı; “nasıl olsa sorunlar var, haydi bayan arkadaşlarımız çalışsın, çözsün bakalım” demektirler. Sanki kendisinin sorunu değilmiş gibi. Bu anlayış yanlıştır. O, egemen bir yaklaşımdır. Egemen yaklaşımın kolaycı çözüm tarzı veya özgürlük çizgisi karşısında dediğini koruması oluyor. Onu aşması, kendini eleştirilmesi, Önderliğin oluşturduğu özgürlük çizgisine çekmesi değil de, -ki, Önderlik buna “erkeği öldürmek” dedi ve bu köklü bir biçimde kadının da erkeğin de yeniden yaratılması oluyor. Eğer köklü ele almazsak bu gerçekleşmez- çizgiye ulaşmak, görev ve sorumluluk bu iken bunu reddetmek veya bulunduğumuz alanda durmanın ifade tarzı, kolaycı tarz oluyor. Mevcut pratiğimiz de bu bakımdan zorlanıyor.

Şöyle bir yaklaşım ortaya çıkıyor; “bayan arkadaşlar zayıf kalıyorlar veya filan yerde bayanlar içinde böyle sorunlar var” denilerek aslında örgütün içinde bulunduğu durumun anlaşılması gerekirken salt bir tarafa yükleniliyor. Halbuki o durum çalışma ve yönetim tarzımızdan, örgütsel düzenlenişimizden kaynaklanıyor ki, bunda erkek daha ağırlıklı, daha fazla yer alıyor. Eğer bunlardan bazılarını sorumlu tutacaksa erkeği, erkek yaklaşımlarını sorumlu tutmamız gerekiyor. Erkeğin, yaklaşımını düzelterek, kendini eğiterek, değiştirerek Kadın özgürlük hareketini, onunla varolan özgürlük çizgisini doğru anlayıp kendisini o çizgiye çekmeye çalışarak ancak bu sorunları aşabiliriz. Kadının zayıflığı da böyle aşılabılır. Parti içindeki aşılma toplum içindeki aşılmayı getirir. Yoksa diğeri bir gelişme değildir; gerilikleri, zayıflıkları, olumsuzlukları tespit etmek fazla bir değer ifade etmiyor. Bu gerekli olabilir, ama yetinmek fazla değerli olmaz. Öyle yaklaşımlar çok yoğun yaşanmaktadır. Geriliği, zayıflığı, olumsuzluğu tespit et, bir de kendindekini değil başkasındakini tespit et, ondan sonra da görev yaptığını san. Bu doğru ve yeterli değildir. Zayıflıkların bütününi tespit etmek gerekiyor. Hep dıştakini değil, kendindekini de tespit etmek gerekiyor. Yine tespit etmek, orada kalmak için değil, aşmak, gidermek için olmalıdır. Doğru ve yeterli olan zayıflığı, yetersizliği, olumsuzluğu tespit edip aşmak, onu aşacak yöntemi, yaklaşımı, çabayı, tarzı ortaya çıkarıp pratikleştirmekle olur. Bunu yaparsak parti içindeki işler doğru yürür, yönetim tarzımız, parti içi çalışma tarzımız, parti yaşamımız gelişir. Yoldaşlar topluluğu birbirine güç ve destek verir, yoldaşlık ilişkilerimiz gelişir. Her şey birbirine güç verme, destek verme üzerinde oluşur. Yoksa geriletme, zayıflatma veya onun geriliğine, zayıflığına dayanarak kendini yaşatma, o zayıflığa dayanma güçlü olmak değildir. Böyle olmak değil de, geliştirici, güçlendirici olmak gerekiyor. O da kendini çözüm gücü haline getirmekten geçiyor.

2002 yılı Kürdün başarı yılı olacaktır

2001 yılı basın-yayın faaliyetleri açısından önemli bir yıldır. Bir dönemeç veya bir başlangıç yılı da denilebilir. VII. Kongre ardından 2000 yılında sürdürülen arayış ve denemeler sonrasında her bakımdan düşünce açıklığına ulaşılan ve bu temelde faaliyetlerin kararlaştırıldığı, planlanarak kapsamlı bir programa kavuşturulduğu, çalışma tarzı ve örgüt yapısı konusunda önemli açıklıkların sağlanıp adımların atıldığı bir yıldır. 2000 yılında bazı çalışmalar yapılmış, önemli toplantılar, tartışmalar yürütülmüş olsa da asıl netlik ve kararlaşmanın sağlanması, çalışmaların gittikçe daha derli-toplu ve örgütlü yürütme adımlarının atılması 2001 yılında gerçekleşti. Bunların merkezinde **Basın-Yayın I. Konferansı** yer aldı. Böyle bir konferansı yapmak bile, bu yılı mevcut çalışmalar açısından önemli bir başlangıç yılı haline getirmektedir. Kuşkusuz böyle bir noktaya gelmek kolay olmadı.

Bu çalışmalarını geçmişten günümüze değerlendirmek doğru sonuçlar çıkarmamızı sağlayacaktır. Geçmiş irdelemeden, anlamadan, çözümlenmeden, yürütülen olumlu ve olumsuz çalışmalardan deneyim çıkarmadan böyle bir başlangıç adımı atılamaz. Onlar görülmeden böyle bir adımın ne ifade ettiği çok fazla anlaşılabilir. Geçmişe ilişkin değerlendirmeleri, VII. Kongre sonrasında hem gerilla zemininde hem yurt dışı alanlarında ve diğer değişik sahalarda yaptığımız toplantılarda, en son da konferansta yeteri kadar değerlendirdik. Silahlı mücadele stratejisi içerisinde propaganda-ajitasyon faaliyetleri, eğitim çalışmaları nasıl yürütüldü? Hangi yöntemler kullanıldı? Bunun içerisinde basın-yayın faaliyetleri, sözlü ve yazılı propaganda nasıl bir rol oynadı? Hangi araç ve yöntemlerle yürütüldü? Genel stratejik mevzilenme ve çalışma düzeni içerisinde basın-yayın faaliyetlerinin yeri ve anlamı neydi? Bunlar, önemli ölçüde çözümlenmiş ve bilince çıkartılmış hususlardı. Her gelişme oldukça, yeni durumlar ortaya çıktıkça dönüp bakacağımız, ders çıkarmaya çalışacağımız bir gerçeğimizdir. O açıdan her şey bitmiştir diyemeyiz. Her zaman dikkate almamız gereken bir husustur. 1 Eylül süreci temelinde atılan stratejik değişiklik adımları içerisinde basın-yayın faaliyetlerinin oynadığı rolü, onun yaşadığı değişim sürecini de konferansta değerlendirmiştik. 2001 yılında böyle bir başlangıç yapmak, düz bir çizgi izlemedi veya kolay olmadı. İnşili çıkışlı ve oldukça dalgalı oldu. Bütün faaliyetler açısından böyle bir gerçeklik var.

Böyle olması doğaldır da. Bilinmeyen şeyler yapmak, alışılan yaşam ve çalışmalarda değişiklik yapmak kolay veya düz bir çizgide olmuyor. Dalgalılık, inşili çıkışlı olma durumu basın-yayın faaliyetlerimiz açısından daha çok oldu. Zaman zaman tartışmalar yoğunlaştı, zaman zaman neredeyse en kendiliğindenci konuma düştü. Bazen önemli kararlar aldık, yeni organlar çıkarmaya çalıştık, bazen de kapattık, birçok çalışmayı fes ettik. Fakat şu bir gerçektir ki; VII. Kongre'den sonra bütün örgütlerle mücadelede değişiklik yapabilemek için her şeyden önce propaganda-ajitasyonda değişikliklik yapma, hem içerik bakımından hem de üslup bakımından stratejik değişimin içeriğini iyi verecek bir çizgiyi bu alanda oturtma ihtiyacı ortaya çıktı. Parti, değişiklik yapmak üzere ilk adımları bu faaliyette attı, dikkatini en başta bu çalışma üzerinde topladı. İlk talimatını bu çalışmaya ilişkin geliştirdi, eleştiri ve önerilerini bu çalışma üzerinde yürüttü. Gittikçe genişleyen resmiyet kazanma yönünde gelişen ilk toplantılarını da bu çalışma alanında yaptı. 2000 yılı mayıs ve haziran aylarından itibaren gelişen tartışma toplantılarına bakılarak bu durum rahatlıkla görülebilir. Kongre sonrasında geliştirilen talimatlar, eleştiri ve öneriler, bir bütün olarak bu alanı örgütlemek üzere partinin içine gir-

diği yönelimler dikkate alınırsa, bu çalışmaların değişim süreci içerisinde ne denli öncelik taşıdığı rahatlıkla görülebilir.

Tabii yürütülen çabanın yanında bir de zorluklar oldu. Yenilenme ve değişim kolay yakalanamadı. Bunun birçok nedeni vardı. En başta değişim-dönüşümü anlamamak, onun üzerinde yeterince yoğunlaşmamak, yeni düşünceyi özümseme, yeni üslubu edinmede gerekli duyarlılık ve esnekliği göstermemek temel engeldi. Bu bakımdan kadronun değişim sürecine ne denli hazırlıksız olduğu bu faaliyette çok daha iyi görüldü. Defalarca çalışanları değiştirme, örgütlenmeleri değiştirme, hatta organları açıp kapatma içerisine girildi. Bütün bunlar çalışmalarını yürütmemenin doğurduğu sonuçlardı. Aynı zamanda çalışmalarını mutlaka başarıyla yürütme iddiasının gösterdiği

ki görmeyip geçen yıllar gibi değerlendirmeye kalkmak, hatalı olur. Ortaya çıkmış birikimi, sağlanan gelişmeleri, dolayısıyla bunun üzerimize yüklediği, mutlaka yapmamız gereken görevleri doğru ve yeterli tespit edemeyiz. O açıdan 2001 yılı değişim sürecinde bu çalışma açısından gittikçe daha çok kapsamlılaşan, yoğunlaşan, derinlik ve süreklilik sağlanan, birikim yaratılan bir yıl oldu.

Parti yönetim toplantımızın değerlendirilmeleri, kararlılık düzeyi, bizi hızla ve erkenden Basın-Yayın I. Konferansı'nı düzenlemeye götürdü. Konferans bir başlangıç konferansı oldu; gündemi, tartışma ve karar düzeyiyle bunu sağladı. Bu, şimdiden kesinleşmiştir. Her başlangıcın taşıdığı zayıf ve eksik yönleri kuşkusuz içinde taşıyordu. Fakat bir başlangıç oluşturabilecek yeterliliğe de sahipti. Bu anlamda hem parti

Bütün bunlar içerisinde ne tür gelişme adımlarının atıldığını tespit etmek lazım. Değerlendirme yapmak, sadece eleştirmek veya olumsuzlukları öne çıkartmak şeklinde olmamalı. Bu çalışma açısından her şeyin çok olumlu veya olumsuz olduğu, tümünden her şeyin yapıldığı ya da hiçbir şeyin yapılmadığı söylenemez. Böyle olursa 2001 yılı açısından doğru söylenmemiş olur. Yılın faaliyetleri öyle değil. Her şeyden önce yayın çizgisi üzerinde durduk. Parti çizgisini özümseme, bunu yayın çizgisine dönüştürme ve bir yayın politikasına sahip olarak bütün alanlarda hakim kılma, böylece bir politika birliği yaratma yönünde önemli bir çalışma yürüttük, tartışmalarımız oldu ve sonuçta belli bir mesafe kaydedtik. Geçen yıllara kıyaslandığında kuşkusuz düzey ileridir. Bunda elbette parti çizgisinin

sunu işin özü buydu. Bunlar aşıldı. Ne faaliyeti yürüttüğümüz, neye bağlı yürüttüğümüz, bu alanın nasıl bir faaliyet alanı olduğu daha çok açığa çıktı. Biraz netleşme oldu. Bunları yazılı belgeler haline getirdik. Toplantı tartışmaları, araştırma-inceleme biçiminde PKK VI. Ulusal Konferansı'ndan sonra örgütlenmemizin netleşmesi temelinde geliştirdiğimiz talimatlar çerçevesinde yayın politikasında netlik yaratma süreci gelişti. Bunun hakimiyeti sağlandı, çizgi düşüncede oluştu. Fakat özümsemedi mi, her alana gerçekten özümsetildi mi? Tutarlı bir çizgiye uygun faaliyet yürütülüyor mu? Bunların böyle olduğunu belirtmek mümkün değil. Bundan uzak olma, parçalı ve eklektik kalma durumları değişik alanlarda ve değişik biçimlerde devam ediyor. Bu noktada zorlanıyoruz, ölçüler tam açığa çıkarılmıyor. Siyasi ortamı etkileme, örgütün yeniden yapılanmasını yönlendirme anlamında güçlü bir biçimde etkide bulunamıyor. Partinin eleştirileri, ihtiyaçları devam ediyor. Bu eksikliklerin bu alanda aşılması gerekli.

Eksikliklerin neler olduğunu tespit etmek için ayrıntılara bakarak birçok nokta görmek mümkün. Eksiklik burada ortaya çıkıyor. Yani denetim eksikliği, işi yürütenlerin kendisini inceleme eksikliği var. Yaptığı işe dönüp bakmıyor. Yani bir şeyi döküp gitmek gibi bir durum var. "Ben döker giderim, gerisi ne olursa olur" diyor. İyidir, kendini daraltmamak gibi bir sonuç doğurabilir, ama yanlış veya hatalı olan yönler var mı, yok mu? İşler iyi yürüyor mu, yürümüyor mu? Yaptığımız işe dönüp bakmazsak kendimizi nerede tartacağız, neye göre yetkinleştireceğiz? O belli olmuyor ve ciddi bir eksiklik. Birbirini bu konuda olumlu yönde denetleme zayıftır. Birbirinin çalışmalarını kendi çalışması olarak görme yetersiz, dolayısıyla başarısından haz duyarken olumsuzluklarını gidermeyi kendisine görev bilme durumu henüz zayıf ve sınırlıdır. Bu durum, gözle görülen birçok hata ve eksikliğin düzeltilmesini engelliyor. Halbuki doğru değil, böyle olmamalı. Çok yanlış yapılıyor, özümseme eksiktir.

Örgütlü hale gelmek ülkenin örgütlenmesi ile ölçülür

2001 yılı, örgütlenme bakımından da önemli bir birikim ortaya çıkardı, örgütsel başlangıç adımlarının atıldığı bir yıl oldu. **Demokratik Aydınlanma Birliği**'nin örgütlenmesi, bunun merkezli sahalarda örgütsel yoğunlaşmalarının sağlanması bu yıl içerisinde gittikçe daha çok gelişti ve netlik kazandı. Birbirine bağlantılı yürütülme durumu gelişti. Bu noktada nasıl bir örgütsel mevzilenme içinde olmamız gerektiği düşüncesini de iyi ortaya çıkardı. Her alanın genel içerisindeki rolü ve önemi tanımlandı. Ülke ve halk bilinci, neyin çalışmasını yaptığımız, kimlik ve kaynak sorunu gündeme geldi. Önemli bir bilinç açıklığı oluştu ve planlamamız gelişti. Buna göre birikim düzeyinde örgütsel bir merkezleşme sağlandı.

Bu gelişmeler içerisinde şu ortaya çıktı; ciddi kadro ihtiyacımız var. Her alanda hem nicelik hem de nitelik düzeyinde kadrosal gelişme gerekli. Onun için eğitim faaliyetini yoğunlaştırmamız, örgütlenmemizi ilerletmemiz gerekiyor. Bu yıl, örgütsel açıdan bir planlamanın oluştuğu yıldır. Örgütsel kuruluşun başlangıç adımı atıldı. Bazı birikimler oluşturuldu, örgütsel bakımdan derlenme ve toparlanma durumu yaşandı. Devam ettirilirse önümüzdeki yıl örgütsel açılım ve derinleşmenin her alanda sağlanabileceği bir birikim ortaya çıkmıştır. Bu birikimi göz ardı etmemek, küçümsemek lazım. Fakat eksik ve yetersiz yönleri aşılarak eğitimle yeterli hale getirilmesi gerekiyor. Henüz birikimdirler, örgütlü hale tam olarak gelememişler.

çabaydı. Zorluklarımız da vardı; istendiği gibi hemen ve her yerde düzenleme yapma, eskiyi aşarak yenisini yaratma imkanı yoktu. Maddi imkanlardan çok siyasi ortamlar buna elverişli değildi. Örgütsel hazırlığımız da yeterli değildi, zayıftı. Genel örgüt düzenlenişimiz, örgütün yaşadığı değişim sürecindeki zorluklar, hatalı ve yetersiz anlayışlar bu faaliyeti de etkiledi, inşili çıkışlı olmasında önemli rol oynadı.

Her başlangıç bağrında zayıf ve eksik yönler taşır

Böyle bir pratik ardından en çok bağlayıcı değerlendirmeyi III. Parti Meclis Toplantımız yaptı. Bu faaliyete yaklaşımı eleştirip faaliyeti geliştirmeyen, önem vermeyen, dolayısıyla partinin değişim sürecinde zorlanmasına yol açan anlayışlar mahkum edildi. Basın-yayın faaliyetlerimizin stratejik değişim-dönüşüm sürecine denk, değişim çalışmalarını yürütmede öncülük edecek, yeniden örgütlenmemizin ihtiyaç duyduğu eğitimi, bilinç açıklığını yaratacak bir düzeye ulaştırılmasını kararlaştırdı, bunu yapmayı gerekli gördü. 2001 yılı baharında yapılan bu toplantı temelinde faaliyetlerin yeniden düzenlenmesi, geçmişten çıkartılan derslerle de, bir daha kesintiye uğramasına fırsat vermeksizin ve gittikçe daha fazla çalışma üzerinde yoğunlaşarak geliştirilmesi biçiminde bir süreç, yıl boyunca yaşandı. Geçen iki-üç yıllık değişim-dönüşüm sürecinde en istikrarlı, sürekliliği olan, dolayısıyla da birikim yaratan, yaptığı çalışmaların birbiri üzerine yığıldığı yıl da, bu yıl oldu. Bu anlamda geçen yıllardan farkı vardır. Bu far-

yönem toplantımızın ardından faaliyetin güçlü biçimde planlanması ve örgütlenmesi yönünde ikinci ileri bir adım oldu, hem de yeni stratejimiz çerçevesinde basın-yayın faaliyetlerinin örgütlenilip yürütülmesinde bir stratejik başlangıç oluşturdu. Konferansımız böyle bir anlam ve önemi oldu.

Konferanstan bu yana değişik düzeylerde toplantı, tartışma ve örgütsel adımlar atma biçiminde geliştirilen, Konferans kararlarını ve planlamasını pratikleştirmek için ciddi eleştiriye muhtaç olan, içinde hata ve eksikler çok olan bir pratik süreç yaşandı. Fakat aynı zamanda konferansı pratikleştirmeyi hedefleyen ve kesintisiz yürütülen bir çalışma süreciydi. Konferansın alanlara taşınma durumu oldu, fakat bu noktada zayıflıklar var. Hala konferans sonuçlarının faaliyet yürüten kesimler içinde ne denli özümsemediği tartışmalıdır. Ondan öteye genel partiye taşınmasında da zayıflıklar var. PKK VI. Ulusal Konferansı, I. Basın-Yayın Konferansımızı yeniden değerlendirdi ve onayladı. Böylece VI. Ulusal Konferansla, I. Basın-Yayın Konferansı'nın sonuçlarının partiye taşınma durumu biraz daha gelişti. Konferans bileşiminin örgütlenmesi, hem bileşimin hem de konferanstaki tartışmaların değişik çalışma alanlarına taşınması önemli ölçüde gerçekleşti. Konferansa katılan bileşim hemen her yere ulaştı ve değişik toplantılar yapıldı. Avrupa alanında daha çok buradaki tartışmaları, burada alınan kararları özümsemeye, bir de o alanın sorunlarını çözüp orada daha somut plan ve program oluşturmaya yönelik toplantılar yapıldı. Onlar da önemliydi. Biraz da buradaki konferansın devamı gibi görülebilecek geniş katılımlı toplantılar oldu.

netleşmesinin payı var. VII. Kongre'den sonra yeni stratejiyi tanımlama doğrultusunda bir yıl parti değerlendirmesi ortaya çıktı. Bu yıl yedi konferans yaptık, konferans değerlendirmeleri yeni çizgiyi ortaya koydu. Tüm bunların üzerine bir de Parti Önderliğimizin süreci aydınlatacak her şeyi içeren, yeni stratejik yaklaşımımızı, ideolojik, politik, örgütsel ve eylemsel çizgi düzeyinde net ve kapsamlı ortaya koyan değerlendirmeleri gelişti. Bütün bunlar elbette yayın politikamızın, çizgimizin oluşmasında belirleyici rol oynuyor.

Buna paralel bir çalışma bu sahada da yürütüldü. Onları özümseme, esas alıp tartışma temelinde yeni dönem yayın politikamız nedir, yayın çizgisi ne olmalı? Nasıl bir basın-yayın faaliyeti yürütüyoruz, bu faaliyet ne faaliyeti ve neye bağlı yürütülüyor? Dolayısıyla ölçüleri neler; kabul ettikleri, etmedikleri, doğru buldukları, yanlış gördükleri neler? Bunlarda belli bir gelişme oldu, bu konuda çok geri bir durum vardı. Çok parçalı, herkesin kendi faaliyeti olarak gördüğü, dolayısıyla anladığı gibi yürüttüğü bir çalışma yürütülüyordu. Yayın çizgisi, yayın politikası diye bir şey ya düşünülüyor, bilinmiyor ya da herkesin kendisi ile sınırlı oluyordu. Bütün imkanlar partiden alınmasına rağmen parti reddediliyordu. Bir ticaret şirketine yaklaştığı gibi olmaktan daha geri bir konumdaydı. Ticaret şirketine yaklaşanlar değer üretir ve şirkete kazanç getirirler. Bu öyle de değildi, bir hayır kurumundan destek alan ve kendisini oyalayan topluluklar gibiydi. Birçok alandaki çalışmalarımızı böyle değerlendirmek fazla karikatürize etmek olmuyor. Görüntü nasıl olursa ol-

Örgütlü hale tam gelmeyi esas olarak ülkenin örgütlenmesi ile ölçüyoruz. Oradan baktığımızda henüz başlangıç adımıdayız. Bu konuda bir bilinç oluşturduk, nelerin yapılması gerektiği ortaya çıktı. Geciktirmeden, basite atmadan o örgütsel adımları kararlılıkla atmamız gerekli. Bu toplantımız bizi esas olarak bu adımı kararlılıkla, ama ciddiyetle atma noktasına ulaştırmalı. Eksik olan ve ihtiyaç duyulan yön budur. Kopukluklar var. Mevcut durumda örgütlenmemiz bakımından en fazla üzerinde durmamız gereken yön, alanlar arası kopukluğu giderme konusunda çaba harcamak yerine birbirine mesele yapma durumudur. Alanların yönetim ve örgütsel düzeyleri yetersiz. Tam bir tarz tutturulmuş değildir ve iyi işlemiyor. Bütün bunlar kendisini çeşitli sorunlar biçiminde ortaya koyuyor. Alanlar, kendi içinde birbirini beğenmiyor, koparıyor. Yani eğitici, teşvik edici, eksiği tamamlayıcı, güçlendirici yanlar zayıf. Birbirini bütünlemek, eksikliklerini gidermek yerine şikayet etmek, rahatsızlık duymak, başkasını sorumlu görek kendini rahatlatmak gibi bir eğilim var. Bu eğilim yanlıştır, düzeltmemiz gerekiyor. Kimse kimseyi beğenmiyor, herkes birbirinin yaptığını kötü ve geri görüyor. Bu, elbette kendisini öyle ortaya koymuyor, "Ben yapamıyorum" biçiminde ortaya koyuyor. Onun altında aslında kendisinin iyi yaptığını, başkasının yapmadığını, dolayısıyla başkası tarafından gölgelendiğini sanma yatıyor. Yanlış bir anlayıştır ve düzeltmek gerekli. Hemen hemen bütün alanlarda böyle bir durum var. Buradan protesto geliyor. Küsmeye, alınma, çalışmalarını durdurma ortaya çıkıyor. Rahatlıkla şöyle denebilir; "Benim dediğim gibi olacak, olmazsa yapmam. İyi yapmıyorlar, durdururum" denilebiliyor ve pratikleştiriliyor. Dolayısıyla alanlarımız birbirini, bir alan içerisinde de organlar, kişiler birbirini zorluyor. Bu durum örgüt olamama, merkezileşememe, bütünleşememe, dağılma ve merkezkaç eğilimini ifade ediyor. Onu kesinlikle düzeltmek lazım. O üslup doğru bir üslup değil, o yaklaşım başarı getirecek bir yaklaşım değil.

Çizgiyi yansıtmayan bir yayın faaliyeti zarar getirir

İdeolojik-siyasi çizgiye yaklaşım konusunda bazı noktalara değinmek gerekiyor. Bunu savunmalara yaklaşım, Önderliğe ve partiye yaklaşım olarak da tanımlamamız lazım. Hepsini aynı anlama geliyor. Bu konuda bir yanlışlıklar zinciri hüküm sürüyor, çeşitli yanlış eğilimler var. Bazı değerlendirmeler kendi içimizde bir tartışmamış gibi görünüyor, fakat bir tartışma değil, daha çok partinin gelişerek hakim olması karşısında sıkışmanın verdiği değişim ve partileşememe durumunun yarattığı sıkışmanın verdiği zorlayıcılıkla yönelme durumudur. Bu duruşun genelle bağlantısı var ve ideolojik-siyasi çizgiye yaklaşım, onunla bütünleşip bütünleşememe noktasında ele alıp çözümlenmek daha doğrudur. Tartışma olmalı, düşünce üretimi yapıyoruz, düşüncenin bir üretim biçimi de tartışmaktır. Tartışarak yeni düşünceler ortaya çıkarılabilir, ama ucuz suçlamalarla hiçbir düşünce ortaya çıkmaz, sadece küfür olur. Küfürün düşünce üretimi olmadığı kesin. Tartışma yapalım, ama yüzeysel, dar, kendi dogmalarına sarılmış bir biçimde değil; gerçekten düşünce üreterek, ilkeler ortaya koyarak, anlayışlar geliştirerek yapalım. Bunu yaparken bir de ölçümüz, doğrularımız olsun. Bir doğruyu geliştirme, derinleştirme ve o doğruda birleşme temelinde yapalım. Böyle olmazsa yapılan tartışma denilmez. Böyle olmayan tartışmalar da düşünce üretimi ortaya çıkmaz.

Bu noktada bireycilik çok fazla var, gruplaşmalar oluşuyor. Bu konuda büyük bir duyarlılık yaşanıyor. Kendi çizgisini yeniden oluşturan, çizgi etrafında birleşen, bütünleşen bu temelde gelişen partinin karşısında hiç orali olmama, ilgisiz kalma, kendi bildiğini uygulamaya gibi tutumlar hala devam ediyor. Bu yaklaşım genelde olduğu gibi basın-yayın ortamımızda da çok fazla var. Savunmaları okuma, inceleme zahmeti bile duy-

"Tartışma yapalım, ama yüzeysel, dar, kendi dogmalarına sarılmış bir biçimde değil; gerçekten düşünce üreterek, ilkeler ortaya koyarak, anlayışlar geliştirerek yapalım. Bunu yaparken bir de ölçümüz, doğrularımız olsun. Bir doğruyu geliştirme, derinleştirme ve o doğruda birleşme temelinde yapalım. Böyle olmayan tartışmalardan da düşünce üretimi ortaya çıkmaz."

muyorlar. Konferans yaparak Önderlik savunmalarının partiye ve topluma nasıl taşınacağına ilişkin kararlar aldık. Bunu da basın-yayın faaliyetleri yürütecek, ama bu alanın çalışanları sanki o faaliyetin başında bunları yapmak durumunda olan kendisi değilmiş gibi görüyor. Çok iddiasız, partiyi, çizgiyi görmeyen bir durum söz konusu. Nereden kaynaklanabilir? Ya çok zayıftır ve yaptığı işi hiç bilmez, ya da bunun altında kendini beğenmişlik var. "Ben zaten biliyorum. Savunma yazmışsa yazmış, ben de oturur iki tanesini yazarım. Bunları ben çoktan biliyorum, dolayısıyla benim söylediğim, yazdığım onu zaten veriyor. Bakmama ne gerek var" diye kendini çok yeterli gören, kandıran bir yaklaşım da var. Bu tutum, daha çok geçmiş parti çizgisinden bir şeyler almış, biraz düşünme ve ifade etmeyi öğrenmiş olan kişilerde ortaya çıkıyor. Dolayısıyla değişen ve yenilenen partiyi değil, eskide kalan partiyi sürdürmek oluyor. Bir bütün olarak değişim-dönüşüme karşı eskide ısrar, eskiyi dayatma olarak ortaya çıkıyor. Bu yanlıştır ve kesinlikle mahkum etmeliyiz. Çizgiyi özümsemeyen, çizgiye bağlanmayan, onu yansıtmayan bir yayın faaliyeti yarar değil, zarar getirir. Öyle bir faaliyeti yürütmek yerine, partiye ve halka zarar vermemesi için durdurmak daha iyidir. Eğer eksiklikler yaşanıyor, eklektik kalma durumu ve başarısızlık varsa bu anlayıştan kaynaklanıyor. Parti çizgisi, onun yeni gelişimi yüzde bir oranında bile yansıtmadı. Genel havası bile, yansıtılmadığı halde partiyi üstte tutuyor. Partinin düşünsel gelişiminin, önderlik düşünsel gelişiminin havası yine de herkesi ayakta tutuyor, yönlendiriyor, insanlarda umut yaratıyor, onları düşünmeye ve araştırmaya sevk ediyor. Bu temelde yapılanların önemli bir kısmı aslında zarar vericidir.

İkinci bir eğilim ise şöyle ortaya çıkıyor; aslında partideki gelişmeyi görüyor. Yaşanan gelişmenin, ideolojik ve siyasi netleşmenin, derinleşmenin ve bunda birleşmesinin kendi düşünce ve anlayışlarını zorladığını görüyor. Dolayısıyla bunun karşısında bir gruplaşma ortaya çıkıyor. Ama açık değildir, bu konuda yanılma var. Kendine göre yorumlama olduğu gibi özümseme değil de, "Önderlik budur, savunma budur" diyerek kendisini onun yerine koyma, bu konuda biraz da aceleci ve erken davranarak parti hakim olmadan kendini hakim kılmaya çalışma gibi bir yaklaşım var. Bazı arkadaşlar çizgi tartışmasından söz ediyorlar, ama neyi düşündükleri bile belli değil. Hangi çizginin mücadelesini veriyorlar? Bizim için orası önemli. Bir çizgi mücadelesi verebilirler, ama Önderlik çizgisinde mücadelenin verilmesini esas alacağız. Dolayısıyla Önderlik çizgisinin mücadelesini vermek gerekli. Başarı için bu gerekli. Onun karşısında sıkışmamak, ona kendi doğrularını dayatmamak lazım. Tersine kendi yanlışlarını o doğrular karşısında eritmek, yok etmek gerekiyor. Onun için de incelemek, tartışmak ve özümsemek lazım. Parti doğrularını anlamaya çalışmak gerekiyor. Savunmalar bu konuda esas alacağımız, bize yol gösteren ve her türlü derinliği veren kaynaklardır. Dolayısıyla savunmaların tartışıldığı bir ortamda bu durumların ortaya çıkması, kendi bildiklerimizde çok ısrarlı olduğumuz anlamına geliyor. Bu yakla-

şım kabul görmez. Eskiye konuşturmak, yeni adına kalıplaşmış eski dogmaları ileri sürmekten de uzak durulmalıdır.

Bazı arkadaşlar da çok hiddetliyiler. Mao bunu "Dağı sırtlayan adam" olarak tanımlıyordu. Sanki bütün dünyanın yükü üzerine binmiş de altında çöküyorlar. Halbuki öyle bir konuları yok. Kimsenin üstüne bir şey gelmiş değil. Bu durum, çok katı bir dogmatizmi gösteriyor. Kuruntudur, önyargıdır. Bir endişeyi ifade etmiyor aslında. Öyle olsaydı parti gelişmeleriyle daha hızlı bütünleşme durumu ortaya çıkardı. Çünkü parti çok hakimdir ve ilerliyor. Geçen süreçte o tür endişeleri insan taşıyabiliirdi. O tür endişeler gelişmelere yol açıyor. Mevcut durumda partinin ideolojik-politik hakimiyeti başattır, kesinleşmiştir. Hem de en ileri düzeydedir. Böyle bir noktada endişeli olduğunu belirterek kendi dogmalarına sarılıp sağla sola atışmak yerine ortaya çıkan gelişmeyi özümsemek, onun için sonsuz bir yaratıcılık ve derinlikte düşünsel, duygusal açılım göstermek daha doğru ve geliştirici olur. Bunun altında da kendi doğrularını hakim kılmaya, partinin gelişen hakimiyeti karşısında sıkışıp zorlandıkça, onun yerine kendini parti diye hakim kılmaya yaklaşım yatıyor. Yanlıştır. Sonuç itibarıyla birçok görüntü ileri sürülebilir, ama hangi biçimde olursa olsun bütün bu yaklaşımlarda şu var; ideolojik-siyasi çizgiye, Önderlik gerçeğine doğru yaklaşım, onu doğru ve iyi özümseme, esas alma noktasında sorun yaşanıyor. İdeolojik çizgiyi özümseme, doğru bir üslupla onun iyi bir mücadelecisi olmama noktasında sorunlar var. Bu konuda ilgisizlikten kendini dayatmaya, kendini parti yerine koymaya kadar ortaya çıkan bütün yaklaşımlar yanlıştır. Her alanda olsa bile bu çalışmalar içinde olmaz. Bu faaliyette bu tür durumlar ciddi zararlar veriyor. Tartışmamızın düşünsel derinleşmemizin önünü alıyor. Halbuki daha güçlü tartışmalar yapma ve düşüncemizi derinleştirme gereği var.

Diğer yandan çok kötü bir bireycilik de var. İdeolojeye böyle yaklaşım, partinin ideolojik-politik çizgisine böyle yaklaşım kendine göreliği, bireyciliği şu veya bu biçimde parti dışında kalmayı ifade ediyor. Yıl boyunca bu noktaları ele aldık, çok değişik yönleriyle de tartıştık. Dış etkilemeler, geçmişin kalıntıları, metafizik düşünce yönteminin etkileri olarak değerlendirdik. Arayıştaki zayıflığa, diyalektik zayıflığa, yani birçok nedene bağladık. Gelinek noktada yeni bir yıla girerken bütün bu nedenleri aşmalıyız. Bu konudaki yanlış, yetersiz duruşları kesinlikle düzeltmeliyiz. Yani kendimize göre olmaktan çıkmamız gerekiyor. Bunun düşünce özgürlüğünün ya da üretiminin kısıtlanmasıyla alakası yok. Sonsuz düşünce üretimi olmalı, ama düşünce, laf üretmek değildir. Başı ve sonu belli olmayan bir şey değildir. Düşüncenin bir sistemi, amacı vardır. Bir kaynağı vardır ve bir şeyleri çözümler. Parti olarak bunu esas alıyoruz ve bütün faaliyetlerimiz bunu içeriyor. Bunun dışında ne olduğu belli olmayan, neye hizmet ettiği bilinmeyen, adına düşünce denilen her türlü derme çatma, sapkınlığı içerecek durumları önleriz. Onun önlenmesinin düşünce özgürlüğünü engellemekle alakası yoktur. Demek ki, burada yanlış anlayışlar var, düzeltmemiz gerekli.

Özellikle stratejik değişim döneminde bütün kadrolarımız şu veya bu biçimde böyle bir durumu yaşadı. Basın-yayın faaliyetlerini örgütleyip geliştirirken bu durum çok fazla ortaya çıktı. Şuradan veya buradan etkilenmişlik, hızla kendisini konuşturmak istedi. Bunu engellemek ve aşmak için iki yıldır sürekli eğitim yapıyor, tartışmalar yürütüyoruz. Geldiğimiz noktada bu durum daralmış, sınırlanmıştır, fakat hala şu veya bu biçimde etkisini sürdürüyor. Bu etkileri de aşmamız gerekiyor. Hepsini çizgi karşısında duruşta, çizgi ile bütünleşip bütünleşemede ona göre bir düşünce üretimi ve propaganda faaliyeti yürütüp yürütmemede ortaya çıkıyor. Bu durumu aşmamız gerekli. Bu anlamda yaklaşımlarımızı düzeltelim. Kaygılı durumları giderelim. Buradan kaynaklanan kendini çok daraltmış, hasta etmiş durumları tedavi edelim. Sıkışmış, aslında ne söylediğini bilemeyen, söylediğinin doğruluğuna da kendini tam inandıramayan, ama oldukça daraltmış, yaşam karşısında sıkışmış eğilimin kendisini yansıtmaya. Askeri bakımdan vurulabiliriz veya örgütsel bakımdan bazı alanlarımız gelişemeyebilir, ama düşünsel bakımdan, ideolojik-siyasi çizgi bakımından PKK, dünyanın en ilerici ve aydınlık gücü, dolayısıyla da geleceğe en çok yön veren gücüdür.

2002 yılına aydınlanma hareketini genişliğine yayacak çok derin bir düşünsel aydınlığı yakalamış olarak giriyoruz. Bu bakımdan Kürt halkı da yeni yüzyıla başka halklardan farklı bir zenginlikle giriyor. Bu zenginlik düşünsel aydınlanmayı, davranış gelişimini, yani rönesansı yaratacak. Önmüzdeki yıl böyle bir gelişme yılı olacak. Bunu görmek ve anlamak en doğrusudur.

İlkel milliyetçilik Kürt sorununu kendine sermaye yapıyor

Diğer yandan bazı noktaları açmak gerekiyor, çünkü durum tartışmalara yol açıyor. Farklı yaklaşımlar, tartışmalar buradan doğuyor. İlkel milliyetçi yaklaşım; Kürdistan gerçeğine uygun düşmeyen, geliştirmeyen, Kürt sorununa egemen sınıfın yaklaşımını ifade eden bir çerçeve olarak ortaya çıkıyor. Bu konuda bizim de daha açık bir bakış açımız olmalı. Partinin görüşü, Parti Önderliği'nin baştan beri dil konusunda belirttikleri, esas alıp uyguladığı ilkeler var. Bunları iyi anlayan ve uygulayan bir anlayışa sahip olmamız gerekli.

Kuşkusuz Kürtçe öğrenmek VI. Ulusal Konferans'ta da tartışıldı. Kürtçe yazımı geliştirmek, bunun için örgütlü çalışma yürütmek ve bu çalışmalara büyük önem vermek gerekli. Kürtçe konuşma ve yazmayı geliştirmek, Kürt toplumunun çözümlenmesini Kürt diliyle yapmak, insanlığın yarattığı gelişmeleri Kürtçe anlatıma kavuşturmak gerekli ve çok önemli olan bir faaliyettir. Siyasi yönü de var, örneğin anadilde eğitim ve yayın hakkı kampanyası yürütüyoruz. Kişisel düzeyde çaba harcamak gerekli. Örgütün özellikle bunu örgütleyerek, gerekli altyapıyı oluşturarak ve değer vererek yürütüp geliştirmesi gerekiyor. Kürtçe'nin geliştirilmesi, modern çağa ulaşmış insanın yaşamını yaratacak bir dil haline getirilmesi gerekli. Bunları yapmalıyız, bu bizim partimizin bir hedefidir. Pratikte Parti

Önderliği'nin dikkat ettiği hususlardan biri de halka hitabı kendi diliyle yapabilmek, Kürtçe konuşmaya özen göstermek biçiminde oldu. O da etkileyici oluyordu.

Bunlar bir yanındır, yapmamız gereken işlerdir. Diğer yandan bunu aşan, ilkel milliyetçi yaklaşımlar da var. "Kürtçe olsun da nasıl olursa olsun değerlidir. Onun dışındaki hiçbir şey ne Kürde ait olur, ne de değeri olur" mantığıyla reddetme biçiminde ortaya çıkıyor. İnkarcılık, sömürgecilik bütün diğer alanlarda olduğu gibi dil ve kültür üzerinde de yasak koyuyor; Kürtçe'yi yok etmeye çalışıyor. Bunun karşısında ilkel milliyetçilik de başka dilleri aynı şekilde ele alıyor, reddediyor. Kürtçe'yi güçlendiriyor gibi görünüyor, ama aslında tecride götürüyor. "Bu güne kadar baskı altında olan bir dildir, tepkiden böyle yaklaşımlar geliyor" diye durum biraz yumuşatılıyor. Fakat durumun öyle yumuşatılacak bir yanı yok. Kürt ve Kürdistan gerçeği açısından günümüzde gelinen noktanın Kürt sorununun çözüm süreci olduğu dikkate alınırsa bu tür yaklaşımların doğru olmadığı, yumuşatıcı ve hafifletici olmadığı rahatlıkla ifade edilebilir. Düzeltmek, doğru anlayışı oluşturmak, yanlışlarla mücadele etmek gerekiyor.

Mevcut durumda sadece Kürtçe'yi esas alıp bununla iş yapalım demek, yeni Kürdün yaşamını ve faaliyetini daraltıp bu gerici eğilime ifade etmeyecektir. Onun da bir gelişme ifade etmeyecektir. Bu Herhangi bir çözüme yetmeyecektir. Bu noktada reddeden, içimizde de tepki uyandıran bir yaklaşımla sorunun ele alınması doğru değil. Bir taraftan başka dillerde yazılıyor, çalışılıyor ise bunu reddetmek, Kürde ait olmadığını öne sürerek mahkum etmek, yanlış bir anlayıştır. Diğer yandan Kürtçe yapılan her çalışmayı, Kürtçe'ye biraz önem vermeyi ilkel milliyetçilik olarak nitelenecek de doğru değildir. İlkel milliyetçilik siyasette bazı kesimlerin çıkarlarını esas alan bir egemenlik düzeni kurmayı, onu fetişleştirmeyi ifade ediyordu. Her türlü despotizm ve sömürü Kürde ait, meşru gösteriliyordu. "Sadece Kürtçe olan Kürde ait olur" biçiminde dile yaklaşıma yansıyor. Kültür alanına geldi mi bir sürü çağdışı gerici Kürt ulusal değerleri diye savunuluyor. '90'lı yıllarda birçok değerlendirme yapıldı. Dört dörtlük feodal, burjuva anlayışlar, yaşam tarzları Kürdün ulusal değerleri diye piyasaya sürüldü. Hiç alakası yok aslında. Onların Kürtlerle ilgisi yok. Bu, gerilikleri savunmaya götürüyor ki, gerilikleri savunmak egemen sınıfı savunmak anlamına geliyor. Bu durumu, egemen sınıfın bazı çıkar çevreleri bilinçli olarak geliştiriyorlar.

Anadilde eğitim ve yayını geliştirmek, Kürtçe konuşma, yazma, düşünme ve yaşamayı geliştirmek, buna önem vermek, inkar ve asimilasyonu yok edebilmek, Kürt insanını ve toplumunu geliştirebilmek için bunu ilerletmek lazım. Ama bu, diğerlerini reddetmekle olmuyor. Bunu yaparken diğerlerini reddedici anlayış Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun içinde bulunduğu somut koşullara ve gerçeklere uygun değildir. Kürtçe, Kürtler için bir ana dil, fakat onun yanına da Türkçe, Farsça ve Arapça'yı koymak gerekiyor. İkinci dil olarak belirledebiliriz. Fakat sonuçta reddedilecek değil, kullanılacak bir dildir. Bu, geri bir durum değil. Eğer bir dilin diğeri üzerinde tahakkümü, eritmesi işlemez, onun önü alınırsa bir zenginlik, Kürt insanının ve toplumunun gelişip güçlenmesi için güçlendirici bir alan olur. Ortadoğu'da etkili rol oynayabilmesi için de bu gereklidir. Böyle bir yaklaşım birey ve toplum olarak Kürdü geriletmez; ilerletir, bir bölge gücü haline getirir, hatta bölgede öncü güç kılar. Kürtçe'nin gelişmesi için de böyle bir çalışma daha uygun olur. Bu bakımdan Kürtçe dışındaki düşünme ve yazmaları Kürdün saymamak, başkasına ait olarak tanımlamak yanlış, ilkel milliyetçi bir tanımlamadır. Onu aşmalı, reddetmeliyiz. Kürtçe'yi geliştirmek, Kürtçe düşünme, yazma ve konuşmayı geliştirmek için örgütlü çaba harcamalıyız. Bu, program hedefimizdir, ama onun yanında Türkçe, Arapça ve Farsça düşünme, yazma, hatta öğrenme ve konuşmayı da reddetmemeliyiz. Reddeden

"Anadilde eğitim ve yayını geliştirmek, Kürtçe konuşma, yazma, düşünme ve buna önem vermek, inkar ve asimilasyonu yok edebilmek, Kürt insanını ve toplumunu geliştirebilmek için bunu ilerletmek lazım. Ama bu, diğerlerini reddetmekle olmuyor. Bunu yaparken diğerlerini reddedici anlayış Kürdistan'ın ve Kürt toplumunun içinde bulunduğu somut koşullara ve gerçeklere uygun değildir."

yaklaşımına karşı çıkmalıyız. Reddeden yaklaşım egemenden geliyor; asimile etmek, yok etmek istiyor. O insanlık dışıdır elbette. Onu mahkum etmek, dört bin yıllık geriliği mahkum etmek oluyorsa. İnsanlık bu kadar ilerlemişken durduramıyor. Önderlik şunu söyledi; "Biz devlet de kursak on yıllarca Türkçe, Farsça çalışacağız, düşünceyeçiz." Onu durdurdu mu en geriye hapis oluyorsun. Bunun bir geliştiriciliği veya olumlu yanı yok. Burada iki milliyetçilik de reddi geliştirerek, karşılıklı olarak sorunu çözümsüz kılıyor, bir bütün olarak yanlış anlayışları hakim kılıyor.

Bu milliyetçilikleri aşmamız gerekiyor, reddediyoruz. Dolayısıyla partinin doğru anlayışını geliştirme, uygulama ve savunma durumumuz olmalı. Kendimize göre anlayışları ileri sürüp ölçüler koyarak birbirimizi eleştirmek, onu hakim kılmaya çalışmak doğru değildir. Böyle bir duruş ve bu biçimde bir tartışma var. Basın-yayın alanımızı etkiliyor. Örneğin her alanda iyi bir diyalog yok, yoğun bir çabıyla bir araya getirebildik. Birbirini reddetme ortaya çıkıyordu. Arkadaşlar neredeyse iyi bir çalışma ortamı bile yaratamıyor, birbirlerini güçlendirmiyorlar. Milliyetçilik ret ve daraltmayı doğuruyor. Onun yerine doğru anlayışı koymalıyız. Kürtçeyle birlikte bölgenin diğer dillerini öğrenip kullanmayı reddetmeyelim. Böyle bir retle ne Kürtlük gelişir ne de Kürt sorunu çözülür. Karşılıklı inkar ve ret birbirini besliyor. Bazı çevreler iki taraflı olarak kendi çıkarlarını sürdürdükleri bir ortam kazanıyorlar. Kürtçe düşünmeyi, yazmayı geliştirelim, ama Kürtçe olan her şeyin iyi olduğunu düşünmeyelim. Onun gibi Kürtçe olan her şeyi iyi saymak yanlıştır.

Kürtçe'ye de eleştiri yapabilmeliyiz. Kürtçe de bir toplum dili, toplumun değişik kesimlerinden, değişik anlayışlardan yaşam özelliklerinden oluşuyor. İyileri ve kötülerini olmalı. Kürtçe'de kötü olanları mahkum etmek, iyi ve güzel olanları hakim kılan, geliştiren bir çizgi izlemek durumundayız. Sadece Kürtçe ifade etmiş olmak, çok mükemmel iş yapmış olmak anlamına gelmiyor. Onu yeterli göremeyiz. Onu bir meziyet, üstünlükmiş gibi görüp kendine sermaye yapmak ilkel milliyetçi bir yaklaşımdır. İkel milliyetçilik Kürt sorununu kendine sermaye yapıyor. Sorunu çözümüyor, ama o soruna dayanarak kendini yataştırıyor. Bu yaklaşımı aşmalıyız.

Kürtçe yazıma kesinlikle önem vermeliyiz, ama Kürtçe çeviriye de önem vermeliyiz. Başka dillerde yazılmış olan, Kürt halkına hizmet edecek olan eserlerin Kürtçe çevirisini geliştirmeliyiz. Kürtçe çeviri ve yazmak kadar Kürt toplumunun ve Kürt dilinin gelişmesinde rol oynayacak bir alan olamaz. Reddetmemeliyiz, fakat tercihlerimiz de olmalı. Kürt diliyle ifade edip de ulusun zarar görmesi için her şey yapıyor olabilir. Kürtçe konuşup Kürde zarar verenler o kadar çok ki. Bu, PKK'nin siyasi anlayışdır, Önderlik çizgisi böyle oluştu. Kemalizm de Türkler için öyle şeyler söyler. Unutmayalım, kemalizm alfabeyle öyle değıştirdi, "Sınıfsız, ayrımsız bir kütleyiz" dedi. Kürtçe'yi öyle görmek, Kürdü sınıfsız ve ayrımsız bir topluluk gibi görmek anlamına geliyor, hiçbir farkı yoktur. Milliyetçilik milliyetçiliktir; Kürt'te, Türk'te veya Alman'da olmuş, fark etmez. Maddi, örgütsel ve askeri gücüne göre rol oynuyor. Çok veya az yıkıyor, ama sonuçta özü aynıdır, aynı ölçüler kendisine esas alıyor. Dolayısıyla bu konuyu kendimize göre yorumlayıp kendi içimizde tartışıp buradan hareketle çizgi üretip birbirimizde mahkum etmeye çalışmak değil de, Önderlik çizgisini alanayan, onu esas alan, onun doğruluğunu, geliştiriciliğini, insana ve topluma hizmet ediciliğini görüp o yaklaşımla soruna yaklaşan bir konuma ulaşmalıyız. Doğrusu odur. Başkalarından etkilenmek yanlıştır. Önderlik yaklaşımının ve çizgisinin özümsemesi ve ona göre davranılması gerekiyor.

Bir de ucuz eleştiri yapılmaması gerekiyor. Dil gibi hassas bir konuyu hiç kimse kendine sermaye yapmamalı. Sahip çıkıyor gibi görünerek veya reddediyor gibi görünerek bunu yapanlar var. İki de bir biçimiyle sermaye yapmaktır. Dilin, toplumlara

rın gelişiminde ve toplum yaşamında özgün bir yeri var. Onu bile bazıları kendi bireyci tutumlarına, hatta giderek çıkarlarına alet ederse, çok tehlikeli bir yaklaşım ortaya çıkar. O tür yaklaşımları mahkum etmeliyiz. Oldukça olgun, seviyeli, saygılı ve bilimsel bir yaklaşımı esas almalıyız.

Barışı, demokrasiyi ve özgürlüğü geliştirmeyen bir antiterörizm tutarlı değildir

Teorik çalışmalarımızın, ajitasyon faaliyetlerimizin önümüzdeki yıl içerisinde içinden geçeceği ortamı yakından görmek ve analiz etmek gerekiyor. Yayın politikamızı neler belirleyecek, nelerden etkilenenler? Neler öne çıkacak, nelere öncelik vereceğiz, neler daha geri plana düşecek? Onları görmek, anlamak hem doğru tutumları geliştirebilmek hem de yeterli bir üslup ve tarz tutturabilmek açısından gereklidir.

2002 yılının daha şimdiden görülen bazı temel özellikleri var. Her şeyden önce uluslararası planda 11 Eylül'le birlikte yoğunlaşmış bir mücadele gerçeği var. Buna III. Dünya Savaşı dendi. Terörizme karşı mücadele adı altında birçok alandaki sorunlar çözümlenmeye,

ve silahsız insanlara yönelmesini reddediyoruz. Bunlar devletten, örgütten veya bireyden gelebilir, ama sonuçta hepsi doğru olmayan, mahkum edilmesi gereken şiddet anlayışlarıdır. Şiddete karşı olmayı, dolayısıyla barışı yaratmayı, korumayı demokrasi, özgürlük ve paylaşım ile birleştiriyoruz. Barışı, demokrasiyi, özgürlüğü ve paylaşımı geliştirmeyen bir antiterörizm tutarlı değildir. Başkasının terörünü yermeyi, kendi terörünü meşru görmeyi ifade eder. Biz bu konuda çok daha derin, iyi tanımlanmış ve daha tutarlı bir politika yürütüyoruz. Bu politikanın düşünsel gelişimini, propagandasını tutarlı bir biçimde yansıtacağız.

İkincisi; bölgede ve Kürt sorununda gelişmeler olacak. Daha şimdiden bölge bir numaralı mücadele alanı haline gelmiş durumda. 2002 yılında da en çok üzerinde mücadele edilecek saha. Bu mücadele, bölgeyi yeniden şekillendirmeyi içeriyor. Bu da Kürt sorununu, Kürdistan'ı, Kürt halkının durumunu doğrudan yönlendiriyor. Bunu böyle görmemiz gerekiyor. Bu anlamda Kürt sorununda çözüm, dolayısıyla Ortadoğu'nun, bölgenin yeniden yapılanmasında çözümlenmeye yönelik bir yaklaşımın doğru olanıdır? Stratejik yaklaşıma sahip olmamız, bir çizgi doğrultusunda özümsememiz gere-

çok köklü değişiklikler ifade eden olaylar da ortaya çıkabilir. Çok farklı yönden gelişmeler olabilir. Yayın politikamızın bunu da görmesi gerekiyor. Burada iki noktaya dikkat etmek gerekebilir. Bir; bu yoğunluğu hızlı, zamanında ve yeterince halka ulaştırabilmek gerekiyor. Geriye düşmemek, etkisiz kalmamak gerekiyor. Bu bakımdan oldukça yeterli ve hazırlıklı olarak sürece girmemiz, günlük çalışma üzerinde çok yoğun olmamız gerekiyor. İkinci dikkat edeceğimiz husus ise; bu dalgalılık içerisinde doğrultuyu şaşırılmamak, sağa veya sola sapmamak, karmaşık olayları doğru bir çizgide ve zamanında çözümlenerek doğrultuya kavuşturulmuş bir biçimde bütünlüğü olan, eklektizme düşmeyen bir propaganda faaliyeti geliştirebilmektir. Olayları halka yansıtılabilmeliyiz. Bu da çok daha fazla çizgi hakimiyetini ve duyarlı olmayı gerektirecek.

Yıl boyunca neler gelişecek? Bu gündem bir şey söylenemez. Çok hızlı ve kapsamlı değişiklikler de gündeme gelebilir. Fakat biz mevcut durumda yeni bir Ortadoğu ve Kürdistan şekillenmesini öngören bir stratejiye sahibiz. Dolayısıyla gelişecek her olaya böyle bir stratejik çizgi doğrultusunda bakmamız gerekiyor. Onunla bakacağız, her olayı o doğrultuya göre çözümleneceğiz.

lenmeye, bir uluslararası sistem oluşturulmaya çalışılıyor. Bu, herkesi etkiliyor. Herkes buna göre bir yaklaşım ve tutum geliştiriyor, kendine göre terörizm tanımı yapıyor ve o çerçevede bir mücadele içine giriyor. Bu durum, bizi de etkiliyor. Bizim de bu uluslararası siyasi duruma uygun bir siyasi mücadele geliştirmemiz gerekiyor. Yayın faaliyetlerimiz buna göre olmak, bunu dikkate almak durumunda. Basın-yayın faaliyetlerimiz uluslararası çerçevesi olan, bizim de kendimize göre tanımladığımız bu siyasete göre, ona hizmet edecek şekilde biçimlenecek. O açıdan yayın çizgimiz üzerinde bu durum, önümüzdeki yılda çok etkili olacak.

O bakımdan uluslararası alandaki mücadeleyi iyi tanıma, tahlil etme, onu çözümleneyen parti çizgisini iyi görme, parti tanımını geliştirme ve önceliklerimizi buna göre oluşturma sorumluluğu var. Bunun dışında kalamaz, bunu görmezden gelemez. Öyle oldu mu ortada kalmış veya başkalarına hizmet etmiş oluruz. O açıdan yeni uluslararası sistem nasıl oluşuyor, terörizm nedir? Terör ve şiddet olayı nasıl ortadan kaldırılmalı? Terör ve şiddete karşı mücadele gerçekte ne anlama geliyor ve nasıl sonuçlanmalı? Bunlar üzerinde duracağız, kafa yoracağız. Baştan beri partimizin bir şiddet anlayışı vardı, bu temelde bir pratik de geliştirdi. Yeniden stratejik yapılanma içerisinde girerken geçmişte de değerlendiriyor, bu konudaki anlayışını yeniden düzenliyor. Bir tanımı var. Yayın faaliyetlerinde bu tanımı esas almamız gerekiyor. Meşru savunma dışında kalan şiddet kullanımını reddediyoruz. Demokratik yollar açıkken, hukuki ve siyasi çerçevede sorunları çözme, mücadele etme imkan dahilinde şiddet kullanmayı reddediyoruz. Şiddetin suçsuz, sivil

kiyor. Bunlar, Önderlik savunmalarında çok somut ortaya kondu. Kürt sorununun çözümü, onunla birlikte Kürt sorununa demokratik çözüm stratejisinin **Demokratik Ortadoğu Birliğini** yaratma stratejisi ile birliği iyi konmuştu. Çözüm arayışları, Kürt sorununa veya bölge sorunlarına diğer türlü yaklaşımları bu strateji iyi tanımlıyor, ne anlama geldiklerini ve neye hizmet ettiklerini iyi görüyor. Dolayısıyla yayın politikamızın önemli bir sahası bu alan olacak. Bu konuda demokratik değişim-dönüşüm, Kürt sorununun demokratik çözümü, Ortadoğu halklarının demokratik ve özgür birliğini yaratma stratejisi yayın politikamızın esas doğrultusunu verecek. Bunu iyi yansıtmamız gerekiyor. Bu konuda farklı stratejilerden ayrımını iyi görmek, dolayısıyla sağa veya sola sapmadan, yalpalamadan bu stratejinin sözlü, yazılı ve görsel propagandaya uygun üslupla, başarıyla aktarılmasını sağlamak temel görevimiz olacak.

Üçüncü husus, bölge ve Kürdistan'daki bu gelişmelere bağlı olarak parti hareketimizin gelişimidir. Parti ve halkın demokratik çözümünü geliştirmek için yürüteceği mücadele, bu mücadelenin amacı, yöntemi ve gelişimi doğrudan bizim yayın politikalarımız üzerinde yönlendirici etkide bulunacak. Dolayısıyla basın-yayın faaliyetlerini yürüten bu gelişmeleri öyle bir mücadeleyle birlikte geliştirmeyi her zaman esas alacağız. Bunların doğru biçimde bir propaganda dönüşümünü sağlamaya çalışacağız.

Dördüncü nokta olarak; 2002 yılı çok yönlü, karmaşık, dalgalı ve çok yoğun bir siyasi, askeri, ideolojik mücadele süreci olacak. Bu, daha şimdiden gözüküyor. Her gün yeni bir olay, yeni bir gelişme ortaya çıkıyor ki; şok edici gelişmeler de yaşanabilir,

Onun için yarın ne olacağı bilinemez, o kehanet olur, ama yarın ortaya çıkana ortaya çıktığı an değerlendirme gücüne sahibiz. O da elimizdeki çizgi silahıdır, Önderlik çözümleridir. Onu yetkin kullanabilmemiz gerekiyor. Olgular, olaylar ortaya çıktığı an veya ortaya çıkmaya başladığı an gelişmeleri görüp çözümleneyen, olayları anında doğru bir çizgiyle çözümleneyen bir şekilde halka ulaştırmayı bilmek gerekiyor. Bu da stratejik çizgiyi özümsemeye, o doğrultuda olayları, yaşamı ayırıştırma ve çözümlenmeye gücüne sahip olmaya bağlıdır. Bu da eğitimidir, yoğunlaşmadır, kendini o işe bütünüyle vermedir. Bu biçimde yaklaştık mı, olayları herkesten önce, herkesten doğru ve derinlikli çözümlenmeye gücü bizim olacaktır. Kimse kahin olamaz, ama mevcut donanımızla, partinin oluşturduğu ideolojik çözümlenmeye gücüyle herkes çok güçlü bir ideolojik-politik değerlendirme kabiliyeti gösterebilir. Bunu anı anına ve kapsamlı bir biçimde yaparak topluma ulaştırabilir. Bu bakımdan propaganda-ajitasyon faaliyetlerini geliştirmenin önü ardına kadar açık. Bunlar temelinde faaliyetlerimizi yürüteceğiz.

Yaptığımız işin başarısı toplumu mücadeleye çekme düzeyiyle belirlenecek

Ne tür görevlerle yüküyük, görev kapsamımız ne olabilir? 2002 yılı açısından bazı genel görevlere değinmek gerekirse neler ifade edilebilir? Savunmanın ortaya koyduğu kapsamlı bir stratejik analiz var. Onun her cümlesinin, paragrafının, her konusunun araştırma-incelemelerle derinleştirilmesi gerekiyor. Tarihin, toplumsal yaşamın, gün-

müz dünyasının toplumlarının bu temelde daha derinlikli ve ayrıntılı analiz edilmesi gerekiyor. Önümüzde böyle kapsamlı bir teorik çalışma görevi var ve önü açılmış durumda. Düşünsel mücadeleleri geliştirebilmek için de böyle bir çalışmaya çok kapsamlı bir biçimde yapabiliriz. Onun için savunmanın ortaya koyduğu mücadele doğrultusunda mücadelenin çeşitli sorunlarının, toplumsal yaşamın çeşitli alanlarının araştırma ve incelemesini yapmak gerekiyor. Tarih incelemesi, devrimimizin yarattığı toplumsal değişimin incelenmesi konusunda olabilir. Çeşitli kesimlere, özellikle kadın ve gençliğe ilişkin bu değişimin incelenmesi, yeni mücadele sürecinde ideolojik, politik ve örgütsel bakımdan taşıdığı rol itibarıyla incelenmesi gerekiyor. Stratejik düzeyde mücadele görevlerinin çeşitli alanlar özgülünde ele alınarak örgütlenme, eylem çizgisi ve eğitim bakımından incelenme çalışması yapılabilir. Parti tarihi ve Kürdistan tarihi, ayrı bir inceleme konusu olabilir. Bütün bunlar ciddi inceleme gerektiren hususlardır. Uluslararası plandaki gelişmeleri de inceleme gerektiriyor. Mevcut siyasetin durumu, uluslararası sistem arayışı, sosyalist hareketin durumu, geldiği nokta, sorunları, parti ve mücadele anlayışı gibi birçok konu var. Kısacası bütün alanlarda önemli araştırma-inceleme göreviyle yüküyük.

20 yıllık savaş, 30 yıllık mücadelenin Kürt toplumunda ortaya çıkardığı çok köklü değişiklikler var. Sadece Kürt toplumunda değil, Ortadoğu toplumlarında da yarattığı değişiklikler var. Örneğin bunları hiç inceleyemedik. Çok yönlü sosyolojik değeri olan incelemeler yapılabilir, yapmak gerekiyor. Kürt insanı nasıl değışti? Nereden nereye geldi? Duyguları, psikolojisi nasıl, ölçüleri neler oldu, neleri attı, neleri kazandı? Güçlü insan çözümlenmesi, psikolojik çözümlenmeler yapma imkan dahilinde ve buna ihtiyaç vardı, bunları daha güçlü yapmak gerekiyordu.

Bunlar biraz edebiyatla da ilişkili. Şiir ve anı türünde çalışmalar yapıyoruz, onları sürdüreceğiz, daha da genişletmeyi esas alacağız. Çünkü 30 yıllık bir birikim hiç ifade edilmedi. Bugüne kadar yapılanları ifade edilmiş sayamayız. Dolayısıyla mevcut durumda büyük bir birikim ortada duruyor. Belli bir ifadeye kavuşturulmazsa, en büyük kaybı yaşayacağız. O açıdan bunun sınırı yok, kapsamını ve nitelik düzeyini geliştireceğiz, daha ciddi ele alacağız. Şiir ve anı ile birlikte çözümlenme kabiliyeti olan edebi çalışmalar yapmak, edebiyatın bu alanlarına geçmek de gerekiyor. Hikaye ve roman yazımında ilerlemeye çalışacağız, artık bu adımı atabilmemiz gerekiyor. Çok yönlü tartışıyoruz, tartışmalar büyük bir birikim, belli bir hazırlık yarattı. Önderlik son savunmada bir toplumsal değişim çizgisi ortaya koydu. Bu, Kürt romanını ortaya çıkartacak, Kürt toplumundaki değişim çizgisini veren bir çerçevedir. Onunla birlikte, tartışmalarla ortaya çıkardığımız hazırlıklar da dikkate alarak çok yönlü keşif ve çabayla roman ve hikaye yazımını parça parça da olsa geliştirebiliriz. O önemli bir çalışma sahası oluyor. Bunlarla birlikte sanat alanlarının gelişimine hizmet edecek yazınsal çalışmalar da yapmak gerekiyor. Tiyatro ve sinema için senaryo hazırlıklar geliştirilmeli. Roman, anı ve hikaye buna hizmet etmekle birlikte bu tür senaryo yazımını geliştirmeyi toplumsal yaşamı, gelişmeyi ve değişimi çeşitli biçimlerde çözümleneyen ve ifade eden, 30 yıllık mücadelenin ortaya çıkardığı birikimi bunlar çerçevesinde veren bir çalışma yürütme artık gündeme girmiştir. Tiyatro için bazı denemeler yaptık. Mevcut durumda daha güçlü bir tiyatroculuk adımı atabiliriz. Yazımı üzerinde duruyoruz, oynanmasını daha rahat geliştirmek mümkündür. Ondan önce yazım sorunları vardı. Yenileyerek ve genişleterek mücadelenin çok değişik yönlerini inceleme temelinde bunu geliştirmemiz gerekli. Bu şekilde film senaryoculuğu üzerinde de çalışabiliriz. Önderlik '93'ten beri hem roman hem sinema üzerinde durdu, çok güçlü kurgular ortaya koydu. Onları esas alarak çalışma yürütürsek, Önderliğin öngördüğü parti filmine ulaşabiliriz. Mücadelenin değişik alanlarını parça parça filme dökecek senaryolar da ortaya çıkarabiliriz.

Edebiyat çalışmalarımızın bu biçimde geliştirilme gereği var. Onun verileri hazırlanmış durumda. Başka bir çalışma olarak Önderlik çözümlerini yayına hazırlamayı konferansla birlikte daha somut bir görev olarak önümüze koymuştuk. Aslında VII. Kongre bu faaliyetleri görev olarak ortaya koymuştu. Bazı düzenlemeler yaptık, planlamalar geliştirdik. Fakat takip edip yürütmek gerekiyor. 2002 yılında bu konuda önemli adımlar atma, biraz daha mesafe alma ihtiyacı kesinlikle var. Çünkü çok fazla ertelendi. Bu, şu anlamda sakınca arz ediyor; birçok alandaki faaliyetlerimiz Önderlik çözümlerinden güç alacak. Eğer onlar yayınlanmaz, hizmete sunulmazsa, çalışmalar zayıf kalıyor. Aynı zamanda parti ve Önderlik belgeselleri hazırlamak açısından 2002 yılını iyi değerlendirilmeliyiz. O konuda hep tartıştık, fakat kalıcı adımlar olmadı. Basın, tiyatro ve sinemada gelişmek açısından o tür belgeseller rol oynayacaktı. Kurgu geliştirmede, sahneleri oluşturmada destek sunacaktı. Yapamayışımız, elimizde olmaması ciddi bir eksiklik. Çalışmaları geliştirme bakımından eksiklik oluyor, büyük birikimi kullanamama anlamına geliyor, hem de önemli bir eğitim ve propaganda alanıydı, onları değerlendirmemiş oluyoruz. Mutlaka değerlendirmeliyiz. Bu dönemde üzerinde durup çalışmalar geliştirmemiz gereken bir alandır.

Basın-yayın alanındaki eksiklikleri giderip hataları düzelterek bu alanı geliştirme gereği var. Görselin düzenlenip yetkinleştirilmesi, geliştirilmesi kesin gereklidir. Radyo, 2002 yılında önemli bir propaganda alanı olarak devreye girmelidir. En geniş kesimlere hitap edebilir. Bir aydın kesime, ortalama kesime değil, daha da yeniye hitap edebilecek kadar kapsamlı ele alıp radyo yayıncılığını geliştirmemiz doğru ve yerinde olacaktır. Gazetecilikte de topluma inen, halkın yaşamını ve mücadele gerçekliğini geçmiş birikimiyle ve güncel olanla etkili bir üslup ve düzenleme temelinde vermek, kesinlikle önemli bir gelişme yaratır. Eksiklikler var, aşmamız gerekiyor. Hedef kesime iyi hitap edebilmek, onun kendisini içinde bulacağı bir yayıncılığı esas almak çok değişik yerlerden araştırma-inceleme yapmak gerekli. Kısaca, topluma ulaşmak gerekiyor. Gazetecilik, salt teorik veya aydın kesime hitap eden bir faaliyet değil, biraz da toplumun kendini gördüğü bir alandır. Toplumun aynası olarak da tanımlayabiliriz. Aynası olabilecek, mücadeleyi iyi yansıtabilecek, hem onları içinde taşıyacak hem de bir amaç doğrultusunda bir örgütlenme aracı olacak düzeye getirmemiz gerekli. Günlük ve haftalık gazeteleri bu biçimde ele alabiliriz. Dergi olarak ideolojik yayın organlarımız epeyce var. Onları güçlü kılmalıyız. Gelişmelere cevap veren, stratejik çizgiyi izah eden, biçimsel bakımdan da düzenlenmiş, kendi kendini okutur hale getirmemiz gerekiyor. Bu konuda da belli bir yetkinleşme düzeyi yakalamamız, gelişme sağlamamız gerekiyor.

Kitap bakımından birçok alanda mevcut düzey çok geri. Yayın evlerimiz eskiye göre değişmedi. Yeni bir düzenleme geliştiremedik. Hem yurt dışında hem Kuzey'de, hem de Ortadoğu'da bu çalışmayı stratejinin gereklerine uygun hale getirmemiz gerekiyor. Bu noktada eskiye göre değerlendirme çok fazla. "İki kat ilerledik, bu da bize yeter" yaklaşımı, eskiye göre kendini değerlendirme yaklaşımı oluyor. Yeni stratejiye, onun plan programına göre değildir. Yanlıştır ve bu yaklaşım tarzını düzeltmemiz gerekiyor. Topluma parti düşüncelerini, halkın ihtiyaç duyduğu düşünceleri ulaştırma çalışmamızdır, kesinlikle bir yeterliliğe kavuşturmamız gerekiyor. Kimliğe öncelik vereceğiz. Neyi esas alacağımıza dikkat etmek, kitap basımında da kapağından sayfa düzenlemesine kadar biçime dikkat edip daha titiz davranma ve daha çekici kılma gereği var. Bu konularda eksiklikler var. Onu da mutlaka aşabilmeliyiz. Dağıtım konusu her alanda çok öne çıkartılıyor. Dağıtım değişik çalışmaları irtibat halinde örgütlü kılmak ve geliştirmek bir zorunluluktur. Biz bu yayınları eğitim ve örgütlenme çalışması için yapıyoruz. Basın-yayın faali-

yetlerimizin yegane amacı odur. Onun için insanların günlük bilincini hazırlama çalışmasıdır. Dolayısıyla en geniş düzeyde dağıtımını esas almak, bunu alanların özgünlüğüne göre, koşullarını değerlendirerek uygun yöntemlerle geliştirmek, kesinlikle gerekli. Bu çalışmayı bir amaç doğrultusunda yapıp yapmadığımız dağıtım faaliyetini geliştirmeye bağlı olacak. Eğer halkı eğitmek, örgütlemek istiyorsak dağıtımını da yeterli bir biçimde yapacağız. Dağıtım örgütleri geliştireceğiz. Sadece günah savmak için yapıyorsak "Herkes yapıyor, biz de yapıyoruz" diye yaklaşırsak durum farklı olur, biz o anlayışı reddediyoruz. Kesinlikle bir amaç için yapıyoruz; yüce amaçlarımızı, hedeflerimizi var. Mücadele yürütüyor, mücadelenin bir parçası olarak bu çalışmaları yapıyoruz. Dolayısıyla bunun esas eğitim ve örgütlenme, halkı mücadeleyle çekmedir. Yaptığımız işin başarısı toplum üzerinde etkide bulunma, onları eğitip örgütlü mücadeleye çekme düzeyiyle belirlenecek. "Ne kadar güzel dergi çıkardık, ne kadar güzel satırlar yazmışız, ne kadar iyi görüntümüz var" biçiminde konuşuyoruz, ama bunlar başarı ölçüsü değildir. Başarı ölçüsü halka ulaşmak, halkın duygu ve düşüncelerini etkileyip onları mücadeleye çekme düzeyi ile ölçülür. Başarılı olma noktasında burayı esas alacağız.

çekmede en ileri düzeyi yakalayacak bir dil kullanımını esas almamız gerekiyor. Bu doğrultuda çok sayıda dilde yayın yapıyoruz. Ortadoğu dilleriyle birlikte Avrupa ve Asya'da da birçok dilde yayın yapma durumumuz var. Onları siyasi faaliyetin ihtiyaç duyduğu propaganda çalışmalarının bir yönü olarak yürütüyoruz. Bunun için de Kürtçe yayıncılığı geliştirmek, Kürt dilini sözlü ve yazılı propagandada gittikçe daha fazla kullanabilmek, okumaz yazma gücü haline getirmek ve bunda mesafe kat etmesi için çalışmak gerekli. Bu alanı daha özgün ele almamız gerekiyor. Diğer dillerde bazı düşüncelerimizi, politik çizgimizi vermeyi esas alırken Kürtçe yayıncılıkta ideolojik-politik çizgimizi vermeyi esas almakla birlikte, Kürtçe'nin geliştirilmesi için de çaba harcamalıyız. Birçok alandaki imkanları azami düzeyde kullanarak, siyasi fırsatları değerlendirerek bir siyasi açılım gereği olarak Kürtçe yayıncılığı geliştirmeye çalışmalıyız. Gazete, dergi, televizyon ve radyo dilin gelişimine önemli hizmette bulunuyor. O yayıncılığı da geliştirmemiz, onu da bir görev bilmemiz ve ona göre faaliyet yürütmemiz gerekli.

Faaliyetin örgütlenmesi bakımından 2001 yılı toparlanma ve birikim yaratma yılı idi. 2002 yılı ise bunu her alanda örgüt-

gelme gereği var. Arkadaşlarımız buna seferber olmalı. Eğer böyle bir seferberlik bilinciyle hareket edersek 2002 yılı daha fazla çalışmayı önümüze koyduğumuz, daha örgütlü olduğumuz bir yıl olacak, dolayısıyla geçen yıla kıyaslanmayacak düzeyde yeni stratejik mücadelemizin gereğine denk düşecek bir üretim düzeyini ortaya çıkartacak. Her arkadaş böyle bir çalışma yürütme perspektifine sahip olmalı, kendini buna göre hazırlamalı, çalışmaları başarıyla yapmaya talip hale gelebilmelidir. Böyle bir kadrosal gelişme yaşandıkça görev bölümü yapmak, değişik çalışmaları örgütleyip yürütür hale gelmek daha kolay olacaktır. Böyle bir düzey kazandıkça da kendimizi örgütleyeceğiz. Böyle bir örgütlenme anlayışını esas alacağız.

Bu anlamda attığımız her örgütsel adım ürün verecek, başarı ortaya çıkaracaktır. Şimdiye kadar tam olarak öyle bir görevlendirme yapabilmemiş değiliz. Başka tür görevlendirmeler oluyor, ama bu faaliyet insan yaratıcılığını çok fazla gerekli kılıyor. Onun için zoraki veya rasgele değil, gerçekten hazırlanmış, istekli, başarmaya aday kişi ve ekiplerin görevlendirilmesi biçiminde bu çalışmaları örgütleyip yürütmek en doğrusudur. 2002 yılında da böyle bir örgütlenmeyi esas alırsak güçlü bir başarı sağlayabiliriz. Önderlik, 2002 yılı için

kendini gözden geçirme ve düzeltme fırsatı veriyor. Bunları yaptık, epeyce tartışma oldu.

Görülüyor ki, tartışarak ve üzerinde düşünerek sorunları çözümlenebiliriz. Hedef birliği yaratma ve ortak iş olukça birbirimizi etkilememe, ortak düşünceye çekememe gibi bir durum söz konusu olamaz. Bu anlamda tartışmamaktan korkmak gerekiyor. Tartışmadan değil, amaçsız ve hedefsiz bir tartışmadan korkmak gerekiyor. Amaca bağlanmış tartışma ve düşünce üretiminden kopmamak lazım. Onlar hem zenginlik bakımından gelişmeyi ifade ediyor hem de en üstte bir sentezi yaratmaya hizmet ediyor. Bu temelde ortaya çıkan sonuçları her birimiz muhakemeden geçirecek, değerlendirecek ve kendimizi ona göre düzelteceğiz. Hem düşünce derinliği, hem de çalışma azmi, inancı ve gayreti bakımından kendimizi daha yetkin bir çalışma yapacak hale getireceğiz.

Sonuç itibariyle şu görüldü; önümüzde oldukça kapsamlı görevler var. Yapılacak o kadar çok iş var ki; yeter ki yapan olsun. Bunları bir kere daha gözler önüne serdik, tartışmalarla da bunları yapma gücünde olduğumuz ve onları yapmanın bizim görevimiz olduğu gerçeğini bir kere daha ortaya çıkardık. Bu anlamda her arkadaş, sonsuz yaratıcı bir yaklaşımla yeni yılda bir çalışmalara büyük değerler katabilir. Ters yaklaşmayan herkesin önemli gelişmeler kat edeceği, katkılar sunacağı kesindir. Bunu, tartışmaların sonucu olarak algılamak gerekli. Bu anlamda edebiyat, araştırma-inceleme, basın-yayın alanında güçlü ürünler vereceğimiz, başarılı çalışmalar yapacağımız bir yıla giriyoruz. Bunun bilincini oluşturduk, araçlarını geliştirdik, örgütünü ortaya çıkardık. Önemli bir kadro gücü oluştu. Bu gelişmeler işletildiği ve yerli yerinde oturtulduğu sürece büyük gelişmeler adım adım ortaya çıkacaktır.

Günümüze kadar toparlanma yaptık. Aralık 2002 yılıyla birlikte Parti Önderliğimizin savunmaları ışığında yeni ve güçlü bir Kürt aydınlanması, bununla birlikte Ortadoğu aydınlanması gelişecektir. Böyle bir dönem başlamış oluyor. Dolayısıyla 2002'ye biçeceğimiz rol, böyle bir aydınlanmanın her alanda yeni bir bilinç ve kültür oluşturmak üzere hızla gelişecektir. Kürt uluslaşmasının bilinç düzeyinde oluşumu, Kürdün tanımı, örgütsel ifadeye kavuşturulması, eyleme geçirilmesi ve bu temelde büyük bir birikimin yaratılması geçen mücadele sürecinde sağlandı, değişim döneminde yeniden tanımlanarak bir düzene kavuşturuldu. Mevcut durumda eyleme ulusal demokratik bilinci yaratmak değil de, gerçekleşmiş bu görev, oluşturulmuş bu birikim üzerinde her türlü edebi, yayınsal ve kültürel-sanatsal faaliyetle güçlü bir Kürt rönesansının yaratılma, Kürt insanının ve toplumunun düşünce ve davranışta hamle düzeyinde önemli bir gelişmeyi yaşama dönemi başlıyor. 2002 yılı, böyle bir sürecin en büyük başlangıç adımının atılacağı yıl olacaktır. Bu yılda çalışma yapacak her arkadaş emeği, çabasıyla, düşünce ve duygularıyla bu aydınlanmaya katkı sunacaktır. Hedefimiz buna en büyük katkıyı sunmak, aydınlanmayı demokratik ilkeler temelinde en güçlü bir biçimde geliştirmek ve bunda herkese rol biçmek, böyle büyük bir hareketin parçası, onun bir hizmetçisi olmaktır.

Bu duyguyla, bu yaklaşımla sürece yaklaşıldığı, mevcut gelişmeler esas alınarak güçlü, derinlikli ve özverili bir yaklaşımla zorlukları alt eden bir çaba yürütüldüğü ölçüde de her arkadaş gittikçe derinleşen, gelişen ve artan seviyede katkılar sunan bir konuma gelecektir. Bu konuda her türlü veri var, gerisi bize kalıyor. Esas olarak da yaklaşımlarımızı düzeltmek, Önderlik çizgisini daha çok özümsemeye halk ve mücadele gerçekliğimizle, değerlerimizle daha iyi bütünleşmeye, daha mütevazı, olgun, her şeye saygı duyan, değer biçen bir yaklaşımla büyük bir ciddiyet, olgunluk ve aynı oranda bir araştırmacılık ve yaratıcılıkla işlere yüklenmek kalıyor.

Böyle yapan herkes 2002 yılında başarılı çalışmalar yapacak, bu harekete önemli katkılar sunacaktır.

"Kürtçe'ye de eleştiri yapabilmeliyiz. Kürtçe de bir toplum dili, toplumun değişik kesimlerden, değişik anlayışlardan yaşam özelliklerinden oluşuyor. İyileri ve kötülere olmalı. Kürtçe'de kötü olanları mahkum etmek, iyi ve güzel olanları hakim kılan, geliştiren bir çizgi izlemek durumundayız. Sadece Kürtçe ifade etmiş olmak, çok mükemmel iş yapmış olmak anlamına gelmiyor."

İdeolojik mücadele stratejik çizgiye göre eleştirme hareketidir

Basın-yayın çalışmalarını geliştirirken ideolojik mücadele görevlerimiz var. Teorik çalışma, onu organlara dönüştürmeyle birlikte mücadele görevleri de var. Yanlış düşünceleri, anlayışları, yöntemleri eleştiren, mahkum eden, doğruları geliştiren ve yaygın propagandasını yapan bir çalışma çerçevesinde olması gerekiyor. Düşünce üretimi, düşüncede derinliğe ulaşma bununla da bağlantılıdır. Böyle bir özelliği kesinlikle var. Salt olayları haber yapan, fotoğraf çeken veya olmuş olayları salt yoruma tabi tutan, onun hikayesini yapan değil; günlük yaşam ve mücadele üzerinde, gelişmeler, ilişkiler üzerinde doğru ve yanlış ayrımı yapan, görüş geliştiren, bir doğrultuya bağlı olarak düşünce ve davranışları tasnif eden, eleştiri geliştiren bir konumda olmamız gerekir. Bu anlamda yoğun bir ideolojik mücadele içinde olmak durumundayız. İnkarcılığı yıkan, inkarcılığı ifade eden sosyal şovenizmi ciddi biçimde eleştiren, marjinal ve inkarcı solculuğu, dogmatik, kalıpcı solculuğu eleştiren, diğer yandan dar burjuva milliyetçiliğini, ilkel milliyetçiliğini ve onun yansımaları olarak küçük burjuva reformist milliyetçi eğilimleri, onlardan kaynaklanan işbirlikçiliği eleştiren, mahkum eden, değişik olaylarda ortaya koyarak bu anlayışların halkın bilincini bulandırmasına fırsat vermeyen bir ideolojik mücadele yürütme ve bunda başarılı olma ihtiyacı kesinlikle var.

İdeolojik mücadele, Önderliğin savunmalarda koyduğu stratejik çizgiye göre düşünce ve davranışları eleştirme hareketi oluyor. Çizgiyi, değişik olaylara göre gelişen parti düşüncelerini ve yaklaşımlarını yoğun bir biçimde propaganda ve ajite eden bir çalışma yürütmemiz gerekli. Yaygın bir propaganda-ajitasyon görevi var. Tekrar etmekten sıkılmamız gerekiyor. Sadece bazı doğruları ortaya çıkaran değil de, o doğruları halka benimseten, yanlışları mahkum eden, halkı doğrularımıza çeken bir çalışma olmalı. Bu kadar kapsamlı ve yaygın bir çalışmayı öngörmemiz gerekli.

Kürtçe yayıncılığı da geliştirmek gerekiyor. Topluma en geniş biçimde ulaşacak, eğitip örgütlenme ve mücadeleye

me yılı olacak. Örgütlenme, hazır düzenleme anlamına gelmiyor. Temel örgüt sahalarının görevlere göre, işleri iyi ve başarıyla yürütür hale getirilmesi önemli. Bütün çalışmalarını, bütün örgütsel merkezlerimizi yürütmekle yükümlüdür. Her alanı, kendi konumunu, özelliklerini ve objektif durumunu dikkate alarak bu çalışmaların hangilerini yürütebilecekse onları programlayıp planlaması ve yürütür hale gelmesi, bunu sağlayacak bir örgütsel yapıya kavuşması gerekli. Daha fazla kadro eğitmek, yetkinleştirmek ve eğitilmiş kadroyu çoğaltmak, dolayısıyla başlatılan eğitim seferberliğini 2002 yılında da devam ettirmek gerekiyor. Örgütlenmemiz değişik biçimlerde oluyor. Bir tanesi mevcut uluslararası sahaya yayılmıştır. Temel örgütsel merkezlerimiz var, bu merkezlerin geliştirilmesi ve yeterli kılınması gerekir. Kuzey, Avrupa, Arap sahası, Asya ve BDT alanının bir, Güney'in bir, Doğu'nun bir olması gerekiyor. Buna göre geliştirilmeleri gerekli.

Tartışarak üzerinde düşünerek sorunları çözümlenebiliriz

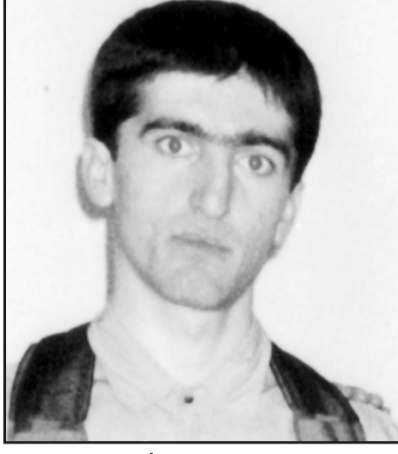
Görülüyor ki; örgütsel alanlarımız geniş ve çok kapsamlı bir programımız var. Bunları yapacak düzeyde örgütlenmemiz gerekecek. Şu veya bu alan sorumlusu biçiminde bürokratik bir örgütlenme değil, şu işi yapan birim veya komite biçiminde örgütlenmemiz gerekli. Önderlik böyle örgütlenmemizi istedi. Böyle bakıldığında yapılacak çok çalışma olduğu görülür. Esas olan bu çalışmaların bilinmemesi değil, kadroların çalışmaları başarıyla yürütme yeterliliğine ulaşamamış olmasıdır. Eğitimlerimiz, bu görevleri başarıyla yürütecek kadro yetkinliğini ortaya çıkarmalıdır. Mevcut eğitim düzenimiz içerisinde herkesin bu programa göre başarılı işler yapabileceği, kendisini yetkinleştirip görevlere talip olur hale gelecek duruma ulaşmasını istemeliyiz. 2002 yılının kiş sonunu ve bahardan itibaren belirlediğimiz görevleri yürütecek görevlendirme ve örgütlenmeleri yapmak için adımlar atmalıyız.

Demek ki iş var, herkesin bu işlere talip olma görev ve sorumluluğu var. Kendini bu görevlere talip hale getirme, bunları başarıyla yapacak şekilde yetkinleştirme, böylece birimler oluşturacak bir düzeye

ÖZGÜR YAŞAMIN SESİ 24 YAŞINDA

Hasan AĞDAŞ (Proleter Celal)

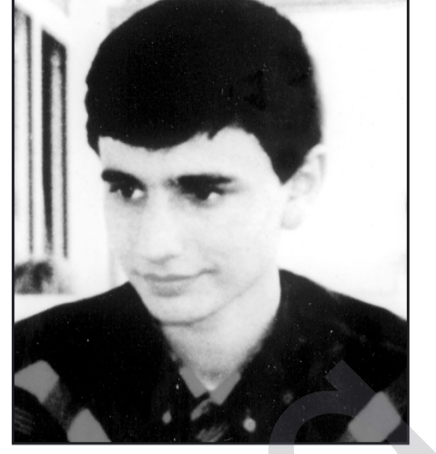
Halil İMRAZ (Zafer)

Levent Çelik (Civan)

Sinan Cemgil KAHRAMAN

Hasan KIZILER (Mazlum)

Baştarafı sayfa 32'de

Milliyetçiliğin en belirgin özelliğinin her soruna bir çözüm getirmekten çok, her sorun için bir sorumlu bulmak olduğu doğrudur. Serxwebûn olarak, sürekli sorunlara çözüm bulmayı ve bunun da ötesinde çözümü gücü olabilen insanın oluşumuna katkıda bulunmayı esas aldık. Ortada tanınmaz hale getirilen bir Kürt sorunu vardı. Biz öncelikle bu sorunu tanımayaya ve tanıtmaya çalıştık. Sorunu bütün boyutlarıyla tanıyıp doğru tanımlamak, onu yarı yarıya çözmek demektir. Biz bu ilkeden hiç şaşmadık. Sorunu doğru tanımlamak, onu çözecek güçleri de tanımlamayı gerektiriyordu. Kürt sorunu uluslararası bir sorundu. Daha doğrusu Kürtleri bir ulusal gerçeklik olarak var etmeme ve yeryüzünden silme, uluslararası sistemin ortak kararıydı. Ortadoğu'da Kürtleri yok sayan bir sistemi tesis ederek sürdürmeye çalışan güçlerin başında Batı dünyası ve tabii Avrupa geliyordu. Kürt gerçekliğinin kendi öz kimliğiyle yaşamasına sempatiyle bakan tek bir güç bile yoktu. Böyle bir dünyada bu tür bir sorunu çözebilecek güçler arama gibi bir yaklaşım, aslında efendi değiştirme isteminden başka bir anlam taşımayacaktı. Adı üzerinde, sorun Kürt sorunuydu, çözümü de Kürt halkının eseri olacaktı. Kürt insanı gerçekten varolmak istiyorsa, çözümünü kendisinde üretmek zorundaydı. Çözüm gücü olmayı içermedikçe soruna el atmak, ele geçirilen sopa parçasıyla kokuşmuş bir çöplüğü karıştırmaya benzeyecekti. Çöplüğe işaret eden, onu temizleyip dezenfekte etmekle yükümlüydü. Kürdistan koşullarında daha farklı bir yaklaşımla sonuç alınmanın hiçbir olanağı yoktu. İş başa düştü deyip dışarıdan en küçük bir yardım umuduna kapılmadan eyleme geçen insanın yaklaşımı, burada geçerli biricik yaklaşımdı. 'Kahrolsun düşman' sloganına gereğinden fazla vurgu yapmak Kürt halkında pek itibar görmedi. Lanet okumak veya ağır küfürler savurmakla düşman hiç de kahrolmuyordu. Düşman dediğimiz şey gerçekte kendi içimizdeydi. Kimliği ve kişiliği ciddi biçimde tahrip edilmiş, beyni parçalanmış, yüreği buz bağlanmış, dili yasaklanmış, dünyünden habersiz ve yarınına karşı ilgisiz, köksüz, güçsüz ve çözümsüz bir duruma sürüklenip, yalnızca en geri biçimiyle bugünü yaşayabilen eski Kürt tipi, dış egemenliğin bir türetmesi olarak, düşman dediğimiz gerçekliğin kendisiydi. Bunu kendi sahte gerçekliğiyle kıyasıya bir savaşıma yöneltip kendisini değiştirmesini sağlamadıkça, gerçek düşmanı tanımak bile mümkün olmayacaktı. Eleştiri, bu tipi sarsıp kendine getirmenin etkili silahıydı. Kürt insanına insan olarak asla kabul etmemesi gereken gerçekliğini tüm açıklığıyla göstermek ve temelde özleştirilme anlamına gelen değiştirme eylemine çekmek, kurtuluş yoluna girmenin etkili yöntemiydi. Bir dönem Yahudiler de topraklarından kopmuşlar ve dünyanın dört bir yanına dağılmışlardı. Ama onların en acımasız eleştirisi ve uyarılarıyla kendilerini hizaya getirip doğru yola sokmaya çalışan bir tanrıları vardı. Bu tanrı, "Oğullar besledim ve büyüttüm, ve bana âsi oldular. Öküz kendi sahibini, eşek de efendisinin yeğliğini bilir; fakat İsrail bilmiyor, kavmim kulak asmiyor. Ah, ey suçlu millet, kötülük işleyenlerin zürriyeti, baştan çıkmış çocuklar" diye haykırıp Yahudi kavmi-

ni sarsmayı amaçlıyordu. "Sadık şehir nasıl fahişe oldu! O şehir ki, halkla dolu idi! Onda adalet yer tutmuştu, şimdi ise adam öldürülenler. Gümüşün cüruf oldu, şarabına su katılmış. Reislerin asi, hırsız da ortaklar; her biri rüşvet seviyor ve hediyeler peşinde koşuyor; öksüzün hakkını vermiyorlar" diye yakınıyordu. Bu eleştiriler elbette ağırdı, ama gerçekti. Tanrı Yehova Yahudilerin gerçek dostuydu ve dost acı söylerdi. Nitekim bu eleştiriler, üzerinden iki bin yıl geçtikten sonra Yahudileri koptukları topraklarla yeniden buluşmaya götürdü. Tevrat'tan alınan yukarıdaki iki alıntıda geçen İsrail'in yerine Kürtleri koyun, o zaman hepsini daha önceki Kürt halk gerçekliği için de olduğu gibi geçerli sayabilirsiniz. Tabii Kürtler Yahudiler kadar şanslı değildi; onları kendi düşmanlarına karşı koruyan ve sapkınlığa düştüklerinde doğru yola yöneltmeye çalışan bir tanrıları olmadı. Bütün bir uluslararası sistemin kendisi için yok olmayı reva gördüğü kimliksiz Kürt dünyasını temellerinden sarsma görevi Başkan Apo'ya düştü. O, bu aşağılık yaşam biçimine ve onu yaşamaya mahkum edilmiş tipe karşı şiddetli bir savaş açtı. Bu benzeri fazla görülmeyen bir tür iç savaştı denilebilir; şiddet unsuruna yer vermemesi nedeniyle bunun bir bakıma bir rehabilitasyon çalışması olduğu da söylenebilir. Önemli olan, bunun bireyi ve toplumu düşmanın eseri olan korkunç bir yabancılaşmadan kurtarmak üzere kesintisiz yürütülen

Oligarşik rejimin ve dış destekçilerinin hakim kılmak istedikleri kanının tersine, Kürt dilinde şiddetin rolü oldukça tali plandadır. Eğer o büyük düşünce gücüyle yürütülen iç mücadele olmasaydı, devrimci şiddet adı verilen gerilla savaşıyla bir yerlere varmak asla mümkün olamazdı. Batı dünyasında bile ulusal gelişmenin tarihi incelendiğinde müthiş savaşların yaşandığı ve uluslaşmanın kanla yaratıldığı açıkça görülecektir. Kürt uluslaşması, en az kana mal olmuş bir uluslaşmadır. On beş yıl boyunca kesintisiz olarak devam eden gerilla savaşında yaşamını yitiren toplam insan sayısının Dersim isyanında katledilenlerin sayısından daha az olması da bu gerçeği doğrular niteliktedir. Güzellikle kazanılmaktan kastedilen şey işte budur. Şiddet kullanmayı gerektirmeyen yöntemlerle mücadeleyi sürdürme ve sonuç alınmanın mümkün olduğu bir yerde şiddet kullanmayı sürdürmek cinayettir. Başkan Apo'nun yaşamında her zaman geçerliliğini korumuş olan bu ilke, bugün Kürt halkının mücadelesine yol göstermektedir. Burada bir mücadelesizlik durumu yoktur; tersine mücadele bir varolma biçimidir. Yaşamın özü mücadeledir. Buna karşılık meşru savunma durumu dışında, yaşamın ve mücadelenin şiddetten arındırılması da bir insanlık görevidir. Bu çerçeveden bakıldığında, mevcut durumu ve mücadelesiyle Kürt halkının insanlığın aydınlık yüzü olduğu rahatlıkla tespit edilebilir. Evet, yeni

mi? Gerçek terörist kimdir? Kendi sınırları içinde yaşayan 25 milyon Kürdü yok sayan, anadiliyle okuyup yazma eyleminin karşısına bile jandarma dipçisiyle dikilen, Kürt olarak yaşamak isteyen mezarlığın yolunu gösteren oligarşik Türk devleti, örgütlenip devlet olmuş terörist değilse nedir? Kuşkusuz Kürt halkı bu devletin terörünün kurbanıdır ve onun terörizmine karşı mücadele etmektedir. Direniş savaşını verdikleri koşullarda da, demokratik mücadeleye giriştikleri dönemde de Kürtler hiçbir halkın kimliğini inkar etmediler, kimsenin dilini yasaklamadılar, kimsenin değerlerini talan etmediler, kimseyi sürgüne göndermediler, sel hareketleriyle kimsenin kökünü kurutmaya çalışmadılar, kimsenin ırzına ve namusuna el uzatmadılar, hiçbir halkın önderlerini darğacına yollamadılar, kimseyi zorla Kürt yapmadılar. Eğer bunlar zaman aşımına uğramayacak kadar ağır suçlarsa, bütün bu suçlar onlara karşı işlendi. Bunlara karşı cansiperane bir direniş göstermek terörist ise, doğrudur, Kürtler terörist sayılabilir. Ancak gerçek olan bunun tersidir. Teröristizm, Kürdü bitirme politikası ve bu politikanın uygulanmasıdır. Buna karşı direnmek ise, insanlığı ve insanlık değerlerini savunmak ve yaşatmaya çalışmaktır. Kürt insanının boynuna terörist yaftasını asmak isteyenlerde ölçü ve ahlak yoktur; insanlığın rüzgarı bile bunlara değmemiştir. Türk egemenlik sisteminin ka-

yakından paylaşmak arasında tercihlerini ikincisinden yana kullanan bu yoldaşlarımızdan bazıları şehit düştüler. Bizim için onları şehit vermenin acısı büyüktü. Sevinç ve kıvanç kadar acı ve kederi de dağların şahinleriyle paylaşmaya koşanlar, bize bunun ne denli soylu bir duygu ve davranış olduğunu da öğretmiş oldular. Biz bu ölümsüz genç öğretmenlerimizin öğrencileri, yani Serxwebûn çalışanları olarak, bugün görev başındayız. Onların özgürlük, demokrasi ve barış hayalleri halkımızda ve bizde gerçeğe dönüşmeye devam ediyor. Yakın döneme kadar dağların nabzını tutmaya çalışan Serxwebûn, bugün Amed'in, Van'ın, İstanbul'un nabzını yakalamaya çalışıyor. Ayna yine aynı aynadır, ama onda yansıyan görüntü yenidir. Silahlı direniş koşullarında mücadele belki çok daha şiddetliydi, ama aynadaki görüntü binlerle sınırlıydı. Şimdi aynı aynada milyonların özgürlük dansını izlemeye başlıyoruz. Güzellikle kazanma asil şimdi tüm görkemiyle devreye giriyor.

Halkımıza ve bize güzellikle kazanma yöntemini öğreten Başkan Apo'dur. Biz hepimiz O'nun öğrencileriyiz, tüm Kürt halkı O'nun öğrencisidir. Serxwebûn Apocu düşüncenin asla fethedilemez kalelerinden biridir. O, bu konumunu ve özelliğini daha da yetkinleştirerek sürdürecektir; Kürt halkının mücadelesiyle var ettiği tüm değerlerin savunucusu ve temsilcisi olacaktır. Düşünceleri sınır tanımayan Kürt halkını fethetmeye devam etse de, özgürlüğün düşmanları O'nu aramızdan çekip aldılar; çarşıya gerip İmralı Adası'nda bir tabutluğa koydular. Başkan Apo her zaman çarşının sırtında taşıdı. Ölümüne karşı yaşam, kötüyü karşı iyi, çirkine karşı güzel, zorbalığa karşı özgürlük, kök kurutmaya karşı soy sürdürme savaşını veren her kişi ve hatta her halk, kendi çarşısını sırtında taşıdı. Bunun anlamı, kötü olan her şeye karşı mücadele etmenin ve iyi olan her şeyi yaratmanın mutlaka bir bedel ödemesi gerektiğidir. Başkan Apo da, tıpkı İsa gibi, Kürdü'ü var etmenin bedelini omuzlarında taşıdığı çarşıya gerilerek ödedi. Bunun bizim için son derece ağır bir bedel olduğuna kuşku yoktur. Aynı şekilde bedeli bu kadar yüksek olanın değeri de yüksektir. Barış, özgürlük ve demokrasinin değeri bizim için bu kadar büyüktür. Kürt insanı her şeyinden, hatta kendi yaşamından bile vazgeçebilir, ancak özgürlüğünden asla vazgeçmeyecektir. Bu duruma düşmek, Kürt tarihinde görülen tüm hainlerden çok daha kötü duruma düşmek, Kürt tarihinin en kötü hainleri haline gelmek olur. Bedeli kendi ruhumuz olarak kabul ettiğimiz Başkan Apo'nun esareti ve idam sehpasıyla tehdit edilmesi kadar ağır olan özgür ve onurlu bir yaşam, bizim en kutsal yemimizdir. Bu yemine sadık kalıp böyle bir yaşamı gerçeğe çevirdiğimiz ölçüde, özgürlüğe bağlılığımızı kanıtlamak kadar, Başkan Apo'nun özgürlüğünü de sağlamış olacağız. Bunun dışında bir yaşamın bizim için hiçbir değeri olamaz.

Çıktığımız günden beri Serxwebûn adının altında yazılı cümle bizim için her zaman geçerlidir ve bize rehber olmayı sürdürecektir:

Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli olamaz!

"Bir halkı yok etmeye çalışmak, insanı kendi suretinde yaratan tanrıyı yok etmeye çalışmaktır. İnsan tanrıya en üstün ve en güzel özellikleri atfetti. Ne kadar saygı duyulacak, sevgiyle yaklaşılabilecek ve sonuna dek bağlı kalınacak değer varsa, hepsini tanrıya mahsus saydı. Bu değerlerin hepsi şu ya da bu şekilde insanda da mevcuttur."

bir çalışma olması ve sözün en temel silah olarak kullanılmasıdır. Çözümlemeler bu savaşımı en çarpıcı bir biçimde ortaya koyan belgeler oldu. Bunların bir bölümü Serxwebûn'da da yayımlandı. Tarihte böyle bir savaş vermiş olanlardan biri de İsa'ydı. Ruhsal alandaki ağır tahribatların etkilerini silmeye ve kişiyi yeniden ruhsal sağlığına kavuşturmaya yönelik bu savaş, daha sonra bazıları tarafından "insanın içine girmiş kötü ruhları kovma" olarak değerlendirildi. Gerçekte ise bu bir ruhsal arındırma mücadelesiydi. Başkan Apo'nun tüm çalışmasının neredeyse yüzde doksananın bu mücadele oluşturdu. Kötü ruhların günümüzün siyasal dilindeki karşılığı içerdeki düşmandı. Kurtuluşu arzu ediyor ve özgürlük yoluna girmek istiyorsa, Kürt insanı düşmanı kendi içinde açığa çıkarıp tanımak ve yenmek zorundaydı. Bunun anlamı düşkünlüğü yüceltmenin, güçsüzlüğü güçlenmenin, kimliksizliği kimlik sahibi olmanın, köleliği özgürlük yürüyüşüne yönelmenin gerekçesi yapmak; bu temelde çözüm gücünü kendisinde yaratan insana ulaşarak düşmanı kendinde yenmekti. Yeni insan, bunu başarabilmiş insandı. Başkan Apo önderliğindeki büyük Kürt aydınlanması böyle gerçekleşti ve Serxwebûn bu aydınlanmanın temel araçlarından biri oldu. Bu savaşın temel yöntemi güzellikle kazanmaktır. Üzerinde acımasız bir terör uygulanarak yok oluşun eşğine getirilmiş olan bir halkı düşüncenin büyük gücüyle yeniden yaşam yoluna çekmeyi başarmanın başka türlü tanımlanması mümkün değildir.

Kürt insanlığın aydınlık yüzüdür. Zira değerlesmenin değer sayıldığı bir dünyada, insanlık değerlerini ayakta tutan güç odur. Eğer alabildiğine kirletilen bu dünya hala ayakta duruyorsa, bu yeni Kürdün temsil ettiği değerlerin yüzü suyu hürmetine ayakta duruyor. Bütün kutsal kitapların insanı kendi suretinde yarattığını yazıyorlar. Dolayısıyla bir halkı yok etmeye çalışmak, insanı kendi suretinde yaratan tanrıyı yok etmeye çalışmaktır. İnsan tanrıya en üstün ve en güzel özellikleri atfetti. Ne kadar saygı duyulacak, sevgiyle yaklaşılabilecek ve sonuna dek bağlı kalınacak değer varsa, hepsini tanrıya mahsus saydı. Bu değerlerin hepsi şu ya da bu şekilde insanda da mevcuttur. İnsanı kendi suretinde yaratan tanrının ona bu özellikleri de bahşettiğine kuşku yoktur. Bir halkı yok sayıp yok etmeye çalışmak, bu değerleri yok sayıp yok etmek demektir.

Dersim soykırımına gelinceye kadar ve bu soykırımda Kürt halkını o zaman hiç tanımadığı silahlarla katledenler, Kürt topraklarını boşaltarak dilini, kültürünü ve kimliğini yok etmek gibi barbarca bir işe girişenler, bugün hala bu halkın özgürlük eylemini terörizm olarak adlandırıyorlar. Terör, 'terrare' sözcüğünden türetilen bir kavramdır ve 'yerle bir etmek, toprağa çevirmek, öldürmek' anlamına gelmektedir. Bu kavram tam da Türk egemenlik sisteminin eyleminin adıdır. Halkları fiziki varlıkları ve kültürel kimlikleriyle yok edip toprağa çevirmek isteyenler kimlerdir? Kürtler mi, Türk egemenlik sistemi

rakteri budur. Bu sistem sürekli yakıp yıkmayı, yok etmeyi, el koymayı ve kendine mal etmeyi düşünür. O, ev sahibini bastıran yavuz hırsızın ta kendisidir. Hem Kürt halkının ülkesini vuran eder hem de ülkesini vira- ne haline getirdiği bu halkı suçlu diye göstermeye ve bunu başkalarına da kabul ettirmeye çalışır. Şimdi AB'nin kararını değiştirip PKK'yi terör örgütleri listesine dahil etmeye çalışırken de yaptığı şey budur. Türkiye'nin bu dayatmasına boyun eğecek bir Avrupa, soykırım suçuna ortak olmuş demektir. Biz Türk devletinin bu dayatmasının sonuç vereceğine inanmıyoruz. Avrupa, Türk egemenleri kadar ölçsüz ve ahlaksız olamaz. Tersine bir gün Avrupa Türk egemenlerinin yakasına yapışacak ve gerçek teröristin kendileri olduğunu açıklamak durumunda kalacaktır. Kendi demokrasisine saygılı bir Avrupa'nın yapması gereken şey, Türkiye'nin dayatmalarına boyun eğmek değil, Kürt halkıyla öteki halklara ve inanç gruplarına yaptıklarının hesabını sormak olmalıdır.

Serxwebûn bu mücadelede taraf olmanın ötesinde Kürt halkının sesi oldu. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin aynası olmayı ve onu tüm insanlığa yansıtmayı görev belledi. Gencecik Serxwebûn çalışanları, silahlı direniş hala devam ederken, bu direnişin dışında kalmak istemediler; nöbeti yeni gençlere devrederek dağların yolunu tuttular. Çünkü dağlar dilirliş mücadelesinin kalbiydi. Özgürlük isteyen Kürt halkının yüreği orada atıyordu. Acıları uzaktan hissetmekle

○ Adı, soyadı: **Mukaddes İPEK**
 Kod adı: **Zilan Rewşen**
 Doğum yeri ve tarihi: 1979
Batman
 Mücadeleye katılım tarihi: **İstanbul (YXK)**
 Şehadet tarihi ve yeri: **7 Mart 1999, Amed**

Ben seni hiç tanımadım. Seninle bir kez bile konuşmadım. Oturup güzel bir sohbet edemedik. Ya da bir arada oturup şakalaşip gülüşemedik. Ben seni sana çok yakın bir insanın anlatımlarıyla tanıdım. Sen küçük kız, partiye katılarak biz büyüklere hem güzel bir ders verdin hem de bugüne kadar çalışmalarda güç kaynağımız oldun. En zor anlarımızda can dostumuzla seni düşündük. Senin özlemlerine, umutlarına, inançlarına saygılı olmaya çalıştık. Hatta kimi zaman biz de partiye katılıp, senin komutanda bir gerilla olmayı hayal ederdik. Ama bir gün şehadet haberini, bilmeden kendi ellerimle verdiğim *Serxwebun*'la can dostumuza ilettim. Can dostumuz ise, *Serxwebun*'u kapıldığı gibi hemen kalbi küt küt atarak şehitler sayfasına bakmış. Birden senin ismini göreyim çarpılmış. İçinde fırtınalar kopmasına rağmen, yüreği sessiz çılgınlara

gebe, susuyor. Arkadaşlarını olumsuz etkilememek için acısını yüreğine gömüyor. Müthiş bir iradeyle içinde bulunduğu ortamdaki arkadaşlarına moral veriyor. Can dostumuz gerçekten çok güçlü bir arkadaş. Üzülmez mi? Çok üzülüyor. Ama içinde bulunduğu duygusal ruh hali onu yıkmıyor. Aksine inanamayacağı kadar büyük bir inanç ve coşkuyla çalışmalara itiyor. Haberi aldığımızda şok oldum. Ondan daha fazla yıkıldım. Ondan beter ağlamak istedim. Karşılaştığımızda birbirimize sıkıca sarıldık ve sonra sana ve tüm şehitlere bağlılık yemini ettik. Can dostumuz, inan ki bunu layıkıyla yerine getiriyor. Şu anda ben de can dostumuzla farklı mekanlardayım. Ama hayatımda ne kadar yer etmiş! Belki de her zaman yakalamaya çalıştığımız yoldaşlık ruhuydu, ayrı ortamlarda olsak bile bizi gitgide birbirimize yakınlaştıran.

Küçük kız, sana "Güneş'in kızı" diyorum. Gerçekten de sen ve diğer şehitlerimiz dünyada eşi görülmemiş bir güzelliğe sahipsiniz. Senin şehit düşüğünü biz dört ay sonra öğrenmiştik. Gazetede

7 Mart'ta şehit düşüğün yazıyordu. Can dostumuzla oturup 7 Mart'ta neler yaptığımızı düşündük. O gün ikimiz de müthiş canlıydık. Bir şeyler yapmanın ihtiyacını hissediyorduk. Belki sen de aynı saatlerde aynı duyguları paylaşıyordun. Kutsal Güneş'i bir komployla esir etmişlerdi. Kürtler için çok acı günlerin yaşandığı tarihlerdi. Aynı zamanda en çok kenetlenmenin, duygusal birliğin yaşandığı tarihlerdi de. Dedim ya, o gün can dostumuz sanki bunun hesabını sorma peşindeydi. Seni senden değil, başkasından, bir can dostumuzdan öğrendim. Sana bir de şiir seçtim. Bu şiir ayrılıkları anlatıyor. Sen içimizden usulca Eylül ayında ayrıldın. Eylül benim yaşamımda da önemli dönüm noktalarını ve ayrılıkları anlatıyor. Sürekli seni ve şehitleri düşünüyorum ve ona göre yaşamı anlamlandırmaya ve ölçü kazandırmaya çalışıyorum. Sizlere (şehitlere) doğru yaklaşımın buradan geçtiğini inanıyorum.

Şimdilik hoşçakal
 Güneş'in güzel kızı...

Mücadele arkadaşı Besê

Ayrılık ayracı

*Bütün ayraçları kaldırdın
 Ama unuttuğun bir şey vardı
 yine de
 Çiçekleri sulamadın
 Gökyüzü sarardı o zaman
 Bulutlar kirlendi
 Ve ne kadar az konuşur oldun
 gün boyu
 Birden ayımsadık ki
 Ayrılık orada başlıyor
 Tam da suçların birbirine
 eklendiği yerde
 Ezberlenecek bir şey yok
 bu dünyada
 Kirletilmemiş
 bir bulut bile yok artık
 Öyle diyordun her yolculuğa
 çıkışında
 Yaşadığın şehir de
 sana benziyor git gide
 Ne zaman dönmeyi düşünsem
 Yangın çıkıyor ya da
 Erteletiyorum biletimi son anda
 Uzun bir sessizlik arıyorum
 Dağlara baksam
 Karşılıksız mektuplar kadar*

*Burkuluym kalbim
 Yazdığım şiirler de canımı sıkıyor
 Fotoğraflarımı
 yırtıp atıyorum tek tek
 Ve ben bütün yaptıklarımı
 döküyorken şimdi
 Eylül diyorsun
 tam da orada başlıyor ayrılık
 Üşüyünce ağlıyorsun
 Yalnızım dememek için
 Uçaklar, gemiler
 trenler çiziyorsun, duvarlara
 Kendine bir deniz bul
 bir de rüzgar
 Parçalanacağım bir
 uçurum bul bu dünyada
 Tek tutkun o kenti bırakıp gelmek
 olmalı
 Ve gelirken havaya uçurmak
 bindiğin otobüsü
 Birden ayımsadık ki ayrılık orada
 başlıyor
 Derim ki ayrılık gündemdedir
 Ve sen bütün ayraçları
 kaldırdığını sanıyordun
 Ama unuttuğuşun
 Ayrılık ayracı...*

Ahmet Telli

○ Adı, soyadı: **İnayet YATAK**
 Kod adı: **Sosin**
 Doğum yeri ve tarihi: **Gilondar Şırnak, 1976**
 Mücadeleye katılım tarihi: **1989**
 Şehadet tarihi ve yeri: **9 Kasım 1999, Begova ovası**

Sosin yoldaş, Şırnak'ta yurtsever bir saile ortamında büyür. Ailesi Ulusal kurtuluş mücadelesine son derece bağlı olduğu için daha küçük yaşlarda bir militan gibi büyür. Bu temelde henüz çok

Büyüdü yüreğim dağlar kadar

küçük bir yaşta '89 yılında gerilla saflarına katılır. Yaşının küçük olmasından dolayı kabul edilmemesine rağmen zorla gerilla saflarında kalır. Sosin yoldaş '89 yılının olumsuz pratiklerini görmesine rağmen çok fazla etkilenmeden, açık yüreğiyle ve iradesiyle ilk günkü heyecanını yıllar geçtikçe daha da büyüterek mesken etti dağları. Savaş tutkusu oldukça büyük ve yürüyüşünde amacına ulaşmak için sürekli çaba harcayan bir kişiliğe sahipti. İçindeki sınıf savaşımını amansızca yürütmekteydi.

Özgürlük umudunda yetkin ve paylaşımcıydı. Bulduğu ortamda çizgi dışı anlayışlara baş eğmeyecek kadar cesur ve inatçıydı. Bu yüzden uzun yıllar gerilla saflarında olumsuz bir pratik içerisine girmemişti. 1995 yılında yapılan Kadın Kongresi'ne katılan Sosin yoldaş, kadın ve cins savaşımında da büyük çabaları olan biriydi. Kongreden aldığı büyük güçle pratiğe yöneliyordu. Önderliğin özgür kadın amacına ulaşmak için yoğun çaba sarf ediyordu. Cins bilinci ve sevgisiyle kendi-

sini güçlendiriyor, yürüşünü sağlam zemine oturtuyordu. Gerillada kazandığı bu güzellikler sonrası Önderlik Sahası'na gönderilmişti. Önderlik Sahası'nda gördüğü kapsamlı eğitimle daha da güçlenerek pratiğe yönelen Sosin yoldaş, Önderliğin çabalarına büyük bir militanlaşma ile cevap vermek istiyordu. Ve pratiğe bu bilinçle yaklaşıyordu. Parti Önderliğimizin yakalanmasına neden olan uluslararası komplo sonrasında gelişen stratejik değişiklik sonrası geri çekilen gerilla güçleri ile birlikte Haftanın

alanına gelen Sosin yoldaş, takım komutanlığı görevini yürütüyordu. Küçük yaşta saflara katılmadaki ısrarına, attığı her adımda özgürlük tutkusunda ısrar ederek bağlı kaldı. Yaşyla beraber tutkusunu da, yüreğini de büyüttü dağlar kadar. Begova ovasında tank pususuna düşerek ölümsüzler kervanına katılan Sosin yoldaş, Kürdistan'ın özgür dağlarında özgür bir militan olarak yaşamına devam edecektir.

**Mücadele yoldaşları adına
 Fayık Cudi**

Uluslararası komplo Önderlik çizgisini tasfiye etme saldırısıdır

Baştarafı sayfa 5'te

Kadroda yeni Önderlik çizgisinin zafer kazanması gerçekleşti

Sonuç; şimdiye kadar kompilonun boşa çıkmasıdır. Dağılma umutları, tasfiye umutları gerçekleşmedi, ona izin verilmedi. Onu boşa çıkartan, ona izin vermeyen, stratejik değişim-dönüşüm ve yeniden yapılanma temelinde uluslararası komploya karşı mücadele edecek şekilde hareketi yenileme süreci gelişti. Bu temelde yürütülen mücadele, sonuç verdi, gelişme yarattı, başarılar kazandı ve kompilonun umutları, hayalleri boşa çıktı, tümünden gerçekleşmedi. Geline süreç budur ve bu mücadele hala sürüyor. Bu noktada "devlet, bu durumla hareketi dağıtmak, PKK'yi yok etmek istiyor" demek bir değer ifade etmiyor. Zaten o gözle görülüyor, onu istiyor da. Onu nasıl tersine çevireceğiz, bu istek ve çaba, nasıl boşa çıkartılabilir, onunla nasıl mücadele edilebilir? Bazıları "her şeyi reddedelim, eskisi gibi saldırıya geçelim" dediler. Onu söyleyenler, aslında "neden Önderlik imha olmadı? İmha olsa ve sonu gelmeyen bir Kürt-Türk çatışması ortaya çıksa da ondan rant sağlasaydık" diyenlerdir. Öyle olmadığımız görünce bu durumu mahkum etmeye çalıştılar. O çizgi, bir provokasyon çizgisidir. Ona, kompilonun isteğine düşme çizgisi, kompilonun yedeği olma çizgisi diyoruz. Diğeri, elbette riskliydi, ama riske rağmen, o risk göğüslenerek çok duyurlu bir mücadele ve duruş oldu. Her şeyden önce Önderlik, süreci iyi tanımladı. Önderlik de komploya karşı duruşunu tanımlıyor; "red-detmek istemim" diyor. O da bir duruştur. Parti de topyekün direniş çağrısını yaptı. Partinin topyekün direniş taktiğiyle Önderliğin ret tutumu aynı çizgiyi ifade ediyor. Fakat Önderlik "tehlükeli ve yanlış oldu-

ğunu görüp kavrayarak değiştirdim, ondan sonra mücadele çizgisini esas aldım" diyor. Ona göre daha sonra da parti taktiğini geliştirdi. Giderek Önderliği iyi izleme ve anlama gelişti. Her şeyden önce halk bunu iyi anladı ve Önderliğe müthiş bağlı oldu. Önderlik halk bütünleşmesi, daha ileri düzeydedir. Halk ezici bir çoğunlukla hiç tereddütsüz Önderliği izledi ve direniş gerektiği yerde fedai çizgisine girdi. Barış ve demokrasiyi esas almak gerektiğinde tereddütsüz ona yöneldi, birliğini müthiş korudu. Bu, örgüte de güç verdi. Zorlansa da büyük bir sarsıntıya yaşasa da hem Önderlik duruşu, hem halk duruşu kadroya da büyük bir güç verdi, anlayış kazandırdı. Duygusal da olsa Önderlik bağlılığı yönlendirici oldu. Olayın sıcaklığı içerisinde büyük sarsıntılar yaşadı, ama son tahlilde Önderlik bağlılığı, sağduyu, Önderliğin kadroda yansımaları hakim oldu. Yetersizlikleri, hataları, sarsıntıyı dağılma noktasına kadar götürmedi. Dağılma düzeyinde zarar gündeme geldiğinde durmasını ve ona karşı tavır almasını bildi. Bu da bir özelliğidir ve kadroyu tanımlarken aslında burada tanımlayacağız. Görülmesi, dikkate alınması, sahiplenilmesi gereken bir yan, ama zayıf bir yan. Bir yığın zarardan sonra, en son sınırdaki durma gibi bir şey oluyor. Oradan durarak dönüş, komplo ile Önderlik arasında yürütülen mücadelenin kadrolar şahsında sürdürülüşünde giderek komployu anlama ve ona karşı tavır alma, Önderlik çizgisini özümseme, onunla bütünleşme, dolayısıyla kadroda yeni Önderlik çizgisinin zafer kazanması gerçekleşti. Örgüt de böyle bir çizgi izledi, buna dayanarak kendisini geliştirdi. Örgütün yine de dağılma noktasına gitmemesi, en azından başarılı iş yapmasa bile kendini sürecin gelişmesine bırakması, sürecin gelişmesine sokacak şekilde ayakta tutması, halkı olumlu etkiledi. Karşılıklı birbirini olumlu etkileme, uluslararası kompilonun hesaplarını boşa çıkardı. Onun karşısında duruş,

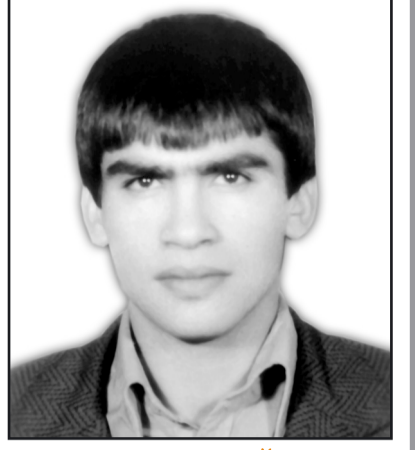
yeniden güç olma, daha serin kanlı düşünme, olayları daha derinliğine ele alma, dolayısıyla daha kapsamlı ve sistemli bir düşünceye ulaşma, daha doğru bir tutum sahibi haline gelme giderek gerçekleşti. Bunun, son sınıra gelmenin en yüksek noktası, Önderliğin AİHM için değerlendirmeleri oluyor. Yeni düşünceyi, yeni stratejiyi, ideolojik, politik ve eylemsel anlamda yeni çizgiyi, uluslararası komploya karşı mücadele çizgisini ortaya koyuyor. Bir yığın örgüt toplantıları, böyle bir çizgiyi oluşturma, Önderliği anlama ve anladığı kadar da pratikleştirme temelinde gelişti. Bütün bunlarla yeniden bir örgütlenme aşamasına geldik. Uluslararası komploya karşı yeni bir ideolojik-siyasi çizgi oluşturma, düşünce derinliği yaratma, özümseme, yani bir düşünce sistemi kazanma, kendimizi çizgi düzeyinde ve düşünce düzeyinde yenileme gücü kazandı. Bu gerçekleşti ve buna göre bir örgütsel sistem kazanma, eylem çizgisi haline gelme ve kendini yeniden örgütlenme görevlerimiz var. O yönlü çalışmalar var, onların da gerçekleşmesi gerekiyor. Yeniden yapılanmanın, uluslararası komplo karşısında mücadele eden bir örgüt haline gelmenin gerçekleşmesi için örgüt ve eylem alanında da yenilenmenin, yeniden yapılanmanın sağlanması gerekiyor. Onun üzerinde duruyoruz. O da sağlanırsa uluslararası komplo karşısında kendini yenilemiş, yeniden şekillendirmiş bir hareket ortaya çıkacak ve komplo yenilmiş olmayacaktır. Komployu yenilemek için mücadele gerekiyor. Hem de belli bir süreci alan, çok yönlü olan, komple yürütülmesi gereken, değişik yöntemler içeren bir mücadeleyle vermek gerekecek ve bununla böyle bir mücadele veren örgüt yapısı ortaya çıkacaktır. Hareket kendisini komploya karşı pratikte ve çok yönlü mücadele verecek bir örgütsel yapılanmaya kavuşturmuş olacak. Sonucu, o temelde gelişecek bir mücadele belirleyecektir.

Kürt sorununun çözümü demokratik uygarlık çağının geliştirilmesine bağlıdır

Öyle bir mücadele yürütecek konum kazanmak, önemli bir gelişmedir ve komplo karşısında başarıyı ifade eder; fakat komployu yenmek anlamına da gelmiyor. Komployu yenmek, komplo karşısında mücadeleyi de başarıyla yürütmeyi gerektirir. Dolayısıyla sonucu karşılıklı yürütülecek mücadele belirleyecektir. Kendimizi yeniden örgütlememiz, nihai başarı kazandığımız anlamına gelmeyecektir, ama başarı kazanmak için önemli bir mevzilenme yaratmışız anlamına gelecektir. O mevzilenmeyi iyi değerlendirir, iyi pratiğe dönüştürürsek, doğru politikalar ve taktiklerle etkili ve başarılı bir mücadele yürütürsek, komployu yenilgiye uğratırız. Eğer öyle yapamaz da akılsızlık eder, mücadele yerine imkanları bölüşme kavgasına düşersek veya mücadelede yaratıcı yöntemler, taktikler, politikalar oluşturamaz da çok ağır hatalar yaparsak, elbette yenilir, kaybederiz. Yenilme tehlikesi vardır. Kompilonun yenilme imkanları ortaya çıktığı gibi, bizim de yenilme tehlikesi vardır. Bu tehlike ve tehdit devam ediyor. Ve bu etkili ve akıllı bir mücadele yürütüp komployu nihai çözümlü götürene kadar devam edecektir. Kompilonun nihai çözümlü bu sistemin değişikliği olacaktır. Uluslararası kompilonun yenilgiye uğraması, sadece Kürtlere ve Kürdistan'a özgü bir olay değildir. Kürt sorununun çözümü sağlanacak, Kürdistan'daki feodal ve işbirlikçi kesim dağılacak, demokratik gelişme ortaya çıkacak, bu da bölgenin çehresinin değişmesi, demokratik değişimin, bölgedeki demokratik birliğin gelişmesi anlamına gelecektir. Yeni ve demokratik dönüşüm temelinde birliğe giden, bölünmüş, çelişki ve çatışma içinde

olmaktan çıkmış bir Ortadoğu olacak. Bu da Ortadoğu'nun yeni bir uygarlık gelişiminin önünü açması, demokratik uygarlığın gelişiminde bir antitez olması anlamına geliyor. Bu beraberinde yeni bir uluslararası sistemin oluşmasını da getirecektir. Başta Avrupa olmak üzere diğer alanlarda demokratik uygarlığı geliştirmek üzere iddialı olan alanlar var. Onlarla birlikte bir sentez ortaya çıkabilir ve demokratik uygarlık çağı bu biçimde gelişebilir. Kürt sorununun çözümü, yeni çağın gelişmesine bağlıdır. Eski çağda Kürtlere ve Kürt sorununun çözümüne yer yok. Onun için ilkel milliyetçilerin sorunu çözme şansı hiçbir şekilde yok. İstenildiği kadar Güney'de devlet olunuyor denilsin, hepsi hikayedir, hiçbir şekilde inanmamak, değer biçmek gerekir. O bir aldatmadır. Kürt sorununun çözümü yeni bir çağın; demokratik uygarlık çağının geliştirilmesine bağlıdır. Öyle bir çağı geliştirecek değişiklikler yapmakla olacaktır. Ancak o değişiklikler temelinde Kürt sorununun çözümü yünde gerçekleştirilecek ve Kürt sorununun çözümü yönünde atılacak adımlar o tarzda bir değişikliği beraberinde getirecektir. Bunlar birbirine etle tınak gibi bağlı olgular, biri olmadan diğeri olmaz. Demokratik değişim ve yeni uygarlıksal gelişme başlanmaksızın Kürt sorununun çözümü olmaz, dolayısıyla da yeni demokratik uygarlıksal gelişmeyi esas almayan, öyle bir stratejiye sahip olmayan, onun gücü olmayan güçler, Kürt sorununun çözemezler. İkel milliyetçiliğe, burjuva milliyetçiliğe Kürt sorununun çözme imkanını bahsetmemek gerekiyor. Onlar bunun gücü olarak tanımlanamazlar. Öyle bir onur onlara bahsedilemez, çünkü ona sahip değildirlir. Dolayısıyla Kürt sorununun çözümü, uluslararası komployu yenmekle, o da demokratik uygarlığın gelişiminin önünü açmak ve bu biçimde yeni bir çağı geliştirmekle mümkündür.

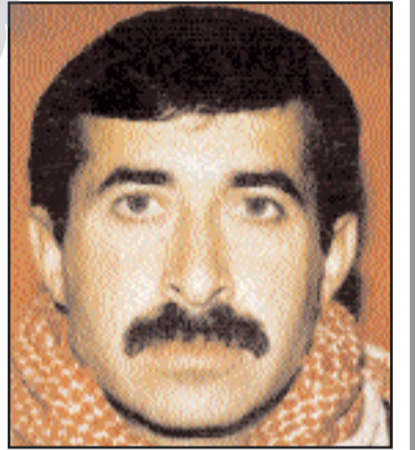
Özgür yaşamın sesi 24 yaşında

Mazlum DOĞAN

Enver POLAT (Selçuk Şahan)

Şexo DİRLİK (Sabri)

Emel ÇELEBİ (Mîne)

Zeynep ERDEM (Jiyan)

Bedriye TAŞ (Ronahî)

Serxwebûn gazetesinin yayın yaşamının üzerinden tam 23 yıl geçti. Başlangıçta teksir makinesiyle Kürdistan'da en sıkı gizlilik koşullarında basılıp dağıtılabilen Serxwebûn, 12 Eylül askeri darbesinin yol açtığı bir yıllık kesintinin ardından, ocak 1982'de yurt dışında yayın yaşamına yeniden giriş yaptı. O günden bu yana her ay düzenli bir biçimde kendi okurlarıyla buluşmaya ve daha güzel bir dünya için çağrıda bulunmaya devam ediyor.

Doğuşundan beri Serxwebûn hep kendi farkını ortaya koyuyor; farklılığı onu kendi benzerlerinden kalın çizgilerle ayırıyor. Kuşkusuz bu belirleme, 'Serxwebûn okumak bir ayrıcalıktır' cümlesiyle özetlenebilecek bir reklam spotunun değişik bir anlatımı değildir. Serxwebûn her türlü ayrıcalığa karşıdır; tüm ayrıcalıkların ortadan kalktığı özgürlük ve eşitlik dünyası için mücadele eden insanlığın bir parçasıdır; bu insanlığın en aktif bir kesimi olan Kürt halkının sesi olmayı ilke edinmiş bir gazetedir. Ayrıcalıktan söz etmek, doğal olarak, özünde aynı işlevi gören benzer bir yayın araç arasında en iyisi olduğunu iddia etmek demektir. Bu tür bir reklam spotu, en küçüğünden en büyüğüne kadar her yayın organının aynı amaca yöneldiği günümüz medyasının ürkütücü gerçekliğini gözler önüne sermektedir.

Yazılı ve görsel medya ile sayısız radyo istasyonları kendi okuyucu, izleyici ve dinleyici kitlesini müthiş bir sözcük bombardımanına tabi tutuyorlar. Ancak çok konuşup çok yazmak, her sözcüğü bir aydınlatma aracı olarak kullanmak demek değildir. Medya çoktan bir aydınlatma aracı olmaktan çıkmış, adeta karartma yaparak birçok şeyi gözlerden saklamaya çalışan kimliği belirsiz bir komuta merkezinin yönlendirdiği tipik bir savaş aracına dönüşmüştür. Bu medyanın amacı artık insanları düşünmeye yöneltmek değil, onları mümkün olduğu kadar düşünmekten ve soru sormaktan uzak tutmaktır. Başka bir deyişle konuşup yazdıkça cehaleti daha da derinleştiren aptallaştıran bir medya gerçeğiyle karşılaşıyoruz. Yön vermeyi iz silme ve yol kaybettirme olarak değerlendiren bu medya; insanlığın temel sorunları karşısında duyarsız, günübirlik yaşayan, oburca daha fazlasını tüketmekten başka bir şey düşünemeyen, en derinleşen şiddet olaylarını seyirlik bir oyun gibi izlemenin ötesine geçmeyen, haksızlıklar karşısında insani bir tepkide bulunma yeteneğini yitirmiş tuhaf bir kitle ortaya çıkıyor. Bilişim ve iletişim teknolojinin devasa gelişmesi çağımızı bir bilgi çağı yapıyor; ancak günümüz medyası bu gelişmeyi esas olarak insanlığın aleyhinde kullanıyor.

Serxwebûn bu dünyanın dışındadır ve farklıdır. Farklılığı yalnızca onun Kürt kimliğini ve Kürt insanının rengini yansıtmamasından kaynaklanmıyor. Doğrudur, o elbette parlaklığı her gün biraz daha çoğalan en güzel Kürt renklerini temsil ediyor. Kürt dünyası canlı ve akışkan bir dünyadır. Bu dünyanın canlılığı, sayısız meta türleri sergileyen dev mağazalara akın eden kalabalıkların canlılığına benzemiyor. Kürt dünyasında hep temel insanlık değerlerinden söz ediliyor; bu değerleri içermeyen bir yaşamın anlamsızlığına sürekli vurgu yapılıyor. Ke-

sintisiz devam eden bir alt üst oluşum yaşandığı Kürt dünyasında miladını doldurmuş her şey tarihe karışıyor ve yerini yepyeni değerlere terk ediyor. Yönu her zaman ileriye ve açık olan bir değişim ve dönüşüm, bir tür seferberlik biçiminde tüm Kürt halkını saran bir gelişmeyi anlatıyor. Genel bir tanımlamayla kimlik mücadelesi adı verilen bu hareketlilik, salt ulusal kimlikle sınırlı bir mücadeleden çok daha fazlasını ortaya koyuyor. Burada sorgulanan ve yeniden yapılandırılan kimlik, özünde yeni insanın kimliğidir. Görünürdeki hareketliliğin gerisinde tipik bir durağanlığın, hatta gerilemenin yaşandığı günümüz insanının dünyasında ciddi bir kimlik bunalımı yaşanıyor. Bir süreç olarak sürekli gelişme halindeki insani varoluş, tıpkı tarihin sonuna geldiği iddiasına benzer bir tarzda neredeyse tamamlanmış sayılıyor. "İnsan bu kadardır, daha ötesi yoktur" denircesine, insanın bütün arayışları mevcut olanın sınırları içinde hapsedilmek isteniyor. İnsan artık kesin tanımına kavuşmuş ve yetkinleşmesini tamamlamış gibi değerlendiriliyor. Batı uygarlığının en güzel dünyaya ulaştığı, aranan her şeyin bu dünyada hazır olarak bulunabileceği ve arayış halindeki insanın bir sapmayı ifade ettiği anlatılmaya çalışılıyor. Kendi ulusal kimliğine kavuşmanın yanı sıra, Kürt insanının kimlik arayışı bu yaklaşıma karşı mücadeleyi de içeriyor; dolayısıyla bir alternatif dile getiriyor. Serxwebûn işte bu alternatifin sözcüsü oluyor. Can alıcı önemde sorunlarla yüz yüze bulunan, ancak çözüm yolları sürekli koyu bir sis perdesiyle örtülen insanlık, Kürt gerçeğinde yol açıcı temsilcisine kavuşuyor. Serxwebûn burada sis dağıtıcı ve yol gösterici bir rol oynuyor. Gerçekleri göstermek, maskeleri düşürerek asıl gerçeği gözler önüne sermektir. Devrimci bir yayın organı için bu asla kaçınılmaması gereken bir görevdir. Bunun bir çeşit teşhir işi olduğu açıktır. Ancak bu teşhir başkalarının yaptığı teşhire hiç benzememektedir. Serxwebûn'un amacı sadece kötü olanın kötülüğünü açığa çıkarmakla sınırlı olamaz. Örneğin 'Kürt yoktur' denildiği yerde, kendi kimliğiyle varoluşun en soylu örneği olarak ortaya çıkmak; başkalarının Kürt insanını adam yerine koymadığı bir dünyada, bu insanı en tanırsal özelliklerle donatmak; başkalarının 'Kürtçe diye bir dil yoktur' yalanına karşılık, bütün lehçeleriyle Kürt diline sahip çıkıp geliştirmek; başkalarının Kürdistan'ı yok saymalarına karşılık, kendi vatan topraklarına binlerce yıllık meşeler misali kök salmak; başkalarının şiddetle sonuç alacaklarına inandıkları yerde, barış dilinin şiddetin ve savaşın dilinden daha güçlü ve yenilmez olduğunu bizzat pratikte göstermek; barbar ve despotik bir yönetim tarzının demokrasi diye sunulduğu bir dünyada, gerçek demokrasiyi Kürt gerçeğinde yaşamsal kılarak despotik devletin iğrenç maskesini düşürmek; oligarşik devletin bir halklar mezarlığına çevirmeye çalıştığı Türkiye'yi halkların kardeş cennet bahçesi haline getirmek; başkalarının yok etmeyi temel işlev olarak benimsemelerine karşılık, varolma ve var etmenin usta işçileri olarak insanlık sahnesinde yer almak; başkalarının susturduğu yerde, konuşmasıyla bülbülleri kışkırdıran halklar yaratmak; başkalarının bakar-kör

bir topluluk dayatmasına karşılık, görünenin ötesini görebilen bir topluluğa ulaşmak; başkalarının tanırdan daha çok değer biçtikleri devleti lanetlemek, bu lanetli baskı ve zulüm mekanizmasını halkların hayatından mümkün olduğu kadar çıkartıp uzaklaştırmak; kısacası iyi olan ne varsa onu gerçekleştirip hayat vererek, kötülüklerin ve çirkinliklerin sahip çıkılıp yaşamaya değer olmadıklarını göstermek bizim teşhir yöntemimizin özünü ortaya koymaktadır. Burada özelliklerini anlatmaya çalıştığımız bu yöntem, mücadele eden ve yaratan insanın yöntemidir.

Serxwebûn olarak, her zaman insanı esas aldık. Ulusallığımız gerçeğin görünüşünü, rengini ve ötekilerden farklı yanlarını dışa vurdu. Kendimizi rengarenk çiçeklerle dolu devasa büyüklükteki bir bahçede başka çiçeklerle birlikte varolan farklı bir çiçekmiş gibi değerlendirdik. Çiçek olmak elbette çok güzeldi, ama çiçekler içinde farklı bir çiçek olmak çok daha güzeldi. Bu devasa büyüklükteki bahçenin salt birkaç çiçek türüne yaşam imkanı sunmakla sınırlı kalması kim bilir ne kadar sıkıcı olurdu. Bizim rengimiz bu bahçenin zenginliği idi. Çiçek olmak genelde bizim evrensel karakterimizi, onun farklı bir türünü oluşturmak ise ulusal özelliklerimizi ifade ediyordu. Evrensel olana öncelikle vurgu yapmadan ulusal olanı öne çıkarmak, kendini güzelliğinin sayısız dışavurum biçimlerinden soyutlayıp bir tarlaya hapsedmek gibi bir şeydi. Biz bundan özenle kaçınmaya çalıştık. Daha açık söylemek gerekirse, milliyetçiliğe düşmekten kaçındık. Kürt halkının ayrı bir ulusal renk olarak özgür dünya halkları ailesi içinde yer almasına katkıda bulunmak ve buna götüreceğe yola ışık tutmak en genel amacımız oldu. Kürdistan dağlarının sarp yamaçlarında aynı sap üzerinde başı aşağıya dönük, sarı ve kırmızı renklerde açan dört başlı bir yabancı lale türü yetişir. Gerilla bu laleye Kürdistan çiçeği adını vermiştir. Aynı sap üzerinde yükselen bu boynu bükük dört başlı lale, kendi yazgısının Kürt yazgısıyla özdeşliğine ağlar gibidir. Sapından tutup hafifçe salladığımızda, boynu bükük her kafadan gözyaşları dökülür. Deyim yerindeyse, biz bu yabancı lalenin sırtını sarp dağ yamaçlarına veren bir yaşam biçimine mahkum edilmesine karşı çıktık. Onun da uygarlığın nimetlerinden yararlanmasını ve kendi özgünlüğünü koruyarak yaşamına daha alımlı bir biçimde devam etmesini istedik. Bu lalenin gözyaşlarını sevinç gözyaşlarına dönüştürmeye çalıştık. Bizimki bir güzellikleri yaşatma ve daha da güzelleştirme çabasıydı ve bu çabamızı bundan sonra da sürdürmeye devam edeceğiz.

Devamı sayfa 30'da

"Serxwebûn her türlü ayrıcalığa karşıdır; tüm ayrıcalıkların ortadan kalktığı özgürlük ve eşitlik dünyası için mücadele eden insanlığın bir parçasıdır; bu insanlığın en aktif bir kesimi olan Kürt halkının sesi olmayı ilke edinmiş bir gazetedir. Ayrıcalıktan söz etmek, doğal olarak, özünde aynı işlevi gören benzer bir yaygın araç arasında en iyisi olduğunu iddia etmek demektir."